

Skriver for å dra
i gang samtalen

Side 44

Magnus
Marsdal.

Mye råttent
i Bushs rike
KOMMENTAR side 18
Erik Sagflaot.

AFP er verdt
en storstreik
KOMMENTAR side 2
Arne Strand.

Dagsavisen

ONSDAG 30. JANUAR 2008

ÅRGANG 123 UKE 5 NR. 29 LØSSALG KR 20,-

www.dagsavisen.no

Ap stoppet Stalin

■ Den anerkjente kunstneren Lene Berg fikk lov til å dekke hele fasaden på Folketeaterbygningen i Oslo med et gigantportrett av Josef Stalin. Men så satte Arbeiderpartiet foten ned.

■ – Stalin er en vår tids verste diktatorer som vi kjempet imot på alle måter, sier partisekretær Martin Kolberg. Han er bekymret for hvordan kunstverket ville virket på forbipasserende.

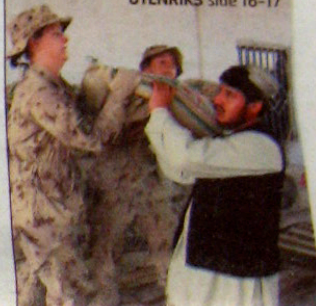
KULTUR side 32-33

M BILDEMONTASJE: LENE BERG

Norge vil ikke komme Canada til unnsetning

UTENRIKS side 16-17

Mao Ze-hvem?

Norske ungdommer vet bekymringsfullt lite om kommunistiske diktatorer, mener Kristin Clemet.

Side 6

Velkommen til prøvekjøring av **nyheten** i30
og **bestselgeren** Santa Fe!

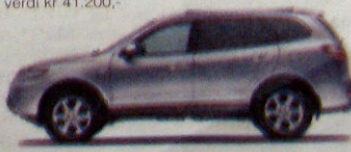
Hyundai i30

Kombi, bensin fra kr 197.950,-
Kombi, diesel fra kr 207.950,-
St.v. bensin fra kr 235.950,-
(leveres i mars)
St.v. diesel fra kr 231.950,-
(leveres i mars)

Hyundai Santa Fe

Varebil fra kr 313.950,-
5 seter fra kr 474.950,-
7 seter fra kr 496.950,-
Offroadpakke betal kun kr 11.900,-
verdi kr 41.200,-

HYUNDAI www.hyundai.no

Drive your way

**ULLERN
BIL AS**

Strømsvn. 266
(rett ved Alna Senter)
Tlf. 22 79 36 00

Åpningstider jan.-febr.:
Man-ons + fre: 09.00-17.00
Tors: 09.00-19.00
Lør: 10.00-15.00

7 028190 002034

<http://www.dagsavisen.no/kultur/article332995.ece>

Ap satte stopp for Stalin-kunstverk

Kunstneren Lene Berg fikk først tillatelse til å dekke hele fasaden på Folketeaterbygningen på Youngstorget med bilder av Stalin og Picasso. Men så satte Arbeiderpartiet ned foten.

JONAS BRÆKKE 30. januar 2008, 10:50

Lene Berg er en internasjonalt anerkjent billedkunstner som har gjort en rekke prosjekter i det offentlige rom i spenningsfeltet mellom kunst, politikk og makt. I fjor høst fikk kunstneren tillatelse til å bruke fasaden på Folketeaterbygningen til sitt nye prosjekt: «Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart».

Merkevarebygning

I tillegg til en utstilling på utestedet Stratos i første etasje, ville Lene Berg og kurator Kristine Jærn Pilgaard pryde fasaden med portretter av Josef Stalin og Pablo Picasso. Og i midten, Picassos kulltegning av Stalin utstyrt med kvinnelige trekk, et portrett som skapte skandale i Frankrike da det kom på trykk rett etter den russiske diktatorens død.

Planen var at kunstverket bare skulle henge oppe i en dag, og stå som en kommentar til det problematiske forholdet mellom kunstnerisk frihet og politiske interesser. Men så ble det plutselig bråstopp.

Sist onsdag ble Lene Bergs kurator, Kristine Jærn Pilgaard, innkalt til et møte i Arbeiderpartiets lokaler for å forklare seg om prosjektet. Til stede var blant andre daglig leder Steinar Saghaug i Youngstorget Eiendom, og Arbeiderpartiets informasjonssjef Sindre Fossum Beyer. To dager senere vedtok styret i Youngstorget Eiendom å kansellere.

Den korte begrunnelsen var at Folketeaterbygningen er deres merkevare, og at de måtte ivareta sine interesser. Men under hånden fikk Lene Berg vite at det var Arbeiderpartiet som hadde grepet inn. De syntes overhodet ikke det var passende at et enormt bilde av selveste Josef Stalin skulle henge på fasaden utenfor partiets hovedkontor. Selv ikke om det bare var for én eneste dag.

Dette vil Arbeiderpartiet ikke se: Josef Stalin på fasaden av Arbeiderpartiets hovedkontor. Foto: Lene Berg

– Behandlingen har vært klønete og utrolig dårlig, vi vet egentlig ikke hvem det er vi diskuterer med. Men vi hadde en klar oppfatning at det var Arbeiderpartiet som sto bak, sier Lene Berg.

Kunstens hus

Som et forslag til kompromiss, foreslo styreleder Knut Brundtland i Youngstorget Eiendom at kunstneren kunne beholde Picasso-tegningen, såframt fotografiene av Stalin og Picasso ble fjernet. Dette blir blankt avvist av kunstneren. I stedet har hun nå foreslått at fotografiene blir sladdet, som en direkte kommentar til det hun opplever som et forsøk på sensur fra Arbeiderpartiet og eierne av bygget.

– Egentlig er det hele også veldig komisk. Behandlingen som prosjektet mitt har fått har klare paralleller til den bølgen av kontroverser som Picassos portrett skapte, sier Lene Berg. Kunstneren tilbakeviser at det var hennes mening å bokstavelig talt klistre diktatoren Stalin til Arbeiderpartiet. Ideen oppsto da hun fikk se bilder fra Youngstorget på 30-årene, hvor Folketeaterbygningen var prydet av fotografier og hammer og sigd. Hun peker på at Folketeaterbygningen i sin tid ble finansiert og bygget nettopp for å bringe kunsten nærmere folket, først med folketeater og senere med Den Norske Opera.

– Dette er ikke bare Arbeiderpartiets bygg, men en bygning som har flere roller i norsk offentlighet, mener Lene Berg.

Etter flere skriftlige henvendelser til Youngstorget Eiendom har partene ennå ikke kommet til enighet.

Kunstneren har en klar formening om hvorfor Arbeiderpartiet plutselig tok affære rett etter nyttår, kort tid etter at mangemillionær Stein-Erik Hagen skapte debatt med sine uttalelser om at Norge «begynner å minne om det gamle Øst-Europa.». I en mail til styret skriver Lene Berg:

– Det er veldig interessant at dere nå plutselig vil trekke tillatelsen (...) på grunn av en uttalelse fra Stein Erik Hagen».

– Beklemt og ulykkelig

Utstillingen på Stratos skal uansett åpne som planlagt på Stalins dødsdag 5. mars, med visning av video og boklansering. Lene Berg frykter likevel at et helt år med forberedelser og arbeid går i vasken.

– At de har ombestemt seg er egentlig ikke så viktig, selv om det koster oss noen uker i arbeidstid og nerver. Men denne saken viser hvor utrolig små vi er, og handler om noen som har veldig mye makt, sier Lene Berg. Sett i lys av ytringsfriheten har hun liten sans for argumentet som hun er blitt møtt med av Youngstorget Eiendom: Eiendomsselskapet ønsker ikke å bli assosiert med innholdet, men at kunstnerne gjerne må bruke fasaden til å reklamere for utstillingen.

– Dette er en utvikling som jeg mener er alvorlig. Det er altså greit å lage reklame i det offentlige rom, men ikke kunst som sier noe. Da forsvinner jo hele poenget mitt med verket, sier Lene Berg.

Hun mener det er nødvendig med en debatt i full offentlighet om hvordan politiske maktstrukturer gjør seg gjeldende i møte med kunsten.

– Vi har blitt møtt med mange rare argumenter for hvorfor vi ikke lenger kan henge opp bildene, og mye tisking og hvisking i korridorene. Akkurat nå er det nok mange som føler som meg, ganske beklemmt og ulykkelig over det som er skjedd. Men det er bra at dette nå kommer ut, sier Lene Berg.

Copyright © Dagsavisen

DESIGN MOBILEN
 Sony Ericsson W890i
 Morten Harket med NetCom FreeText
 Minste totalpris første 12 mnd kr 3 958,-
 Minuttpris 0,89
 SMS 0,00
 MMS 0,00
kr 490,-

Ærlig talt
 NetCom

Søk her!

Tannl

Dagsavisen

Reiseliv Bil & trafikk

[Dagsavisen MER](#) [Kundeservice](#) [Annonser](#) [Kontakt oss](#)

Søk

MUSIKK FILMER BØKER INNE & UTE Arkiv Bildeserier Kontakt oss

Dagsavisen.no / Kultur /

Ber kunstneren om å vise mer respekt

Arbeiderpartiets partisekretær Martin Kolberg bekrefter at han like etter nyttår tok kontakt med Youngstorget Eiendom for å gi uttrykk for hva han mente om Stalin-prosjektet.

[Utskriftsvennlig versjon](#)
[Tips en venn](#)

29. januar 2008 21:21

Arbeiderpartiet eier 75 prosent av eiendomsselskapet, mens OBOS eier 25 prosent. Sist fredag trakk styret tillatelsen tilbake.

Se også

[Ap satte stopp for Stalin-kunstverk](#)

30.01.2008

– For sterkt

– Jeg forstår hensikten med kunstverket, å fokusere på forholdet mellom kunsten og politikken. Men det at et bilde

av Stalin i sine velmaktsdager skal pryde bygningen, reiser en del spørsmål som vi mener også er vårt legitime anliggende, sier Kolberg. Han understreker at verken han eller Arbeiderpartiet har hatt noe kontakt med kunstneren Lene Berg, og at Youngstorget Eiendom selv er ansvarlig for beslutningen om å trekke tillatelsen tilbake. Som den desidert største leietakeren i Folketeaterbygningen mener Kolberg likevel at Arbeiderpartiet har rett til mene noe om saken.

– Folketeaterbygningen er sett på som sosialdemokratiets landemerke gjennom 50-60 år, men er også et hus som aktivt har støttet kunsten og det frie ord. Alle skjønner at vi ikke har noe ønske om å kneble kunsten. Hele byggets historie vitner om det motsatte fra ende til annen. På dette kontoret, i de tidligere lokalene til Arbeiderbladet, installerte Quisling sitt kulturministerium. Men vi synes dette kunstverket bruker et for sterkt uttrykk.

Sloss mot Stalin

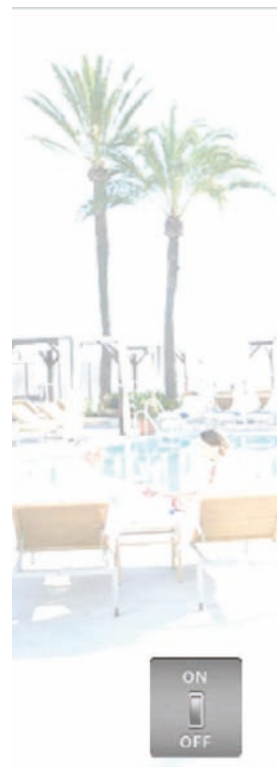
– *Bør ikke Arbeiderpartiet overlate disse vurderingene til kunstneren selv?*

– Det vi spør oss om er hvordan dette kunstverket vil virke på de forbipasserende? Det er klart at mange mennesker vil reagere veldig sterkt. Stalin blir assosiert med et av Europas mørkeste kapitler i historien, en tyrann og diktator som vi også har kjempet imot, sier Kolberg.

– *Kunstneren mener at behandlingen av hennes kunstverk er en parallell til kontroversene som Picasso i sin tid opplevde da han laget Stalin-portrettet?*

– Det er ikke nødvendig å gjøre det hele så teoretisk. Josef Stalin er en vår tids verste diktatorer som vi kjempet imot på alle måter. Det må være mulig å be de involverte kunstnerne å tenke bedre gjennom disse perspektivene, og å vise respekt på en litt mer ydmyk måte.

– *Ville du åått aod for kunstverket hvis det var Haakon Lie eller Martin Kolhera som*

[Rettferdig kaffe](#)
[Storslagent og seigt](#)
[Den nye Nordmarka](#)
[Hjelmeland regidebuterer](#)
[– Operahuset vil forandre andres og vårt eget syn på Norge](#)
[Giske: Et nasjonalsymbol](#)
[Stoltenberg: – En stor dag](#)
[Operaen åpnet](#)
[Se bilder: Operaen er åpnet](#)
[Mestermøte i Soft City](#)
[Nike – den nye støttestrøp](#)
[Musikk i fri flyt](#)
[To blinkskudd](#)
[Til minne om...](#)
[Priset barnas bestepenner](#)
[Krever at Vanunu får asyl i Norge](#)
[Regisserer selv i 2009](#)
[Engelske folkehelter](#)
[«Norges svarte skygge henger over Vanunu-diktet»](#)
[Storslått åpning av operahuset](#)
[Kultur](#)

 Abonnér på siste nytt som RSS. [Hva er RSS?](#)

Sist kommenterte saker

[Operaen åpnet](#)
[Større enn Madonna](#)
[Designpris til Dagsavisen](#)
[Rakettskjold en realitet](#)
[Krisemøter i Dagbladet](#)
[15-åringer får kjøpe torturporno](#)
[Avviste Muhammed-kunst](#)
[Kritikertoppen: Topp 11-40](#)
[2007 – året da folk falt](#)

...at det gikk godt for kunstneren når det var fakkelen på den store fasaden som skulle pryde fasaden?

– Det er hva jeg vil kalle et spektakulært spørsmål, og som jeg ikke ønsker å svare på.

Tips en venn

Tips en venn om denne artikkelen. Du kan sende til flere ved å skille adressene med komma.

Din venns e-postadresse

Din e-postadresse

Send tips

[Kunsthøgskolen stenger dørene](#)

[– Jeg frykter ikke Bhatti nå, det burde jeg kanskje gjøre](#)

[Rettferdig kaffe](#)

[Norge betaler mest](#)

[– får viktige jobber i FN](#)

[Mener penger gikk til nonnedrapsmann](#)

[Klossete frieri](#)

[Disse må betale:](#)

[...men Kristin må](#)

[Underviser i fag de ikke kan](#)

[Jubel for Njård](#)

[Storslagent og seigt](#)

[Til forsiden](#)

GI EN MENINGSFULL GAVE!
Vi spanderer 4 ukers gaveabonnement

Ansvarlig redaktør
Carsten Bleness

Copyright © Dagsavisen

[Jobb i Dagsavisen](#)
[Tips oss!](#)
[Været](#)

[Dagsavisen MER](#)
[Avisen som PDF](#)
[Kundeservice](#)
[Annonser?](#)
[...i papiravisen](#)
[...på internett](#)

[Dagsavisen RSS](#)

[Bestill abonnement](#)
[Tips oss!](#)
[Kontakt oss](#)

DESIGN MOBILEN
Sony Ericsson W890i
Morten Harket med NetCom FreeText

Minste totalpris første 12 mnd kr 3 958,-
Minuttpris 0,89
SMS 0,00
MMS 0,00

kr 490,-

Ærlig talt

Tannlege

Dagsavisen

Reiseliv Bil & trafikk

[Dagsavisen MER](#)
[Kundeservice](#)
[Annonser](#)
[Kontakt oss](#)

Søk

[MUSIKK](#)
[FILMER](#)
[BØKER](#)
[INNE & UTE](#)
[Arkiv](#)
[Bildeserier](#)
[Kontakt oss](#)

Dagsavisen.no / Kultur /

Gir Kolberg Stalin-støtte

Erling Lae (H) støtter Aps Martin Kolbergs nei til Stalin på Folketeaterbygningen. – Jobber man politisk må man kunne trekke noen grenser, sier byrådslederen. Kunstmiljøet kaller det sensur.

[Utskriftsvennlig versjon](#)
[Tips en venn](#)

Se også

[Mener Kolberg tar feil](#)

01.02.2008

[En kunstøvelse i makt](#)

01.02.2008

[– Ap driver sensur](#)

30.01.2008

[Ap satte stopp for Stalin-](#)
[kunstverk](#)

30.01.2008

Gir Martin Kolberg støtte når han ikke vil ha Stalin på husfasaden: Bilder av gamle despoter skal ikke henge overalt, sier byrådsleder Erling Lae. Foto: Luca Kleve-Ruud

SISSEL HOFFENGH
JONAS BRÆKKE
31. januar 2008 08:43

– Ja da, kunst er kunst, men all kunst trenger ikke henge overalt. Særlig ikke kunstverk som viser bilder av gamle despoter. Hitler, Stalin, Pol Pot eller Mao vekker mange og sterke følelser hos folk og må ikke henge overalt, sier byrådslederen.

Arbeiderpartiets mektige partisekretær Martin Kolberg satte foten ned for kunstner Lene Bergs kunstprosjekt om å dekke fasaden på Folketeaterbygningen med bilder av Stalin og Picasso.

Stalinkritisk

Kunstneren hadde først fått klarsignal fra eierne av bygget, men fikk kontrabeskjedd like over nyttår om at eieren fryktet bildene kunne komme til å skade Arbeiderpartiets omdømme. Partisekretær Kolberg hevder de har valgt å trekke tillatelsen fordi de frykter folk ikke skjønner at verket er Stalinkritisk.

– Jeg skjønner Martin Kolberg veldig godt. Vi snakker tross alt om et hus som Arbeiderpartiet eier. At man ikke ønsker å bli assosiert med en av verdenshistoriens aller største despoter har jeg ingen problemer med å forstå, sier Erling Lae, som mener man skal tenke seg nøye om hvor man henger opp bilder av folk som Stalin og Hitler, om man i det hele tatt gjør det.

– I tillegg må huseier selv få bestemme hva som skal henge utenpå fasaden. Spesielt når man jobber politisk må det være lov til å sette ned foten og trekke noen grenser.

[Rettferdig kaffe](#)
[Storslagent og seigt](#)
[Den nye Nordmarka](#)
[Hjelmeland regidebuterer](#)
[– Operahuset vil forandre andres og vårt eget syn på Norge](#)
[Giske: Et nasjonalsymbol](#)
[Stoltenberg: – En stor dag](#)
[Operaen åpnet](#)
[Se bilder: Operaen er åpnet](#)
[Mestermøte i Soft City](#)
[Nike – den nye støttestrømpa](#)
[Musikk i fri flyt](#)
[To blinkskudd](#)
[Til minne om...](#)
[Priset barnas bestepenner](#)
[Krever at Vanunu får asyl i Norge](#)
[Regisserer selv i 2009](#)
[Engelske folkehelter](#)
[«Norges svarte skygge henger over Vanunu-diktet»](#)
[Storslått åpning av operahuset](#)
[Kultur](#)

Abonnér på siste nytt som RSS. [Hva er RSS?](#)

Sist kommenterte saker

[Operaen åpnet](#)
[Større enn Madonna](#)
[Designpris til Dagsavisen](#)
[Rakettskjold en realitet](#)
[Krisemøter i Dagbladet](#)
[15-åringen får kjøpe torturporno](#)
[Avviste Muhammed-kunst](#)
[Kritikertoppen: Topp 11-40](#)
[2007 – året da folk falt](#)

– Det er ikke alt jeg er enig med Martin Kolberg i, men denne gangen har han min fulle støtte, sier Lae.

Huseierens rett

Kolberg får mot normalt full støtte av både Høyre-folk og næringslivsfolk.

– Ytringsfrihet er ikke ensbetydende med at alle og enhver er forpliktet til stille et galleri eller en husvegg til disposisjon for alkens kunstneriske uttrykk, sier Røe Isaksen.

Kunstsamler og eier av Operapassasjen Christian Ringnes er enig.

– Fra kunstnerens ståsted er Folketeaterbygningen en fantastisk godt valgt arena. Men det er eierens rett å bestemme hva fasaden på et bygg skal brukes til.

– Vi snakker tross alt om sosialdemokratenes høyborg, et sted der man kontinuerlig har hatt en debatt om hvor langt til venstre man befinner seg politisk. Et stort bilde av Stalin kan være skadelig for partiets omdømme og jeg skjønner godt at Arbeiderpartiet ikke ønsker på assosieres med en tidligere diktator.

– *Er kunst ok bare om den ikke kan misforstås og entydig støtter opp om et prosjekt?*

– Nei da, kunsten bør være fri. Men alle prosjekter som foregår i halvpolitisk regi krever nøye omtanke. Og det er det Kolberg gjør nå, sier Christian Ringnes.

[Kunsthøgskolen stenger dørene](#)

[– Jeg frykter ikke Bhatti nå, det burde jeg kanskje gjøre](#)

[Rettferdig kaffe](#)

[Norge betaler mest – får viktige jobber i FN](#)

[Mener penger gikk til nonnedrapsmann](#)

[Klossete frieri](#)

[Disse må betale:](#)

[...men Kristin må](#)

[Underviser i fag de ikke kan](#)

[Jubel for Njård](#)

[Storslagent og seigt](#)

[Til forsiden](#)

Tips en venn

Tips en venn om denne artikkelen. Du kan sende til flere ved å skille adressene med komma.

Din venns e-postadresse

Din e-postadresse

[Send tips](#)

GI EN MENINGSFULL GAVE!

Vi spanderer 4 ukers gaveabonnement

Ansvarlig redaktør
Carsten Bleness

Copyright © Dagsavisen

[Jobb i](#)
[Dagsavisen](#)
[Tips oss!](#)
[Været](#)

[Dagsavisen MER](#)
[Avisen som PDF](#)
[Kundeservice](#)
[Annonse?](#)
[...i papiravisen](#)
[...på internett](#)

[Dagsavisen RSS](#)

[Bestill abonnement](#)
[Tips oss!](#)
[Kontakt oss](#)

Stalin-nei på Youngstorget

Arbeiderpartiet ønsket ikke at denne mannen skulle pryde fasaden til partiets hovedkontor. Illustrasjonsfoto: Scanpix.

Kunstneren Lene Berg ville dekke fasaden på Folketeaterbygningen med Picassos Stalin-portrett. Arbeiderpartiet var ikke med på notene.

Tekst: **Ole Peder Giæver**
Onsdag, 30.01.08 kl. 09:58

Den anerkjente billedkunstneren Lene Berg fikk i fjor høst tillatelse til å bruke fasaden til Folketeaterbygningen på Youngstorget til prosjektet «Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart», melder **Dagsavisen**.

Den midterste delen av byggets fasade skulle ikles Picassos kulltegning av Stalin utstyrt med kvinnelige trekk. Det var ifølge Dagsavisen ikke meningen at portrettet skulle henge mer enn en dag, men plutselig ble det stans.

Avlyste

Youngstorget Eiendom vedtok i forrige uke å avlyse prosjektet, etter et møte mellom Lene Bergs kurator og Youngstorget Eiendom. Begrunnelsen fra Youngstorget Eiendom var at Folketeaterbygningen er deres merkevare, og at de måtte ivareta sine interesser. Under hånden skal kunstneren ifølge Dagsavisen ha fått

inntrykk av at Arbeiderpartiet hadde grepet inn. Arbeiderpartiets partisekretær Martin Kolberg bekrefter overfor Dagsavisen at han tidlig i januar kontaktet Youngstorget Eiendom for si hva han mente om Stalin-prosjektet.

SLIK SKAL DET SE UT: 1. mai i Oslo 1984. NTB arkivfoto Bjørn Sigurdsøn / SCANPIX

- Jeg forstår hensikten med kunstverket, å fokusere på forholdet mellom kunsten og politikken. Men det at et bilde av Stalin i sine velmaktsdager skal pryde bygningen, reiser en del spørsmål som vi mener også er vårt legitime anliggende, sier Kolberg til

Dagsavisen.

Største leietaker

Kolberg understreker overfor avisen at verken han eller Arbeiderpartiet har hatt noe kontakt med kunstneren Lene Berg, og at Youngstorget Eiendom selv er ansvarlig for beslutningen. Som største leietaker i bygget mener Kolberg likevel at Ap har meningsrett i saken.

- Vi synes dette kunstverket bruker et for sterkt uttrykk. Stalin blir assosiert med et av Europas mørkeste kapitler i historien, en tyrann og diktator som vi også har kjempet imot, sier Kolberg.

DESIGN MOBILEN
Sony Ericsson W890i
Morten Harket med NetCom FreeText
kr 490,-

Minste totalpris første 12 mnd kr 3 958,-
Minuttpris 0,89
SMS 0,00
MMS 0,00

Ærlig talt
NetCom

Søk her!

søk

Dagsavisen

Reiseliv Bil & trafikk

[Dagsavisen MER](#) [Kundeservice](#) [Annonser](#) [Kontakt oss](#)

Søk

MUSIKK FILMER BØKER INNE & UTE Arkiv Bildeserier Kontakt oss

Dagsavisen.no / Kultur /

Mener Kolberg tar feil

Stiftelsen Fritt Ord valgte å gi 100.000 kroner i støtte til Lene Bergs Stalinprosjekt fordi de så det kunne skape viktig debatt. – Martin Kolberg misforstår, sier direktør Erik Rudeng.

[Utskriftsvennlig versjon](#)[Tips en venn](#)

Se også

[En kunstøvelse i makt](#)

01.02.2008

[– Gjør som Bergen](#)

02.02.2008

[Gir Kolberg Stalin-støtte](#)

31.01.2008

[Ap satte stopp for Stalin-](#)[kunstverk](#)

30.01.2008

SISSEL HOFFENGH 01. februar 2008 09:37

– Da vi vedtok å gi vår støtte til Lene Bergs prosjekt ble vi gjort nøye kjent med hvordan det ferdige resultatet skulle se ut. At Arbeiderpartiet med Kolberg i spissen satt foten ned, tror jeg vil bidra til å skape enda større interesse for verket, sier Erik Rudeng direktør i Fritt Ord.

– Kunstverket kan virke tvetydig, men det er ingen tvil om at Lene Bergs verk ikke er propaganda for stalinismen. Og det er en eiers soleklare rett til å bestemme hva man vil ha hengende på fasaden, men vi snakker ikke om noe hvilket som helst bygg her. Youngstorget er en arena der man har

hatt mange politiske manifestasjoner, også Fremskrittspartiet har fått lov å pryde nabobygget med sitt budskap. Jeg velger å tro at Martin Kolberg og Arbeiderpartiet har misforstått hele prosjektet. Det vitner om en form for berøringsangst i forhold til historien og jeg spør meg selv om dette er i tråd med Arbeiderpartiets kunstpolitikk, sier Rudeng.

Kilde til refleksjon

Rudeng påpeker at Lene Bergs kunstverk i sin tvetydighet kaller på refleksjon og debatt, og er overrasket at en så kunnskapsrik mann som Martin Kolberg ikke ser nytten av det.

– Verket avspeiler flere interessante debatter, blant andre om den kulturelle kalde krigen og forholdet mellom kommunismen og de forskjellige fraksjonene i kulturlivet på 50-, 60- og 70-tallet.

Rudeng mener verket vil kunne bidra til å øke kunnskap både i skolen og mediene om den kalde krigsperioden.

– Et helt annet perspektiv er at vi bor i en by hvor vi oversvømmes av digre reklameboards, mye som ikke engang kommunen har kontroll på. Derimot demonstrerer vi en uhyre restriktiv linje når det gjelder kunsten i det offentlige rom, sier Rudeng.

– Kunstneren har bedt om én dags visning. Og jeg vil også gjerne minne om at kunstverket i tillegg består av to viktige informasjonselementer i form av en bok og en film som blir lagt fram samtidig, sier Erik Rudeng.

[Rettferdig kaffe](#)[Storslagent og seigt](#)[Den nye Nordmarka](#)[Hjelmeland regidebuterer](#)[– Operahuset vil forandre andres og vårt eget syn på Norge](#)[Giske: Et nasjonalsymbol](#)[Stoltenberg: – En stor dag](#)[Operaen åpnet](#)[Se bilder: Operaen er åpnet](#)[Mestermøte i Soft City](#)[Nike – den nye støttestrøpa](#)[Musikk i fri flyt](#)[To blinkskudd](#)[Til minne om...](#)[Priset barnas bestepenner](#)[Krever at Vanunu får asyl i Norge](#)[Regisserer selv i 2009](#)[Engelske folkehelter](#)[«Norges svarte skygge henger over Vanunu-diktet»](#)[Storslått åpning av operahuset](#)[Kultur](#)

Abonnér på siste nytt som RSS. [Hva er RSS?](#)

Sist kommenterte saker

[Operaen åpnet](#)[Større enn Madonna](#)[Designpris til Dagsavisen](#)[Rakettskjold en realitet](#)[Krisemøter i Dagbladet](#)[15-åringer får kjøpe torturporno](#)[Avviste Muhammed-kunst](#)[Kritikertoppen: Topp 11-40](#)[2007 – året da folk falt](#)

Tips en venn

Din venns e-postadresse

tips en venn

Tips en venn om denne artikkelen. Du kan sende til flere ved å skille adressene med komma.

Din venns e-postadresse

Din e-postadresse

[Send tips](#)[Kunsthøgskolen stenger dørene](#)[– Jeg frykter ikke Bhatti nå, det burde jeg kanskje gjøre](#)[Rettferdig kaffe](#)[Norge betaler mest – får viktige jobber i FN](#)[Mener penger gikk til nonnedrapsmann](#)[Klossete frieri](#)[Disse må betale:](#)[...men Kristin må](#)[Underviser i fag de ikke kan](#)[Jubel for Njård](#)[Storslagent og seigt](#)[Til forsiden](#)

GI EN MENINGSFULL GAVE!
Vi spanderer 4 ukers gaveabonnement

Ansvarlig redaktør
Carsten Bleness

Copyright © Dagsavisen

[Jobb i Dagsavisen](#)
[Tips oss!](#)
[Været](#)

[Dagsavisen MER](#)
[Avisen som PDF](#)
[Kundeservice](#)

[Annonser?](#)
[...i papiravisen](#)
[...på internett](#)

[Dagsavisen RSS](#)

[Bestill abonnement](#)
[Tips oss!](#)
[Kontakt oss](#)

DESIGN MOBILEN
Sony Ericsson W890i
Morten Harket med NetCom FreeText
Minste totalpris første 12 mnd kr 3 958,-
Minuttpris 0,89
SMS 0,00
MMS 0,00
kr 490,-

Ærlig talt
NetCom

Søk her! **søk**
Frisør Bodø

Dagsavisen

Reiseliv Bil & trafikk

[Dagsavisen MER](#) [Kundeservice](#) [Annonser](#) [Kontakt oss](#) **Søk**

MUSIKK FILMER BØKER INNE & UTE Arkiv Bildeserier Kontakt oss

Dagsavisen.no / Kultur /

– Ap driver sensur

Professor i kunsthistorie Øivind Storm Bjerke mener Arbeiderpartiet bedriver sensur når de nekter kunstneren å gjennomføre prosjektet.

[Utskriftsvennlig versjon](#)[Tips en venn](#)

30. januar 2008 18:23

– Ja, dette er en form for sensur. Ikke minst fordi byggets eiere allerede hadde gitt tilsagn. Men når det viser seg at resultatet ikke passer for Arbeiderpartiet, så blir hele prosjektet stanset, sier Storm Bjerke, som har stor forståelse for at Arbeiderpartiet opplevde kunstverket som krenkende.

Se også

[Gir Kolberg Stalin-støtte](#)

31.01.2008

Han mener likevel at det var en feilvurdering av Arbeiderpartiets partisekretær Martin Kolberg å forsøke å stanse kunstverket, når det allerede var gitt tillatelse fra Youngstorget Eiendom. Ved å tillate en kontroversiell kunstnerisk ytring på fasaden av sitt eget partikontor, kunne partisekretæren vist at han virkelig mener alvor med sin støtte til det frie ord.

– Det ville demonstrert til fulle at Arbeiderpartiet har stor takhøyde og setter ytringsfriheten foran andre hensyn. Og så kunne partiet heller bidratt i en offentlig diskusjon om hvordan installasjonen fungerer som politisk kunst, sier Storm Bjerke.

Han mener reaksjonen fra Arbeiderpartiet er som forventet, men at begrunnelsen som Youngstorget Eiendom gir for sitt avslag er langt mer interessant.

– Eierne tenker rent ut fra markedsmessige hensyn, og frykter at leietakernes omdømme kan bli skadelidende. Lest i denne konteksten kan verket fungere som en viktig tankevekker om ytringsfrihetens begrensninger i dag, sier Øivind Storm Bjerke.

Han får støtte fra tidligere leder av Unge Kunstneres Samfund, Tone Hansen.

– Kolbergs reaksjon beviser bare at Lene Berg setter fingeren på noe som er følsomt og at hennes kritikk av idealisering av enkeltpersoner er mer enn potent. Berg utøver ikke kritikk av Arbeiderpartiet, men viser gjennom bruk av offentlig rom hvor problematisk idealer virker.

– Er dette sensur?

– Helt åpenbart. Når det foreligger en avtale i forkant, virker det merkelig å gripe inn slik Kolberg gjør.

[Rettferdig kaffe](#)[Storslagent og seigt](#)[Den nye Nordmarka](#)[Hjelmeland regidebuterer](#)[– Operahuset vil forandre andres og vårt eget syn på Norge](#)[Giske: Et nasjonalsymbol](#)[Stoltenberg: – En stor dag](#)[Operaen åpnet](#)[Se bilder: Operaen er åpnet](#)[Mestermøte i Soft City](#)[Nike – den nye støttestrømpa](#)[Musikk i fri flyt](#)[To blinkskudd](#)[Til minne om...](#)[Priset barnas bestepenner](#)[Krever at Vanunu får asyl i Norge](#)[Regisserer selv i 2009](#)[Engelske folkehelter](#)[«Norges svarte skygge henger over Vanunu-diktet»](#)[Storslått åpning av operahuset](#)[Kultur](#)

Abonnér på siste nytt som RSS. [Hva er RSS?](#)

Sist kommenterte saker

[Operaen åpnet](#)[Større enn Madonna](#)[Designpris til Dagsavisen](#)[Rakettskjold en realitet](#)[Krisemøter i Dagbladet](#)[15-åringer får kjøpe torturporno](#)[Avviste Muhammed-kunst](#)[Kritikertoppen: Topp 11-40](#)[2007 – året da folk falt](#)

Tips en venn

Tips en venn om denne artikkelen. Du kan sende til flere ved å skille adressene

Din venns e-postadresse

Din e-postadresse

med komma.

Send tips

[Kunsthøgskolen stenger dørene](#)

[- Jeg frykter ikke Bhatti nå, det burde jeg kanskje gjøre](#)

[Rettferdig kaffe](#)

[Norge betaler mest - får viktige jobber i FN](#)

[Mener penger gikk til nonnedrapsmann](#)

[Klossete frieri](#)

[Disse må betale:](#)

[...men Kristin må](#)

[Underviser i faq de ikke kan](#)

[Jubel for Njård](#)

[Storslaget og seigt](#)

[Til forsiden](#)

GI EN MENINGSFULL GAVE!
Vi spanderer 4 ukers gaveabonnement

Ansvarlig redaktør
Carsten Bleness

Copyright © Dagsavisen

[Jobb i Dagsavisen](#)
[Tips oss!](#)
[Været](#)

[Dagsavisen MER](#)
[Avisen som PDF](#)
[Kundeservice](#)
[...i papiravisen](#)
[...på internett](#)

[Dagsavisen RSS](#)

[Bestill abonnement](#)
[Tips oss!](#)
[Kontakt oss](#)

grunnlagt 1884

Dagsavisen

ANSVARLIG REDAKTØR **CARSTEN BLENES**POLITISK REDAKTØR **ARNE STRAND**NYHETSREDAKTØR **TRINE KJUS** (konst.)KULTURREDAKTØR **MODE STEINKJER**ADM. DIREKTØR **TRUDE LØVÅS HUSJORD**

Erna i heisen

Kredittilsynet var tidlig ute med å fastslå at Terra-meklerne hadde brutt loven da de lurte kommunepolitikerne på Vestlandet og i Nordland til å kjøpe råtne verdipapirer for penger kommunene ikke hadde. De gamblet på at framtidige kraftinntekter ville få kommuneøkonomien til å blomstre.

Så feil kan man ta når man ikke har peiling på aksjemarkedet. Prosjektet gikk på dunken da det amerikanske boligmarkedet falt sammen. Kommune- ne, ordførerne og rådmennene ble hengt ut til spott og spe.

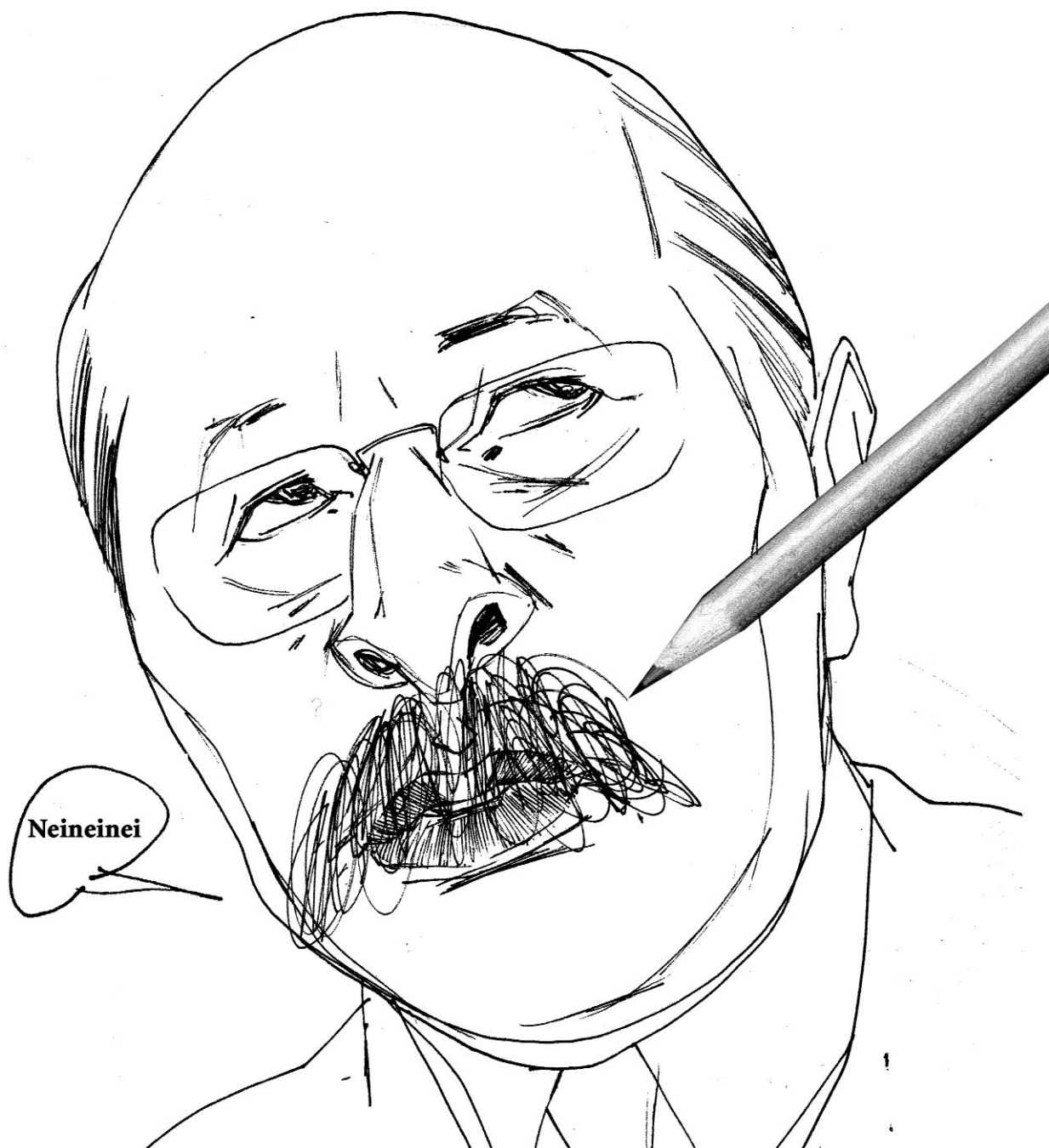
Fylkesmennene kom etter hvert på banen og kunne etter en stund slå fast at også Terra-kommunene var lovbrutere. Kommuneloven forbyr ordførere å oppføre seg som de skulle være grådige aksjespekulanter på Wall Street. Egentlig burde man ikke trenge en lov for å hindre den slags. Enhver folkevalgt i dette landet burde vite at man ikke skal spekulere med fellesskapets framtidige inntekter.

Riksrevisjonen har også gått inn i Terra-saken. Riksrevisor Jørgen Kosmo vil vite hva slags saksbehandling som lå til grunn da departementet i 2002 i et brev konkluderte med at kommunelovens paragraf 50 ikke var til hinder for at

«Kommuner, meklere og kommunaldepartement sitter alle fast i klistret.»

kommunene kunne investere framtidige kraftinntekter. Ifølge Justisdepartementets lovavdeling var det en feil tolkning av loven. Listen over syndere i Terra-saken er dermed blitt lang. Kommuner, meklere og kommunaldepartement sitter alle fast i klistret.

Høyre-leder Erna Solberg var kommunalminister da departementet ga grønt lys for den slags investeringer i 2002. Da skandalen ble kjent i fjor, lå Solberg naturlig nok meget lavt. Inntrykket hun ga offentligheten var at dette hadde ikke hun som statsråden hatt noe med. Det var en grov ansvarsfraskrivelse. Alt tull i et departement er statsrådets ansvar. Det kan ikke Erna Solberg løpe fra. Erna er havnet i heisen sammen med de rundlurte ordførerne i nord.

EN KUNSTØVELSE I MAI

Tanken på et gigantisk bilde av Josef Stalin som overskuer hele Youngstorget får unektelig assosiasjonene på gli. For Martin Kolbergs del gikk det så langt at han igangsatte en prosess for å stanse kunstplanene.

KOMMENTAR

MODE STEINKJER
Kulturredaktør

Det var i forbindelse med utstillingen «Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart» i Folketeaterbygningens lokaler, at Picassos tegning av Stalin skulle dekke hele fasaden på

bygningen der Arbeiderpartiet har sin høyborg. Altså en kopi av en kullskisse som skapte kontrovers i sin tid fordi Picasso framstilte Stalin uten den gudelignende auraen som hele det kommunistiske Europa dyrket ved hans død i 1953.

Selv om bildet bare skulle henge en dag, fant partisekretær Martin Kolberg det støtende. Han mener mange vil reagere sterkt på kunstverket til Lene Berg og kurator Kristin Jærn Pilgaard, og at det ikke vil framgå som en kritikk mot Stalin og hans like. Kunstnere må vise respekt på en mer ydmyk måte, uttaler Kolberg.

Dermed halser debatten av gårde slik den gjør når det offentlige griper inn i den frie kunstens rolle. Mange er

enige i Kolbergs forsøk på å temme denne formen for frie ytringer i Norge. Dette er interessant i forhold til at Lene Berg også tidligere har jobbet med å avdekke nettopp hvordan kunst blir til og hvilken rolle den spiller i politisk henseende, blant annet gjennom en utstilling der hun tok for seg kulturkampen under den kalde krigen.

Nå skal ikke effekten av å rette blikket opp mot en husfasade og få øye på en gigantisk Stalin underslås som noe bagatellmessig. Historien har bevist at han er en av de verste diktatorene i forrige århundre. Det er naturlig at folk reagerer på Stalins rolle som statsoverhode med titalls millioner liv på samvittigheten, og man skal heller

Dødens klasseskille

AUDUN
LYSBAKKEN
Nestleder
i Sosialistisk
Venstreparti

RADIKALE RØSTER

Det finnes mange klasseskiller i Norge. Levealder er et av dem. En universitetslærer eller prest får mange flere år som pensjonist enn en industrieller hotellarbeider.

Ifølge Statistisk Sentralbyrå har arkitekter, lektorer og leger en forventet gjennomsnittlig levetid på mer enn 16 år når de runder 67. Støperiarbeidere, kokker og murere har derimot i snitt kortere igjen å leve enn dette allerede når de blir 62.

Et annet klasseskille handler om hvem som har jobber de greier å fungere i som senior. Mens mange som tilbringer arbeidsdagen på kontor har krefter til å jobbe for full maskin forbi vanlig pensjonsalder, er virkeligheten en ganske annen i andre deler av arbeidslivet. Ingen yrkesgruppe blir så ofte uføretrygdet som ansatte innen helse- og sosiale tjenester.

Bare 3 prosent av arbeiderne på Aker Verdal holder ut til de er 67, det store flertall av de ansatte der blir uføretrygdet. Det er ikke rart at arbeidsplasser som Aker Verdal nå preges av stort engasjement for å hindre svekkelser av AFP-ordningen.

Det er av hensyn til disse grunnleggende forskjellene i samfunnet vårt at vi trenger et pensjonssystem som tar flere hensyn enn at det skal lønne seg å arbeide. Med tanke på ulikheten i levealder er det rettferdig at folk som står i jobber preget av sterk slitasje kan gå av tidlig med en tilstrekkelig god pensjon. Og i overskuelig framtid vil norsk arbeidsliv fortsatt bestå av svært mange mennesker som er i en annen situasjon enn pensjonsreformens friske idealpensjonist, hun som kan fortsette å jobbe seg opp pensjonspoeng langt inn i alderdommen.

For noen vil derfor tidligere avgang fortsatt være nødvendig for å kunne sikre seg en god tilværelse som pensjonist. Og for mange av dem er AFP det beste alternativet.

Når Erna Solberg sier at AFP må svekkes, er det denne virkeligheten hun lukker øynene for. Fagbevegelsens krav om en ordning som er like god for hver enkelt AFP-pensjonist som i dag er derfor et forståelig krav, og fortjener støtte.

Erna Solberg 2008

ikke undervurdere symbolmakten et bilde av ham representerer.

Men det er flere aspekter ved dette. Civitas undersøkelse denne uka om ungdoms uvitenhet om tidligere tiders kommunistiske og nazistiske despoter, blant dem Stalin, kommer som et underlig apropos. Da tenker jeg ikke på Aftenpostens noe nedlatende vinkling på kunnskapsløs ungdom i stedet for å framheve hvor mye de likevel vet, men på hvordan historiens faktiske forhold usynliggjøres i samfunnet vårt. Alle vet at Hitler, Stalin, Pol Pot og Mao satte ondskapen i system, men ikke alle vet hva disse systemene i realiteten innebar og hvilke konsekvenser de hadde.

Det har å gjøre med at vi som gjennomregulert samfunn er blitt redde for å støte folk, også i kunstnerisk henseende. Dermed blir åpenbare kilder og muligheter til visdom og forklaringer stuert bort som lite annet enn teoretiske ideer om ondskapens konsekvenser. Hadde Kolberg tenkt seg om, ville han sett at han her hadde en unik sjanse til å vise at det er høyt under taket i Arbeiderpartiets eget hus, og det kunne han benyttet til å

diskutere både kunstens generelle rolle og temaets historiske aspekter.

Et Stalin-portrett over Youngstorget representerer en tenkt mulighet til å lufte ett av historiens svarteste kapitler i offentligheten. Dette kunne så gitt relevant argumentasjon til dem som skal arve Norges internasjonale ansvar for å begrense skadevirkningene av nåværende og framtidige despoter.

Martin Kolberg skal ikke lastes for at han personlig misliker tanken på at bildet av Stalin dekker vinduene til Arbeiderpartiets partikontor, men han bør ta inn over seg kritikken for måten han i egenskap av maktperson har gått inn i saken på. At noe er ubehagelig er ikke det samme som at man har rett til å bruke sin posisjon for å påvirke en avtale som allerede er inngått. At det ikke er et tilfeldig oppheng av et bilde understrekes dessuten av at utstillingen og dens premisser – der bildene av Stalin og Picasso inngår i en gitt kontekst – er blitt støttet av flere seriøse instanser, blant dem Norsk kulturråd og Fritt Ord. I forbindelse med et kunstverk som nettopp drøfter spenningsfeltet mellom kunst og

politikk, blir Kolbergs framgangsmåte stående i grell kontrast til Arbeiderpartiets arbeid for yttringsfriheten.

Folk i kunstnermiljøet bedyrer at dette har de meninger om som ikke går i favør av Kolbergs avgjørelse, men få tør å si noe offentlig. Det er ikke vanskelig å forestille seg at enkelte kunstnere frykter at negative uttalelser kan ødelegge muligheten til prosjektstøtte i neste omgang. Vi kan se for oss at Berg og Jærn Pilgaard hadde disse maktmekanisme i tankene i utgangspunktet også vedrørende «Stalin av Picasso»-utstillingen, og at de til gagns har truffet spikeren på hodet. Martin Kolberg og Arbeiderpartiet er med vitende uvilje blitt en del av kunstverket i seg selv. Ved å la politisk makt bli den avgjørende faktoren for hvorvidt et bilde kan henges opp eller ikke, er verket allerede fullbrakt før det kom på veggen, og det med større avslørende suksess enn noen kunstner kunne håpet på.

Mandag 14. april, 2008

[logg inn](#)

01.02.08

En kunstøvelse i maktav **kunstkritikk**

Arbeiderpartiet har stoppet Lene Bergs kunstprosjekt der Folketeaterbygningens fasade skulle dekkes av et gigantportrett av Josef Stalin.

Denne uka ble det klart at Arbeiderpartiet med Martin Kolberg i spissen har stoppet Lene Bergs kunstprosjekt der Folketeaterbygningens fasade skulle dekkes av et gigantportrett av Josef Stalin. Kulturredaktør i Dagsavisen Mode Steinkjer mener Kolbergs framgangsmåte stående i grell kontrast til Arbeiderpartiets arbeid for ytringsfriheten. Direktør for Stiftelsen Fritt Ord, Erik Rudeng, mener avgjørelsen vitner om en berøringsangst i forhold til historien som ikke er i tråd med Arbeiderpartiets kunstpolitikk. Fritt Ord har støttet det omstridte kunstprosjektet med 100.000.- kroner.

[En kunstøvelse i makt, Mode Steinkjer, Dagsavisen, 01.02.08](#)[Mener Kolberg tar feil, Sissel Hoffeng intervjuer Erik Rudeng, Dagsavisen, 01.02.08](#)[\[Utskriftsversjon uten kommentarer\]](#)**stian piffy høiås kommenterer:**

01.02.2008 12:54

den mannen leser for mye inn i sammenhengen. han burde slappe av. han burde komme seg ut mer – som frank zappa en gang sa til en politiker

stian piffy høiås kommenterer:

01.02.2008 13:21

hadde ikke også lars roar langslet en framvisning i grov maktutøvelse (ang kunst sensur) for et par år siden?

Frode Kjærvik kommenterer:

01.02.2008 13:50

Interessant prosjekt som har sterk verdi og sprengkraft. For kunstneren er ikke Folketeaterbygningens fasade bare den perfekte location, men det oppstår uten tvil en kraftig ladet synergi når en kombinerer motivet og bygningen med sin iboende historiske tyngde og kraft. Dermed er avslaget trist for kunstneren og kunsten generelt sett som jo nettopp ser det som sin oppgave å provosere og stille spørsmålstegn ved bestående maktstrukturer i samfunnet.

Så blir spørsmålet: Var AP/Martin Kolbergs reaksjon som forventet og hadde kunstnere lagt dette inn som et premiss i sitt forarbeide. En kan muligens si at kunstneren her har skapt en form for happening ved hjelp av en kalkulert provokasjon. Dersom avslag ikke hadde blitt resultatet, og kunstverket, som i dette tilfellet faktisk er "Plakaten av Stalin montert på Folketeaterbygningens fasade", hadde blitt "utstilt" så ville reaksjonene heller ikke ha uteblitt. Dermed kan en vel si at ved hjelp av et snedig "kunstgrep" så har Lene Berg her klart å etablere en vinn-vinn situasjon for seg og sitt kunstprosjekt.

Så til Ap og Kolbergs standpunkt: Hva ligger til grunn for der deres valg eller beslutning om å heller ta den negative pressen i stedet for å la prosjektet gå sin gang. Har noen internt i AP faktisk satt seg ned for å veie for og imot i denne saken?

Stalin eller "stålmannen" er for oss alle så og si symbolet på diktatur og dermed ekstrem maktutøvelse- og konsentrasjon. Moderate overslag tilsier at han var ansvarlig for 20 millioner dødsfall over en periode på 23-år og millioner av mennesker ble også sendt til GULag-konsentrasjonsleirer. Stalins faktiske styresett, som opprinnelig var basert på marxist-leninismen, blir nå benevnt stalinisme og ansees nå som en fullstendig totalitær ideologi. I ettertid blir han derfor ikke sett på som en representant for marxist-leninist og ikke nødvendigvis heller som kommunist.

APs fortid og deres tidligere bånd til kommunismen og marxist-leninismen kan Martin Kolberg vanskelig løpe fra, men er det nødvendigvis det han gjør? Innsyn i og forståelse for relevante historiske fakta er det slett ikke alle forunt å ha kunnskap om. Historieløshet gjør det derfor enkelt for kunstneren å skape et dilemma som i de flestes øyne, vil sette AP i et dårlig lys samme hvordan de her velger å handle. Har fortidens sosialistiske og nåtidens sosialdemokratiske AP fortjent å havne i denne situasjonen. Trår virkelig AP og Kolberg helt feil når de nå ikke ønsker å bli assosiert med diktatoren og stalinisten – Josef Stalin?

Søk...

KUNSTKRITIKK ANBEFALER**i dag**

12:00 Topografier. Landskap, sted
Trondheim og identitet i litteraturen. på
NTNU Vitenskapsmuseet

19:00 Åpent forum presenterer: Matias
Oslo Faldbakken på Kunstakademiet i
Oslo

i morgen

19:00 HKS DIALOG: Et nytt romantisk
Bergen opprør? på Hordaland
Kunstsenter (HKS)

onsdag 16. april

19:00 Tommy Olsson: KNUST – kritiske
Oslo fragment 2000–2006 på Torpedo

19:00 Thomas Sæverud Malerier på
Oslo Galleri Haaken

torsdag 17. april

09:00 Desert Walker på Wendover,
Utah/Nevada

19:30 Siv Bugge Vatne på Sound of Mu
Oslo

fredag 18. april

19:00 *Shifting Schisms* på REKORD
Oslo

FEEDS FRA KUNSTKRITIKK

Artikler

Artikler m/ kommentarer

Alle innlegg

Alle innlegg m/ kommentarer

stianwg kommenterer:

01.02.2008 15:06

Nei, for ingen vet at arbeiderpartiet pleiet tette bånd til kommunistbevegelsen... det er nok lurt av Kolberg å holde på denne hemmeligheten inntil videre...

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

01.02.2008 15:30

Sitert fra [mr_f_rodeo](#) sitt innlegg: «Historieløshet gjør det derfor enkelt for kunstneren å skape et dilemma som i de flestes øyne, vil sette AP i et dårlig lys samme hvordan de her velger å handle.» Treffer spikeren midt på hodet – med unntak av ét ord: «kunstneren».

Kunst er å kunne (elementær etymologi). Å gjennomføre nevnte prosjekt krever ingen kunnskap overhodet ut over vanlig prosjektledelse. Fritt Ords støtte er ikke bare dilletantisk, men tyder på at de som har sagt ja til dette personlig har en høne å plukke med AP eller Stalin (helst begge to!).

Når det gjelder [stianwg](#) sin kommentar, er det historieløst å trekke inn APs kobling til Komintern før krigen, uten å ta hensyn til at Norge, med AP ved roret, var på USAs side under hele den kalde krigen. Rent ubetenksomt oppgulp.

stianwg kommenterer:

01.02.2008 16:31

konspirasjon i regi av fritt ord... medieoppstyr rundt kolbergs sensurgrep legger effektivt et røykteppe over hva dette egentlig handler om; nemlig å TA AP!

Hvem har sagt at jeg ikke tar hensyn til at AP sto på USAs side under hele den kalde krigen? Det forandrer jo uansett ikke det faktum at AP har røtter i kommunistbevegelsen? Det er ingen som er ute etter å demonisere ditt kjære Arbeiderparti, Thorolf, så slapp av. Jeg ville bare påpeke at Arbeiderpartiets historie er pensum i barnehagen, så når kolberg forsøker å hindre disse koblingene i å komme opp i dagen virker det litt...tja...fåfengt? Hvis man ikke vil assosieres med Stalin bør man vel kanskje unngå å sensurere kunstnere...?

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

01.02.2008 17:51

A propos pensum i barnehagen: ABC i kommunikasjon sier noe om mål og midler; ikke minst virkemidler. Voldtekt av offentlig rom med et gigantisk bilde av en av verdens verste diktatorer er en alvorlig sak. Den villede koblingen til APs eget hus roper ut en påstand med et støynivå som kan gjøre hvem som helst nummen. Hvis du ikke skjønner at påstanden går ut over triviell påpekning av APs tidligere kontakter, skal jeg forsøke å hjelpe deg, [stianwg](#): Det kommuniseres at koblingen er såpass **viktig, relevant** og **dagsaktuell** at dette forsvaret voldtekt av offentlig rom.

Det er ingen distanse ved koblingen. Ingen kunstnerisk evne. Det som er sensurert er ikke kunst, men voldtekt av offentlig rom, og ren anti-AP-propaganda. Din ide om at dette handler om «stakkars sensurerte kunstnere» er med skam og melde noe av det dummeste jeg har hørt.

Vi får håpe at Fritt Ords støtte til prosjektet er tuftet på nedrige private antipatier. Det hadde vært enda tristere om de faktisk var så dumme. Konspirasjon er et tåpelig ord å bringe inn: Voksne mennesker gjør stadig dumme ting i det offentlige rom av private grunner, helt uten hjelp fra konspirasjoner.

stianwg kommenterer:

01.02.2008 18:25

Å ja, jeg glemte; din etymologiske kunstdefinisjon slår beina under lesningen av dette som et kunstverk. Jeg gir tapt, det er rent ut en voldtekt av det offentlige rom (– nevermind at bildet er et høyst tveetydig portrett av Stalin, ført i pennen av Picasso). Ja, du er helt tydelig habil innenfor alle diskursene som balanseres i dette ordskiftet. Satt deg godt inn i saken har du også gjort. Hva som forvillet meg til å tro at harmen din var noe annet enn en engasjert samfunnsborgers nærmest påkrevde reaksjon på et slikt OVERGREP er vanskelig å se nå, avbalansert og saklig som du er. Godt å vite at interesseløse aktører som deg roper opp når det offentlige rom er under angrep.

en liten notis til slutt (sakset fra dagsavisen):

– Kunstneren har bedt om én dags visning. Og jeg vil også gjerne minne om at kunstverket i tillegg består av to viktige informasjonselementer i form av en bok og en film som blir lagt fram samtidig, sier Erik Rudeng.

stianwg kommenterer:

01.02.2008 19:00

La meg gjøre en ting til klart; jeg synes ikke synd på Lene Berg fordi hun ikke får henge opp plakaten sin. Det var et utfall som burde vært innkalkulert i et prosjekt som stod og falt på klarsignal fra politiske strateger og partipamper som Martin Kolberg. Når jeg snakket om sensur av kunstnere var det ikke i sympati med Lene Berg, men en enkel påpekning av hvor mediestrategisk uklokt det er for et politisk parti i regjering å legge til rette for å assosieres med sensurgrep, altså hvor feilslått Kolbergs strategi var.

At du vrir mitt innlegg til å handle om stakkars sensurerte kunstnere er en tilsvarende blemme fra din side, og avslører bare hvor affektet og inhabil du er i denne debatten.

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

01.02.2008 19:00

Ja hadde jeg satt meg «ordentlig inn i saken», ville jeg forstått at Picasso, film og bok, samt kun én dags visning med et trylleslag omdanner hele greia fra propaganda til kunst...

Hvis man hadde søkt om å sette opp en slik plakat – i nevnte setting – som markedsføring av boka og filmen, hadde ingen stilt spørsmål ved et avslag. Men kall det kunst...

Og «nytolkning av Picasso» burde sikre immunitet mot en hver påstand om dilletanteri.

Hvor dum kan man egentlig bli?

Mariken Lie kommenterer:

01.02.2008 19:11

Det var nære på. Det virker som kunst generelt står på nippet til å få til noe for tiden. Vi venter på ett eller annet...

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

01.02.2008 19:26

Sitert fra [stianwg](#) sitt 2. innlegg:

«[N]år Kolberg forsøker å hindre disse koblingene i å komme opp i dagen virker det litt...tja...fåfengt? Hvis man ikke vil assosieres med Stalin bør man vel kanskje unngå å sensurere kunstnere...?»

Det er mulig at du mener at dette er en påpekning av «mediestrategisk uklokskap». Jeg for min del leste dette som en klar påstand om at dette var spørsmål om «sensur» (uenig) av «kunstnere» (uenig). Tonen er ironisk, så jeg burde selvfølgelig har skjont at du ikke på alvor mener at «Kolberg forsøker å hindre disse koblingene i å komme opp i dagen».

Men Gud forby at han skulle handle ut fra egen anstendighetsfølelse, i stedet for mediestrategisk klokskap!

stianwg kommenterer:

01.02.2008 20:17

Ja, la oss håpe at det var i samråd med anstendighetsfølelsen sin at Kolberg besluttet å forhindre oppføringen av Lene Bergs verk, og at det ikke var et klosset og feilslått forsøk på å skåne arbeiderpartiet for negativ oppmerksomhet. For han burde da ha skjont at den koblingen allerede var sementert i det dette ble en mediesak.

Så Lene Berg er altså ikke en kunstner? Og hennes prosjekt er bare en kynisk markedsføringskampanje for en bok og en film hun har lagd? Og Fritt Ord støtter henne fordi enkeltpersoner i stiftelsen har et horn i siden til AP og ser nå sitt snitt til å sverte dette partiet gjennom å instrumentere Lene Bergs verk som anti-AP-propaganda?

Du er IKKE paranoid.

Takk for at du har åpnet øynene mine.

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

01.02.2008 20:30

«Så Lene Berg er altså ikke en kunstner?» I kraft av dette prosjektet: Nei.

«Og hennes prosjekt er bare en kynisk markedsføringskampanje for en bok og en film hun har lagd?» Nei, det kan hende at hun er oppriktig talentløs (som kunstner). Ikke uvanlig blant folk som kaller seg kunstnere.

«Og Fritt Ord støtter henne fordi enkeltpersoner i stiftelsen har et horn i siden til AP og ser nå sitt snitt til å sverte dette partiet gjennom å instrumentere Lene Bergs verk som anti-AP-propaganda?» Nei, det kan som sagt hende at de er såpass dumme, og at det er optimistisk av meg å håpe på at de bare er inhabilt uproffe.

Til slutt et sitat av Albert Einstein: «Two things are infinite: the universe and human stupidity; and I'm not sure about the universe.»

stianwg kommenterer:

01.02.2008 20:49

ok, så alle er bare dumme og/eller talentløse...bortsett fra deg... og Martin Kolberg selvfølgelig. Det ante meg at det var kjernen i argumentet ditt. Hvorfor sa du ikke bare det med en gang?

Frode Kjærvik kommenterer:

01.02.2008 21:03

Der falt du vel for lysten til å benytte grov generalisering og forenkling stianwg – med mindre du da har helt andre briller på enn meg, så virker din konklusjon ang. thorolfs argumenter noe forhastet. Kommer tilbake med en kommentar i morgen og gleder meg til å se om det er fler som henger seg på. Dette materialet har øyensynlig en viss spengkraft.

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

01.02.2008 22:28

Vel, det var ad hominem-angrep nr. 2 fra [stianwg](#).

Hva med å prøve å kommentere [mr_f_rodeo](#) sin påpekning av prosjektet som et columbi egg av negativ oppmerksomhet for AP/Folketeaterbygningen/Martin Kolberg etc.?

De kunne enten:

1) bite i det sure eplet og la prosjektet stå til. Alle som vet noe om reklame vet at iscenesettelsen er effektiv: Den trenger ikke mer enn ét døgn for å gå inn i historien som en påminnelse om koblingen mellom AP og Stalin (begge med kommunistbakgrunn, totalitære i sine hjerter etc.) uaktet om koblingen halter på alle plan, dette betyr lite for reklameeffekten.

eller:

2) sette ned foten, og sporenstreks bli beskyldt for «sensur av kunstnere», totalitarisme etc.

Lene Berg har således klekket ut et dilemma der AP/etc. taper på det, uansett hva de gjør.

Vi lever tross alt i et samfunn der det største tabuet av alle er å antyde at keiseren ikke har klær på...

stianwg kommenterer:

01.02.2008 23:20

nei, vi lever i et samfunn hvor alle kappes om å være den lille drittungen som påpeker at keiseren ikke har klær på...

Paul Grøtvedt kommenterer:

03.02.2008 10:08

Jeg tror det kan være nyttig å påpeke to viktige sider ved Lene Bergs Stalin-fokusering. Å bruke Stalinbildene på den måten er tvetydig: Det fremgår ikke av bildene om de er en hyllest til og en heroisering av Stalin, eller om de er en kritikk av diktatoren. La meg ta et annet eksempel. Victor Lind har laget en skulptur av politimester Knut Rød, der nazipolitimesteren fremstilles i naziuniform og i en heroiserende positur.

Dette er fra kunsternes side ment som en kritikk av politimesteren og nazismen. Men det fremgår ikke av skulpturen, bare gjennom tilleggs- informasjon, som ikke er en del av verket. Det samme med Lene Bergs bilder av Stalin. For å skjønne at bildene skal ha en kritisk funksjon må man innhente informasjon som ikke ligger i verket. Det forteller oss at kunstneren har bommet i sitt kunstneriske uttrykk.

Det andre aspektet ved hennes kunstneriske prosjekt er at det beveger seg ut over den kunstnerisk gyldighetssfæren og inn i den politiske. Dermed er prosjektet hjemfallet til vurderinger både kunstnerisk og politisk. Når da AP ikke vil ha bildene på fasaden, er partiet i sin fulle rett. Martin Kolberg har gjort en vurdering som er helt legitim i forhold til Lene Bergs prosjekt. Nektelsen er naturligvis politisk, men parerer et politisk utspill fra kunstneren.

Paul Grøtvedt

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

04.02.2008 06:56

Det er riktig at bruk av et gignatisk bilde av Stalin på APs signaturbygg i **beste fall** kan forstås tvetydig. Dessverre får dette ingen konsekvenser for koblingen AP/Stalin:

1) Man forstår bildet som en intendert hyllest: Å fysj'a'meg, noen som fremdeles hyller Stalin, og ja, det var sant, AP var jo egentlig bestevenner med Stalin...

2) Man forstår bildet som et kritisk blikk på Stalin: Yess, deilig å få Stalin ned fra pidestallen, fint at AP endelig tar et oppgjør med sin gamle venn og meningsfelle...

I begge tilfeller propaganderes en nærhet mellom Stalin og AP som aldri har funnet sted.

Langt mer relevant ville det være å tapetsere Høyres Hus med følgende [berømte foto](#):

som ble tatt under Vietnamkrigen, samtidig som Unge Høyres tropper sto og ropte «Bomb Hanoi!» ved siden av antikrigsdemonstrasjoner. En helt annen, **dagsaktuell** nærhet: Når hørte du sist krav fra allmenheten om at den ukritiske USA-vennen Høyre må «ta et oppgjør med» sin grumsete fortid?

Leif Inge kommenterer:

04.02.2008 09:54

Mens Ap nektet kunstneren Lene Berg å dekke Folketeaterbygningen med et gigantportrett av Josef Stalin, ønsker det borgerlige byrådet i Bergen å pryde sitt eget rådhus med det kontroversielle kunstverket.

Det borgerlige byrådet i Bergen har dermed langt høyere terskel for kulturelle uttrykksformer enn det ledelsen i Arbeiderpartiet har.

[fra Dagsavisen her](#)

Frode Kjærvik kommenterer:

04.02.2008 11:13

Kulturbyråd Henning Warloe (H) er tydeligvis en mann som kan å smi mens jernet er varmt. Hans utspill i Dagsavisen sier sitt om det kunstgrepet Lene Berg faktisk har klar å iscenesette. Dette var nøyaktig som forventet. Hele prosjektet utvikler seg nå til den mediejippen det var ment å være (min påstand). Så nå blir spørsmålet: Når en regissert mediejippo blir utført av en kunstner blir den da til en happening og dermed kunst? Eller er dette bare en kommentar i en politisk debatt, i skyggen av storesøster Valla?

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

04.02.2008 12:47

Sitert av [leifinge](#) over:

«Det borgerlige byrådet i Bergen har dermed langt høyere terskel for kulturelle uttrykksformer enn det ledelsen i Arbeiderpartiet har.»

Nei, nettopp ikke! Det er ingen myte som underbygger at Høyre noengang har vært tilhenger av Stalin, og kan således trygt se bort fra enhver politisk propagandaeffekt av koblingen hus/bilde.

Hadde derimot Høyre åpnet en vegg på et av sine signalbygg for gigantbilder av ofre for Høyre-støttet USA-imperialisme etter krigen (for eksempel det som står i min forrige kommentar over!), hadde du hatt dine ord i behold.

Leif Inge kommenterer:

04.02.2008 15:08

Thorolf, nå er du virkelig full av fan! Dette sitatet er Dagsavisens, ikke mitt. Heller ikke har de tilbydt høyres hus, men Bergen rådhus. Nå er Bergen riktignok en kaffehøyrebastion, men det er ikke helt det samme.

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

04.02.2008 18:58

Det var ikke umiddelbart lett å se at det dreide seg om et sitat, [leifinge](#), da utdraget du siterte manglet anførselstegn og sitatstrek. ;-)

Kritikken mot sitatet jeg refererte står ved lag: Mitt poeng var at koblingen bygg/bilde forsvant fra originalprosjektet ved relokalisering til Bergen Rådhus, og at denne koblingen er vesentlig.

For at Høyre fremstå som ekte liberalere ville det være nødvendig å gjenskape prosjektet med et **annet** bilde, som kritisk kunne identifiseres med Høyres politiske prosjekt. For eksempel [bildet som jeg foreslo](#).

Erlend Hammer kommenterer:

05.02.2008 10:48

Fra Dagsavisen: "Det borgerlige byrådet i Bergen har dermed langt høyere terskel for kulturelle uttrykksformer enn det ledelsen i Arbeiderpartiet har."

Blir ikke dette at byrådet i Bergen har *lavere* terskel?

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

05.02.2008 10:54

Selvfølgelig, [erham](#)!

Imidlertid er det klart hva journalisten mener i sammenhengen, selv om han uttrykker seg feil, jevnfør koblingen til følgende underoverskrift:

Sitert fra [Dagsavisen](#):

«Kritisk til Ap-sensur

Det borgerlige byrådet i Bergen har dermed langt høyere terskel for kulturelle uttrykksformer enn det ledelsen i Arbeiderpartiet har.»

Skulle selvfølgelig vært:

«Det borgerlige byrådet i Bergen har dermed langt høyere terskel for **sensur av** kulturelle uttrykksformer, enn det ledelsen i Arbeiderpartiet har.»

Hans Tækje kommenterer:

06.02.2008 11:17

Thorolf, jeg har verket mandat eller ønske om å ta fra deg kampviljen, men du fremtrer som en rabiattulling som skal redde verden fra et kunstverk / mediajippo (stryk det som ikke passer) som trækker DNA på tærne. Du flagger et foreløpig vagt kunstsyn som jeg antar er et riktig autentisk men i dagens kunstklima dårlig representert kunstsyn, men det har egentlig lite med saken å gjøre. Hvis dette er snakk om voldtekt av det offentlige rom, sitat thorolf lengre oppe i tråden, hva blir da ditt forslag til Høyres Hus? Er voldtekt av det offentlige rom greit når det ikke trækker på dine og eller DNAs tær, men på andre og Høyres? Er det først da det gir en kobling som er såpass viktig, relevant og dagsaktuell at dette forsvaret voldtekt av offentlig rom?

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

06.02.2008 11:46

Hei, [hantykje](#)!

Du har rett i at jeg ikke bare fremtrer som, men rett ut sagt *er* en rabiattulling som er opptatt av ekte kunst og kunnskap, og ikke lar meg dupere av «sensasjoner» på noe nivå. Ei heller når den kler seg i Keiserens Nye Klær.

Når det gjelder ditt spørsmål: Lurt spurt! Svaret er enkelt: Jeg er motstander av voldtekt av offentlige rom med markskrikerisk propaganda, uansett budskap. Inkludert reklame. Når det er sagt, finner jeg det mer frastøtende å bruke tunge symboler som Stalin og Napalmpiken Fra Vietnam i propagandaøymed, enn normal kvinnekropp der Hennes og Maurits selger BH til kr. 99,-.

Mitt poeng var å sette opp et tankekespriment, der Høyre ville måtte ta stilling til anti-Høyre-propaganda på sitt viktigste signalbygg, forkledd som kunst.

Min påstand er at den angivelige «takhøyden for kunstneriske uttrykk» som Høyre skryter på seg her, ikke finnes når det kommer til stykket.

Frode Kjærvik kommenterer:

06.02.2008 11:59

Innledningsvis så tror jeg det er viktig for [hantykje](#) og få med seg at [thorolf](#) aldri på noe tidspunkt har foreslått et slikt kunstprosjekt som det du nå beskriver, Han har kun benyttet seg av eksemplifisering. Verken du eller jeg aner om [thorolf](#) virkelig kunne tenke seg at det eksemplet han benytter seg av, skulle

føres ut i live. Noe jeg personlig stiller meg tvilende til og som du, før du ikke gikk ut i fra det som et faktum, burde ha avklart.

Han er heller ikke ute for å redde Folketeaterbygningens fasade fra å bli benyttet som del av et "kunstgrep" siden Arbeiderpartiet med Martin Kolberg i front allerede har stoppet Lene Bergs kunstprosjekt. Noe debatt om hvorvidt dette kunstverket skal eller bør henges opp noe annet sted har han heller ikke engasjert seg i ref. "...redde verden...".

Om Thorolf ikke er politisk korrekt i forhold til hvordan du opplever tidens kunstsyn er en annen sak. Og det burde kunne diskuteres på et litt annet nivå uten å starte ut i første linje med et klart angrep og en heller tendensiøs personkarakteristikk. Hva om du i det minst forsøkte å gå "etter ballen" og ikke ballene? Temaet i denne tråden er sterkt relatert til ytringsfrihet og slik jeg ser det, bør vi alle kunne utøve den friheten uten at noen går ut offentlig og definerer oss som rabiate tullinger.

Så hva med å si noe om ditt eget kunstsyn og da relatert til det omdiskuterte prosjektet!?

stian piffy høiås kommenterer:

06.02.2008 13:08

"Temaet i denne tråden er sterkt relatert til ytringsfrihet og slik jeg ser det, bør vi alle kunne utøve den friheten uten at noen går ut offentlig og definerer oss som rabiate tullinger."

eksempelvis: rudy giulliani og andres serrano

noen fler eksempler på politikere vs kunstnere?

Hans Tækje kommenterer:

06.02.2008 14:05

tsk tsk tsk, politisk korrekt du... det kaller jeg ett offentlig spark i ballene. Men hvis det er en steril debatt du ønsker så må du sparke hardere.

Ytringsfrihet er en dynamisk prosess. Det er faktisk mulig å gi Kolberg den retten han har til å nekte dette prosjektet gjennomført uten å degradere Lene Bergs personlige og eventuelle kunstneriske integritet. Selv om det skulle vise seg at Lene Berg ikke har baller i annet enn i overført betydning, så er det der dere sparker. Dere har en kunstpolitisk agenda som er helt på siden av ytringsfrihetsdebatten.

Hvis dere er for ytringsfrihet så må dere være for ytringsfrihet for akkurat den kunsten som dere ikke liker, hvis ikke er dere ikke for ytringsfrihet. Å lage et kunstig skille mellom kunst eller mediajippo for å omgå at Lene Berg har kunstneriske friheter, er ikke relevant. Å bruke denne debatten til å polarisere kunst som er kunnskapsløs og uekte mot ekte kunst og kunnskap får stå på sin egen tragiske retorikk.

Erling Moestue Bugge kommenterer:

06.02.2008 14:28

Borgerskapets aviser, med Aftenposten i spissen, agiterte ivrig – helt frem til krigen – mot enhver jødisk innvandring.

"De (jødene) kommer ind som sildestim. De sætter sig fast over hele byen. Der er snart ikke en fruktbutikk, et utsalg av brukte klær, et lager av ure og andet kram uten at der staar en smilende jøde bak disken. Osterhaugsgaten er fremtidens Ghetto eller jødekwarter. Men bare vent, om nogen tid finder vi dem snart som smarte eiere av villaer paa vestkanten. ... Snart har de foten indenfor en avis, en bank, universitetet og Nationalgalleriet,"

Værre eller bedre enn Stalin?

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

06.02.2008 15:26

Det er pinlig å måtte ta [hantykje](#) i skole når det gjelder ytringsfrihet, men her, som i resten av samfunnet, gjelder regelen om «frihet under ansvar», samt respekt for individet: Kaster jeg bløtkake på en minister, eller drar hjem til henne og tagger «hore» på døren hennes, er det trakassering og politisak, og ikke «ytringer» som krever beskyttelse. Uansett om jeg kaller meg «performancekunstner» eller ikke.

Og nå kommer det viktigste: *Nesten ingen utsagn eller handlinger har krav på spesialbehandling i kraft av å være «kunst»!*

«Kunstnerisk frihet» er ikke, og bør ikke være, absolutt frihet til å gjøre hva som helst. Lene Berg er fri til å sanke penger fra letturte «kulturinnstusjoner» til sin propaganda, AP er fri til å nekte å la seg bruke. Begge deler er godt innenfor norsk lov, og går på ingen måte på «ytringsfriheten» løs.

Med mindre man bruker «kunst» som trylleord, og opphøyer dem som kaller seg kunstnere til profeter, høyt hevet over hensynet til andres integritet, og – for anledningen – eiendom.

Hans Tækje kommenterer:

07.02.2008 09:16

Du trenger ikke å snu deg for å møte deg selv i døra Thorolf. Du motsier deg selv samtidig som du

blander kortene.

For det første så beskylder du meg for meninger jeg verken har eller har uttrykt. Det er kan ikke kalles å debattere.

For det andre blander du yttringsfrihet med handlingsfrihet. Yttringsfriheten er en absolutt. Enten så er det yttringsfrihet eller så er det ikke yttringsfrihet.

Den kunstneriske friheten er ikke en yttringsfrihet, for kunstnere har ikke en konto med mer yttringsfrihet enn noen andre. Handlefrihet derimot, det er enten noe man kjøper seg eller forhandler seg til.

I det offentlige rom i dag har pengene større handlingsrom enn kunsten har, og det er faktisk blitt ett av hovedargumentene for at kunst skal kunne ha ekstra handlefrihet i det offentlige rom. Om det er naivt eller viktig kan diskuteres, men det handler ikke om hva du liker eller ikke liker.

Beklager at jeg for et lite øyeblikk tok fra deg plassen bak kateret, men du har ikke pensum inne enda.

Frode Kjærvik kommenterer:

07.02.2008 12:38

Så var det dette med et grep om ballen/(-ene) [hantykje](#). i mine øyne mangler du ikke bare grepet, men du vet jo pinadø ikke hvor på banen de andre aktørene befinner seg. For det første så sparker jeg verken ball eller baller, og for det andre ønsker jeg nettopp en "viril" og rik debatt og ikke en av det endimensjonal slaget med skittkasting, personkarakteristikk og tilleggning av egenskaper. Ser bl. a. at du benytter deg av begrepet "dere" og at du dermed har lempet dine motdebattanter opp i den samme sekken og den blir litt for enkel – ikke så rent lite heller.

Jeg har nemlig vært svært bevisst i forhold til hva jeg diskuterer i denne saken og det er, som du helt korrekt poengterer, hvorvidt: "Det er faktisk mulig å gi Kolberg den retten han har til å nekte dette prosjektet gjennomført..." Noen degradering av Lene Bergs kunst er det rett og slett ikke mulig for meg å delta i da jeg verken kjenner dette eller hennes tidligere prosjekter godt nok. Jeg kan ikke en gang si om jeg liker eller ikke liker det hun står for rent kunstnerisk og jeg kan definitivt ikke si noe om hvorvidt hun er kunnskapsløs. (Hvor tar du det fra??). Det er sånn sett ikke relevant for meg å foreta en vurdering av det kunstneriske heller. Det jeg er opptatt av er det dilemmaet eller den Catch 22 situasjonen, som hun har klart å plassere AP i og hvorvidt dette er på sin plass. Og bare for å ha sagt det også: Nei, jeg verken stemmer på AP eller har gjort det! Så min skjulte kunstpolitiske og politiske agenda kan du altså se langt etter.

Hvordan det offentlige rommet skal benyttes og hva som er god kunst kan vi godt diskutere [hantykje](#), men da gjerne etter at det temaet jeg tok opp først har blitt debattert.

Hvorvidt Lene Berg og Fritt Ord har politiske motiver er sånn sett mer interessante sider å belyse ved denne saken, hvorfor Stalin? Og hvorfor støtter Fritt Ord et prosjekt som åpenbart vil sette ETT politisk parti i et negativt lys? Som [thorolf](#) nevner i sitt svar til deg, så følger det et ansvar med yttringsfrihet og det jeg stiller spørsmålsteget ved er Lene Bergs sammenblanding av Stalinisme og kommunisme/Marxist-Leninisme. Har AP fortjent å få plastret akkurat Stalin på veggen? Jeg vil også påstå at godt under 5 % av tilskuerne som eventuelt ville ha sett Stalin på veggen, ville også ha fått med seg resten av prosjektet til Lene Berg. Og dermed vil det være dette, og kun dette, hardtslående budskapet som ble sittende igjen.

Storebror ser deg! Og han skuer fortsatt ned på deg i fra...

Personlig har jeg aldri vært særlig begjstret for det blikket – verken da eller nå.

Hans Tækje kommenterer:

08.02.2008 09:52

I ytterste konsekvens så tar dere feil. Yttringsfriheten er ikke under ansvar. Man skal ikke måtte ta ansvar for yttringer under trussel om inkvisisjon, mob, eller terror. Man må naturligvis kunne ta pepper, og kunne svare for seg, men det er noe helt annet.

Handlinger derimot, det er noe annet. Oppfordringer til handlinger kan være en gråsone, og det er lett å finne mange horrible påstander som likevel holder seg innenfor yttringsfriheten fordi de holder seg langt unna å oppfordre til ulovlige handlinger.

Kunsten operer ofte et sted midt i mellom yttring og handling. Yttringen kan dømmes på kvaliteten, riktigheten eller korrektheten i det som blir yttring, men yttringsfriheten aldri dømmes på kvaliteten, riktigheten eller korrektheten i det som blir yttring. Yttringsfrihet kan ikke begrenses til det som er bra, riktig eller ønskelig. Thorolf dømmer Lene Bergs prosjekt fordi det er kunst han ikke liker, Frode dømmer det som en kalkulert provokasjon. Dere begge setter spørsmålsteget ved hennes yttring ved å rette spørsmålet mot hennes kunstneriske frihet. Om det er kalkulert provokasjon eller mediajippo, Frode, eller om det er sensasjonsmakeri og kunnskapsløst, Thorolf, er ikke ikke ikke relevant for om det er senur av yttringer eller ikke.

Ellers så syns jeg din lesning er i høyeste grad interessant Frode, men det har nettopp ikke vært min agenda. Jeg diskuterer ikke hvordan det offentlige rommet skal benyttes, hva som er god kunst eller Lene Berg / Fritt Ord sine politiske motiver, eller det skulle være voldtekt av offentlig rom, dårlig kunst, om det kalkulert provokasjon eller noe DNA fortjener eller ikke. Njet.

Det som gjør debatten fattig og steril er en «det du sier jeg sa har jeg ikke sagt» debatt. Jeg har ikke

unngått det og du er milevis fra å unngå det. Du leser meg tendensiøst, men jeg har ikke lyst til å bruke plass på alle de stedene du vrir min skrift til å passe inn i din tirade. Og ja, jeg vet jeg klarte å skrive inn en setning i forrige innlegg som anklaget Thorolf for å tillegge meg meninger jeg ikke har, og den setningen angrer jeg. Jeg vil leve med at Thorolf tillegger meg meninger jeg ikke har.

Det skal jo Thorolf ha at han parerte min tendensiøs personkarakteristikk på en ypperlig måte. Han er for å sitere han selv en rabiattulling som er opptatt av ekte kunst og kunnskap, og ikke lar meg dupere av sensasjoner på noe nivå.

Det gjorde knapt debatten noe fattigere.

Frode Kjærvik kommenterer:

08.02.2008 11:35

Det er interessant å se hvordan du [hantykje](#) hopper avgårde som en hare i din argumentasjon etter hvert som dine argumenter og mer og mindre tendensiøse utspill blir imøtegått. Her er et ikke snakk om noen forsøk på å tilbakevise når det blir påpekt svikt i din argumentasjon, og forklaringen er "...jeg har ikke lyst til å bruke plass...". Det burde du ha tenkt på før du bega du ut på den linjen du helt klart har valgt. Uten å være klar over det gjør du det selv til en person som kjemper mot ytringsfriheten, ved nettopp å forsøke og skremme dine motdebattanter fra å ta til motmæle ved å sortmale dem offentlig. Igjen; Hvor tar du det fra? Har jeg eller noen andre i denne debatten på noe som helst vis truet Lene Berg med "...inkvisisjon, mob, eller terror."?

Målet for Lene Berg er å formidle, hun vil nå bredt ut med sitt budskap – jippo eller ei – og hun er verken den første eller siste kunstneren som tar i bruk media og eventuelt benytter provokasjon. Sånn sett er dette kjent stoff. Jeg spør så kort og godt om målet har helliget midlet i denne sammenhengen og dessuten om det budskapet, som de aller fleste mottakere av hennes prosjekt, vil bli sittende igjen med er feil. Hvis så er tilfelle, er det så på sin plass å stanse henne og har Kolberg handlet riktig? Jeg stiller spørsmål [hantykje](#)! Jeg debatterer!

Nettopp det å svare for seg blir nødvendig for kunstneren og forsvarerne av kunstens ved praktisering av absolutte ytringsfrihet. Skulle vi etterleve tanken om absolutte ytringsfrihet ville kunstnerne, om de ønsket, kunne herske over det offentlige rommet og jeg spør: Er det det vi ønsker?

Når det gjelder thorolfs måte å takle dine utspill på så er jeg enig med deg; Ja, det var sporty gjort av ham å se i mellom fingrene med dine utsagn og muligens også pedagogisk riktig, men det gjør ikke dine vendinger bedre. At du, gjentatte ganger vrir på fakta, for så å bli imøtegått fra denne kant, for deretter å komme med beskyldninger tilbake om at det er din skrift som blir vridd på er jo nærmest rabiatt. Det virker ikke som om du vil vedkjenne deg at du ikke har satt deg inn i temaet og lest alle kommentarene [hantykje](#), men vi er altså ikke i klasserommet lengre, så den type banale utflukter holder ikke. Det som gjør en debatt fattig, er når noen skråsikkert kaster seg inn fra sidelinja for å slenge ut påstander om dett og hint tatt helt ut i fra det blå for deretter å prøve å jule seg fra sin inkompetanse og ut av situasjonen ved å erklære andre som vriompeiser og tullinger.

La den synke inn og les deretter dette debattinnlegget som sto i Dagbladet i går – det sier noe om en gjensidig respekt som bør være til stede:

[Debattinnlegg](#)

Hans Tækje kommenterer:

08.02.2008 12:09

Men kjære deg, Frode... jeg har jo ikke skremt noen!

Og nå er vi der igjen. Jeg er faktisk i stand til å skrive inn ting som andre ikke har sagt før. Du må høre etter! Dette handler om en generell betrakning om ytringsfrihet: Man skal ikke måtte ta ansvar for yttringer under trussel om inkvisisjon, mob, eller terror. La meg stå for mine egne formuleringer!

Jeg har ikke sagt det du sier jeg sier du har sagt in absurdum! Du kan ikke holde på slik. Det vil si, det kan du naturligvis, ytringsfrihet tross alt.

Frode Kjærvik kommenterer:

08.02.2008 12:47

Nå er nok ikke jeg din kjære og den typen ovenfra-og-ned-holdning som du utviser nå kan du kanskje bruke ovenfor ungene dine, eller andre i din omgangskrets som du ønsker å gi omsorg, men ikke ovenfor meg. Dette er bare et nytt punkt å legge til i liste over benyttede hersketechnikker. Det er synd er det er slik, enten så vet du ikke hva du gjør – disse teknikkene en m.a.o. en så innarbeidet del av din virkelighet at du ikke ser dem selv, eller så synes du faktisk det er helt greit å drite ut andre for å nå fram med dine mål.

Om noen blir skremt av å bli skjelt ut offentlig? Tviler du virkelig på det? Nå gjelder det tilfeldigvis ikke meg og den andre rabiatte tulling som du adresserer her inne. (Kanskje en unnskyldning ovenfor ham hadde vært på sin plass?)

Til din generell betrakning om ytringsfrihet: "Man skal ikke måtte ta ansvar for yttringer under trussel om inkvisisjon, mob, eller terror." Ja, dette er for meg en absolutt selvfølge og kommer inn under menneskerettigheter. Dermed ble det faktisk vanskelig for meg å se hva den uttalelsen hadde i denne debatten å gjøre, med mindre du da faktisk påsto at noen av debattantene forfektet noe annet. Derav

min reaksjon.

Tror jeg setter punktum for min videre debatt med deg her [hantykje](#) i alle fall inntil du finner det for godt og gi tilsvar på de kommentarene jeg så langt har gitt tilbake til deg – og det er en del. Og, som sagt, les artikkelen i Dagbladet og så kan vi muligens ta det derfra, det blir jo spennende å se om du klarer å holde deg såpass i skinnet at du klarer kommentere/denattere uten å rakke ned på, eller innta en ovenfra-og-ned-holdning ovenfor, enda en debattant.

andré kommenterer:

08.02.2008 13:07

mr_f_odeo, som en av de svært få som faktisk gadd å følge denne imbisile "debatten" må jeg anføre at du med fordel kunne vært mer generøs overfor hantykje. Han er tross alt den eneste som tar seg bryet med å svare på de selvgratulatoriske utvekslingene mellom deg og din kompis thorolf.

Frode Kjærvik kommenterer:

08.02.2008 13:32

Jeg helt enig med deg når det gjelder nivået på debatten – her blir det dessverre ikke snakket mye om sak og det hadde jo vært langt å foretrekke. Det hadde forresten vært interessant å høre ditt syn på det hele. Mener du at Kolberg var i sin rett? Og er det kunst eller politikk og mediejippo det som nå foregår? Som du kanskje har lagt merke til, så har jeg også stilt spørsmålsteget ved hvorvidt bruken av Stalin er relevant. For min del hadde linken mot AP fungert langt bedre ved bruk av Marx eller Lenin, men da går jo noe av diktator- og storebroeffekten fløyten... Hvordan har Lene Berg egentlig tenkt når hun gjorde sitt valg?

Når det gjelder punkt nummer to så tar du nok ikke så rent lite feil [proxy](#) når du eventuelt tror at jeg og thorolf deler kunstsyn. (Jeg antar at det er det som implisitt ligger i kommentaren din, men jeg kan jo ta feil.) Så den blir nok litt for lettvin. Angående min behandling av hantykje så må jeg innrømme at jeg gikk litt lei, etter å ha gjort gjentatte forsøk på å få ham i tale – det ble som du selv formulerer, ikke vellykket. Vi snakker nok forbi hverandre da jeg fortsatt vil diskutere Lene Berg og Kolberg og ikke "absolutt ytringsfrihet" for kunstnere alle både i ord og handling (for meg er montasje av en gigaplakat på en offentlig bygning som vender ut mot en av byens største og mest trafikkerte torg, en handling).

Leif Inge kommenterer:

09.02.2008 21:57

Et lite synopsis kanskje?

1. Youngstorget Eiendom, eiendomsselskapet som eier og forvalter Folketeaterbygningen ble med i Lene Bergs prosjekt for å bruke fasaden til å vise et heldekkende Picassotegning av en feminisert Stalin. De hadde tydeligvis ikke værre problemer med prosjektet.

2. Martin Kolberg tok på seg et redaktøransvar for fasaden. Det DNA ved Martin Kolberg gjorde deretter, var å stoppe prosjektet. Ikke sensurerte han den på kunstneriske kvaliteten, ikke på estetikken, eller på vegne av offentlige rom. Han leste føringer inn i prosjektet som han ikke likte å ha på sin fasade. Han sensurert en yttring.

Frode Kjærvik kommenterer:

09.02.2008 22:39

1. Ser ikke helt poenget med å nevne dette med Youngstorgets eiendom. Enhver med kommersielle interesse vil ikke ha noe i mot mer fokus på sin bygningsmasse.

2. Personlig kjenner jeg ikke til Kolbergs motiver bortsett fra det som har stått referert i pressen og for meg er det heller ikke så relevant hva som var hans beveggrunner, selv om jeg meget godt forstår at DNA leste føringer inn i prosjektet. Bygget vi snakker om er, som du sikkert kjenner til, hovedkvarteret til DNA og har vært det i en årrekke m.a.o, ikke et hvilket som helst bygg, med hvilkens som helst beliggenhet, leid ut av et eller annet eiendomsselskap.

Leif Inge kommenterer:

10.02.2008 10:23

Fordi et helhetlig scenario får din teori om en kalkulert konspirasjon fra Fritt Ord og Lene Berg til å virke paranoid.

Frode Kjærvik kommenterer:

10.02.2008 12:20

Sorry Sam, men jeg har ingen slik teori om kalkulert konspirasjon mellom Fritt Ord og Lene Berg så den må du lengre ut på landet med. Legger merke til at det samme gamle skjer igjen. Hvorfor i helvete gidder ikke folk å diskutere sak? Skal det tolkes som åndelig latskap, manglende evne eller ironi og sarkasme når folk vrenger ut av seg slikt som dette? Paranoia og konspirasjonsteorier – skulle tro det fantes et par andre vendinger i ordboka man kunne ty til. En kommer da ingen vei ved å gå for ekstrem polarisering i en hver sammenheng.

Forøvrig gadd du heller ikke å kommentere mine replikker til deg, hvorfor vet jeg ikke, men det var vel kanskje fordi du ikke hadde mer å melde.

Har du lest [debattinlegget](#) som jeg linket til litt lengre oppe? Kan anbefales dersom du ønsker å delta i en seriøs debatt.

stian piffy høiås kommenterer:

12.02.2008 12:54

"La oss forestille oss at en kunstner har fått det for seg at hun vil utstyre statsministeren med naziuniform. Naturligvis ikke på et bilde, men i levende live, som et kunstnerisk stunt og en politisk provokasjon. Hvis nå statsministeren sier nei, er det da kunstnerisk sensur? Selvsagt ikke. Hans svar er en politisk markering, og det er en helt legitim reaksjon i forhold til det politiske utspillet som lå i kunstnernes forslag. Det samme skjer når Martin Kolberg setter foten ned overfor Lene Berg. Hans nei til å henge Stalin-bilder på Folketeaterbygningen er ikke sensur, det er en politisk imøtegåelse av kunstnerens politiske påstand. La oss her snu på flisa. Om Kolberg var blitt tvunget til retrett, og latt kunstneren få henge opp sine bilder, ville ikke situasjonen da ha blitt snudd på hodet, at det nå var Kolberg som ble sensurert?" -fra debattinlegget i dagbladet.

synes du dette er seriøst mr_f_rodeo?

Frode Kjærvik kommenterer:

12.02.2008 13:06

Nei, ikke spesielt. Føler ikke at hans argumentasjon er god. Budskapet kan jeg derimot ha forståelse for.

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

12.02.2008 13:28

Jeg derimot, synes [Paul Grøtvedt](#) sitt tankeekspriment er fullkomment i harmoni med idéen om å tapetsere folketeaterbygningen med Stalin. :-)

Siden [stianhoe](#) antydningvis ikke synes Grøtvedts idé kan måle seg med «kunstneren» Lene Berg sin idé, kan han kanskje prøve å forklare den store forskjellen for meg. Jeg ser den nemlig ikke.

stian piffy høiås kommenterer:

12.02.2008 13:52

ærlig talt thorolf! du kan ikke sammenligne en privat person med et offentlig rom. det å henge opp ett bilde på veggen og tre en lue over en person synes jeg er en dårlig sammenligning. dette vitner om noe som er skrevet i harnisk. uansett er jo Kolberg i sin fulle rett til å si nei, jeg vil egentlig bare vite hvorfor.

hva med å pakke inn bygningen istedetfor? Det er jo opplest og vedtatt en riktig ting å gjøre i kunstsammenheng:)

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

12.02.2008 14:06

Hehe, jeg forstår fremdeles ikke forskjellen! :-) Like mye som statsministeren er en offentlig person med signaleffekt, er folketeaterbygningen et signalbygg. Det er rimelig å tilstå begge enheter autonomi, slik at de kan motsette seg brukt i propagandaøyemed, uten påstander om sensur.

Ellers synes jeg at [Christo](#) sin karrière med å pakke inn byggverk, er bare tull utover at det krever evne til vanlig prosjektledelse. Å kalle dette kunst er en fornemmelse mot alle som faktisk har lært seg et minimum av estetisk håndtverk.

At [stianhoe](#) bruker dette som eksempel, sier i grunnen alt.

Frode Kjærvik kommenterer:

12.02.2008 14:18

Ser her en brist i din argumentasjon stianhoe, statsministeren er nettopp ikke en privat person. At Paul Grøtvedt har vært engasjert og det i den grad, at han faktisk gjentar seg selv et par ganger samt at han spissformulerer det for være så sin sak, men jeg er ikke i tvil om at han har et viktig poeng når han framhever Kolbergs og DNAs rett til å til å ikke ønske det omtaltet budskapet. Stalin i et slikt format vil tross alt gi til de fleste forbipasserende en følelse av at "Storebror ser deg", står "skrevet" med krigstyper på fasaden av DNAs hovedkvarter.

Hans Tækje kommenterer:

12.02.2008 21:33

Carl Kristian Johansen kommenterer:

23.02.2008 01:25

Det er mildt sagt en trist og komisk feilslutning å koble Arbeiderpartiet med Sovjetkommunismen og Stalin, på den måten det ser ut til at det blir gjort i denne tråden.

Siden 2. verdenskrig har Ap aktivt, åpent og i det skjulte, markert seg som et sterkt anti-stalinistisk/anti-kommunistisk parti, og drevet knallharde kampanjer for å forhindre at kommunismen fikk fotfeste i Norge, Skandinavia og Vest-Europa. Ap har også utskilt venstreopposisjonelle i to omganger; NKP i 1922 og Sosialistisk Folkeparti, nå SV, i 1961.

Håkon Lie, Martin Kolbergs forgjenger som partisekretær i Ap, var arkitekten bak dette. Bøkene Kaderpartiet, som skapte kraftig debatt, og Hvem kan vi stole på? signert Lie, er ren anti-kommunistisk propaganda fra den kalde krigen.

Kolbergs hindring av Stalin-portrettet er etter alt å dømme en videreføring av et kultursyn som stammer fra den kalde krigens dager.

Lene Berg vet dette.

Stalin av Picasso er en videreføring av Bergs forrige kunstprosjekt Gentlemen & Arseholes, som blant annet undersøker CIAs rolle som pengepung for kulturell/intellektuell anti-kommunistisk/anti-stalinistisk praksis som en del av kulturkampen i Vest-Europa etter WW2. I Gentlemen & Arseholes antyder Berg Håkon Lies rolle i den CIA-finansierte Paris/Berlin-baserte organisasjonen Congress for Cultural Freedom (CCF) som stod bak publikasjoner som Encounter, Des Monats og Radio Free Europe.

Lie trakk seg senere fra CCF fordi han mente organisasjonen i for stor grad henvendte seg til intellektuelle og mindre grad snakket til folket. Av alle ting henvendte CCF på 60-tallet seg derfor senere til Lars Roar Langslets verdikonservative Minerva Kvartalstidskrift, som publiserte flere tekster fra CCF-skribenter. Aps Arbeiderbladet hadde tidligere vært plattformen for publisering av anti-kommunistiske CCF-artikler i Norge.

Man kan kanskje se Kolbergs avgjørelse som en naturlig forlengelse av Aps knallharde anti-kommunistiske historie. Derfra kan man kanskje si at Ap trenger å ta et endelig oppgjør med en i praksis død ideologi, og at Aps kompromissløse holdning til Stalin og Sovjetkommunismen ikke bør legge føringer på det offentlige rom i Norge i 2008. Man kan også kanskje si at Kolberg følger i Lies anti-intellektuelle fotspor, og fortelle Kolberg at kunstverdenen kan tilby flere dimensjoner av forståelse enn den rent overfladiske lesningen. Man kan kanskje være overrasket over hvor like Høyre og Ap var i sin anti-kommunistiske holdning under den kalde krigen, og man kan kanskje være overrasket over at Høyre nå forsøker å score som et progressivt kulturpolitisk parti ved å forsøke å hente Stalin av Picasso til Bergen, samtidig som Erling Lae i Oslo var enig i Kolbergs resonement på Youngstorget. Og hva mener tidligere kulturminister Langslet?

I dette virvaret av poenger er Bergs idé, så vidt jeg har forstått Gentlemen & Arseholes og Stalin av Picasso, å sette et fokus på relasjonene mellom politikk og kunst. Det er den tråden jeg mener man bør navigere etter.

Mediejippo, politisk propaganda, m.m. blir avsporinger. Poenget er at politikken virker på kunsten og omvendt – i hvilken grad gjorde den det under den kalde krigen og i hvilken grad gjør den det under dagens regime under Kolberg/Giske, alternativt Høyreparet Thommesen/Warloe?

Leif Inge kommenterer:

23.02.2008 12:41

Helt enig med Carl Kristian i at dette er mye bedre premisser for en debatt! Men likevel, min første reaksjon er at om det er komisk feilslutning å koble Arbeiderpartiet med Sovjetkommunismen og Stalin, så burde DNA med Kolbein kunne tåle det. Prosjektskissen viser et prosjekt langt fra den til overmål blomstrende retorikken her om tapetesering av folketeaterbygningen og Storebror Ser Deg. Koblingen er langt mer retorisk og subtil, og skremmende for Kolbein.

Paul Grøtvedt kommenterer:

23.02.2008 12:52

Om den kalde krigen og forholdet mellom kultur og politikk, kan jeg anbefale følgene bok "Who paid the Piper. The CIA and the cultural cold War" av Frances Stonor Saunders. Granta Books. London 1999. Lykke til. PG.

Hans Tækje kommenterer:

23.02.2008 15:20

Kolbein har ikke sensurert noen subtil kobling mellom Stalin og Folketeaterbygningen og Det Norske Arbeiderparti. Det var Stalin på display han sensurerte.

Lene Bergs utstilling, boklanisering og filmvisning med samme tema i samme hus har ikke blitt stoppet av Kolbein. Stalin i utstillingsform, bokform eller filmform inne i huset er ikke noe problem, selv om alle disse elementene av samme prosjektet har den samme retoriske (subtile??) linken Stalin – Folketeaterbygningen – DNA som fasadeplakaten, bare ikke så spektakulært synlig. Det skremmer ingen. Det forblir å rope i skogen.

Frode Kjærvik kommenterer:

23.02.2008 16:13

Vil på nytt påpeke en av mine tidligere uttalelser:

"Har AP fortjent å få plastret akkurat Stalin på veggen? Jeg vil også påstå at godt under 5 % av tilskuerne som eventuelt ville ha sett Stalin på veggen, også ville ha fått med seg resten av prosjektet til Lene Berg."

Og dessuten leser jeg følgende i calles kommentar

"Lie trakk seg senere fra CCF fordi han mente organisasjonen i for stor grad henvendte seg til intellektuelle og mindre grad snakket til folket."

"Stalin av Picasso er en videreføring av Bergs forrige kunstprosjekt Gentelmen & Arseholes, som blant annet undersøker CIAs rolle som pengepung for kulturell/intellektuell anti-kommunistisk/anti-stalinistisk praksis som en del av kulturkampen i Vest-Europa etter WW2. I Gentelmen & Arseholes antyder Berg Håkon Lies rolle i den CIA-finansierte Paris/Berlin-baserte organisasjonen Congress for Cultural Freedom (CCF) som stod bak publikasjoner som Encounter, Des Monats og Radio Free Europe."

Og så spør jeg" ER det så mye som en prosent av befolkningen som får med seg Lene Bergs **ytterst** subtile budskap? Selv kjenner jeg overhode ikke til CFF og jeg er designer og har fått undervisning i kunsthistorie. Hva tenker så de resterende 99 %? Kanskje det er en ide å henvende seg til folket med et budskap som kan forstås selv om man ikke er kunstkritiker eller historiker? Det tjener ingen at kunst er elitistisk og at en behøver kodebok for å nå inn til budskapet.

Carl Kristian Johansen kommenterer:

25.02.2008 00:45

rodeo, Berg er **ekstremt** lite subtil.

Gentlemen & Arseholes er ren tekstbasert informasjon om CCF og personene/organisasjonene bak gjennom et nyopprett trykk av magasinet Encounter. Samt flere av Bergs egne problemstillinger i tekstform som innstikk.

Det eneste man trenger av bakgrunn er å kunne **lese** og forstå det man leser. Jeg ser ikke helt det elitistiske ved det.

Ketil Nergaard kommenterer:

26.02.2008 21:29

I et [debattinnlegg](#) i [Dagbladet på søndag](#) svarer styreleder i UKS **Eivind Slettebø**, på [Paul Grøtvedts innlegg 7 februar](#), der han skriver at Berg og samtidskunstfeltet opptrer med et sett doble standarder, ett som kvalifiserer kunstens overskridelse, og ett som diskvalifiserer andres inngripen i kunsten.

I følge Slettebø går Bergs prosjekt inn i en historie som er eldre og mer motsetningsfylt en Grøtvedts fremstilling av kunst og politikk: «Kunstnere har langt ifra vært passive og tilbaketrukkne aktører i denne historien, men deltatt både som lakeier, revolusjonære og misforståtte brobyggere. (...) Selv i vår tid spiller tunge monumenter en skjebnesvanger rolle for samfunnets maktbastioner, så viktige at de risikerer å kollapse i folkets bevissthet om en kunstnerisk ytring får lov til å eksistere en eneste dag.»

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

26.02.2008 22:37

Hehe, ren religiøs sirkelargumentasjon: Det som ytres er ikke propaganda, men en kunstnerisk ytring, fordi Berg er, eh, kunstner. Akk, hvorfor har jeg ikke sett lyset før! (ironi)

Paul Grøtvedt kommenterer:

27.02.2008 09:17

Nå har jeg svart på Eivind Slette-meås innlegg i Dagbladet. Håper avisen trykker det, men for sikkerhets skyld vil jeg gi en kommentar til Nergaards sitat. Hvorfor noen kunstnere, særlig den sorten som eksponerer seg politisk, opererer med doble standarder, skyldes at de ikke skjønner det tankemønstret de tenker innenfor, nemlig moderniteten.

Slette-meås er da også usedvanlig uklar i sin argumentasjon. Han skriver om "kunstens status" som om den var en tidløs kategori, men den stikker ikke lenger tilbake enn Opplysningstiden. Det gjør at hans omtale av Lene Bergs prosjekt havner helt utenfor debatten og på tvers av egne premisser.

Siden det for Slette-meås dreier seg om "kunstens status" kan ikke referansene i Lene Bergs prosjekt strekke seg lenger tilbake enn til midten av 1700-tallet da moderniteten utvikler paradigmet om kunstens autonomi, status og frihet. Dermed etableres også kunsten som eget gyldighetsområde, der overskridelser mot andre områder og fagfelt blir tabuisert.

Nå kan naturligvis kunstnere gi blaffen i dette og overskride grenser, for eksempel mot politikken, men da skjer to ting. For det første at kunsten ikke lenger kan påberope seg autonomi og spesifikk status. For det andre vil overskridelsene bli vurdert av en annen type kompetanse, nemlig den politiske. I begge tilfeller har kunsten undergravet sine egen profesjon og posisjon. Er man ikke villig til å innse det, og fortsetter ufortrødent, driver man dobbeltmoral.

Paul Grøtvedt

Frode Kjærvik kommenterer:

27.02.2008 09:52

"Gentlemen & Arseholes er ren tekstbasert informasjon om CCF og personene/organisasjonene bak gjennom et nyopptrykk av magasinet Encounter. Samt flere av Bergs egne problemstillinger i tekstform som innstikk.

Det eneste man trenger av bakgrunn er å kunne lese og forstå det man leser. Jeg ser ikke helt det elitistiske ved det."

Dette sier vel egentlig sitt calle.

Hvor mange tror du egentlig det er som **leser** kunstprosjekter for å tilegne seg informasjon om en gammel organisasjon som de overhode ikke kjenner til? Dette har jo ikke noe med massekommunikasjon å gjøre, mens Bergs gigaplatat derimot den henvender seg nettopp til massene. Fra plakat til det tekstbaserte kunstprosjektet oppstår så et nesten likt gigantisk hull i informasjonsflyten. Hva fylles så dette hullet med? Det er et av de spørsmålene jeg har stilt.

sten are sandbeck kommenterer:

27.02.2008 14:37

PG's problem med det aktuelle prosjektet og politisk kunst i det hele synes å hvile på den oppfatning at både kunsten og politikken skal opptre atskilt ikke bare fra hverandre, men også fra resten av samfunnet. Dette er jo ikke bare en umulighet, men motsatt politikken og kunstens kjernefunksjoner som er å forvalte menneskets vesen og leven i forholdet til sin egen fornuft og virkeligheten forøvrig.

Å skille politikken fra den virkelighet den vil strukturere og den virkning den får er selvsagt ikke mulig uten å miste meningen med begrepet. Tilsvarende kan ikke kunsten skilles fra sitt objekt, subjekt og andre sosiale tilknytninger uten å miste sin funksjon. Romvesener ville neppe kunne ha det samme utbytte av kunsten som vi har og tar man et verk ut av sin kontekst og sosiale forhold må man regne med at vesentlige dimensjoner forvinner, om enn andre kan oppstå, slik som er tilfellet her.

Likeså mye som det må høre en historie til for å "se" en gjenstand på historisk museum forutsetter kunstverket sin sammenheng. Kunsten har i all sin levetid grepet inn i sine omgivelser ved å oversette disse og det snedige med dette er at den samtidig uttrykker blikket; hos kunstneren, betrakteren og immanent i de sosiale forhold, inkludert forholdet til historien. Kunstverket speiler sine omgivelser i den grad det er et produkt av de samme tankeformer som manifesterer disse. Samtidig griper det inn og forandrer de samme strukturene.

Et kunstverk har alltid vært et sosialt prosjekt, lenge før den relasjonelle estetikkens reduksjon. Kunsten og politikken har det til felles å være en virksom handling for å formgi det eksisterende og dermed forandre det. Kunsten griper inn i politikken ved å forandre den logikk meninger og dermed politisk handlekraft bygges på.

Kunst er politikk som en meningsutveksling på et grunnleggende plan – en kamp om forståelse med makt til å forandre virkeligheten, med de praktiske følger det vil ha for meningsdannelse. I dette tilfelle er det et vesentlig poeng at det er reproduksjonen av et historisk eksisterende kunstverk, forflyttet fra sin opprinnelige sammenheng og geleidet inn i en ny kontekst, som utgjør den potensielt synlige delen av det nye arbeidet.

Hans Tækje kommenterer:

29.02.2008 13:22

Frode, du kan da ikke mene at kunstnere kun skal forholde seg til kunsthistorien, eller til og med kun til

den kunsthistorien du har hatt undervisning i?

Selv om det å være kunstner ofte føles som en uglesett primærnæring, så har vi ihvertfall større albuerom en kyr på bås...

Frode Kjærvik kommenterer:

29.02.2008 13:47

hantykje: Nå må det ha skjedd en knute på kommunikasjonstråden her for jeg mener jo selvfølgelig ikke at "...kunstnere kun skal forholde seg til kunsthistorien, eller til og med kun til den kunsthistorien du (altså undertegnet) har hatt undervisning i?" Det jeg mener er at når kunstens budskap ikke kommer fram uten at mottaker har faglig bakgrunn innen kunsthistorie, så snakker kunstneren til et svært snevert publikum. Sa også noe om hvilke følger det får nå en driver med en kombinasjon av massekommunikasjon og spesialisert, rettet kommunikasjon – det oppstår etter min oppfatning et hull i kommunikasjonsflyten som, f. eks. i tilfellet Lene Berg med Picassos Stalin, kan skape misforståelser.

Hans Tækje kommenterer:

29.02.2008 14:55

Er det du som misforstår? Er det noen andre? Er det alle andre? Arbeiderklassen? Er det en gemen hop der ute som misforstår?

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

29.02.2008 15:09

Det er sannsynligvis ikke snakk om misforståelse. Det er snakk om alle som ikke får med seg en antatt vesentlig del av «budskapet», slik at resultatet er effekten av ren propaganda. Et utsagn, hva enten man kaller det «kunst» eller ikke, må alltid bedømmes ut fra antatt kommunikasjonsevne. Her kan man med rimelighet anta at det som kommuniseres til et overveldende flertall, bare er propagandabiten. Dette kan Lene Berg med all rimelighet forutse, og er således ansvarlig for nettopp propaganda.

Hans Tækje kommenterer:

29.02.2008 15:37

Er det du som ikke skjønner? Er det noen andre? Er det alle andre? Arbeiderklassen? Hvem er dette overveldende flertall som ikke skjønner?

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

29.02.2008 15:56

De som ser plakaten, men ikke resten, blir utsatt for kalkulert propaganda, ikke fordi de ikke skjønner, men fordi de ikke ser resten. Hvor vanskelig er dette, egentlig?

Hans Tækje kommenterer:

01.03.2008 18:24

Har du en like banal definisjon på propaganda som du tidligere hadde for kunst? I.e. at propaganda er kommunikasjon du ikke liker, mens for eksempel kommunikasjon du liker ville være, tja, informasjon?

Eller definerer du propaganda mer som agitasjon, som dette overveldende flertallet har lite å stille opp mot, ved at de blir nektet tilgang til mer og / eller kritisk informasjon?

Frode Kjærvik kommenterer:

01.03.2008 19:10

Du hantykje, kan ikke du trappe ned den aggressive tonen du legger opp til nå? Det har liksom så lite for seg og ender som oftest med å slå rett tilbake.

Jeg har ikke søkt å definere noen som den "gemene hop", så du tillegger meg m.a.o. negative "ovenfra og ned" holdninger som du ikke har noen forutsetninger for å anta at jeg har. Arbeiderklassen er vel også et rimelig utdatert begrep etterhvert.

Den misforståelsen og/eller -oppfattelsen jeg sikter til driver vel du og thorolf allerede og utreder så den saken blir tydeligvis ivaretatt uten at jeg blander meg.

I fare for å gjenta meg selv til kjedsomhet kan jeg jo på nytt poste dette utsagnet:

"Jeg vil også påstå at godt under 5 % av tilskuerne som eventuelt ville ha sett Stalin på veggen, også ville ha fått med seg resten av prosjektet til Lene Berg."

Å kunne lese et kunstprosjekt er ikke det samme som å velge og gjøre det.

Hans Tækje kommenterer:

02.03.2008 12:01

Hvem er det som misforstår Frode? Er det deg? Er det noen andre?

De 95% som ikke ville fått med seg hele prosjektet til Lene Berg, inkluderer det deg selv?

Frode Kjærvik kommenterer:

02.03.2008 12:29

hantykje: Dersom jeg hadde spasert over Youngstorvet med gigaplakaten på plass, uten å ha deltatt i denne debatten i forkant, ville det helt klart kunne ha inkludert meg også. Hvis vi forutsetter, at plakten hadde kommet på plass uten den presseomtalen den nå har blitt til del, hadde jeg nødvendigvis ikke snappet opp hva den handlet om i pressen heller. Men siden jeg regner meg selv som over gjennomsnittlig kunstinteressert, har bl. a. fullført søknadsprosess for inntak ved Kunstakademi, og i tillegg har jeg prøvd meg innen maleri, grafikk og skulptur, så ville jeg muligens ha satt meg nøyere inn i hva dette handlet om, men det er langt fra sikkert.

Vet egentlig ikke hvor du vil med dette, men nå har du nå fått et svar ang. min personlige side av saken. Jeg kan vel også opplyse deg om at jeg for min del er svært glad i konseptuell kunst, installasjoner og abstrakt/moderne skulptur. Mitt kunstbegrep favner m.a.o. ganske vidt.

Når det gjelder resten av befolkningen så kan du jo begynne med å finne ut hvor mange som i det hele tatt interesserer seg for kunst, deretter moderne, anstrakt kunst og så til slutt kunst (og da snakker jeg ikke om skjønnlitteratur, som romaner, dikt, noveller, etc.). i form av skreven dokumentasjon relatert til moderne konseptuell kunst.

Det vil forundre meg om du kommer over promillen, men siden jeg ikke hadde tenkt å gå i den fella så antydte jeg 5 %. Nå overlater jeg forøvrig bevisbyrden til deg! Når det gjelder disse prosentsatsene og eventuelle statistikker relatert til hvem som har glede av konseptuell kunst, så er ikke det av så stor interesse for meg, som det tydeligvis er for deg. Folk må selv få lov til å velge hva de vil engasjere seg i – det er nå min oppfatning...

Lykke til!

Hans Tækje kommenterer:

03.03.2008 11:22

Frode, det er en kjempeforskjell på om du sier at 95% ikke ville brydd seg, og om du sier at 95% ville misforstått. Jeg har absolutt ingen problemer med en antagelse om at 95% ikke bryr seg. Jeg vil gjerne vite hvem dette store flertallet er som ville ha misforstått Lene Bergs prosjekt.

Hans Tækje kommenterer:

03.03.2008 11:37

Dessuten så misforstår du Carl Kristian og koblingene mellom Lene Berg og kunsthistorie som skal være så vanskelige.

Det er ikke en feil ved din kunsthistorieutdanning; Lene Bergs bruk av Congress for Cultural Freedom (CCF) og CIA er nettopp ikke å bruke kunsthistorie, men (annen) samfunnshistorie. Og de som ikke kjente til denne historien fikk ved Lene Bergs hjelp muligheten til å lære. Bruk av Picassos Stalin er naturligvis kunsthistorie, men det er også bruk av politisk historie og mange andre samfunnshistorier.

Du kan gjerne kritisere mange, noen, de fleste kunstnere for å drive med intern selvbekreftende kunsthistoriereferanser. Men akkurat i disse verkene er det nettopp det Lene Berg ikke gjør. Spesielt når det gjelder Gentlemen & Arseholes så er dette budskap som godt kan komme fram uten at mottaker har faglig bakgrunn innen kunsthistorie.

Thorolf A. Holmboe kommenterer:

03.03.2008 11:46

De (95 %) hadde ikke misforstått fordi det er noe de ikke skjønner. De hadde derimot *ikke sett* en presumptivt vesentlig del, som skal «oversette» propagandaen (reklamen, kall det hva du vil) til «kunst», og følgelig blitt sittende med en antatt «feil forståelse», en «misforståelse», om du vil.

Lene Berg kan med all rimelighet kan forutse dette resultatet, og er således eneansvarlig for «misforståelsen».

Frode Kjærvik kommenterer:

03.03.2008 16:02

hantykje: Jeg tror du må få noen som ikke er kunsthaglig utdannet, til å lese det du selv skriver, ta f. eks. dette siste innlegget ditt, la dem så lese det uten kommentarer fra den side og spør dem så hva som står der. Kan kanskje være en liten vekker. Finn den en av disse som du definerer, som arbeiderklassen, det være seg hun som vasker gulvet på kontoret der du sitter eller ham som holder på å male husveggen.

Så til disse prosentsatsene som du er opptatt av. Jeg er med deg på en av argumentene dine – en hel rekke mennesker hadde faktisk ikke reflektert noe særlig over plakaten på veggen i det hele tatt og dermed kan vi trekke ut dem av tallgrunnlaget vårt. Hvor mange tror du så at ser budskapet for så å tenke som følger:

Hva i all verden gjør Stalin der opp på hovedkvarteret til AP? Hvoretter han/hun trekker en eller annen

slutning som det er svært vanskelig for oss å forutsi fordi personen eventuelt ikke har noen forutsetning for å kunne tolke seg til det "korrekte" budskapet.

Og til sist. Hvor mange ser plakten og tenker wow – dette så interessant ut dette må jeg sannelig sette meg inn i og jeg vil gjerne lese skreven dokumentasjon relatert til denne moderne konseptuell kunsten?

Igjen. Lykke til

Forøvrig hadde det vært fint om du kunne svare på det jeg spør deg om denne gangen på samme måte som jeg nå har søkt og svare deg ganske så utfyllende gang på gang.

Hans Tækje kommenterer:

03.03.2008 16:24

Nei Frode. Du spør meg på dine egne premisser, og det er nettopp dine premisser jeg setter spørsmålstegn ved.

Jeg er ikke redd for at noen ikke får det korrekte budskapet, jeg er redd for din påstand om at nesten alle får feil budskap.

Frode Kjærvik kommenterer:

03.03.2008 16:45

Da må min konklusjon være at det er du som setter premissene her, siden du ikke svarer meg på mine spørsmål!? Kalles det debatt?

Hans Tækje kommenterer:

04.03.2008 06:58

Ærlig talt; Hvems premisser er det jeg diskuterer nå? Dine.

Ønsker du å diskutere aspekter av Lene Bergs kunstneriske prosjekt? Har du problemer med at Lene Berg overskrider sitt eget kunstfagfelt og sin kunstneriske autonomi? Syns du hun har problemer med å ta inn over seg at prosjektene hennes må vurderes både kunstnerisk og politisk?

Du er innom alt dette, men ikke ta denne diskusjonen på vegne av så vanvittig mange. Gjør det på dine egne vegne.

(å ja, i parentes bemerkt, den kommentaren din over ble nok mer personlig enn du hadde tenkt Frode: Jeg tjener til livets opphold ved å sjau og vaske både gulver og gølv. I den jobben har jeg kollegaer som til de grader er ivrige samfunnsdebattanter. Det er fantastisk hvordan du klarer å si at du ikke har ovenfra og ned holdninger for så til de grader vise at det er nettopp det du har!)

Frode Kjærvik kommenterer:

04.03.2008 10:07

Ser at du har valgt en kurs hvor du tillegger meg holdninger og meninger og ikke relaterer til det jeg prøver å ta opp. Det er greit for meg, men da kan du vel heller ikke forvente mer fra denne siden? Får du eventuelt lyst til å diskutere sak igjen, i stedet for å klistre merkelapper på meg, så er du velkommen til det, tror du bør legge deg på minne at begge parter faktisk må yte noe dersom en skal komme videre i en dialog.

Som du kanskje har lagt merke til, har jeg stilt en rekke spørsmål i denne tråden og det er nettopp fordi jeg ikke besitter noen sannhet og det er jo derfor jeg vil debattere – formålet er å lære og forstå samt kanskje å formidle noe dersom mine tanker viser seg å ha gyldighet også for andre. Gjensidig respekt og ydmykhet for ulike holdninger er erfaringsmessig et godt utgangspunkt for utvikling.

Håper vi kan fortsette, men da i dialog.

peder askeladd kommenterer:

05.03.2008 00:45

UberSahacK kommenterer:

05.03.2008 11:14

[Logg inn](#) eller [registrer deg](#) for å kommentere.

linje mot bakmennene. Da handlingsplanen mot menneskehandel ble lagt fram i desember 2006, ga justisminister Knut Storberget løfter om beskyttelse og oppfølging av ofre. Han lovet selvsagt ikke at vitner *automatisk* skulle få opphold. Har et vitne sterk egeninteresse av å stille i rettssalen, utover selve saken, kan det oppstå et rettssikkerhetsproblem. Oppnår vitnet personlige, materielle fordeler, risikerer man at det blir verdiløst som vitne. På den andre siden blir det neppe mange traffickingdommer uten ofrenes mot. Norge er, på humanitært grunnlag og i anstendighetens navn, forpliktet til å gi kvinner som risikerer livet sitt beskyttelse.

UDIs vedtak er basert på vurdering av risiko ved retur. Ifølge lederen for politiets spesialgruppe mot trafficking (STOP-gruppa) risikerer kvinnen både psykiske og fysiske trusler hvis hun tvinges til å reise hjem. Kvinnene frykter ikke bare represalier fra gjerningsmennene, men også fra deres familier og nettverk. Justisministeren bør gå nøye gjennom UDIs praksis.

Norsk stalinisme

Nok en gang rumler det litt i Josef Stalins balsamerte legeme. Kunstneren Lene Berg har fått et bastant nei til prosjektet hvor hun vil dekke fasaden på Folketeaterbygningen med bilder av Stalin og Picasso. Partisekretær Martin Kolberg sier nei på vegne av huseieren Arbeiderpartiet og han får helhjertet støtte av byrådsleder Erling Lae fra Høyre. Selv sjefen for Småflaskemuseet, eiendomsbaronen Christian Ringnes, mener eierens rett må gå foran ytringsfriheten.

Den offisielle begrunnelsen er at folk flest ikke vil forstå prosjektets anti-stalinistiske tendens. Andre vil nok mene at ironien stikker dypere enn det. Folketeaterbygningen var i tiår etter tiår hovedkvarter for Arbeiderpartiet og tiliggende herligheter som Arbeiderbladet (nå Dagsavisen). Arkitekturen er ikke ulik praktbygg i Moskva fra en viss periode. Her styrte partisekretær Haakon Lie med så stram og smellende pisk at parallellen til kaderpartiet var følbart. Et portrett av Stalin på denne husfasaden vil være en passende og meget talende kommentar.

FLYKTNINGHJELPEN

denne lykken er for de u og at Bhutan hører til et a ne i verden som har hatt e varig og neglisjert konflik politikere og medier gid seg om. Faktisk er det få at hver sjette innbygger f tan er på flukt, og at over 1 mennesker fra Bhutan ha sju flyktningleirer i Nepa 17 år. Leirene er adminis FNs høykommissær for fl ger, men ingen får lov til hjem til det såkalte lykk Og ingen turister slipper i sørlige Bhutan som er l tområdet hvor det fremde mellom 100 000 og 1 lhotshampaer, den fordrev kegruppen og en hinduist noritet. For dem er lykkeb like fjernt som for flyktni Nepal. Den ubehagelige in sjonen er samlet i et ter nylig utgitt av Flyktningh Og som redaktør Richard S berg betimelig skriver: De ikke noe Shangri-la uten n kerettigheter.

DET ER IKKE lett å ta inn

3. LEDER

Karius

- Forskere vil drepe Karius og Baktius med den samme syren som tannbakteriene skiller og som lager hull i tennene, skriver VG.
- Vondt skal vondt fordrive.

arder kroner høyere enn beregnet i budsjettet som ble lagt frem høsten 2006.

Budsjettargumentet er derfor usedvanlig dårlig. Ikke er det sannsynlig at mindre formuesskatt vil presse prisene eller arbeidsmarkedet heller. Men hvis Halvorsen ikke vil, så vil hun vel ikke.

Stalin

Arbeiderpartiet har stanset et kunstprosjekt der en tegning av Josef Stalin skulle henges opp på Folketeaterbygningen på Youngstorget.

Det ville da ikke gjort noe når 64 prosent av norske skoleelever ikke vet noe om Gulag.

Featureredaktør: GRY EGENES

Nyhetssjefer: TOR M. NONDAL OG MAGNE STOREDAL

Politisk redaktør: SOFIE MATHIASSEN

Utgitt av: Dagens Næringsliv A/S

GRUNNLAGT AV MAGNUS ANDERSEN I 1889

kunne demme opp for y
ligere produksjonsfall p
sikt.

100 minus ble 100 pluss

Alle sorgene oljefolket g
drukner likevel i den en
oljepengestrømmen som
langt synligere for folk fi
takket være høye oljepri
oljepengestrømmen inn
kassen i 2007 rundt 100
der kroner høyere enn i
sjonstoppåret 2001, da st
dro inn 243 milliarder kr
oljevirkksomheten. Hvis o
prisen derimot hadde ho
på tilsvarende nivå som i
ville pengestrømmen i da
rundt 100 milliarder kron
lavere enn dengang.

Det er ikke bare flaks som reddet Norge. Det er nemlig sammenheng mellom produksjonstrøbbel og høyere oljepriser. For produksjonsproblemer i Norge opplever, møter også i de fleste andre ves-

<http://www.dagsavisen.no/kultur/article333614.ece>

Vil la Stalin-kunst pryde Bergen rådhus

Mens Ap nektet kunstneren Lene Berg å dekke Folketeaterbygningen med et gigantportrett av Josef Stalin, ønsker det borgerlige byrådet i Bergen å pryde sitt eget rådhus med det kontroversielle kunstverket.

KRISTIN FREDRIKSEN 5. februar 2008, 14:31

Kulturbyråd Henning Warloe (H) i Bergen har hele byrådet bak seg når han stiller rådhuset i Bergen til disposisjon for Stalin-portrettet.

– Dette hørtes ut som et spennende kunstprosjekt, og jeg tror det kunne passet fint på rådhuset her, sier Warloe til Dagsavisen.

Kritisk til Ap-sensur

Det borgerlige byrådet i Bergen har dermed langt høyere terskel for kulturelle uttrykksformer enn det ledelsen i Arbeiderpartiet har.

Henning Warloe (H), kulturbyråd i Bergen. Foto: -

Onsdag i forrige uke avslørte Dagsavisen at Aps mektige partisekretær, Martin Kolberg, satte foten ned for å la gigantportretter av Sovjet-diktatoren Josef Stalin og kunstneren Pablo Picasso skulle pryde fasaden på partiets hovedkontor.

Kulturbyrådet i Bergen er mildt sagt forundret over partisekretærens forsøk på kunstsensur anno 2008.

– Ap-ledelsen stiller seg i et særdeles uheldig lys når de nekter for å henge opp et portrett. Det er jo sensur, og det var jo nettopp det Stalin selv drev med. Nå knytter jo partiet seg enda sterkere til Stalins metoder, sier Warloe. Han vil gjøre alt han kan for at kunstner Lene Berg kan få realisert hele prosjektet «Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart.»

– Jeg ville heller ikke ønske å bidra til å hylle Stalin. Men vi mener at kunst skal vekke reaksjoner og skape oppmerksomhet hos publikum, sier Warloe.

Selv om byrådet i Bergen selv foreslår sin egen arbeidsplass, er de åpent for at kunstneren selv kan

få bestemme hvilken bygning som passer best.

– Men rådhuset er veldig godt egnet. Kanskje spesielt nå fordi rådhuset ligger ved siden av Bergen Kunstmuseum som akkurat har åpnet en utstilling om Picasso, sier kulturbyråden.

Sier ja til Bergen

Kunstner Lene Berg synes det er hyggelig med en invitasjon fra Vestlandet.

– Dette høres veldig interessant ut, og vi vil ta kontakt med byrådet så snart det er mulig, sier Berg og legger til at hun fortsatt venter på et endelig svar fra Youngstorget Eiendom.

– Jeg har endret på det opprinnelige fasadeforslaget, og det har vi ikke fått svar på om de vil godta, sier hun.

Kunstneren understreker at premieren for «Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart» fortsatt har premiere 5. mars.

Copyright © Dagsavisen

Vil la Stalin-plakat dekke rådhuset

Foto: Christian Kråkenes/fotomontasje/NRK

Henning Warloe ønsker et gigantportrett av Josef Stalin på fasaden av Bergen rådhus.

Av Tore Sevheim
Publisert 04.02.2008 11:04

Kulturbyråd Henning Warloe (H) ønsker det omstridte kunstverket av Stalin velkommen til Bergen.

- Dette høres ut som et spennende kunstprosjekt, og jeg tror det kunne passet fint på rådhuset, sier Warloe til Dagsavisen.

Det var forrige onsdag at Dagsavisen meldte at Aps partisekretær, Martin Kolberg, satte foten ned for et gigantportrett av Josef Stalin skulle pryde Folketeaterbygningen på Youngstorget i Oslo.

Portrettet av Sovjet-diktatoren, som er tegnet av Pablo Picasso, er en del av utstillingen «Stalin av Picasso» som kunstner Lene Berg står bak. Premieren er planlagt at skal være 5. mars og kunstverket består også av en video og en bok.

- Ap-ledelsen stiller seg i et særdeles uheldig lys når de nekter for å henge opp et portrett. Det er jo sensur, og det var jo nettopp det Stalin selv drev med. Nå knytter jo partiet seg enda sterkere til Stalins metoder, sier Warloe til Dagsavisen.

Ønsker ikke å hylle Stalin

- Jeg ville heller ikke ønske å bidra til å hylle Stalin. Men vi mener at kunst skal vekke reaksjoner og skape oppmerksomhet hos publikum, sier Warloe til avisen.

Kuratoren for utstillingen, Kristine Jærn Pilgaard, er positiv til Warloes ønsker.

- Dette høres veldig interessant ut, men har ennå ikke vært i kontakt med byråden. Først

må vi få svar fra Youngstorget, der seilene med kunstverket er påtenkt til, sier Jærn Pilgaard til NRKHordaland.no.

YOUNGSTORGET: Slik ser kunstner Lene Berg for seg at seilene med Stalin, tegnet av Picasso, skal pryde Folketeaterbygningen.

Fotomontasje

(NRK)

Kommentarer (9)

Delta i diskusjonen her. Vis alle
Ytringsfrihet?

Skrevet av **Gunnar**

Kunst brukes ofte for å skape debatt og som kommunikasjonsmiddel. Kunst er ofte provoserende og kan støte publikum. Men å bruke penger, tid og krefter på Stalin tar jeg avstand fra. Jeg støtter AP i at de ikke ville ha (makk?)verket. Stalin stod for alt vi er imot og jeg vil slippe å se han. De kan flytte kunstverket i et lokale bort fra allmenheten da spesielt interesserte kan gå og bade i hans glorie. Jeg synes Lene Berg er tabloidkunstner.

[Svar](#) [varsle](#)

Makabert

Skrevet av **motb**

Ville det være like "kulturelt å henge opp et tilsvarende bildet av Hitler? Han var jo bare smågutten i forhold til Stalin, hva tortur og folkemord angår.

[Svar](#) [varsle](#)

SV: Makabert

Skrevet av **BB**

Enig. Hitler kunne f.eks bli avbildet her i Trondheim. Da hadde sikkert Warloe blitt glad. Reaksjoner og oppmerksomhet hadde kunsten sikkert fått også.

Men seriøst, er det 1. april allerede? Stalin? Hva med Saddam, Idi Amin, Pol Pot, Mao ++. De må i det minste ha drept nok folk til å ha fortjent å pryde f.eks kommunehuset i Berlevåg eller Stryn.

[Svar](#) [varsle](#)

Det er norge på sitt beste:))))

Skrevet av **irek**

))))

[Svar](#) [varsle](#)

Er dere splitter pine gale ?

Skrevet av **Historieboka**

Hvorfor skal hylles en mann som har tatt livet av flere av sine landsmenn enn noen annen i verdenshistorien ? Bare i Bergen noe slikt kan gå an....

[Svar](#) [varsle](#)

stalin

Skrevet av **Christian**

Dette er jo fantastisk fint. Nå vil norske skolebarn se bilde av Stalin, og (kanskje) huske han litt. Dette hjelper på manglende historiekunnskaper ble påpekt av media forrige uke. Hva med en tegning av Pol Pot på slottet og Mao kan jo pryde løvebakken.

[Svar](#) [varsle](#)

genialt

Skrevet av **arnabu**

dette er bra! byrådet viser toleranse! jeg stemmer høyre eller krf neste gang!

[Svar](#) [varsle](#)

Kolberg bæsje

Skrevet av **kjetil**

Nei der bæsjet du på leggen Kolberg! moahahaha Nalen er også nålldus. Stalin er også nålldus. Nalen - Stalin - Nålldus!

[Svar](#) [varsle](#)

Ikke hylle?

Skrevet av **Nalen**

Hvordan skal du klare å unngå å hylle Stalin med et slikt alterbilde, Warloe? Pussig. Dette ser jo bare helt nålldus ut.

[Svar](#) [varsle](#)

04.06.2008

Abonnér på BILLEDKUNST

Nyheter

Artikler

Kritikk

Leder

Faste spalter

NBK

Annonser

[Forsiden](#) / [Kritikk](#) / [Utstillinger](#) /

[Forrige](#) | [Neste](#)

Søk i arkivet

Søk

Æres den som æres bør

[Hans Thorsen](#), 06.05.2008, No.3

Lene Bergs prosjekt tar utgangspunkt i en tegning som ble trykket i det franske kommunistpartiets ukemagasin *Les lettres françaises* i forbindelse med Stalins død i 1953. Tegningen, som forestilte Stalin og var utført av Picasso, skapte den gang en voldsom debatt.

Lene Berg
«Stalin av Picasso eller portrett av kvinne med bart»
Stratos, Folketeaterbygningen på Youngstorget i Oslo

Skisse av de tre fasadeseglene som skulle dekke Folketeaterbygningen på Youngstorget som del av «Stalin av Picasso eller portrett av kvinne med bart». Foto: Lene Berg

Forargelsen var stor, fordi mange mente den var en uverdigg representasjon av den elskede lederen og dessuten svekket kampen for kommunismen i sin helhet. Diskusjonen handlet sånn sett både om forholdet mellom abstrakt og figurativ kunst, og om hvordan kunsten best burde benyttes i propagandaøyemed. «Stalin av Picasso eller portrett av kvinne med bart» er Lene Bergs historie om tegningen og debatten, satt opp mot den kalde krigens ideologiske krigføring og sin egen person. Visningen av prosjektet på Stratos skulle opprinnelig bestå av en film, en bok, og tre fasadesegl som skulle dekke Folketeaterbygningen på Youngstorget. Sistnevnte element ble stoppet av Arbeiderpartiets partisekretær Martin Kolberg, fordi partiet ikke ønsket å bli assosiert med Stalin. Denne hendelsen førte til en heftig debatt her til lands om sensur av kunstneriske uttrykk i det offentlige rom. Prosjektet kan naturlig nok leses og vurderes i lys av denne diskusjonen, som jo må sies å ha aktualisert de grunnleggende problemstillingene som blir satt under lupen. En annen mulighet vil være å tenke seg prosjektet slik det var planlagt vist, altså med et stort fasadesegl som viser tegningen i midten, flankert med to noe mindre fotografier av Stalin og Picasso.

Filmen og boken er nært knyttet sammen. Begge forteller historien om tegningen, og hvordan den skapte voldsom diskusjon da den ble publisert. Filmen er basert på collage og voice-over, og de samme collagene finner vi i boken. Isolert sett fungerer begge elementer meget godt, både hver for seg og samlet. Vi blir presentert for en meget interessant historie, som drives fram av både spennende informasjon, underfundig humor og stilssikker fortellerteknikk. Filmen varte i en halv time, og personlig ble jeg gradvis trukket lenger og lenger inn i historien. Den kritiske distansen forsvant og jeg tenkte etter hvert at det jeg så var sant. Dette er interessant fordi filmen og boka ikke gir seg ut for å være et historisk korrekt dokument ut fra vitenskapelige kriterier, men gjennom den gode historiens blendende kraft får man en følelse av at det var akkurat slik det foregikk. Akkurat slik Lene Berg forteller historien. Slik poengterer boken og filmen sitt eget fokuspunkt. Hva er en sann representasjon av noe historisk? Hvem er det som snakker? Hva er senderens kommunikative mål overfor mottageren? Lene Berg lurer oss og hun gjør det godt.

Man kan forøvrig spørre om hva som skulle vært hensikten med de planlagte fasadeseglene? Både formen og formatet syntes litt på siden av det velfungerende samspillet mellom bok og film, og kunne i praksis fremstått litt som ren fasadereklame. Sånn sett er jeg fristet til å mene at de faktiske omstendighetene rundt visningen endte opp med å være nærmest optimale fra et kunstnerisk perspektiv. Ikke bare fordi en offentlig debatt om sensur og kunstnerisk representasjon ble født på ny, men også fordi prosjektet fremsto mer fokusert enn det ellers ville ha gjort.

Les i Billedkunst

I løpet av tre uker med elleve timers arbeidsdager, behandlet Billedkunstnernes stipendkomité 1790 søknader. – Tiden komiteen har til rådighet er helt på kanten av det forsvarlige, sier komiteens leder Bente Sætrang.

[Ingvill Henmo](#)

Aktuelle tekster

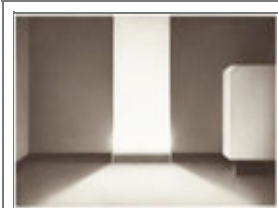
[Kunstmønstringen bremses ikke av følgeretten](#)
[Kjærlighet i MySpace](#)
[Satsing gav underskudd](#)
[Massiv mønstring av mangfoldige tegneuttrykk](#)
[Skyggen over Berlin](#)
[Nye grep om «den store» kunsthistorien](#)

Annonser

Annonser i BILLEDKUNST

Fra arkivet

Mens 80-tallet stod i maleriets tegn, og 90-tallet i fotografiet og videoens, seiler tegningen inn som et slagkraftig uttrykk på dagens kunstscene. Men hva er det som gjør at tegningen plutselig er kommet på moten?

[Beate Petersen](#)

Derfor ble han IKKE TATT FØR

SIDE 9

BA

TIRSDAG

5. FEBRUAR 2008

LØSSALG KR 10

NORGE KR 15

B E R G E N S A V I S E N

Gylfis tøffe tid:

Tvillinger to måneder for tidlig

RANN

SPORT

Metallica på svartebørs:

3000,-

pr. billett

James Hetfield SIDE 24 OG 25

FOTOMONTASJE

SMS til

BA

Hva mener

DU?

Kodeord:

BAsum

din mening

til 2229

Eller

mening@ba.no

Rådhuset i mars:

Pyntes med en FOLKE- MORDER!

SIDE 4

”JA TIL STALIN!

Da kunstner Lene Berg ville dekke Folketeaterbygningen i Oslo med et portrett av Josef Stalin, fikk hun nei av Ap. Byrådet i Bergen tar imot kunstverket med åpne armer.

– Vi vil markere at vi er mer liberale i Bergen enn i Oslo, sier kulturbyråd, Henning Warloe til BA.

KONTROVERSIELT:

Det er Warloe som har tatt initiativ til å hente kunstverket, «Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart», til Bergen. Han ønsker Berg velkommen til dekorere rådhuset med portrettet av den kjente folkemorderen.

– Det er helt sikkert litt kontroversielt, og jeg regner med å få en del reaksjoner på det. Men kunst kan provosere, og det må vi bare godta.

PINLIG: Han forstår ikke hvorfor Arbeiderpartiet i Oslo sa nei til prosjektet.

– Det må være litt pinlig for dem, og det er litt latterlig at de ikke tør å støtte prosjektet. De er kanskje redd for å bli assosiert med Stalin og kommunismen,

FOR: Liv Røssland (Frp)

FOR: Ruth Grung (Ap).

FOR: Henning Warloe (H).

men det er jo absolutt ikke demokratisk av dem.

Han er ikke redd for at Høyre og Byrådet skal bli assosiert med Stalin etter dette.

– Nei, vi gjør det jo ikke fordi vi er glad i ham. Det er en karikatur av ham, som er ment å virke kritisk. Og dersom det skaper mer interesse for ham og alt det forferdelige han gjorde, så er det bare positivt.

Aps Ruth Grung er også positiv til at kunstverket, som er basert på Picassos karikatur av Stalin, får dekke den ene veggen på Rådhuset.

– Det er veldig positivt dersom Warloe får dette til. Selv om Stalin kanskje er litt utdatert, vil det jo gi litt ekstra reklame til Picasso-utstillingen.

Det var, ifølge Dagsavisen, Martin Kolberg fra Arbeiderpartiet som ikke ville ha Stalin som veggpryd på partiets hus i Oslo. At hun nå går mot sin egen partifelle, bryr ikke Grung seg noe om.

– Jeg er opptatt av levende kunst som kan skape debatt, og det skal veldig mye til for at jeg sier nei til kunst. Kolberg har vel litt andre synspunkter på dette, men for min del kan han godt si nei til flere prosjekter. Jeg vil gjerne ha ting ut av Oslo og inn til Bergen.

Heller ikke Frp vil motsette seg kunsten.

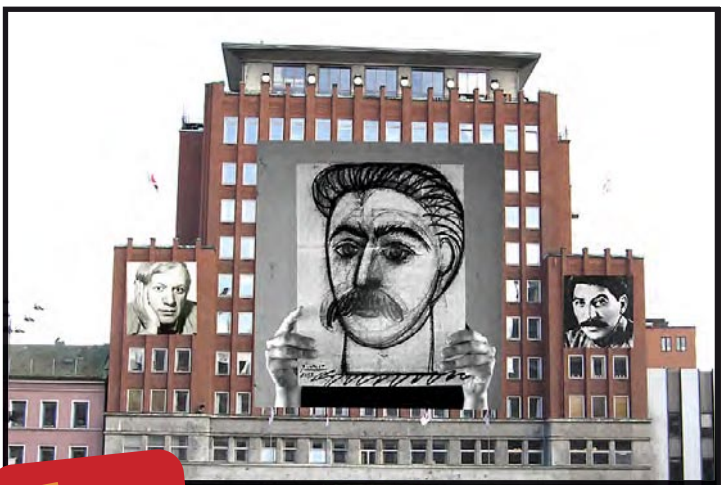
– Vi har aldri forsøkt å sensurere kunstnere her i Bergen, og det er ingen grunn til å begynne nå, sier Liv Røssland.

Dersom Warloe får det som han vil, kommer Stalin til å pryde den ene kortsiden av Rådhuset den 5. mars, som for øvrig er 55 årsdagen for Stalins død.

MARIANNE KVAMME

SLIK: 5. mars er det 55 år siden den kjente folkemorderen Josef Stalin døde. Samme dag kommer Picassos portrett av ham opp på Rådhuset.

FOTO OG MONTASJE: VIDAR LANGE

FIKK NEI: Slik så kunstneren for seg Stalin-bildene på Folketeaterbygningen, som huser Arbeiderpartiet, i Oslo. Ap sa nei. FOTO: MONTASJE

SMS til BA
Hva mener DU?

Kodeord:
BAsum
din mening
til **2229**
Eller
mening@ba.no

5 PÅ GATEN

Hva synes du om Stalin på rådhuset?

AUDUN SAGEN
58 år,
Møhlenpris

– Jeg synes ikke det har noen kunstnerisk verdi, og håper det ikke gjennomføres.

LISE WAAR-DAL KALAND
60 år,
Sentrum

– Dette er korttenkt. Jeg forstår ikke hva de tenker på, og håper ikke det er seriøst.

BJØRN HAUGLAND
60 år,
Skansen

– Jeg ser det kunstneriske i det, og synes det er fint at de lager noe på den veggen.

CAMILLA SKAUGE
15 år, Fana

– Jeg vet ikke så mye om hvem Stalin var, så jeg synes det hadde vært stilig.

PREBEN KRISTENSEN
24 år,
Sentrum

– Det er bra hvis rådhuset kan brukes til å stille ut kunst, og vise litt av det som skjer i byen.

Stalin ønsket i Bergen

Kulturbyråd Henning Warloe (H) ønsker det omstridte kunstverket av Stalin velkommen til Bergen. På Youngstorget er kunstverket ikke velkommen.

[Andreas Lindbæk](#)

- Dette høres ut som et spennende kunstprosjekt, og jeg tror det kunne passet fint på rådhuset, sier Warloe til Dagsavisen.

Det var forrige onsdag at Dagsavisen meldte at Aps partisekretær, Martin Kolberg, satte foten ned for et gigantportrett av Josef Stalin skulle pryde Folketeaterbygningen på Youngstorget.

Portrettet av Sovjet-diktatoren, som er tegnet av Pablo Picasso, er en del av utstillingen «Stalin av Picasso» som kunstner Lene Berg står bak.

Premieren er planlagt at skal være 5. mars og kunstverket består også av en video og en bok.

- Ap-ledelsen stiller seg i et særdeles uheldig lys når de nekter for å henge opp et portrett. Det er jo sensur, og det var jo nettopp det Stalin selv drev med. Nå knytter jo partiet seg enda sterkere til Stalins metoder, sier Warloe til Dagsavisen.

- Jeg ville heller ikke ønske å bidra til å hylle Stalin. Men vi mener at kunst skal vekke reaksjoner og skape oppmerksomhet hos publikum, sier Warloe til avisen.

- Dette høres veldig interessant ut, men har ennå ikke vært i kontakt med byråden. Først må vi få svar fra Youngstorget, der seilene med kunstverket er påtenkt til, sier Jærn Pilgaard til NRK.

Publisert mandag 04. februar 2008 kl. 15:45.

kultur og medier

Nyhetsleder
Tor Olav Mørseth
tlf. 55 21 48 13 – epost: kultur@bt.no

Med foto til Finland

BT-fotograf Fred Ivar Utsi Klemetsen og den Bergens-bosatte kunstneren Kristin Tårnesvik åpner i dag fotoutstilling i Helsingfors.

JAN NYBERG
jan.nyberg@bt.no

Når dørene åpner i kveld i det kunstnerstyrte Galleri Huuto, midt i Helsingfors sentrum, skjer det med den norske ambassadøren til stede.

– Min del av utstillingen er en del av et større prosjekt jeg har jobbet med noen år. Når jeg en gang blir ferdig er det ment å vise urbefolkninger i alle verdensdeler, forskjeller og likheter. Utstillingen her i Finland er utelukkende viet Ainu-folket i Japan, som er en liten minoritet med rundt 40.000 mennesker av Japans 135 millioner. Målet er å dokumentere dagliglivet deres, både de som lever på tradisjonelt vis, men også de som har valgt det urbane, sier Klemetsen. Han stiller ut åtte fotografier i storformat.

Kristin Tårnesvik har sin utdannelse fra Kunsthøgskolen i Bergen, hvor hun gikk ut med hovedfag i fotografi i 2004. I Helsingfors stiller hun ut åtte fotografier, en video, ett flagg og en tekst.

– Jeg har prøvd å undersøke klisjeene og mytene om Finland; vodka, taushet og melankoli. Ingen av bildene er tatt i Finland, men i Norge, Sverige, Danmark og Litauen.

Gode tall for Picasso

Picasso-utstillingen på Bergen Kunstmuseum ble besøkt av 2060 mennesker denne helgen.

KARI FAUSKANGER
Kari.fauskanger@bt.no

– Jeg tror dette er den beste åpningshelgen vi har hatt på noen utstilling, sier sjefkonservator Knut Ormhaug. Lørdag strakte køen av skuelystne seg langt bortover Rasmus Meyers Allé. Det er strengere sikkerhetskontroll enn vanlig på Stenersen, der utstillingen henger, og publikum fikk merke at det var enkelte innkjøringsproblemer første helgen.

– Den nye adgangssperren ble en flaskehals, og det skal den også være, sier Ormhaug. Han tror både museet og publikum trenger litt innkjøringstid før alt går seg til.

At sikkerhetssystemet fungerer, fikk museet erfare lørdag kveld, da alarmen trolig ble utløst av en snøball mot et vindu i nabobygningen. Bevæpnet politi aksjonerte umiddelbart.

Warloe vil ha Stalin på

FOR STERKT: Om fem uker kan Rådhuset i Bergen bli slik BTs montasje viser. Lene Bergs kunstprosjekt handler om kunst og politikk. Kulturbyråd Henning Warloe kan ikke huske at rådhusveggen har vært brukt på lignende måte tidligere.

FOTOMONTASJE: BT

bt.no/bergenpuls: Les mer om kulturnyheter, film, musikk, litteratur, spill, tv, scene og utstilling

Rådhuset

Et gigantportrett av Josef Stalin på Youngstorget i Oslo, ble for mye for Arbeiderpartiet. Høyrebyråd Henning Warloe sier ja takk.

KARI FAUSKANGER
kari.fauskanger@bt.no

Warloe synes det var greit å kuppe Oslo og vise at det er større takhøyde i Bergen enn i hovedstaden.

– Vi har et mer åpent kunstsyn i Bergen enn i Oslo, sier han. Høyrebyråden har full støtte fra både byrådslederen og de to andre partiene i Byrådet i støtten til prosjektet.

– Jeg har inntrykk av at de synes det er sprekt og utradisjonelt, sier han.

Warloe ser for seg at portrettet blir montert Rådhusets kortvegg. Der er ikke vinduer, og bildet kan lett forankres i rekkverket på balkongen på toppen av bygningen. Han understreker at han kun kjenner kunstprosjektet fra omtale i Dagsavisen, og at han ennå ikke har vært i kontakt med kunstneren. Han vet ikke om det lar seg gjøre å gjennomføre prosjektet i Bergen.

Picasso, ikke Stalin

Kunstneren Lene Berg står bak kunstprosjektet, som har vakt strid i Oslo. Hun vil henge opp Picassos portrett av Josef Stalin i gigantversjon på Folketeaterbygningen på Youngstorget. Portrettet skulle flankeres av fotografiske portretter av Stalin og Pablo Picasso.

– Dette er først og fremst et Picasso-prosjekt. Det handler ikke om Stalin, sier kurator for utstillingen, Kristine Jærn Pilgaard, og legger til at det også tar opp spørsmål som berører sammenhengen mellom kunst og politikk.

Hun stiller seg positiv til å vise prosjektet i Bergen, men har ikke vært i kontakt med Henning Warloe. Etter at saken ble kjent i pressen, skal kuratoren i nye møter med eierne av Folketeaterbygningen. Hun må også avklare med Henie Onstad Kunstsenter, som skal vise utstillingen senere, om hva som skal skje videre.

Én dag ble for mye

Portrettene er en del av en større utstilling som også omfatter video og bokutgivelse. Bildene skulle henge utenpå Folketeaterbygningen én dag – 5. mars, samme dag som utstillingen åpner på utestedet Stratos. Det er også Stalins dødsdag.

Picasso tegnet portrettet av Stalin til en nekrolog, som ble skrevet til et fransk magasin, da den sovjetiske diktatoren døde. Tegningen vakte debatt allerede den gang.

Huseieren, Youngstorget Eien- dom, sa ja til prosjektet i fjor høst, men satte foten ned for noen uker siden. Da ble Pilgaard informert om at det ikke ble noe av. I forrige uke kunne Dagsavisen avsløre at det var Arbeiderpartiets sekretær,

fakta

Picassos tegning av Stalin

- Ble laget til nekrologen i den kommunistiske ukeavisen «Les Lettres Françaises» i 1953.
- Det franske Kommunistpartiet, der Picasso var medlem, tok avstand fra tegningen, på grunn av manglende realisme i fremstillingen.
- «Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart» er et kunstprosjekt av Lene Berg.
- Kunstprosjektet har fått finansiell støtte av Institusjonen Fritt Ord og Norsk Kulturråd

Klart for ny Vestlands-grøsser

En gal mor og en forferdelig hemmelighet. Det er ingrediensene i Pål Øies grøsser «Skjult». Med penger fra filmfondet er den klar for innspilling.

BRITT SØRENSEN
britt.sorensen@bt.no

– Det blir skikkelig utrivelig. Det er bare å stålsette seg, humrer Jan Aksel Angeltvedt fra Alligator Film, som skal produsere «Skjult». Og det er filmen han snakker om, ikke jobbingen med filmen. Den gleder han seg veldig til.

«Villmark»-regissøren Pål Øie står også denne gangen for både manus og regi. I går bevilget Norsk filmfond 4,49 millioner kroner til «Skjult», som dermed er fullfinansiert. Det totale budsjettet er på 12,5 millioner, hvorav Filmfondet Fuzz er inne med en betydelig sum.

– En stor lettelse! Jeg er glad både på egne vegne og på vegne av Pål. Jeg tror filmfondet har gitt pengene på bakgrunn av et knakende godt manus som vil appellere til mange, sier Angeltvedt.

Guffent i skogen

Angeltvedt lover en god vestlandsk grøsser der alle ingrediensene er til stede. Det vil si skummel skog, en foss og et guffent hotell. Blant annet.

Filmen handler om en mann i 30-årene som har flyktet fra sin gale mor og vonde fortid. Et dødsfall tvinger ham tilbake til barndomshjemmet, der moren ikke bare har etterlatt ham et hus, men en forferdelig hemmelighet.

Nå går Alligator Film i gang med å få skuespillere og innspilingssted på plass.

Filmen skal spilles inn i Hordaland. Både regissør, manusforfatter, fotograf og produsent er de

samme som sto bak «Villmark» i 2003. Går alt etter planen, blir det premiere neste vår.

Trangt nåløye

«Skjult» fikk penger etter markedsvurderings-ordningen. Filmer som får penger herfra, forventes et besøkstall på mer enn 100.000. Bare to andre filmer fikk tilskudd gjennom samme ordning: «Olsenbanden og det sorte gullet» og «Fritt vilt 2».

Filmfondet delte også ut produksjonstilskudd etter konsulentvurdering. Filmene som fikk støtte her, er Margreth Olins spillefilmdebut «Engelen», Eva Dahrs «Appelsinpiken» – basert på Jostein Gaarders roman og Katja Eyde Jacobsens debutfilm «Yatzy» – basert på Harald Rosenløw Eegs ungdomsroman. Marius Holst fikk utviklingsstøtte til spillefilmen «Bastøy», med manus av Lars Saabye Christensen.

Full pott til Nærøyfjorden

Norsk Filmfond ga i går 750.000 kroner til dokumentaren «Fjorden». Det er første film som får penger i ordningen «Nye veier til dokumentarfilm».

ASTRID KOLBJØRNSEN
astrid.kolbjornsen@bt.no

Dermed kunne produsenten i det bergenske produksjonsselskapet Ibis Film, Lisbeth Dreyer, og regissøren Skule Eriksen sprette sjampis flasken:

– Det var en stor lettelse å få pengene på plass, sier Dreyer som nå går ut for å finne komponist til filmprosjektet.

«Fjorden» har et totalbudsjett på rundt 1,5 millioner kroner. Tidligere har «Fjorden» fått 128.000 kroner av Norsk Filmfond i utviklingsstøtte.

Regissøren har fulgt Nærøyfjorden i Sogn gjennom fire årstider:

– Jeg ønsket å gå inn i dette landskapet, som er ført opp på

NATURPOESI: Regissøren Skule Eriksen har fulgt Nærøyfjorden gjennom fire årstider. Han har ikke brukt tradisjonell dramaturgi når han har laget dokumentaren «Fjorden».

Unescos verdensarvliste som et av verdens mest verneverdige landskap, uten å fortelle en historie basert på klassisk dramaturgi, sier Skule Eriksen.

– Med «Fjorden» vil jeg bryte med denne tradisjonen. Lyset i fjorden og landskapets visuelle skjønnhet opptok meg. Det har stått sentralt i min entusiasme for fjorden, og ønsket har vært

å rendyrke det visuelle, sier Eriksen.

Han har tidligere blant annet klippet den Oscar-nominerte norsk-islandske spillefilmen «Reisen tilbake» og den norske spillefilmen «Schpaa». Han har også laget en lang rekke dokumentarfilmer som «Fattighuset», «Kriss» og «Siste sommer på Hekkingen».

Audi A8

fra kr. 913.100-

A8 er selve målestokken når det gjelder design og teknikk. I denne lukseriøse bilen har vi kombinert quattro firehjulsdrift, aluminiumskarosserii ASF-konstruksjon, adaptiv luftfjæring og en rekke kraftige motorer.

Vi har en 2007 modell på lager til svært gunstig pris!

Møller Bil®

mollerbil.no

Minde

Kanalveien 3

Tlf. 05 201

/minde

DEBATTEN RASER OM STALIN-BILDET

"En hån! Tyrann! Skam!"
"Idiotisk!" Historieløst!
"Dette må vi godta!"

BA

B E R G E N S A V I S E N

ONSDAG
6. FEBRUAR 2008
LØSSALG KR 10
NORGE KR 15

SIDE 6 OG 7

**Flislagte gulv og vegg-
panel skaper hodebry:**

NAUST HYTTE?

eller

SIDE 4 OG 5

**Beboere fikk
sjokkbeskjed:**

MÅ RIVE EGET HUS

SIDE 10 OG 11

BERGENSKVINNE ANMELDT FOR HUNDESMUGLING

SIDE 8

STALINBILDET PÅ RÅDHUSET

Les historien, Warloe

– Er Henning Warloe blitt helt sprø? Pynte Rådhuset med en massemorder, Josef Stalin. **Vet Henning Warloe hvordan det russiske folk led og ble drept under hans regime?** Les historien din, Warloe. Hvis du skulle finne på dette, så kan du også ta med

bildet av Hitler og Quisling også. Så får han selskap på veggen. **En dame fra Fyllingsdalen**

Pol Pot i midten

– Jeg foreslår at Henning Warloe tar initiativ til å henge opp Hitler på ene siden og Stalin på den andre. Så kan Pol Pot henge i midten på rådhusveggen. Da er alle morderne på plass. **Bjørn Holmedal**

Oslo sa nei

– Stalin, Hitler, Pol Pot eller andre despoter bør ikke males på Rådhuset. **Hva vil turister og folk ellers tro når de kommer til byen og ser et stort bilde av Josef Stalin på Rådhuset? At vi har Josef Stalin som forbilde i Bergen.** Gigantportrett av Josef Stalin som kulturbyråd Henning Warloe ønsker velkommen til Bergen bør males

og vises frem på et annet bygg. Men ikke markeres eller hylles på Rådhuset. **Hva med et stort bilde av Warloe med tryllestav og flosshatt på Rådhuset?**

Hilsen M. Lid

En signaleffekt

– Å dekorere en rådhusfasade i Bergen sentrum med et bilde av Stalin har en klar signaleffekt: Om du tar

livet av millioner mennesker, er det ikke til hinder for at Bergens politikere senere kan gi deg heder og gjenopprettet verdighet som kunstverk. Warloe: Som ekte bergenser vil jeg skamme meg dersom byrådet ikke stanser deg! **Hilsen Jan Roar Orlin**

Historieløst

– Hva i all verdens navn og rike har skjedd med hodet til Warloe? Stalin

”Tyrannen bør

Ukrainske arbeidere BA snakket med i går lot seg ikke provosere over Stalin på rådhusveggen.

BA møtte i går tre ukrainske arbeidere i Bergen Group på Laksevg. Det ble overrasket, men ikke provosert over nyheten om at Stalin kanskje havner på rådhusveggen.

– Vi synes det er interessant, og bra at Norge er opp-tatt og kjent med historien, sier Oleksandr Dranitsyn(53) fra Ukraina til BA gjennom tolk.

TYRANN: Sammen med kollegene Oleksandr Antonov(52), Andrej Moskalenko(29) bor og jobber de på verftet.

– Når vi har i tankene at Stalin var en tyrann og folke-morder, er det bra at han blir vist frem, slik at det ikke blir glemt og historien aldri gjentar seg, sier Antonov.

De synes det hadde vært spennende å vise bilde av prosjektet i hjemlandet.

– Jeg tror min mor, som var 17 år under krigen, også hadde synes det var interessant. Men hun hadde personlig ingen negative opplevelser med Stalin, påpeker han han.

SMAKLØST: Kollegaen Rune Nedreaas har en russisk kone, og hun likte ikke ideen.

– Hun kunne ikke forstå hva et bilde av Stalin skulle på rådhuset i Bergen. Personlig synes jeg også det er smakløst, når en tenker på alle de som det under hans totalitære styre. Jeg tror reaksjonene hadde vært annerledes om det hadde vært Hitler, og for meg er Stalin det samme.

NINA BLÅGESTAD
MARIANNE KVAMME
CAMILLA FOSSE
camilal.fosse@ba.no

”EN HÅN mot demokratiet

Storingsrepresentant Per Rune Henriksen(AP) mener byrådets planer om å la Stalin-kunstverket henge på Rådhuset vitner om dekadanse og historieløshet.

– Dette er dekadent og viser en historieløshet jeg blir helt oppgitt over. Dessuten er det en hån mot alle de millionene som døde under Stalins åk, sier Per Rune Henriksen, stortingsrepresentant og leder for Hordaland AP.

– Det er helt uforståelig at byrådet og Warloe kan fremstille dette som et sprekkt og morsomt stunt for å bevise at Bergen har større takhøyde enn Oslo, legger han til.

Warloes innspill om at bildet kan vekke debatt har ikke Henriksen mye til overs for.

– Hvis Høyre har noe uavklart i dette og et behov for å debattere Stalin, får de holde det for seg selv. Etter min mening er Stalins rolle udiskutabel, han var en diktator av verste slag, sier Henriksen.

At kunstverket er et innspill i en politisk debatt stiller også Henriksen seg tvilende til.

– Det er for min del helt greit hvis en kunstner har et budskap de vil selge inn, og som de stiller ut på dertil egnede plasser, men jeg har ikke sett noen steder at det skal være et budskap med dette bildet, sier han.

PER RUNE HENRIKSEN

– Det er en hån mot bergenserne å klistre noe sånt i ansiktet på folk, sier Henriksen.

– Hva ville Henning Warloe si dersom noen ville henge opp hel-portrett av Adolf Hitler, hadde han syntes det var like festlig, spør Henriksen retorisk.

■ **OVERRASKET:** Kulturbyråd Henning Warloe er overrasket over hvor mye diskusjon det har blitt rundt Stalin-kunsten. – Jeg hadde ikke trodd at det skulle bli så mye diskusjon rundt det, men det er jo for såvidt kjekt det. Jeg har fulgt med på diskusjoner på nettet, og det har vært litt ymse, for å si det sånn. Men folk må få mene hva de vil. Selv har han ikke fått så mange reaksjoner. – Jeg har fått to negative tilbakemeldinger og to positive. I tillegg har et par stykker stoppet meg på gaten, men det er det.

IKKE PROVOSERT: De ukrainske arbeidere Andrej Moskalenko(29) Oleksandr Dranitsyn(53) minnet på, så historien ikke glemmes og gjentar seg, sier de.

på veggen, altså mannen som ikke sto mye, om noe, tilbake for Hitler i myrderier og grusomheter under sitt skrekke regime? Jeg spør meg om det er mulig å bli så historieløs og krenkende som Warloe her er!

Marcus

Folkeavstemning

– Jeg ber om at vi får en folkeavstemning i Bergen før vi får Stalin på rådhusveggen.

Eldre dame

Stalin og Bergen

– Ærlig talt, hvilken tilknytning har Stalin til Bergen? Hva vil turister og besøkende tro?

Hilsen Hanne

Skam for byen

– Nei, vet dere hva! Warloe kan vise sin egen liberalisme privat, men ikke på hele byens vegne. Det har han

ikke fullmakt til. Hvis dette blir hengt opp på Rådhusveggen, er det en skam for Bergen. Jeg gremmes!

Marit Atteraa

Tar kaken

– Det er ingenting som forbauser meg lenger, men det å la slakteren Stalin pryde rådhusveggen, tar kaken.

Vetås fra Sotra

Reaksjoner

Hissigproppen

– Jeg er en husmor på nærmere 90 år og nå er jeg så sint at jeg nesten hopper. Hva er det Henning Warloe tenker på når han vil dekorere rådhuset med et bilde av Stalin? Hvis det blir protestskriv på dette vil jeg være den første til å skrive under. Bruker Henning Warloe hodet sitt bare til å snakke med?

Bergenserinne

vises

– STØTTER WARLOE:

For meg er det vanskelig å forstå at noen kan la seg fornærme av Lene Bergs kunstprosjekt, sier forfatteren Stig Holmås til BA. – At kunst provoserer er for såvidt ikke noe nytt. Da redaktør Louis Aragon i 1953 offentliggjorde Picassos portrett i kommunistavisen «Les Lettres Francaises» i 1953, fikk han beinhard kritikk av kommunistpartiets sekretariat. Både kommunister og anti-kommunister mislikte portrettet. – Nå er det Lene Bergs kunstverk som får gjennomgå. Jeg synes kritikken er en smule på jordet. Ingen kan da oppfatte dette som en hyllest til kunstnerundertrykkeren Stalin. Jeg støtter Warloe. Og forøvrig vil kunstverket kle den stygge rådhusveggen.

– UBETENKSOMT:

Kjell Sørensen fra fellesforbundet mener det er ubetenksomt av byrådet å vurdere å henge opp bildet av Stalin på rådhuset. – Vi har mange arbeidere fra Russland og Ukraina, og jeg tror ikke noen av de vil sette pris på dette. Mange av dem har levd under dette regimet, sier Sørensen, som er leder for avdeling 5 i Fellesforbundet. – Jeg skulle gjerne spurt Russland hva hun hadde syntet om å henge opp bilder av Ku Klux Klan eller Hitler på veggen, for det er jo akkurat det samme, sier Sørensen.

– MISTET GREPET:

Kenneth Rasmussen fra Demokratene reagerer på at byrådet sier ja til en plakett av Stalin, mens de takket nei til tilbudet om Kong Olav statuen. – Jeg synes det er merkelig at de sier ja til en plakett av en masse-morder, og at de vil henge den på selve rådhuset, når de takket nei til statuen av det som tross alt er kongen vår, og markerer landet vårt, sier Rasmussen. – Dette sier litt om de personene som sitter og styrer, de har mistet grep om det som er normalt, sier Rasmussen.

– HISTORIELØST!:

Distriktssekretær i Fellesforbundet og bystyrrerepresentant for Ap, Jørn Eggum, reagerer på at Ruth Grung vil ha Stalin opp på Rådhuset. Eggum mener det er historieløst av Grung å støtte dette kunstprosjektet. – I 1923 tok Bergen Arbeiderparti, som første lokallag i Norge, et oppgjør med kommunismen. Martin Kolberg vet tydeligvis at Ap har tatt avstand fra denne politikken, men Grung viser tydelig at hun ikke har fulgt med i historietimen, sier han til BA. – Medlemmene våre har ringt inn i hele dag, og er i harnisk over uttalelsene hennes. Å hylle en person som skapte et samfunn basert på frykt for staten, er helt feil, forteller han.

– Sto for både godt og vondt

Krigsveteran August Rathke hadde heller sett Picassos fredsdue på rådhusveggen.

– Jeg har forstått det slik at det er et kunstnerisk uttrykk, som har sammenheng med Picasso-utstillingen, og da får vi tillate det, sier motstandsmann og tidligere byrettsdommer August Rathke til BA.

– Uten Picasso-utstillingen hadde det vært malplassert, sier han, og påpeker at Stalin sto for både godt og vondt.

– Vi skal ikke glemme at sovjet-samveldet var en av stormaktene som vant krigen for oss, og at Stalin var sentral i den kampen. Men som sagt er ikke dette en hyllest til Stalin, men en utstilling rettet mot Picasso, påpeker han.

Selv hadde Rathke et sterkt forhold til Stalin under krigen.

– Vi så på ham som en av de aller viktigste krigsherrene for å knuse nazi-Tyskland. I ettertid har vi fått vite om det som han måtte gjøre for å bygge opp sovjet-samveldet, og jeg tar avstand fra den måten han utvidet det sovjetiske imperiet gjennom å undertrykke stater i øst, sier han.

Han håper at prosjektet kan bringe interesse for historiske fakta.

– Det er uhyggelig å se at skoleelever ikke vet hvem Stalin, Hitler og Mao var, sier Rathke, som selv skal se utstillingen.

Kunst og kunst, fru Blom

■ Partisekretær Martin Kolberg vil ha Ap frabedt et gigantisk Stalin-banner på sin husvegg i hovedstaden, og Warloe kommer ilende til. Høyres uredde byråd for kunst og øvrige utfordringer, sår vind og høster storm, nøyaktig som planlagt.

■ «Nå knytter Arbeiderpartiet seg enda sterkere til Stalins metoder», sier han, uten evne eller vilje til å skjule den egentlige årsaken til redningsaksjonen.

■ Reaksjonene fra Folkets hus og Ap i Bergen var ikke direkte uventet. En kan nesten bli lurt til å tro at nordmenn med et sosialdemokratisk sinnelag reagerer med udelte harme, mens konservative kaster muffe og diademer i ren begeistring. Fullt så enkelt er det nok ikke.

■ «Ja da, kunst er kunst, men all kunst trenger ikke henge overalt. Særlig ikke kunstverk som viser bilder av gamle despoter. Hitler, Stalin, Pol Pot eller Mao vekker mange og sterke følelser hos folk og må ikke henge overalt.»

■ Det er ikke Kolberg som sier dette, men Warloes partikollega og byrådsleder i Oslo, Erling Lae.

■ Som god Høyre-mann er han selvsagt opptatt av den private eiendomsretten og at en huseier selv må få bestemme hva som skal pryde fasaden.

Saken skiller seg slik sett fra vår egen byråds tilbud om å bruke en offentlig vegg.

■ Men Laes liste over folk han ikke liker viser at dette handler om noe annet. Er listen egentlig lengre? Kunne han føyd til Pinochet, Sharon, Suharto?

Kanskje ikke. De var kanskje rævhol, vil mange mene, men de var i det minste våre rævhol.

■ Picassos Stalin-portrett vil utvilsomt føre til reaksjoner om det henges opp midt i hjertet av Bergen sentrum, men det er en grov under-vurdering å tro at det vil bli tolket som en hyllest til et av de største rævholene historien kjenner til.

■ Vi må tåle synet av ham, av Hitler, av bestialske despoter av verste slag. Alternativet er å tie historien i hjel.

■ Aps førstedame i bystyret, Ruth Grung, er i grunnen ganske positiv, men sier til BA at «Stalin kanskje er litt utdatert». Hun om det.

■ Vi andre kan more oss over et nytt bergensk ordsifte om hva vi kan tillate oss å henge på våre vegger. Noen som husker Elsebet Rahlffs montasje av gamle kjøkkenhåndklær som ble hengt opp på Ladegården sykehjem? Tilårs-komme sandviksfruer med både snakke- og hekletøyet i orden var ikke nådige, for å si det pent.

■ Eller krangelen om «Mordet på Andreas Baader»? Odd Nerdrum endte opp med å hente det ti kvadrater store bildet tilbake fra Studentsenteret, etter at misfornøyde medlemmer av Universitetets utsmkningskomite kalte bildet «Mord i brun saus».

■ Det er altfor lenge siden sist.

Min mening

ESPEN BØRHAUG

espen.borhaug@ba.no

og Oleksandr Antonov(52), trives i Norge lar seg ikke provosere at Stalin-kunsten.– Det er bra å bli FOTO: ÅSNE EILERTSEN

Skeptiske til Stalin-bilde

Menneskerettsforskjempere oppfordrer politikerne i Bergen om å være forsiktig med bruk av Stalin-portrett.

Av Johannes Morland
Publisert 04.02.2008 20:36

VIDEO: Se hva bergenserne mener

- Det var en sjokkartopplevelse å se fotomontasjen av Stalin-portrettet, og jeg forstår godt at noen kan bli støtt av det, sier John Peder Egenæs, generalsekretær i Amnesty International Norge.

LES OGSÅ: Stalin til rådhuset

- Skjønner ikke budskapet

Arbeiderpartiet i Oslo satte i forrige uke foten ned for at gigantportrettet av Josef Stalin, tegnet av Pablo Picasso, skulle pryde Folketeaterbygningen på Youngstorget i Oslo.

Men så kom Bergen Høyre og kulturbyråd Henning Warloe på banen, og nå ser det ut til at bildene havner på veggen til rådhuset.

John Peder Egenæs i Amnesty sier han ikke mistenker billedkunstner Lene Berg for å ønske å hylle Josef Stalin, men maner likevel til forsiktighet.

- Jeg er ingen kunstkritiker, og jeg forstår ikke hva dette skal formidle. Men man skal være veldig bevisst på hva man gjør når man bruker utseendet til en diktator, som har tatt livet av mange millioner mennesker, sier han.

Ønsker ikke å styre kunsten

Styreleder i Rafto-stiftelsen i Bergen, Arne Liljedahl Lynngård, sier han synes utstillingen er spennende, men innrømmer at han steilte da han så fotomontasjen.

- Når du ser at vi skal klistre opp en av tidenes største masse mordere på demokratiets høyborg, så vekker det en reaksjon. Men Stalin ønsket å styre kunsten. Det gjør ikke vi, sier han.

Han håper prosjektet kan skape en debatt om ytringsfrihet og demokrati.

- Kulltegningen var Picassos måte å avkle Stalin på. Utstilt på denne måten vil det nok komme en del reaksjoner, men jeg håper det også kan bli en debatt om hva Stalin representerte.

Reagerer ikke på portrett

Den russiske ortodokse kirken opplevde store forfølgelser og ødeleggelser under Stalin regime. Kirkeleser i Kristi åpenbaringsmenighet i Bergen, Alexei Sioutine, er likevel langt fra negativ til at portrettet av mannen skal pryde rådhuset i Bergen.

- Jeg reagerer ikke nevneverdig på det. Jeg har sett slike portretter mange steder i Russland, sier han.

Sioutine sier han uttaler seg som privatperson, og ikke på vegne av den russiske ortodokse kirke. Men han sier at så lenge bildet ikke er en karikatur som representerer noe annet enn hva det viser, så har han ingen motforestillinger mot Stalin-portrettet.

- Stalin var en mann som gjorde noe riktig og noe galt. Slik er det med alle mennesker, men siden han var på toppen i samfunnet, så blir det mer tydelig, sier han.

PLATOU

DYNASTAR / ROTTEFELLA / SCARPA
TELEMARK

Dynastar Legend funker både som alpin- og Telemarkski. En moderne frikøringsski (114-75-102 mm) som du kan dra på med hvor som helst. Her tilbyr vi deg den i pakke sammen med Scarpa T2X og Rottefella Cobra.

kun

6998,-

PLATOU / KOMPERDELL
TELESKOPSTAV

Topptur- og Telemarksentusiaster er de ivrigste teleskopstavbrukerne. Dette er modellen som funker. I motsetning til de aller fleste andre teleskopstaver, er den lang nok! Reguleringsintervall 125 - 160 cm. Parvekt 590 g.

kun

550,-

K2 / MARKER / SALOMON
GIRLS ONLYSki-
glede!

Her har du utstyret som gjør overgangen fra å være *skrensealpinist* til å bli *carvingalpinist* lekende lett. Optimalisert for preparerte løyper, men du kan ha det morsomt i løssnøen også... Marker M2 platebinding og dameføttenes beste venn, Salomon Irony 6, støvel.

kun

4698,-

PLATOU STØVELBAG

Sydd i supersterk Cordura D500. Leveres både med skulderrem og bærehåndtak. Legg óg merke til at denne støvelbagen er ventilert... Det medfører verken en odor- eller bakteriell katastrofe om du skulle forlate din fuktige støvel i bagen en tid.

kun

198,-

SUPERLETT STÅLKANTSKI I PAKKE

Vi tilbyr deg den smekre og lette Fischer Powerlight sammen med Salomon ProCombi støvel. Et moderne utstyr med lav vekt, men samtidig stødig. Støvelens høye ankelmansjett lar deg utnytte skiens egenskaper. Du får forbløffende god kontroll...

kun

3100,-

Småstrandgt. 8 www.platousport.com email@platou.as Tlf 55 55 30 80

Stalin setter debatten i kok

Forslaget om å henge opp et bilde av Josef Stalin på Rådhusets fasade får blandet mottakelse i Bergen.

KARI FAUSKANGER
kari.fauskanger@bt.no

– Det er stilig at Henning Warloe tar dette på strak arm, sier sivilarkitekt Kjersti Nerseth. Hun er også leder for Bergen Arkitektforening, og sier at foreningen mener at all kunst i det offentlige rom er positivt. Hun tar ikke stilig til uttrykket, men mener at såpass som dette må man våge.

I gårsdagens Bergens Tidende stilte kulturbyråd Henning Warloe seg positiv til å vise et kunstprosjekt, som i utgangspunktet var tiltenkt Oslo på fasaden på rådhuset. Portretter av kunstneren Pablo Picasso og diktatoren Josef Stalin, samt Picassos tegning av Stalin, er nektet hengt opp på Folketeaterbygningens fasade på

fakta

Rådhuset i Bergen

- Tegnet av arkitekt Erling Viksjø.
- Sto ferdig i 1974.
- 52 meter høyt, 14 etasjer.
- Var også planlagt en lavblokk som tilbygg mot nord.

Youngstorget i Oslo. 5. mars kan de komme til å pryde Bergens rådhus i stedet.

Nerland mener at Viksjøs omstridte bygg tåler å bli brukt på denne måten.

– Det står solid i seg selv. Kunst skal vekke oppsikt. Man kan være enig eller uenig i uttrykket, men det er ikke poenget her, sier hun.

– En hån mot min generasjon

Gerd Kulseth er en av mange som tar til orde mot Stalin-veggen.

– Forslaget om å henge Stalin

på Rådhuset er en hån mot min generasjon, sier hun.

Kulseth opplevde selv andre verdenskrig i Bergen, og husker godt de russiske krigsfangene som var med å demme opp Haukelandsmyren.

– Vi ga dem mat – skiver og melk, hvis vi hadde. De var ikke glade da krigen var over. Da ventet Sibir, sier hun.

Hun har ingenting imot å bruke Rådhusveggen til kunst. Det er portrettet av Stalin hun reagerer på.

– Ikke bedre enn Hitler

– Han var ikke et hår bedre enn Hitler. La oss heller bruke veggen til å hedre noen. Muhammedtegnene hadde heller ikke gjort noe, men ikke Stalin. Det støvet skal få renne bort, sier hun.

Gerd Kulseth er ikke den eneste som engasjerer seg i Henning Warloes ja til å låne ut Rådhusveggen til Lene Bergs kunstprosjekt. Kommentarene har strømmet inn på bt. nos debattforum det siste døgnet.

Omdiskutert fra første dag

Rådhuset i Bergen har vært omdiskutert siden det ble bygget. Mange har foreslått å gjøre noe med det.

Det mest drastiske er å rive det. Andre har tenkt mer kreativt.

I fjor sommer lanserte miljøpartiet «De grønne» ideen om å gjøre Rådhuset grønt. De ville dekke hele bygningen med klatreplanter. Partiet ville slå to fluer en smekk – gjøre Rådhuset til et symbolsk, grønt miljøfyrtårn, samtidig som plantene ville binde opp en liten mengde CO₂. I tillegg til dette oppnådde de medieomtale i opptakten til valgkampen.

Året før foreslo ordfører Herman Friele å lyssette rådhusfasaden. Det ble det aldri noe av. Det ble det imidlertid seks år tidligere. Da kulturbyåret rundet av ble glassflaten på trappegangen på sørsiden av bygget dekket med rødt lysfilter. Lysdesigner Arne Kambestad sto for lyssettingen den gangen.

Balansekunstneren Eskil Rønningbakken har stått på hendene ytterst på taket, 52 meter over bakken og kunstfagstudent Hildegunn Solbø har laget kunstprosjekt av persiennene på bygget – 480 i alt. Hennes forslag om å lage en bevegelig mosaikk av barneansikter ble den gangen vist på en utstilling Kunstindustrimuseet i Oslo.

Uansett hva som skjer med Lene Bergs kunstprosjekt – noe vil dukke opp på rådhusfasaden i løpet av året. I forbindelse med Bergen Arkitektforenings 100-årsjubileum har de søkt om å få henge et banner på veggen.

– Vi har fått tillatelse til å bruke veggen to dager. De aktuelle datoene er 21. mai og 5. september,

BRUKT FØR: Rådhuset har vært utsatt for utradisjonell bruk før. Her er balansekunstner Eskil Rønningbakken i aksjon.

ARKIVFOTO: ØRJAN DEISZ

men vi har ennå ikke bestemt hva som skal vises, sier Kjersti Nerseth.

– Dette har kommunen sagt ja til, bekrefter kulturbyråd Henning Warloe. Han gir dermed en åpning for at rådhusveggen skal kunne brukes til andre kunstneriske uttrykk senere.

Metallica til blodpris

Ulovlige Metallica-billetter til 5000 kroner ligger allerede til salgs på nettet. De første svartebørsbillettene dukket opp på Qxl.no og Finn.no allerede før billettene var utsolgt. Tirsdag formiddag lå rundt 50 billetter til salgs på de to nettstedene, med priser på opptil 5000 kroner per billett. Det er nesten seks ganger så høyt som den offisielle billettprisen på 850 kroner.

Wales - Norge 3-0

Her blir Håkon RUND- LURT!

SPORT

Se bildene!

BA

TORS DAG

7. FEBRUAR 2008

LØSSALG KR 10

NORGE KR 15

B E R G E N S A V I S E N

GPS KAN IKKE Bergen

Sender
biler
på ville
veier

SIDE 4 OG 5

Her er

fellene!

DOBBEL FEIRING for Monica

SIDE 6, 7
OG DEL 2

Stalin-kunsten

KAN BLI STOPPET

SIDE 8 OG 9

Peter Drazdiak-Hansen

BERGENSER VANT DESIGN-PRIS I USA

SIDE 12

– Ikke bedre enn Hitler

– Ville man ha sagt ja til å ha Hitler (bildet) på veggen? Stalin var ikke bedre enn ham!

FJ

– Ingen god idé

– Jeg som er russisk og en som er kjent med historien synes ikke at det

å henge bilde av Stalin på rådhusveggen et god idé. Kunst er selvsagt bra og opplyse ungdommer om sin og andre sin historie også, men å ha Stalins bilde på Rådhuset vil se ut som om den norske staten beundrer den mannen og det han ha gjort mot det sovjetiske folket. Jeg er helt enig med Kjell Sørensen, heng da bilde av Hitler, Vidkun Quisling og Mussolini i samme slengen. Why not?

Anastasia

– En stor skam

– Dette er en stor skam!

Egil J

– Helt tullete

– Helt tullete å klistre Stalin på Rådhuset. Er det rart at politikerforakten flourer? La Warloe klistre det opp på sin private husvegg dersom det er så viktig for ham.

Johan

– Warloe bør gå!

– Jeg kan akseptere at det finnes en sosialistisk tenkemåte her i byen. Derimot aksepterer jeg ikke at et sosialistisk oppgulp av denne typen forspiler fellesrommet vårt.

Mange millioner mennesker har falt for despoter over hele verden og vi har gjort det til en kampsak å fremme fred, frihet og demokrati over hele verden. Samtidig som vi hyller en morder ved å eksponere denne

mannen på et offentlig bygg. Jeg mener at Warloe burde avskjediges for grov uforstand i jobben hvis denne driten kommer på veggen! Lurer på om det hadde vært rettfærdig gjort kunst å male en djevel på kirkedørene også?

Sven Erik

– Har det klikket?

– Etter mange års ergrelse over verdens styggeste rådhus, skal vi nå også bli pådyttet portrett av Stalin!

STALINTEGNINGEN

KAN BLI ST

Stalin-utsmykningen på Rådhusveggen har satt sinnene i kok i to dager. Nå kan det se ut som om det ikke blir noe av prosjektet.

– Utstillingen var ment til en helt annen vegg, Folketeaterbygningen i Oslo, som ble bygget for formidle kunst til folket. Vi må nå tenke på om det vil fungere på en helt annen bygning, sier Kristine Jærn Pilgaard, som er kurator for utstillingen.

Hun vet ikke om prosjektet kan bli en realitet.

OVERRASKET: Kunstneren selv, Lene Berg, er overrasket over de sterke reaksjonene planene har fått.

– Jeg er ikke så begeistret over reaksjonene, det var et Picasso-prosjekt, men nå er det blitt et Stalin-prosjekt, sier Berg.

– Jeg er klar over at bildet er kontroversielt, men det er en tegning! Det virker som folk ikke har sett den ordentlig, sier hun til BA på telefon fra New York.

– **Ironisk nok handler prosjektet om de sterke reaksjoner på tegningen i 1953, og nå utspiller noe lignende seg i dag, sier Berg, som mener diskusjonen har lagt seg på et brutalt og sensasjonspreget nivå.**

USIKKERT: Hun har selv ikke snakket med

Kunstneren i tvil: – Aldri snakket med Warloe!

Warloe, og kan ikke si om prosjektet kommer til Bergen.

– Det som hadde vært interessant var å vise min film i forbindelse med Picasso-utstillingen, og få vist bergenserne hva prosjektet egentlig handler om, sier hun.

– Vi skal fortsette dialogen denne uken, men det er fremdeles en del som må avklares. Utstillingen består også av en video og en bok, og det er viktig for prosjektet at man finner et egnet visningsrom for videoverket i tilknytning til fasadeseilene, sier Kristine Jærn Pilgaard.

Hun håper vi vil få en avklaring i løpet av uken.

Kunstprosjektet handler blant annet om reaksjonene Picasso fikk etter tegningen ble publisert i 1953, som i etter-

BA BA tirsdag.

tid har blitt omtalt som «Portrett-skandalen».

– **Det overrasket oss at det er like store reaksjoner nå så lenge etterpå, det hadde vi ikke regnet med, sier Pilgaard.**

Nå brukes verket også i en politisk diskusjon og reaksjonene er en klar refleksjon av vår samtid, sier kuratoren.

NINA BLÅGESTAD

Står ved invitasjonen

Byråd Henning Warloe har ingen planer om å trekke invitasjonen etter all oppstanden.

– Jeg snakket med kurator mandag ettermiddag, da hadde kunstneren reist til USA, men de skulle snakke sammen og vurdere det frem til slutten av uken. Så må de bestemme seg for om de er interessert, og da må vi se nærmere på betingelsene, sier Henning Warloe til BA.

Han håper prosjektet kommer til Bergen.

– **Vi har gitt dem en invitasjon, og den står vi ved, sier han.**

– Dette er et kunstverk som sier noe om ytringsfriheten og kunstfriheten i et demokrati som Stalin var motstander av. Jeg tror det er mye mer spennende og interessant enn mange har fått med seg, sier Warloe, som synes det er flott at saken har vakt reaksjoner.

– **Det er en del av ytringsfriheten. Vi må også akseptere det vi ikke**

FLOTT: Henning Warloe synes det er flott at saken har vakt reaksjoner.

liker, sensur kan andre ta seg av.

USIKKERT: I to dager har Lene Bergs rtegninger av Stalin på Rådhusveggen satt sinnene prosjektet blir noe av.

Har det klikket fullstendig for ansvarshavende? Dette har ikke noe med kunst å gjøre. Er historieundervisningen så dårlig, må vi snart få portretter av Hitler og Franco også. Det er plass på rådhusveggen. NEI, DETTE VIL VI IKKE HA! I.S.

– Støtende

– Jeg synes ikke dette kunstverket skal opp på Rådhuset. Hva har vi her

i Bergen med Stalin å gjøre? For det første tror jeg det kan være støtende for noen, og for det andre må det vel være andre ting å bruke folks skattepenger på. A. Nøstdal

– Idi Amin neste?

– Dette er tankeløst. Mange vil oppleve dette som støtende trakassering. Hvem blir den neste? Kanskje Adolf

Hitler eller Milosevic, kanskje Idi Amin (bildet)? La ikke Rådhuset bli utstillingsvindu for slike personer. Be han der Henning om å tenke seg om. Alf

ondskapens imperium, drepte millioner på millioner av mennesker! All respekt for Rathke, men han viser her at han en gang var Kommunist med stor K. Per Olsen, Bergen

– Historieløst

– Til Ruth Grung som støtter Stalin, har jeg bare en ting å si: Nei, nei Ruth! Dette må ta slutt!

Vennlig hilsen Ap-veteran

ENDRER: Christine B. Meyer.

Debatten

TOPPET

DUER 1: I det ene forslaget flyr duene samme vei...

DUER 2: I det andre er de mer rådvill.

ILLUSTRASJON: STIG ESPEDAL

IMPULSIV: Dekorator Stig Espedal.

FOTO: ÅSNE EILERTSEN

– DUER i stedet for Stalin

Stig Espedal ble så inspirert da han så bildet av Stalin på rådhusveggen, at han midt på natten laget et nytt forslag.

– Jeg så saken, og ble litt irritert, fordi jeg synes det liknet en plakatvegg. Det har vi alt for mange av allerede. Jeg synes vi heller trenger litt dekor, så klokken 0500 laget jeg dette forslaget, sier Espedal og viser frem «Rådslagne duer», rådhusveggen dekorert av duer.

SYK: Etter at han fikk slag i april i fjor, har den erfarne dekoratøren fra DnB vært sykemeldt på ubestemt tid. Men kreativiteten er det ingenting i veien med!

– Den veggen har en stor, fin flate med struktur. Jeg hadde duer som barn og har brukt disse formene før, sier Espedal.

RÅDVILLE: I det ene forslaget flyr duene samme vei, i det andre flyr de i forskjellige retninger.

– Det henspiller kanskje også på det som skjer på toppen av Rådhuset, legger Espedal til.

Han ser for seg at duene kunne bli laget i stål eller aluminium.

SEND OSS DITT FORSLAG!

Har du et forslag til hvordan vi kan utsmykke Rådhuset vårt? Send det inn til BA! Du kan tegne eller skrive hvordan du mener denne plassen kunne vært utsmykket.

Send på e-post mening@ba.no eller som vanlig post: BA, Boks 824 - Sentrum, 5807 Bergen.

Du kan også legge inn forslaget ditt på BA-hjørnet!

Dersom byrådet får det som det vil, vil det ikke bli tillatt å parkere uten sonekort i boligsonene før etter klokken 2300. Dette kan presse folk ut av sentrum.

– Det er klart at dette kan ha en fortrenkningseffekt. Vi håper ikke det skjer, men når det blir vanskeligere å parkere i sentrum, er det en risiko for at folk drar andre steder. Men det kan også hende at flere vil bruke bussen til sentrum, sier finansbyråd Christine B. Meyer til BA.

PROBLEMATISK: I dag gjelder soneparkeringen frem til klokken 1700 på hverdager, og til klokken 1500 på lørdager. Byrådet vil utvide denne tiden til klokken 2300 på hverdager og til klokken 1700 på lørdager. Søndager vil det fortsatt være gratis å parkere på disse plassene.

– Beboerne i sentrum har gitt uttrykk for at det er problematisk for dem å finne parkeringsplasser når de kommer hjem fra jobb. Spesielt i sentrumssonen har dette vært et problem, forteller Meyer.

P-HUSENE: Det finnes i dag om lag 3380 soneparkeringsplasser fordelt i åtte soner. Bergen Parkering KF har registrert 3071 solgte kort. Det skal dermed lite til for at beboerne ikke får plass.

Meyer mener det er viktig å legge til rette for at folk kan bo i sentrum.

– For at det skal gå an å leve i sentrum, må man ha et parkeringssystem som fungerer.

Hun forteller at byrådet håper at de som bor utenfor sentrum og som skal parkere her nå vil ta i bruk parkeringshusene.

RASKT: For å gjøre det lett for beboerne å få besøk av venner og familie, går byrådet også inn for å selge gjestekort til besøkende. Byrådet foreslår at gjestekortene skal koste 40 kroner og fungere i tiden mellom klokken 1700 og 2300.

Saken går videre til behandling i komité og bystyre, men Meyer lover at det ikke skal ta lang tid før ordningen er på plass.

– Dette er noe vi skal få til så raskt som mulig. Det er ikke et kostbart tiltak, så det skal være mulig å få gjennomført.

MARIANNE KVAMME og
ESPEN BØRHAUG
nyhet@ba.no

i kok i Bergen. Nå er dte usikkert om

debatt

Debatt- og kronikkredaktør Hilde Sandvik

debatt@bt.no – telefaks 55 21 37 65 – telefon 55 21 46 08 (13.00-14.00)

Hovedinnlegg: 3500 tegn inkl. mellomrom. Legg ved portrettfoto. Innlegg: 1800 tegn inkl. mellomrom

Korrupsjons-siktelsen

I BT lørdag 2. februar fremkommer det redaksjonelle kommentarer og synspunkter vedrørende renskingen av «Tre forsvarstopper» fra mistanken om korrupsjon. BT er, i likhet med forsvarsministeren, uklar om hvorvidt forsvarstopperne virkelig fortjener å bli rensket. For meg er det et stort spørsmål hvordan forsvarsledelsen og sorenskriver Dalseide har kommet frem til siktelsen. BT hevder at Siemens var vertskap under turen til Spania. Hvilket grunnlag har BT for å hevde denne påstanden? Korrupsjonssiktelsen ble utarbeidet i Forsvarsdepartementet, og det tyder på at Generalkrigsadvokaten ikke ble involvert. De tre offiserene som i denne sammenhengen ble siktede, hadde ingen befattning med:

- Utarbeidelse av spesifikasjoner for anskaffelsen
- Utarbeidelse av forespørsel for de aktuelle tilbudene man ønsket
- Hvilke bedrifter som skulle forespørres
- Evaluering av tilbudene, teknisk, funksjonelt eller prismessig
- Kontraktsforhandlinger
- Valg av leverandør

Deres tjeneste var og er fjernt fra denne virksomheten. Hvordan kan man da bli siktet for korrupsjon? Er det forbudt for offiserer å ha bekjente som ikke suger på det offentlige? Min ubehagelige konklusjon er dermed at dette må dreie seg om å trekke oppmerksomheten bort fra andre og langt mer krevende forhold som for tiden står i kø hos forsvarsledelsen. For de kan vel ikke til sammen være så ukvalifiserte?

BJØRN KROHN, KOMMANDØR

Den besværlige hukommelsen

Man opplever til stadighet at samfunnstopper som kommer i medienes søkelys av diverse grunner, sliter med dårlig hukommelse. I den siste tiden har også en kontreadmiral i Sjøforsvaret tilkjennegitt problemer med å huske.

Det som bekymrer undertegnede er hvordan ledende personer innen politikk og næringsliv, og nå sist i Sjøforsvaret, kan sitte i disse ansvarsfulle stillingene med ovenfor nevnte handikap. Ingen er feilfrie, men av og til hadde det vært forfriskende om noen av disse menneskene hadde vært rakryggede nok til å si at feil er begått, og det står vi for. Det ville folk flest akseptert, og ikke minst: respektert.

JOHN AUG. KNUDSEN
PENSJONERT SJØOFFISER

Toglinjer i Japan

I Japan er det dyrt å bygge toglinjer, skriver Tormod E. Eitheim i BTs kronikk tirsdag 5. februar, for der er det høye fjell. Ja visst ja, men for redelighetens skyld burde han føyd til at Shinkansen går i flatt terreng hele veien. Jeg har sett det selv.

KÅRE ANKJÆR-JENSEN

Byråd Warloe ønsker at Bergen kommunes rådhus i tiden fremover skal prydes med et portrett av en av verdens største masse mordere – en diktator og tyrann av rang.

Warloe, Stalin & Picasso

KUNST

Av Jon Hugaas, førsteamanuensis i filosofi, UiS

HVEM SOM PORTRETTERES er ikke så farlig – det er jo kunst. Men er det så enkelt? Uavhengig av om det er tilsiktet eller ikke, vil kunst alltid ha en instrumentell verdi. Dette gjelder spesielt kunst som uttrykkes i det offentlige rom. Den tjener et formål og har en (målrettet) effekt.

Vi reiser statuer av mennesker som vi ønsker å hedre. Statuene er en hyllest. Vi dedikerer filmer, sanger, dikt eller bøker til mennesker som vi ønsker å ære. Eller, med motsatt fortegn: Det tegnes og publiseres karikaturer av mennesker som en ønsker å fornædle. Muhammed tegnes som en hund eller president George W. Bush som en apekatt. Karikaturene fungerer som en fornædelse. Kunstneriske former og uttrykk har alltid vært benyttet når mennesker skal hedres eller fornædres. Nidviser har vært diktet og sunget i tusenvis av år.

HVA SÅ MED DEN aktuelle skisse av Stalin? Hvilken funksjon har denne? Hva var kunstnerens intensjoner med sitt verk? Ifølge Warloe tegnet ikke Picasso den som en hyllest til Stalin. Men er nå det helt riktig?

Selv skal Picasso ha sagt følgende om dette portrettet: «Jeg ser det på denne måten: Stalin døde. Jeg er medlem av kommunistpartiet. Jeg følte at jeg måtte gjøre en eller annen gest. Hadde jeg vært en annen person, ville jeg kanskje sendt blomster. Men forholdene tatt i betraktning, føltes det mer passende for meg å lage et portrett» (Oversatt fra artikkelen «Picasso Speaking» av Carlton Lake i *The Atlantic Monthly*, juli 1957. Volum 200, nr. 1). I samme

samtale innrømmer Picasso at Stalin for så vidt ikke var noe godt menneske, men dette forhindret ikke at han portretterte diktatoren som *en offentlig gest* ved hans død.

PICASSOS BEGEISTRING for kommunismen under Stalin er allment kjent. Portrettet som nå skal henge på Bergen Rådhus ble laget til en nekrolog i en avis i forbindelse med Stalins død. Den har aldri vært ment som noe annet enn en vennlig gest. Den var kontroversiell og ble kritisert av det franske kommunistpartiet, men det var fordi den ikke svarte til det stalinistiske kunstideale.

Picassos kunstneriske uttrykk ble aldri akseptert av den offisielle kunstpolitikken i Stalins Sovjet.

Likevel forble han livet ut et aktivt medlem i det stalinistiske assosierte franske kommunistparti. Hans medlemskap var altså

I følge Warloe tegnet ikke Picasso den som en hyllest til Stalin. Men er nå det helt riktig?

ikke resultat av en flyktig og forbigående stemning i hans liv, som så ofte ellers med uheldige assosiasjoner i kunstnerens verden. Han støttet partiet kunstnerisk, økonomisk og moralsk, selv etter at profilerte medlemmer av den franske intellektuelle og kunstneriske eliten markerte avstand da stalinismens skyggesider begynte å bli kjent (jf. Gertje R. Utley «Pablo Picasso: The Communist Years», YUP 2000).

WARLOE ØNSKER å pryde Rådhuset med Picassos Stalin. Det faller naturlig å spørre: Vil det være like uproblematisk for byråden å henge opp et portrett av Adolf Hitler på rådhuset i Bergen? Sannsynligvis vil svaret på dette spørsmålet bli nei. Hvorfor? Fordi Hitler i mye større grad enn Stalin er blitt ikonet for ondskap i vår kultur, på tross av at Stalin i virkeligheten ikke viker tilbake for Hitler når det kommer til virkningen av deres ondskap.

Ja, hvem spør barnet?

EKTESKAPSLOVEN

Av Yvonne Bakken
pedagog og antropolog

I ET INNLEGG 4. februar argumenterer Solveig M. Dybing for at en eventuell endring i ekteskapslov vil være «et alvorlig overgrep og krenkelse av barnets rett til å bli hørt». Hun trekker inn FNs Barnekonvensjon og viser til at prinsipper i denne vil krenkes ved å tillate både surrogatmødre, sæddonasjon, adopsjon til homofile par og andre unaturlige uhumskheter, fordi barnet ikke kan «uttrykke noe ønske, eller gi noe valg».

Jeg ser ikke helt relevansen i denne argumentasjonen – er det

slik at barn unnnfanget og født under mer naturlige omstendigheter, har fått velge i større

... mange barn er født uønsket og uplanlagt, og lider under det

under det – noe vi ser igjen i form av ulike bedrøvelige statistikker etter hvert som disse barna vokser opp.

UNDERSØKELSER viser at barn som vokser opp med to «foreldre» av samme kjønn, ikke klarer seg dårligere eller mobbes mer enn andre barn. Ikke har de nødvendigvis

PICASSOS STALIN: Ap i Oslo ville ikke ha Lene Bergs installasjon «Stalin by Picasso» på Folketeaterbygningen (montasjen). Innsenderen synes vi bør si nei i Bergen også.

MONTASJE: LENE BERG

Byråden påpeker at hans ønske om Stalin-portrettet på Rådhuset må sees i sammenheng med den pågående Picasso-utstillingen i byen vår. Vel. Det skal ikke mye sunt bondevett til for å forstå at det er en forskjell mellom det å henge portrettet av Stalin blant mange andre verker av samme

kunstner i et galleri, og det å henge et portrett av diktatoren i monsterformat på byens rådhusvegg. Kontekst er muligens et nøkkeldord? Portrettet av Stalin som ønskes på rådhusveggen er så fullstendig tatt ut av sin kontekst at det hele blir meningsløst.

dårligere tilgang på rollemodeller heller, for lesbiske/homofile par er oppmerksomme på at barnet

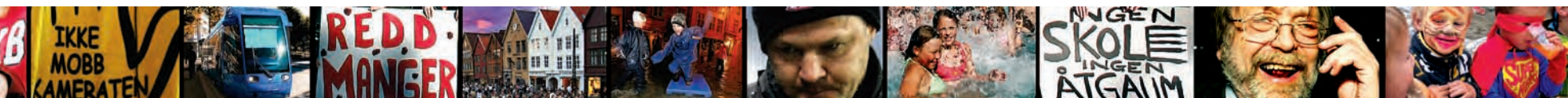
har omgang med voksne av begge kjønn (Larsen og Slåtten 2006). Det vi derimot vet, er at mange barn er født uønsket og uplanlagt, og lider

under det – noe vi ser igjen i form av ulike bedrøvelige statistikker etter hvert som disse barna vokser opp.

SLIK JEG SER DET, er det ikke slik at staten tilrøver seg rett til å velge bort far eller mor, for dette er noe som far og mor selv avgjør i alle

fall – og svært mange foreldre får sin livssituasjon og sosiale og sivile status endret i løpet av barnets oppvekst.

Det er ikke gitt at alle barn vokser opp med en mamma og en pappa som er gift med hverandre – selv om disse visstnok fortsatt er i flertall. Og det er ikke gitt at det vil bli ukontrollert økning av «uriktig unnnfangede» barn som vokser opp med to foreldre av «uriktig» sammensetning av kjønn – selv om disse skulle ha mer formelle lover og rettigheter på sin side. De fleste av disse eventuelle barna vil antagelig være sterkt ønsket i alle fall, ettersom de ikke er like lette å «lage» som Dyblings mer «naturlige» barn.

KRISTIN CLEMET: Hun hadde ansvaret for skolen i de årene Norge falt på PISA-listen.

FOTO: DAGSAVISEN

Er du interessert i en bedre skole, er det så visst ingen grunn til å stemme Høyre. Dette er konklusjonen **HALLVARD BAKKE** er kommet frem til etter de siste års styr med PISA- og andre undersøkelser av norske barns leseferdigheter.

Clemets skolefiasko

KONKLUSJONEN etter de siste månedenes skoledebatt må være at ingen som er interessert i en bedre skole bør stemme Høyre. Da de dårlige resultatene fra de internasjonale skoleprøvene ble offentliggjort ved slutten av fjoråret, foreslo kunnskapsminister Bård Vegard Solhjell at vi heller skulle konsentrere oss om hvordan vi kan få skolen bedre, enn å krangle om hvem som måtte ha skyld for hva.

Det var et tilbud Høyre burde mottatt med kysshånd. Men nei. De dårlige resultatene var utelukkende et resultat av Arbeiderpartiets feilslåtte skolepolitikk, fikk vi høre.

Særlig ivrig var Kristin Clemet. Nå var det Høyre som hadde ansvaret for skolepolitikken fra 2001 til 2005, med Kristin Clemet som skoleminister. Et parti som ikke evner å få til noen forbedring i løpet av fire år med makten kan ikke være mye å satse på.

DET MESTE av debatten har tatt utgangspunkt i PISA-undersøkelsen av femtenåringers kunnskaper i lesing, matematikk og naturfag. Men det mest foruroligende sett med norske øyne er studien Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS) av tiåringers leseferdigheter. For uten tilfredsstillende leseferdigheter er mulighetene for senere læring også sterkt svekket. Ved undersøkelsen i 2006 deltok 215 000 tiåringer fra 45 land. Det ble også utført en tilsvarende studie i 2001.

Oppgavene er grundig gjennomarbeidet på forhånd slik at de skal gi et sammenlignbart grunnlag internasjonalt over elevenes leseferdigheter og lese-

forståelse. De inneholder både litterære tekster og faktatekster. Elevenes forståelse måles gjennom spørsmål knyttet til fire forskjellige områder: 1) hente ut informasjon, 2) trekke enkle slutninger, 3) tolke og sammenholde informasjon, og 4) vurdere språk, innhold og virkemidler i teksten.

UNDERSØKELSEN I 2001 skjedde da Kristin Clemet overtok som kunnskapsminister. Resultatene var ikke særlig flat-terende for det norske skolesystemet. De norske elevenes skår på 499 var under gjennomsnittet og dårligst både av de nordiske landene og av samtlige OECD-land. Best var Sverige med 561 poeng. Det var derfor mer enn nok for Clemet å ta fatt på.

Da den andre undersøkelsen ble gjennomført i 2006 var Clemet nylig gått av. Den gir derfor et glimrende grunnlag for å vurdere hva Høyre og dets kunnskapsminister hadde oppnådd under sine fire år i ledelsen av norsk skolepolitikk.

Det var ingen fremgang. Norge var til og med gått tilbake ett poeng til 498. Vi var fortsatt sist i Norden og sist i OECD. Vi hadde Moldova og Belgia rett foran oss på listen, men greide så vidt å slå Romania, Trinidad og Tobago, og Iran.

Best av alle var Russland med 565 poeng, tett fulgt av Hong Kong med 564. Sverige var drattet ned fra 561 og første plass i 2001 til 549 og tiendeplass i 2006. Likevel var det milevidt foran Norges 498. Resultatene fra 2006 viser også at det går an å gjøre fremgang hvis man anstrenger seg. De landene som lå øverst i 2006 hadde alle hatt vesentlig frem-

gang fra undersøkelsen fem år tidligere.

HVORFOR GJORDE IKKE Clemet noe med dette, når Norge lå absolutt nederst av så vel de nordiske som OECD-landene? Riktignok ble det lansert en såkalt strategiplan «Gi rom for lesing» i 2002. Men som resultatene fra PIRLS 2006 viser førte den ikke til noen forbedring.

I PIRLS har man definert fire nivåer i leseferdighet. Over 625 poeng er avansert, over 550 poeng høy, over 475 poeng middels, og over 400 lav. I Sverige og Danmark oppnår nesten to tredjedeler av elevene over 550 poeng, det vil si «avansert» eller «høy». I Norge er denne andelen 22 prosent. Åtte prosent av de norske elevene når ikke engang opp til «lav», som er 400 poeng. I Sverige gjelder det bare to prosent.

I 2001 var Norge også blant de landene som hadde den største spredningen mellom de svakeste og de beste leserne. I 2006 er det blitt færre i gruppen med de aller svakeste leserne, selv om den fortsatt utgjør åtte prosent og er vesentlig høyere enn i de andre nordiske landene. Til gjengjeld er også andelen i den øverste gruppen redusert. Norge hadde færre elever som kvalifiserer til gruppen «avansert» enn Trinidad og Tobago, Makedonia og Moldova, mens vi så vidt kommer foran Sør Afrika og Iran.

LESING ER GRUNNLAGET for all videre læring. Derfor er det særst alvorlig at så mange norske barn ikke har lært å lese ordentlig, sa kunnskapsminister Bård Vegard Solhjell da resultatet av PIRLS-undersøkelsen ble lagt frem. Det har han helt rett i.

Er det ingen lysning? Jo, en undersøkelse av leseferdighet på andre årstrinn våren 2007, viser at syvåringene leser bedre enn sine forgjengere de siste åtte årene. Det er de som begynte på skolen da Clemet gikk av...

Stalin og rådhusveggen

KUNSTNEREN Lene Berg arbeider for tiden med et kunstprosjekt som heter «Stalin av Picasso». Hun ønsket å henge opp Picassos tegning av Stalin på Folketeaterbygningen i Oslo 5. mars, som er Stalins dødsdag. I utgangspunktet fikk hun tillatelse til dette, men partisekretær i Ap, Martin Kolberg, satte foten ned og stanset prosjektet.

I Bergen driver vi ikke politisk overprøving av kunstnere og kunstprosjekter, og derfor ønsket jeg Lene Berg og hennes kunstverk velkommen til Bergen. Bergen er en tolerant og mangfoldig by som har rom for alle kunstuttrykk, også de som skaper debatt. Jeg synes da det er en god anledning til å markere Bergen som den mangfoldige kulturbyen vi er, samtidig som bildet kommer til sin rett like i nærheten av Picasso-utstillingen i Bergen Kunstmuseum.

For to år siden opplevde vi et «jordskjelv» i forbindelse med debatten og opptøyene rundt karikaturtegningene av Muhammed. Det dreide seg om tegninger som skapte debatt, de var egnet til å fornærme, men satte også diskusjonen om ytringsfrihet på dagsorden.

Jeg stiller meg spørsmålet om hvorfor det skal være greit å trykke karikaturtegninger av Muhammed, dersom det ikke er greit å henge opp en Picasso-karikatur av Stalin. Dersom vi tillater at de som vil begrense ytringsfriheten får definere ytringsfriheten, har vårt samfunn tapt en umistelig verdi.

JEG KAN IKKE forstå hvordan det å vise et Picasso-bilde av Stalin kan oppfattes som en hyllest av mannen. Men denne Picasso-tegningen har skapt oppstyr også tidligere. I 1953 ble tegningen trykket i en fransk avis, og de franske kommunistene ble rasende og oppfattet det som et hån mot Stalin. I Bergen blir den samme tegningen tydeligvis oppfattet som en hyllest. At jeg som en liberal Høyre-politiker skulle ha noe ønske om å hylle Stalin, faller på sin egen urimelighet.

En undersøkelse fra Civita, presentert i Aftenposten nylig, viste at norske ungdommer har til dels svært manglende historiekunnskaper om Sovjet, Stalin og det kommunistiske regimet i øst. Jeg synes det er bekymringsfullt hvis vi er i ferd med å glemme historien om dette diktaturregimet og håper denne debatten også kan bidra til å sette søkelys på Stalins grusomme gjerninger.

Jeg som kulturbyråd setter pris på kunstens evne til både å engasjere og provosere. Og vi må aldri falle for fristelsen å sensurere bort den delen av kunsten vi ikke liker eller føler oss provosert av. Det er heller ikke overraskende at det fremkaller reaksjoner dersom en kunstner henger opp et Picasso-portrett av Stalin på Bergen rådhus. Det skulle bare mangle. Jeg ville blitt mye mer bekymret dersom det ble møtt med total taushet og likegyldighet.

● **Henning Warloe,**
byråd for kultur, næring og idrett

HALLVARD BAKKE

hall-bak@online.no

Økonom, tidligere statsråd for Ap

Vi må aldri falle for fristelsen å sensurere bort den delen av kunsten vi ikke liker eller føler oss provosert av, skriver kulturbyråd Henning Warloe. Det skal være mangfold og takhøyde i kulturbyen Bergen.

Muhammed, men ikke Stalin?

KUNST

Av Henning Warloe
byråd for kultur, næring og idrett

KUNSTNEREN LENE BERG arbeider for tiden med et kunstprosjekt som heter «Stalin av Picasso». Hun ønsket å henge opp Picassos tegning av Stalin på Folketeaterbygningen i Oslo 5. mars, som er Stalins dødsdag. I utgangspunktet fikk hun tillatelse til dette, men partisekretær i Ap, Martin Kolberg, satte foten ned og stanset prosjektet.

I Bergen driver vi ikke politisk overprøving av kunstnere og kunstprosjekter, derfor ønsket jeg Lene Berg og hennes kunstverk velkommen til Bergen. Bergen er en tolerant og mangfoldig by som har rom for alle kunstuttrykk, også de som skaper debatt. Jeg synes det er en god anledning til å markere Bergen som den mangfoldige kulturbyen vi er, samtidig som bildet kommer til sin rett like i nærheten av Picasso-utstillingen i Bergen Kunstmuseum.

FOR TO ÅR SIDEN opplevde vi et «jord-skjelv» i forbindelse med debatten og opptøyene rundt karikaturtegnningene av Muhammed. Det dreide seg om tegninger som skapte debatt, de var egnet til å fornærme, men satte også diskusjonen om ytringsfrihet på dagsordenen. Jeg stiller meg spørsmålet om hvorfor det skal være greit å trykke karikaturtegninger av Muhammed, dersom det ikke er greit å henge opp en Picasso-karikatur av Stalin.

Begge deler skaper reaksjoner og til og med harme, men det må ikke vekke lysten i oss til å innskrenke vårt samfunns frie rett til meningsytringer av den grunn. Dersom vi tillater at de som vil begrense ytringsfriheten får definere ytringsfriheten, har vårt samfunn tapt en umistelig verdi.

JEG KAN IKKE FORSTÅ hvordan det å vise et Picasso-bilde av Stalin kan oppfattes som en hyllest av mannen. Men denne Picasso-tegningen har skapt oppstyr også tidligere. I 1953 ble tegningen trykket i en fransk avis, og de franske kommunistene ble rasende og oppfattet det som en hån mot Stalin. I Bergen blir den samme tegningen tydeligvis oppfattet som en hyllest. At jeg som en liberal høyrepolitiker skulle ha noe ønske om å hylle Stalin, faller på sin egen urimelighet.

En undersøkelse fra Civita, presentert

ARKIVFOTO: NTB

i Aftenposten nylig, viste at norske ungdommer har til dels svært manglende historiekunnskaper om Sovjet, Stalin og det kommunistiske regimet i øst. Jeg synes det er bekymringsfullt hvis vi er i ferd med å glemme historien om dette diktaturregimet og håper denne debatten også kan bidra til å sette søkelys på Stalins grusomme gjerninger. Hvis vi glemmer vår historie, risikerer vi at den gjentar seg.

JEG SOM KULTURBYRÅD setter pris på kunstens evne til engasjere. Kunst skaper engasjement og noen ganger blir man også provosert. Men vi må aldri falle for fristelsen å sensurere bort den

delen av kunsten vi ikke liker eller føler oss provosert av. Det er heller ikke overraskende at det fremkaller reaksjoner dersom en kunstner henger opp et Picasso-portrett av Stalin på Bergen rådhus. Det skulle bare mangle. Jeg ville blitt mye mer bekymret dersom det ble møtt med total taushet og likegyldighet. Jeg har respekt for dem som reagerer, men jeg har problemer med å akseptere at folk vil ha sensur av kunstneriske uttrykk av den grunn.

Bergen er en åpen, inkluderende og mangfoldig kulturby. Takhøyden er stor, også for det som engasjerer, provoserer og skaper diskusjon. Slik ønsker jeg fortsatt at det skal være i Bergen.

I Bergen driver vi ikke politisk overprøving av kunstnere og kunstprosjekter

Gi oss opplæring, ikke kosetimer

SKOLE

Av Samale Adan Mahammed
hjelpeleierelev ved
Lønborg videregående skole

JEG TOK GRUNNSKOLEN på Nygård skole i Bergen. Nygård skole var en skole der lærerne var flinke til å hjelpe sine elever. Jeg ville gå videre på skole, spesielt helse- og sosialfag, fordi jeg hadde veldig lyst til å bli hjelpeleier.

Deretter begynte jeg på Lønborg videregående skole, som var den eneste skolen i Bergen som hadde hjelpeleierutdanning. Første året på Lønborg traff jeg noen minoritetselever som virket rimelig desperate på grunn av skolesystemet. De sa til meg at det var forskjellsbehandling, lærerne hjalp ikke, lærerne behandlet dem ikke på samme måte som de norske elevene.

Uansett om de jobbet hardt, fikk de dårlige karakterer. Dette fortalte minoritetselevene meg.

DETTE VAR UFORSTÅELIG for meg, og jeg ble lei meg over å høre det. I dag går jeg siste år på hjelpeleierutdanningen. Alle elevene i min klasse, minoritetselever så vel som norske elever, er forvirret av Lønborg skole sitt system. Noen elever slutter på skolen, det kan være både norske og minoritetselever.

Grunnen til at elevene slutter, er at de ikke får motivasjon eller mangler tilpasset opplæring. Jeg snakket med min kontaktlærer, og fortalte om min frustrasjon. Jeg fortalte at jeg går på skolen for å få opplæring, ikke kosetimer uten

forelesning. Hun sier at det blir bedre. Men når skal Lønborg videregående skole gi en opplæring som motiverer både minoritetselevene og de norske elevene?

PÅ LØNBORG VIDEREGÅENDE skole får vi verken motivasjon eller kunnskap. Skolen gir ikke nok informasjon til elevene sine for eksempel hvis en lærer er syk eller det er noe annet viktig. Jeg er skuffet når kunnskapsministeren sier at lærerne gjør en kjempejobb. Han skulle vært sammen med oss på Lønborg og sett problemene vi har her. Jeg håper at noen griper inn slik at alle elevene, både de norske og minoritetselevene, får motivasjon og kunnskap.

Det var forskjellsbehandling, lærerne hjalp ikke

BTs leserombud

Tar imot ros og ris fra leserne.
Tlf. 55 21 46 83. e-post: leserombud@bt.no
post: Bergens Tidende, pb 7240, 5020 Bergen

Terje Angelshaug

Tlf: 55 21 46 83/950 36 672
leserombud@bt.no
www.bt.no/leserombud

Kunnskapens begynnelse

«**SPØRSMÅLET** er all kunnskaps begynnelse», sa den greske matematiker Theaitetos. Spørsmålet er også journalistenes viktigste redskap i arbeidet for å opplyse lesere og seere. Derfor er det overraskende at så mange av dem tilsynelatende håndterer dette redskapet dårlig. Resultatet blir overfladisk journalistikk. En kan til tider få inntrykk av at det er viktigere for journalister å dyrke egne meninger om sakene enn å bidra til en allsidig belysning av dem gjennom relevante spørsmål til kvalifiserte kilder. Mange intervjuer virker dårlig forberedt, bærer preg av at journalisten kjenner lite til temaet intervjuet dreier seg om eller at han har gjort seg opp en mening om saken i forkant og at spørsmålene blir stilt for å få sin egen oppfatning bekreftet. Resultatet er i alle tilfeller at viktige spørsmål ikke blir stilt eller at intervjuobjektet slipper unna med lettvintheter.

AV OG TIL gleder jeg meg over unntak fra dette nedslående hovedinntrykket. BT har for eksempel tatt situasjonen til noen av landets krigsveteraner opp på bred basis. I den anledning gjennomførte også avisen et godt forberedt og kritisk intervju med forsvarsministeren. Denne typen prosjekt, der en først dokumenterer et forhold grundig, for så å konfrontere den ansvarlige med funnene en har gjort, ser jeg for sjelden i BT og i norsk presse generelt. Regelen er heller at jeg sitter igjen med en rekke ubesvarte spørsmål etter å ha lest saksintervjuer.

La meg ta et eksempel fra gårdsdagens avis. Der var hovedsaken at finansbyråd Christine B. Meyer skal kutte 120 millioner av Bergen kommunes årlige utgifter ved å redusere sykefraværet. Det viktigste tiltaket for å senke sykefraværet skal, ifølge Meyer, være å gi kommunen bedre ledelse på alle plan. Utvilsomt en interessant og viktig sak.

I INTERVJUET med BT svarer politikeren med generelle talemåter, uten å bli utfordret. Hun sier blant annet at kommunen «må bli flinkere til å skifte ut ledere som ikke fungerer». Spørsmålet om hva det betyr i praksis, blir ikke stilt. Skal ledere få sparken? Og hva mener hun med ledere som «ikke fungerer»? Byråden sier videre at «Nøkkelen ligger i rekruttering», men hun blir ikke spurt om hvordan hun vil endre kriteriene for ansettelse av ledere, og hva hun konkret vil gjøre for å skaffe flere og bedre kvalifiserte søkere til lederstillingene. Det er jo ikke lenge siden BT fortalte at det nesten ikke er søkere til rektorstillinger i Bergen. Å intervju en politiker eller en annen leder med medieerfaring, kan sammenliknes med det å plukke fra hverandre en løk. Gjennom spørsmålene skal journalisten avdekke lag på lag av et saksforhold til en når kjernen – hvis det er en kerne. Peer Gynt fant, som kjent, ingen.

NÅR MANGE intervjuer bare er halvveis gjennomført, kan det ha flere årsaker. Ofte er de foretatt under tidspress. Andre ganger er plassproblemer grunnen (i alle fall i papiravisen). Ikke sjelden får journalister ukjente saker i fanget på kveldsvakt og aner ikke noe om verken intervjuobjekt eller temaet for intervjuet. Men det er også andre årsaker. Manglende nysgjerrighet, manglende kunnskap om intervjueteknikk, manglende planlegging og research i forkant. Som inspirasjon og huskelapp, vil jeg anbefale journalister å henge følgende lille dikt av Rudyard Kipling på pc-kanten: «Seks tjenere er godt å ha. Jeg lærte alt av dem. De heter Hvorfor, Når og Hva, Og Hvordan, Hvor og Hvem.

Min mening

Dette går for trekt, Lisbeth!

Lisbeth Iversen vil gi bussene fortrinn på motorveien, omsider! Kollektivfelt i rushet fra Fjøsanger til Lagunen. Flott! Men, akk så seint! En måned etter anleggsstart av Bybanen, lanserer klimabyråden ein ide som kan være en realitet i 2009.

Var ikke klimabyråden klar over datoen for anleggsstarten for bybanen, og hvilke trafikale utfordringer det ville gi på toppen av det køkaoset vi har hatt i årevis? Er det ikke på tide å dra hodet ut

av sandgropen, få fart i planene om kollektivfelt på alle innfartsårer les: bruke ett felt til kollektivfelt.

Det er merkelig at planprosessen skal ta så lang tid, mens derimot når det gjaldt å omgjøre ett kollektivfelt til sambruksfelt på flyplassvegen, var dette iverksatt i løpet av få måneder.

SV har helt siden sjø-

linjen ble åpnet tatt til orde for at ett kjørefelt skulle være kollektivfelt. Da må det legges til rette for økt og hyppig kollektivtilbud, ekspressbussosv.

” Er det ikke på tide å dra hodet ut av sandgropen...?

I disse dager har Hordaland fylkeskommune anbudsforhandlinger angående kollektivtilbudet i Bergen. Har byrådet lagt inn føringer som vil legge

opp til et økt rutetilbud, ekspressbussosv og direktelinjer på hovedårene mellom store bydeler som for eksempel Åsane-Ytrebygda? Har byrådet vært føre var på dette området?

● **Lillian Blom,**
SV

Kunst meg både her der

AV ALLE DE underlige bildene som Picasso har tegnet og malt, så er det altså Stalin som skal fremmes på selveste Rådhuset i Bergen. Valget av sted for et slikt portrett forbauset meg.

Ikke selve portrettet. Jeg har studert kunst og forstår at en av tankene bak dette stuntet er at vi skal bli provosert av dette og anvende sinnet vårt til noe positivt. Jo, dette har jeg lært på universitetet. Men det har jeg aldri fått til.

En gang betalte jeg et par hundre kroner for å se en teaterforestilling hvor to menn satt på hver sin stol og byttet plass hvert kvarter. I to timer ventet vi på noe som ikke ble innfridd. Selv om vi kjente til hvorfor teaterstykket var laget slik, opplevde jeg det som tøys og tull.

Applausen sto i taket og jeg forsto at viljen var større enn vettet. Jeg ble rett og slett forbanna, og sinnet lot seg ikke presses inn i positive former. «Kunsten» hadde oppnådd det den ville, provosere, men til hvilken nytte?

DETTE KUNSTSTUNTET på Rådhuset forklarer seg ikke selv, og det må forklares med at; vi har jo denne Picasso-utstillingen, Picasso har lekt seg med portrettet, vi sympatiserer ikke med Stalin, vi prøver å være sprekere enn Oslo osv...Er det ikke et poeng at kunsten skal forklare seg selv? Og om det ikke er kunst, hva er det da?

Folk flest er ikke kjent med de såkalte kunstkonvensjonene. De ser et portrett av Stalin på rådhusveggen. Punktum. Og hva er da den nærmeste konklusjonen?

JEG TRODDE det var snakk om en permanent utstilling slik media har fremstilt saken, men det er snakk om et par dager. I så måte gleder jeg meg til å se dette stuntet, om det blir realisert.

Og jeg vil foreslå for kulturkomiteen at rådhusveggen blir et permanent utstillingsvindu for andre og mer folkelige kunstverk og utsmykninger i fremtiden. Noe som lokker smilet frem og som vi lett kan anvende til noe positivt.

● **Siv Gørbitz,**
medlem for Frp, i Komité for kultur,
idrett og næring

Fridom og ansvar

I SAMBAND MED at byråd Henning Warloe proklamerte i media at byrådet ønsker å dekorere rådhuset utvendig med ein stor plakate av Josef Stalin, har eg grubla litt rundt omgrepa ytringsfridom og då særleg i høve kunstuttrykk. Her følgjer tankane mine.

Med fridom følgjer ansvar – det har vi lært og det aksepterer vi. I eit land som har full ytringsfridom, vil det derfor bli eit ansvar for den einskilde borgar å ta stilling til dei ytringar som kjem, altså eit «ytringsansvar».

Vi kan også velje mellom tre reaksjonsmåtar: Anten å ta stilling for, imot eller å ikkje bry oss (d.v.s. å oversjå). Dette gjer vi til dagleg alle saman.

KUNST ER etter mitt syn «eit uttrykk» eller ei formidling som nokon opplever som kunst. Dei har kanskje laga det, eller dei får dette som eit inntrykk frå noko som andre har laga. Den enkelte av oss må vurdere for eigen del om korleis vi opplever det, og då kan vi gjerne kalle det «god» eller «dårleg» kunst, men vi kan også her velje å ikkje ta stilling.

I denne aktuelle saka har byrådet altså gjort nokre val: Dei har funne eit styk-

STALIN-BILDET: Ingen tvingar oss til å vise bildet. FOTO: BA

ke kunst som dei gjerne vil presentere i byen vår.

Dei vil utsmykke rådhusveggen vår med dette kunststykket.

Dei ønskjer å ta stilling til den ytringa som kunststykket formidlar – gjerne som ein provokasjon – men også som eit svar til politiske motstandarar i Oslo, som ikkje

ønskte å ta imot dette tilbudet.

DÅ ER DET at ein lurar på kor dette fører oss. Betyr det at Høgre,

” Ingen kan tvinge nokon til å ta positiv stilling til ei ytring i eit samfunn med ytringsfridom.

KrF og Frp alle meiner at dette er eit bilde vi ønskjer å dekorere rådhuset med? For vi «må» ikkje. Ingen kan tvinge nokon til å ta positiv stilling til ei ytring i eit samfunn med ytringsfridom. Vi bestemmer dette sjølv. Og dei har eit ekstra stort ytringsansvar, dei som forvaltar felleseigedom (d.v.s. veggene på rådhuset vårt).

Kan det tenkjast at nokon var litt for raskt ute med å ville ta imot dette bildet?

På denne bakgrunn avventar eg, og lurar spent på om nokon kanskje ombestemmer seg.

● **Gyri Skre,**
vararepresentant for Venstre
til bystyret

Statsministeren

Min mening

Gi skuleborn sitjeplass på skulebussen no!

Skuleskyssen for borna i Krossdalen (Jondal kommune) har sidan nyttår gått slik at borna våre må vente ein halv time på skulen både før og etter skuletid. I løpet av ei skuleveke utgjør dette minst tre timar «overtid» for borna.

I trafikk sikre Norge skal alle born i privatbilar sitje i barnesete til dei er 150 cm høge. I det same «trafikk sikre» Norge

er det opp til kvart enkelt fylke korleis borna skal sikrast på skulebussen. Og her i Hordaland er det fritt fram for TIDE å tilby ståplass for inntil 19 personar på den eine skuleskyssen, anten no passasjerane er 120 eller 190 cm. For å unngå at dei små må stå på bussen, har vår lokale løysing vorte tre timar overtid for borna i dalen. Dette fordi TIDE utfråregulver-

ket ikkje er forplikta til å tilby sitjeplassar for alle.

Som mor forundrar og bekymrar det meg stort at politikarar som pålegg oss i privatregi å sikre borna så grundig, ikkje samstundes har ryggrad nok til å krevje rett til sitjeplass for dei same borna når dei i offentleg regi skal skyssast til skulen.

Det er no på overTIDE at

det offentlege frå høgste hald tek ansvar og straksinnfører krav om sitjeplass på skuleskyssen for alle skuleborn. Og lat det ikkje gå lenge før alle sitjeplassane har setebelte i tillegg.

Våg å ta støyten på politisk hald, slik at skuleborna våre slepp å vere kollisjonspute.

● **Anne Karin Stormyr,**
mor til fire skuleborn,

Spillpushing på statskanalen

LADBROKES og andre spillpushere bør gni seg i hendene når de ser Norsk Tippings vanvittige spillmarkedsføring. Alle butikker er fulle av det, og på NRK spretter Lotto-kulene lystig på gode sen-detidspunkt.

– Vi ser nå en utvikling som ikke kan stanses, sier administrerende direktør i Ladbroke Norden, Lasse Dilschmann. De har seiret over den politiske viljen i mange land, og nå er de fast bestemt på å gjøre det samme her til lands. Spillmonopolet i Norge skal veltes.

Norsk Tipping er nemlig så åpenlyst dobbeltmoralisk i sin markedsføring at en skulle tro de er av samme oppfatning som Dilschmann. Det virker som om de bare er interessert i å bli store og sterke før monopolet faller. For hvorfor er det bedre å være avhengig av spill fra Norsk Tipping enn fra Unibet?

DET SOM LIGGER bak monopoltanken er kontroll og måtehold. En ansvarlig aktør skal forvalte en vare fordi den anses å kunne være skadelig hvis den får flyte fritt. Norsk Tipping fremstår mer som en blodtørstig gribb enn som en nøktern og ansvarlig monopolist.

Når det gjelder alkohol har vi en gjennomført linje som sier nei til reklame. Det skaper en troverdighet som gjør at vi fortsatt har Vinmonopolet. Ved å la Norsk Tipping markedsføre spill på den måten det blant annet gjøres på NRK, baner regjeringen vei for spillmonopolets fall. Det er bare snakk om tid før en rettsinstans påpeker dobbeltmoralen.

Vi tror det er mulig å bevare spillmonopolet. Men Norsk Tipping med sin NRK-reklame er i dag den største trusselen mot denne ordningen. Det må Trond Giske ta på alvor hvis han ikke vil bli ministeren som kjørte pengespillmonopolet på dunken.

● **Eivind Algrøy,**
redaktør i Familie & Medier - Kristent medieforum

Statsministeren

Her kan **DU** skrive. Og om du skriver kort får flere plass. Vi forbeholder oss dessuten retten til å kutte i innleggene. Alle innlegg skal signeres med fullt navn. Innleggene kan også bli brukt på www.ba.no. Send innlegg til BA-debatt, postboks 824 Sentrum, 5807 Bergen. Eller på e-post: debatt@ba.no.

LESERNE MENER

Har du reist med pirattaxi noengang?

Ja:

53%

Nei:

44%

Tror ikke det:

3%

Antall stemmer: 354

DAGENS SPØRSMÅL:

Tror du Brann kan slå ut Everton?

Gi din stemme på ba.no

VINDKRAFT: Vindmøller til havs er fremtiden for kraft-Norge.

ILLUSTRASJON: SWAY

Vindkraft er fremtiden

STRATEGIRAPPORTEN Energi21, som nylig ble presentert under åpningen av Energiuka 2008 i Oslo, tegner opp store muligheter for norsk kraftproduksjon. Norge kan bli en storeksportør av miljøvennlig kraft i Europa.

Rapporten bekrefter Norges store potensial for økt kraftproduksjonen innen vind, vann og solenergi. Men skal vi få til dette, må vi satse mer på teknologiutvikling og industriutbygging som legger opp til en slik produksjon.

Vind-, vann- og solkraftutbygging kan gi store muligheter for Vestlandet, som allerede ligger langt fremme i slik teknologiutvikling. Men vi har fortsatt mye å gå på. Her må hele regionen jobbe sammen.

VED Å SATSE målbevisst på miljøvennlig kraftproduksjon kan vi bygge opp en ny industri nesten på linje med olje- og gassindustrien. Men da må næringsliv, forskningsinstitusjoner og staten se mulighetene og jobbe sammen. Det vil være i hele nasjonens

interesse at vi nå satser på slik kraftproduksjon.

Ifølge lederen for utvalget som har laget rapporten, innovasjonsdirektør i Statkraft Sverre Gotaas, kan Norge doble energiproduksjonen på 15-20 år. Dette er svært positivt og ikke minst

Det vil være i hele nasjonens interesse at vi nå satser på slik kraftproduksjon.

supergrid, på sokkelen. Ny kabelteknologi gir nye muligheter for strømleveranser mellom store offshore vindmøleparker, installasjoner på sokkelen og land.

Ved å bygge ut såkalte havvindmøller, vil vi kunne møte ønske om elektrifisering av sokkelen på sikt. Et slikt tiltak vil gi enorme energi- og miljøgevinster.

● **Tore Nordtun (Ap),**
energi- og miljøpolitisk talsmann

STALIN: Ikke på vår rådhusvegg, nei!!!

FOTO: BA

Pinlig kunstvalg

BERGENSERNE setter foten ned og sier nei til byråd Warloes ønske om å takke ja til kunstprosjektet å dekke fasaden på Rådhuset med bilder av Stalin. Dette klare budskapet fra bergenserne bør byråden klokt rette seg etter.

De siste dagers diskusjon om politiske valg av hva god kunst er har satt sinnene i kok i et engasjert bergenspublikum. Og konklusjonen er klar; vi vil ikke ha Stalin på rådhusveggen!

Det er selvsagt mange definisjoner på hva kunst er. Noen mener ting er kunst når kunstneren vekker tanker, følelser og assosiasjoner hos andre gjennom sitt verk. At dette krumspringet fra byråden skaper følelser og assosiasjoner er ingen tvil, men likevel kan dette eksemplet med bilde av Stalin ikke forsvares. Ikke bare er det ubetenksomt, men det er også meget støtende.

BÅDE WARLOE og Grung må tenke seg om en gang til. I dette tilfellet kan vi ikke godta at kunst kan provosere, og det er absolutt ikke på dette området vi som bergensere skal vise at vi er mer liberale enn Oslo. En kjent folkemorder er ikke noe vi skal smykke oss med.

At Warloe synes det er greit med å utsmykke rådhusveggen med Stalin, finner jeg bare veldig uklokt. Såkalte kunstverk som viser bilder av gamle despoter som Hitler, Stalin, Pol Pot eller Mao vekker mange og sterke følelser hos folk og skal ikke henges på rådhusveggen i Bergen.

Ytringsfrihet er ikke ensbetydende med at alle og enhver er forpliktet til å stille et galleri eller en husvegg til disposisjon for alskens kunstneriske uttrykk. Et stort bilde av Stalin kan være skadelig for omdømmet, og jeg og mange bergensere har nå gitt beskjed: Vi vil ikke at Bergen skal assosieres med en av verdenshistoriens aller største diktatorer!

● **Jarl Høva,**
Sentrumsalliansen

Min mening

Gi skuleborn sitjeplass på skulebussen no!

Skuleskyssen for borna i Krossdalen (Jondal kommune) har sidan nyttår gått slik at borna våre må vente ein halv time på skulen både før og etter skuletid. I løpet av ei skuleveke utgjør dette minst tre timar «overtid» for borna. I trafikk sikre Norge skal alle born i privatbilar sitje i barnesete til dei er 150 cm høge. I det same «trafikk sikre» Norge

er det opp til kvart enkelt fylke korleis borna skal sikrast på skulebussen. Og her i Hordaland er det fritt fram for TIDE å tilby ståplass for inntil 19 personar på den eine skuleskyssen, anten no passasjerane er 120 eller 190 cm. For å unngå at dei små må stå på bussen, har vår lokale løysing vorte tre timar overtid for borna i dalen. Dette fordi TIDE utfrå regelver-

ket ikkje er forplikta til å tilby sitjeplassar for alle. Som mor forundrar og bekymrar det meg stort at politikarar som pålegg oss i privatregi å sikre borna så grundig, ikkje samstundes har ryggrad nok til å krevje rett til sitjeplass for dei same borna når dei i offentleg regi skal skyssast til skulen. Det er no på overTIDE at

det offentlege frå høgste hald tek ansvar og straksinnfører krav om sitjeplass på skuleskyssen for alle skuleborn. Og lat det ikkje gå lenge før alle sitjeplassane har setebelte i tillegg. Våg å ta støyten på politisk hald, slik at skuleborna våre slepp å vere kollisjonspute. ● **Anne Karin Stormyr,** mor til fire skuleborn,

Spillpushing på statskanalen

LADBROKES og andre spillpushere bør gni seg i hendene når de ser Norsk Tippings vanvittige spillmarkedsføring. Alle butikker er fulle av det, og på NRK spretter Lotto-kulene lystig på gode sen-detidspunkt. – Vi ser nå en utvikling som ikke kan stanses, sier administrerende direktør i Ladbrokes Norden, Lasse Dilschmann. De har seiret over den politiske viljen i mange land, og nå er de fast bestemt på å gjøre det samme her til lands. Spillmonopolet i Norge skal veltes. Norsk Tipping er nemlig så åpenlyst dobbeltmoralisk i sin markedsføring at en skulle tro de er av samme oppfatning som Dilschmann. Det virker som om de bare er interessert i å bli store og sterke før monopolet faller. For hvorfor er det bedre å være avhengig av spill fra Norsk Tipping enn fra Unibet?

DET SOM LIGGER bak monopoltanken er kontroll og måtehold. En ansvarlig aktør skal forvalte en vare fordi den anses å kunne være skadelig hvis den får flyte fritt. Norsk Tipping fremstår mer som en blodtørstig gribb enn som en nøktern og ansvarlig monopolist. Når det gjelder alkohol har vi en gjennomført linje som sier nei til reklame. Det skaper en troverdighet som gjør at vi fortsatt har Vinmonopolet. Ved å la Norsk Tipping markedsføre spill på den måten det blant annet gjøres på NRK, baner regjeringen vei for spillmonopolets fall. Det er bare snakk om tid før en rettsinstans påpeker dobbeltmoralen. Vi tror det er mulig å bevare spillmonopolet. Men Norsk Tipping med sin NRK-reklame er i dag den største trusselen mot denne ordningen. Det må Trond Giske ta på alvor hvis han ikke vil bli ministeren som kjørte pengespillmonopolet på dunken.

● **Eivind Algrøy,** redaktør i Familie & Medier - Kristent medieforum

Statsministeren

Her kan **DU** skrive. Og om du skriver kort får flere plass. Vi forbeholder oss dessuten retten til å kutte i innleggene. Alle innlegg skal signeres med fullt navn. Innleggene kan også bli brukt på www.ba.no. Send innlegg til BA-debatt, postboks 824 Sentrum, 5807 Bergen. Eller på e-post: debatt@ba.no.

LESERNE MENER

Har du reist med pirattaxi noengang?

Ja: 53%

Nei: 44%

Tror ikke det: 3%

Antall stemmer: 354

DAGENS SPØRSMÅL:

Tror du Brann kan slå ut Everton?

Gi din stemme på ba.no

STALIN: Ikke på vår rådhusvegg, nei!!!

FOTO: BA

Pinlig kunstvalg

BERGENSERNE setter foten ned og sier nei til byråd Warloes ønske om å takke ja til kunstprosjektet å dekke fasaden på Rådhuset med bilder av Stalin. Dette klare budskapet fra bergenserne bør byråden klokt rette seg etter. De siste dagers diskusjon om politiske valg av hva god kunst er har satt sinnene i kok i et engasjert bergenspublikum. Og konklusjonen er klar; vi vil ikke ha Stalin på rådhusveggen! Det er selvsagt mange definisjoner på hva kunst er. Noen mener ting er kunst når kunstneren vekker tanker, følelser og assosiasjoner hos andre gjennom sitt verk. At dette krumspringet fra byråden skaper følelser og assosiasjoner er ingen tvil, men likevel kan dette eksemplet med bilde av Stalin ikke forsvares. Ikke bare er det ubetenksomt, men det er også meget støtende.

BÅDE WARLOE og Grung må tenke seg om en gang til. I dette tilfellet kan vi ikke godta at kunst kan provosere, og det er absolutt ikke på dette området vi som bergensere skal vise at vi er mer liberale enn Oslo. En kjent folkemorder er ikke noe vi skal smykke oss med.

At Warloe synes det er greit med å utsmykke rådhusveggen med Stalin, finner jeg bare veldig uklokt. Såkalte kunstverk som viser bilder av gamle despoter som Hitler, Stalin, Pol Pot eller Mao vekker mange og sterke følelser hos folk og skal ikke henges på rådhusveggen i Bergen. Ytringsfrihet er ikke ensbetydende med at alle og enhver er forpliktet til å stille et galleri eller en husvegg til disposisjon for alskens kunstneriske uttrykk. Et stort bilde av Stalin kan være skadelig for omdømmet, og jeg og mange bergensere har nå gitt beskjed: Vi vil ikke at Bergen skal assosieres med en av verdenshistoriens aller største diktatorer!

● **Jarl Høva,** Sentrumsalliansen

VINDKRAFT: Vindmøller til havs er fremtiden for kraft-Norge.

ILLUSTRASJON: SWAY

Vindkraft er fremtiden

STRATEGIRAPPORTEN Energi21, som nylig ble presentert under åpningen av Energiuka 2008 i Oslo, tegner opp store muligheter for norsk kraftproduksjon. Norge kan bli en storeksportør av miljøvennlig kraft i Europa. Rapporten bekrefter Norges store potensial for økt kraftproduksjonen innen vind, vann og solenergi. Men skal vi få til dette, må vi satse mer på teknologiutvikling og industriutbygging som legger opp til en slik produksjon. Vind-, vann- og solkraftutbygging kan gi store muligheter for Vestlandet, som allerede ligger langt fremme i slik teknologiutvikling. Men vi har fortsatt mye å gå på. Her må hele regionen jobbe sammen. **VED Å SATSE** målbevisst på miljøvennlig kraftproduksjon kan vi bygge opp en ny industri nesten på linje med olje- og gassindustrien. Men da må næringsliv, forskningsinstitusjoner og staten se mulighetene og jobbe sammen. Det vil være i hele nasjonens

interesse at vi nå satser på slik kraftproduksjon. Ifølge lederen for utvalget som har laget rapporten, innovasjonsdirektør i Statkraft Sverre Gotaas, kan Norge doble energiproduksjonen på 15-20 år. Dette er svært positivt og ikke minst viktig for videre industriutvikling i Norge. Våre enorme muligheter for økt kraftproduksjon vil kunne møte vårt eget behov for kraft, men også være en viktig bidrag til å stabilisere kraftsituasjonen på kontinentet. Statnett utreder nå et nytt nett, et såkalt supergrid, på sokkelen. Ny kabelteknologi gir nye muligheter for strømleveranser mellom store offshore vindmøleparker, installasjoner på sokkelen og land. Ved å bygge ut såkalte havvindmøller, vil vi kunne møte ønske om elektrifisering av sokkelen på sikt. Et slikt tiltak vil gi enorme energi- og miljøgevinster. ● **Tore Nordtun (Ap),** energi- og miljøpolitisk talsmann

debatt

Debatt- og kronikkredaktør Hilde Sandvik
debatt@bt.no – telefaks 55 21 37 65 – telefon 55 21 46 08 (13.00-14.00)
Hovedinnlegg: 3500 tegn inkl. mellomrom. Legg ved portrettfoto. Innlegg: 1800 tegn inkl. mellomrom

Stalin skremmer polakkene

Bergen er p.t. full av folk fra tidligere østblokkland – russere, polakker m.m. De er kommet hit pga. jobbmuligheter, bedre lønn enn «hjemme» osv. Og – turist-sesongen nærmer seg! Det kommer mange, jeg tror flere og flere, fra øst; Russland, de baltiske land etc. Hva tror du, kulturbyråd, er deres reaksjon når de ser et stort bilde av Stalin henge på vårt rådhus? Hvis de spør oss hvorfor de, her i Bergen, skal ha en repetisjon av et skrekkscenarium, som jo kommuniststyret på mange måter var, og som, gudskjelov er «havnet i historien», skal vi da svare f.eks.: «Nei, det er ikke Stalin; det er en dame med bart (kfr. artikkel i BT nylig av billedkunstner Arne Ingvaldsen) – og om det ligner på Stalin, er dette et konsept av en stor kunstner, nemlig Picasso!» Sannsynligheten taler meget for at mange av våre østeuropeiske venner kjenner til Picasso, men kanskje ikke alle, Men Stalin kjenner de nok til – iallfall de over en viss alder. Jeg må innrømme at jeg overhodet ikke forstår argumentasjonen for å henge opp på vårt rådhus et svært bilde av en mann som var en bød-del og en tyrann.

ANNE-MARGRETHE KONOW LUND

Muhammed-tegningene i BT

BTs redaktør, Einar Hålien, forteller onsdag til NA24 at han vurderer å trykke karikaturtegningene av muslimenes profet Muhammed. Denne uttalelsen skuffer meg kraftig. Danske aviser trykket onsdag Muhammed-karikaturene i protest mot drapstruslene mot karikaturtegneren Kurt Westergaard. Protest eller ikke protest – det er ikke bare fundamentalister som får sinnene i kok. Det er vanlige, vennligsinnede muslimer som vil bli berørt og såret av slikt et overtramp mot deres religion. Selv favoriserer jeg verken den ene eller andre religion – derimot favoriserer jeg menneskets rett til å få vist respekt for hva det finner verdifullt. Muslimer finner sin profet og billedforbudet av denne verdifull. BTs redaksjon trenger ikke være enig i dette, men bør ha såpass menneskelig innsikt at de skjønner dette vil gagne færre enn det vil såre. For hvem gagnar egentlig en slik publisering? Avisredaksjonenes ego, når de får bevist at de har makt til å provosere og såre folks følelser? Jeg ber BT tenke godt over hva de egentlig ønsker å oppnå ved å trykke disse tegningene. Jeg ber BT fokusere mindre på sitt eget mot og fokusere mer på menneskelighet i denne saken. Leserne respekterer BT. Da venter jeg at BT respekterer leserne.

RAGNHILD HOLMÅS
BERGEN

Det må være uvanlig i norsk historie at en departemental embedsmann og en granskingsleder i en sak som gjelder fordelsoverføringer til ansatte i Forsvaret, også forsøker å påvirke Stortinget.

Sorenskriver Dalseide er ikke troverdig

FORSVARET

Av Bjørn Krohn
pensjonert offiser

NILS DALSEIDE HAR forsøkt å forsvare arbeidet i granskingsgruppen han ledet. Journalister og andre som har lest rapporten tolker neppe hans påstand som særlig troverdige.

Under saken mot kontreadmiral Karlsvik og gjennom intervjuer er det fremkommet flere graverende forhold rundt den såkalte Dalseide II-granskingen. Rapporten inneholder tendensiøse beskrivelser av både viseadmiral Reksten, flaggkommandør Grønningsæter og andre deltakere. Det vies omfattende plass til straffeargumentasjon, og det brukes uttrykk som adekvat reaksjon, frabeordning og omplassering. Da hjelper det lite at blant mange sider med negative anslag, er det lagt inn den ene setning Dalseide nå dekker seg bak: at beviskravet for straffesaker neppe er oppfylt. Denne setningen fremstår ikke som annet enn en nødutgang i det tilfelle rapporten skulle bli offentlig kjent.

DALSEIDES PÅSTAND om at forholdet for Reksten og Grønningsæter aldri var sentralt i rapporten, stemmer ikke. Tvert om lager granskingsgruppen svært mye ut av de såkalte Alicante-turene. Mens rapporten ellers med korte setninger «frikjenner» flere store forhold, brukes svært mange sider på dem som Dalseide nå plutselig mener er en liten sak. Til overmål var dette også den eneste saken som ble lekket til mediene.

I rettssalen fremkom det også at Dalseide sammen med assisterende departementsråd Morten Tiller overfor Stortinget nærmest svertet ombudsmannen for Forsvaret som en påvirkningsagent og sentral lobbyist. Det er vel uvanlig i norsk historie at en

KORRUPSJON: Innsenderen mener at noe av det som er skjedd på bakgrunn av granskingsrapporten, kan minne om forsettlig, grovt og ulovlig maktmisbruk. På bildet får forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen overlevert Dalseide I-rapporten fra sorenskriver Nils Dalseide.

ARKIVFOTO: MORTEN HOLM, SCANPIX

departemental embedsmann og en granskingsleder i en sak som gjelder fordelsoverføringer til ansatte i Forsvaret, også forsøker å påvirke Stortinget?

DALSEIDE FORSØKER å fremstå som uavhengig, men han rapporterte til Tiller. Uavhengigheten er heller ikke større enn at Tiller hadde en observatør i granskingsgruppen. Dette var seniorrådgiver Jarle Holberg, som forrige uke ble kjent gjennom en famøs e-post med personkarakteristikker av Grønningsæter. E-postvekslingen var med nettopp Dalseide. Samme Holberg ga også i møter i gran-

skingsgruppen sterke uttrykk for negative holdninger til deltakere på golfturen til Alicante. Det kan derfor med god grunn stilles mange spørsmål ved gruppens granskningsnøytralitet.

De faktiske handlinger i saken står i skarp strid med Dalseides påstander. Hvis granskingsgruppens konklusjoner og råd var så klare som han påstår, hva kommer det da av at admiral Reksten i møte med assisterende departementsråd Tiller og forsvarssjefen ble truet med politietterforskning dersom han selv ikke trakk seg og søkte avskjed?

Uavhengigheten er heller ikke større enn at Tiller hadde en observatør i granskingsgruppen

GRANSKNINGSGRUPPENS selektive og subjektive utvalg tyder på at rapporten var et agendadrevet bestillingsverk. Med det som hitil er fremkommet, synes det også som om departementet selv har ført konklusjoner i pennen eller vært medvirkende til hvordan konklusjonene utformes. Legg så til det press departementet åpenbart har øvet på Økokrim i denne saken. Det kan neppe oppfattes som annet enn maktsamrøre mellom departement, påtalemyndighet og politi.

Dalseide må gjerne forsvare seg gjennom sin ene setning, men det er ikke til å komme fra at noe av det som er skjedd på bakgrunn av granskingsrapporten, mest av alt kan minne om forsettlig, grovt og ulovlig maktmisbruk.

Hvorfor får jeg ikke svar?

EKTESKAPSLOVEN

Av Laila Dønvøy, KrF
stortingsrepresentant

EKTESKAPET MELLOM mann og kvinne er en tusenårig institusjon her i landet. Det er dette som er ordningen i hele den øvrige verden. Ordningen har også støtte i store deler av det norske folk. Når regjeringen nå foreslår å endre ekteskapets grunnstruktur, mener KrF at det bør det være et minstekrav at dette underlegges en seriøs og grundig saksbehandling.

Leder av LLH i Bergen og Hordaland, Tore Lirhus, påstår i BT søndag 3. februar at dette kravet kun er et forsøk fra KrF på å tre-

nere forslaget. Jeg påstår det er et forsøk på å belyse loven og dens konsekvenser. Mine spørsmål står fortsatt ubesvart:

HVORFOR MÅ regjeringen tvinge gjennom en ny ekteskapslov i en hasteprosess nærmest blottet for faglig analyse, utredning og argumentasjon? Hvorfor legges det stor vekt på rollemodeller av begge kjønn i skole og barnehage, men ikke i familien, som er barnets viktigste fellesskap? Hvorfor legges det kun til rette for at lesbiske par skal få hjelp til å få barn, men ikke par med to menn? Hvilken prinsipiell tenkning ligger bak dette?

HVILKEN BETYDNING får loven for

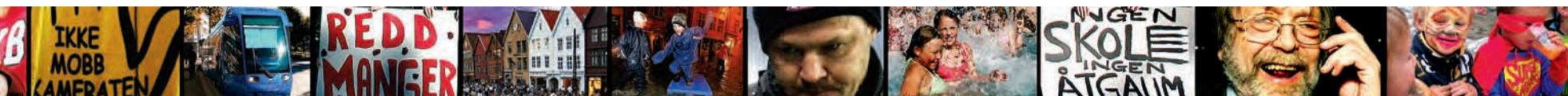
mannsrolledebatten? Det entydige politiske signalet så langt har vært at fedre skal og bør stille opp for ungene sine uavhengig av samlivsbrudd og nye familiekonstellasjoner.

Signalet i regjeringens lovforslag er det motsatte: Såfremt to voksne personer tar omsorgen, så er far overflødig. Hva er prinsippene bak denne dobbeltkommunikasjonen?

REGJERINGEN VALGTE å sende ut forslaget like før sommerferien, med en tidsfrist like over sommerferien. Det er i seg selv relativt uvanlig når det gjelder viktige saker. Når det gjelder trossamfunnene, sendte man det for sikkerhets skyld bare til noen utvalgte instanser

som man regnet med ville ha sympati for forslaget, mens alle andre ble utelatt. Heldigvis ble dette rettet opp etter påtrykk fra KrF, men det vitner om at man har lagt listen usedvanlig lavt når det gjelder korrekt fremgangsmåte. Igjen er spørsmålet: Hvorfor?

VI VET AT DE FLESTE organer og aktører som skal praktisere loven, er imot forslaget. Vi vet at Frankrike utredet og kom til at en slik lov ikke kunne anbefales. Men vi vet fortsatt ikke hvorfor regjeringen har slik hastverk med loven, at de til og med må bryte den såkalte utredningsinstruksjonen, som gjelder overalt ellers i staten.

Tenk om annen verdenskrig hadde fått en annen utgang enn den gjorde. Da ville kanskje Stalin-bildet hengt på rådhusveggen, ikke som en påminnelse om krigens redsler, men som et idol, skriver **ERLING GJELSVIK** i denne kronikken.

Bare tenk hvis...

VI BLIR ALDRI LEI av å undres over hva som egentlig kjennetegnet Adolf Hitlers personlighet. Var han bare autoritær og hensynsløs? Eller var han regelrett gal?

Ett er hevet over tvil: mannen var monoman, og akkurat der må han ha ligget på grensen til det patologiske. Når han hadde satt seg noe i hodet, gikk han inn for å sette tanken ut i livet med en viljestyrke verden knapt har sett maken til. Den blinde viljen var nøkkelen til både hans vekst og hans fall.

Noe av det mest forbløffende ved Hitlers karriere, er at han forutsa alt han kom til å gjøre. *Mein Kampf*, forfattet mens han satt fengslet i 1923-24, var en manual han siden fulgte til punkt og prikke. En bærende ide i boken: ekspansjon østover var Tysklands mål. Å underkue Vest-Europa militært var bare en taktisk manøver for å unngå den tofrontskrigen som hadde knekket Tyskland i 1914-18. Derpå skulle alle krefter settes inn mot øst.

JOSEF STALIN kan ikke ha lest *Mein Kampf* særlig nøye. I alle fall tok han ikke boken på alvor. Altså inngikk han den beryktede ikkeangrepspakten med Tyskland i 1939, og gikk ut fra at den skulle holde. Ikke minst fordi avtalen var så nyttig for Hitler: så lenge Føreren ikke utfordret Sovjetunionens territoriale interesser, hadde han full ryggdekning. Da angrepet likevel kom, var Stalin lamslått. Han klarte ikke å fatte at Hitler kunne være så dum.

Kontrafaktisk («tenk hvis...») historierkriving er en morsom hobby. Et av de mest fascinerende scenariene å leve seg inn i, er den videre utviklingen dersom Tyskland *ikke* hadde angrepet Russland i 1941. Hva om de to diktatorene hadde fortsatt å dyrke sameksistensen som Molotov-Ribbentrop-pakten la opp til?

Blant annet kunne det ha resultert i at den tyske krigsmaskinen, via avtaler fremfor blodsutgytelse, fikk tilgang til oljeressursene, som var alfa og omega for krigens utfall. Luftwaffe ville ha kunnet fortsette å redusere engelske byer til pukkstein. Tyske ubåter ville ha vært i stand til å senket konvoiskip i Atlanteren med uforminsket styrke. I tillegg ville altså Tyskland ha sittet med verdens desidert beste hær til rådighet for andre formål enn å la seg slakte ned ved Stalingrad. Mot slike odds – hadde USA involvert seg i Europa?

FORHOLDET MELLOM Hitler og Stalin rommer et uhyggelig paradoks. Stalin, i spissen for Den røde hær og de offervillige sovjetiske massene, ble Hitlers banemann. Men dersom en litt mer fleksibel Fører hadde hatt evnen til å vise mage-mål, kunne de to ha fortsatt som allierte. I så fall ville de også ha vært i stand til å konsolidere hverandres regimer i etterkrigstiden.

Den kalde krigen – som til sist knekket Sovjet – ville sannsynligvis ha vært et ukjent fenomen. Utfallet av Hitlers krig kunne ha blitt et varig totalitært styre sett fra Lisboa til Beringstredet.

I stedet ble Hitler demonen som dro sitt folk med i et ragnarokk. Stalin fant seg andre allierte, og kom ut av annen verdenskrig som den joviale Onkel Joe. Amerikanske

ERLING GJELSVIK
erl-gje@online.no

Forfatter

HONNØR: Henning Warloe fortjener honnør fordi han vil gi plass til Picassos Stalin-bilde på rådhusveggen.

FOTO: BA

småbarn elsket ham. I 1945 fikk Norges kommunistiske parti elleve stortingsmandater.

PABLO PICASSO var en utpreget medløper-kommunist, formet av de toneangivende strømningene blant kunstnere og intellektuelle i mellomkrigstidens Frankrike. Som spanjol var han ekstra takknemlig for Sovjets (rett nok svært tvetydige) innsats under borgerkrigen.

Hvordan hadde det gått med Picasso i min kontrafaktiske etterkrigstid? Kunsten hans var unektelig *entartet*; ja, faktisk var den innbegrepet på fenomenet. Hitlers europeiske union hadde neppe vært stedet for ham.

Hva med det ideologiske arnested, Moskva? Akk – Stalins

kunstsyn, i likhet med synet på individets ubetydelighet, var sammenfallende med Hitlers. Min gjetning er at Pablo, glad som han var i frihet og penger, hadde emigrert til Statene.

Forholdet mellom Hitler og Stalin rommer et uhyggelig paradoks.

faktisk betraktning: dersom syttitallets ml-ere – mot enhver formodning – hadde nådd sine mål, ville ikke Stalin ha preget Rådhuset som kunstnerisk installasjon. Han hadde hengt der som idol.

Så i alle fall for mitt vedkommende, er Lene Berghs montasje en tankevekkende påminnelse om at mye kunne ha vært annerledes. Ikke nødvendigvis til det bedre.

Derfor er det grunn til å takke Henning Warloe for et utmerket initiativ. Han bidrar til å synliggjøre Bergen som en by med rom for kontroverser. Og sans for perspektiver.

Kampen om regjeringsmakta

MED JAMNE mellomrom er regjeringsspørsmålet framme i den almenne politiske debatten. Jens og hans raudgrøne mannskap sit trygt ut denne valbolken. Men kven tek siste stikk ved valet neste haust? Slår galluptala til, kan det gå mot eit skifte, sjølv om gallup ikkje er val.

ARNE NILSEN

Idennesituasjonen har venstreleiar Lars Sponheim nyleg målbore ein interessant analyse. Dei tre forlika på Stortinget om skatterreform, pensjonsreform og klimaforliket, har sendt Frp ut i det politiske mørket, medan Høgre har låst seg til semje med andre parti. Det vil ikkje vera mogeleg å styra Noreg ved å stå utanfor klimaforliket, og nett der står Frp.

MYKJE KAN SKJE fram til neste stortingsval. Dersom veljarane legg vekt på kva for reelle regjeringalternativ som ligg føre, viser den dagsaktuelle stoda eit nokså eintydig bilete. Det finst ikkje eit truverdig alternativ til Jens si fleirtalsregjering. Berre ved å få med Frp er dette mogeleg.

Men her er både Venstre og KrF nærmast garantistar for at dette ikkje vil skje. Sjølv om meningsmålingar viser at dei tre regjeringspartia strevar i motbakke, er likevel sjansen til stades for ny regjeringskontrakt. Fyrst når valbolken er over, kan den politiske rekneskapen fortelja kva dei raudgrøne har fått til. Avgjerande for ny tillit blant veljarane, er sjølve resultatet Jens kan syna til. Det er dette regjeringa skal dømmast etter.

Tida fram til neste møte med veljarane er difor svært viktig. Enno står det att viktige delar av lovnader. Også ved neste val vil helse, skule og eldre, i tillegg til syselsetjing og sosial utjamning, vera hovudsaker. Større likskap og styrking av velferd vil framleis vera hovudoppgåver. Ikkje minst skattepolitikken vil spela ei sentral rolle. Alt i alt vil neste års statsbudsjett vera ein sers viktig nøkkel til nye år i regjeringabygget.

EIT VIKTIG VILKÅR for at Jens skal vinna neste val er at han får ei engasjert fagrørsløse på regjeringa si side. Her vil til dømes avgjerda til våren om AFP bli litt av ein prøvestein. Også vanskar med kommuneøkonomien i år bør rettast opp alt i det reviderte nasjonalbudsjettet til våren. I opplegget for den kommunale økonomien neste år må det takast eit nytt krafttak.

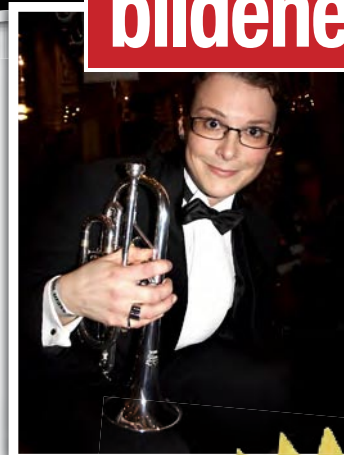
På borgarleg side augnar dei sjansen for at det raudgrøne fleirtalet på Stortinget kan gå tapt i 2009. Utfordringa til Jens er å gjera denne spådommen til skamme ved å satsa maksimalt på å innfri det regjeringa gjekk til val på i 2005.

● **Arne Nilsen**
er tidlegare statsråd for Ap

TETT PÅ UTELIVET

**BA har
bildene!**

SIDE 26 OG 27

BA

SØNDAG

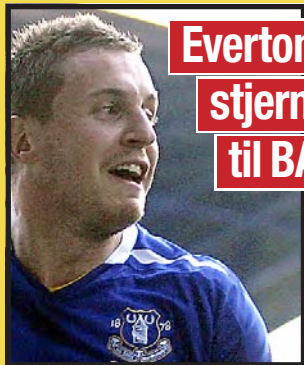
10. FEBRUAR 2008
LØSSALG og DØRSALG
KR 15

B E R G E N S A V I S E N

**FINN
P-PLASS
på mobilen**

SIDE 9

**Everton-
stjerne
til BA:**

**-IKKE
LETT
Å SLÅ**

BRANN

SPORT

**Gode
råd til
gjelds-
slaver**

SIDE 4

SLIK KAN DET BLI

**Se for-
slagene
til rådhus-
veggen!**

SIDE 14 OG 15

FOTO: ATLE KÅRSTAD

Fastklemt etter utforkjøring

En bil havnet på taket utenfor E16 ved Evanger i går morgen. Tre personer ble fraktet til Haukeland sykehus.

Politiet og brannvesenet ble varslet om ulykken klokken 0854 i går morges.

– Bilen landet på taket utenfor E16 på Evanger. Føreren lå fastklemt da ambulansepersonellet kom, sier operasjonsleder Øystein Jarland ved Hordaland politidistrikt til BA.

Luftambulansen ble sendt fra Bergen, helikopteret tok med seg en 40 år gammel kvinne til Bergen.

– To menn ble fraktet med ambulanse til Haukeland, sier Jarland.

Det var glatt på E16 før ulykken skjedde, men årsaken til utforkjøringen er ikke klar.

– BMW-en er veldig skadet og den har trolig havnet oppå autovernet før den

havnet utenfor veien. Dette skjedde nøyaktig samme sted som bilulykken på julaften i fjor, sier BA-fotograf Frode Rene som var på åstedet lørdag morgen.

Haukeland sykehus opplyser at en ni år gammel gutt og en mann (41) er lettere skadet og stabil. En 40 år gammel kvinne ligger alvorlig skadet.

Tilstanden hennes er stabil.

BJØRN THOMAS OLSEN

PÅ TAKET: BMW-en ble liggende på taket ned-enfor E16. FOTO: FRODE RENE

Flytter til Bergen

Statssekretær i Samferdselsdepartementet Steinulf Tungesvik tar med seg familien og flytter til Bergen ved påsketider.

Samtidig er Tungesvik foreslått som ny leder i Hordaland Senterparti etter Jondal-ordfører Sigrid Brattabø Handegard. Dette har fått Haugesunds-avis.no til å spørre Tungesvik om han nå forlater jobben i departementet.

PENDLE: Overfor nettstedet vil han ikke kommentere spørsmålet. Derimot sier han at det er fullt mulig å pendle mellom Bergen og Oslo.

– Mange andre gjør det, sier han.

Tungesvik jobbet som advokat i Kluge og var i tillegg leder i Noregs Mållag før han ble

TIL BERGEN: Steinulf Tungesvik.

hentet til Samferdselsdepartementet.

Årsmøtet i Hordaland Senterparti er er 22.-23. februar.

LOKALT: Disse forslagene laget Atle Kårstad for ti år siden, men fikk til svar at en gjennomføring ville bli

FISK: Vi kjøper mer frossen fisk enn fersk som her.

Spiser mer frossen enn fersk fisk

For første gang kjøper nordmenn mer frossen fisk enn fersk fisk i dagligvarebutikkene.

Totalt ble det omsatt 29 000 tonn frossen fisk mot 28 000 tonn fersk fisk i dagligvarebutikkene i fjor, ifølge Eksportutvalget for fisk (EFF).

– Det er første gang frossen fisk er større enn fersk fisk, viser tall som går tilbake til 1955, sier markedsanalytiker

Kristin Lien til Dagsavisen.

Hun mener hovedårsaken til at nordmenn nå kjøper mest frossen fisk, er den gode produktutviklingen i frysedisken.

Samtidig viser tall Dagsavisen har innhentet, at åtte at ti dagligvarebutikker ikke tilbyr annet enn frossen fisk, slik at det blir stadig vanskeligere for folk å få tak i fersk fisk. (ANB-NTB)

Ville inn i hus, ble skadd

To eneboliger ble ramponert i Os natt til i går.

I det ene tilfellet ble en mann i 40-årene såpass skadet at han ble sendt til Haukeland, melder Radios.no.

Det første tilfellet skjedde i Os sentrum, der en mann sparket i inngangspartiet og knuste et kjellervindu. Vedkommende forsvant fra stedet før politiet ankom. Politibetjent Kjartan Duesund sier til nettstedet at de har gode spor å gå etter, og

at saken vil bli anmeldt. I morgentimene i går skjedde en tilsvarende episode på Søfteland. Der hadde en mann i 40-årene først knust et vindu. Deretter hadde han forsøkt å ta seg inn i boligen gjennom det samme vinduet.

Ifølge politiet ble mannen såpass skadet at han ble kjørt til Legevakten og videre til Haukeland.

Det er uklart hvor hardt skadet mannen ble.

– God pla

–Bare fordi det er Picaso, er det plutselig helt OK å gjøre noe med rådhusveggen. Hvorfor ikke heller bruke lokale kunstnere, spør Atle Kårstad.

Kårstad, som betegner seg selv som en visuell artist, har engasjert seg i debatten rundt Stalin på Rådhuset.

Selv foreslo han alt for ti år siden å gjøre noe med rådhusveggen. Forslagene ser du her.

– Bergenserne mangler selvtillit, når vi tror at bare det som kommer utenfra er bra, mens det vi lager selv ikke er godt nok. Vi har utro-

lig mange flike folk her i Bergen, sier Kårstad.

UMULIG: – Da jeg var festspillfotograf i 1997 laget vi noen forslag til denne veggen, men fikk til svar at det var umulig. Den gang ville dette kanskje kostet mye, men med dagens trykkeriteknikk tror jeg prisen i dag ville være rundt 50 000, sier han.

– Det er absolutt ikke vanskelig, sier Kårstad, som ønsker seg en diskusjon om bruken av byrommet, og mener blant annet Kunsthøyskolen og Arkitekthøyskolen er naturlige ressurser.

Han synes rådhusveggen er godt egnet som utstillingsplass, og et sted for å skape engasjement.

– Det skal jo ikke være absolutt, men en «happening» noen ganger i

året, fore-slår Kårstad, som har flere eksempler på at vi bruker kunstnere utenfra i stedet for lokale.

– Inne på rådhuset henger et bildet av Weidemann, en kunstner fra indre Østfold. Også et tegn på mindreverdig-hetskompleks, sier han

– Vi kan få til bra ting her også!

ATLE KÅRSTAD

NINA BLÅGESTAD
nina.blågestad@ba.no

Skadd i påkjørsel

▶▶ En 36 år gammel mann ble alvorlig skadd i en påkjørsel i Nattlandsveieni går kveld.

Politiet fikk melding om ulykken i krysset Nattlandsveien/Sofus Madsens vei klokken 1901 i går kveld.

Mannen ble fraktet til Haukeland sykehus i ambulanse.

- Han ble påkjørt av en personbil. Årsaken til ulykken kjenner vi ikke til, sier operasjonsleder Sven Johannessen i Hordaland politidistrikt.

Klokken 20 i går kveld var mannens tilstand alvorlig, men stabil, ifølge Akuttmottaket på Haukeland.

BIRGITTE VAKSDAL

Omkom på Bergens-skip

En 43 år gammel norsk mann omkom i går ettermiddag i en arbeidsulykke i Danmark. Mannen utførte vedlikeholdsarbeid på det norske skipet «MV Geo-sund» som ligger i tørrdokk på Fredericia skibsværft i Fredericia på Jylland da ulykken skjedde, melder Nettavisen.no.

- Det ser ut til at ulykken skjedde på grunn av en strømsvikt under arbeidet. Nordmannen ble klemt i hjel. Han døde på stedet, opplyser vaktleder Frits Lund ved Sydøstjyllands politi i Horsens til Nettavisen. Skipet eies av DOF Subsea Norge og brukes til å operere ubemannede undervannsfarkoster. Mannen

som omkom, var mannskap om bord.

Daglig leder Erik Tørresen i DOF Subsea Norge opplyser at en beredskapsgruppe har vært i arbeid ved selskapets hovedkontor i Bergen for å ta vare på de berørte i ulykken.

(ANB-NTB)

**Dette ble
foreslått
for ti år siden!**

umulig. To av bildene er fra Naturhistorisk museum. – Det oppe til høyre er fritt etter Vigeland, sier Kårstad.

FOTO: ATLE KÅRSTAD.

ss for kunst

BA onsdag.

Støtter Kårstad

Dekan på Kunsthøgskolen, Petter Bergerud, støtter Kårstad.

-Vi kan bruke det offentlige rom mye mer, og bruke inspirasjonen fra alt det flotte vi har rundt oss, sier Bergerud.

Han mener vi må kombinere byens faste komponenter med utskiftbare elementer.

- Vår tid farger våre omgivelser, vi har gått fra en mekanisk til en elektronisk tidsalder der omgivelsene er mer flyktige. Vi må ha noen fysiske rammer, men også leve med

tiden. Det er en dialog mellom de to som skaper dynamikk, sier Bergerud.

- Jeg mener vi skal la kreative krefter få slippe til. Jo mer liv i Bergen, jo gøyere blir det å bo her, sier Bergerud, som nå arbeider med å etablere Design Region Bergen, et miljø av kunst, arkitektur og design.

- For at folk skal trives, er det viktig at ting skjer.

STØTTE: Petter Bergerud.

– Duene var fine

Jeg syntes at forslaget hvor duene flyr samme vei var helt nydelig. Av dekoratør Stig Espedal. Spar oss for det fæle bildet av Stalin.

Hilsen Ester

– Barnetegning!

Dette kan vi ha på Rådhusveggen: Bobler i vann for å markere regnbyen eller en flott barnetegning i sterke farger, med glade barn som leker i et bilfritt miljø med bybane og fjell i bakgrunnen.

Hilsen Tobias i tårnet

– Ei flott rose!

Kunstinstallasjonen er provoserende avdi den set Stalin i

ein annan kontekst enn det me no veit om han. Bildet viser ein mann som me alle veit heiter Stalin. Ikkje til skrekk og gru. Ikkje i samband med at millionar av menneske vart drepte av terrorregimet han innførte. Ikkje i samband med eit påminning av eit terrorregime som varte i fleire tiår.

Kanskje skal Hitler på veggen og?

Dette er ikkje kunst. Det er barnsleg leik med provokasjonar. Kanskje me skal tola det?

Sjølv ville eg valt eit bilete av ei flott rose på veggen i staden. Det ville vore meir Bergen, og ein provokasjon mot rådhuset.

Arve M. Bakken

– Ikke et geni!

Å ha Stalins portrett på Rådhusveggen er treffende, men lite flatterende! Picassos portrett er misvisende, da det ikke finnes et eneste geni i huset! «Kunsten» på Rådhusveggen er ikke provoserende, bare dårlig smak! Så til Lene Berg er det kun én ting å si: Kreativiteten din er alvorlig på hell og fortiden vil ikke hjelpe deg verken historisk eller kunstnerisk, summer forfatter og historiker

Erik O. Paulsen.

Odda er satt på Ikea-kartet

Så har det skjedd: Nå er Odda blitt navnet på en helt ny designseire i Ikea-katalogen.

Designeren aner ikke hvorfor serien har samme navn som et sted på Vestlandet i Norge. – Dessverre gjør jeg ikke det. Faktisk er det ikke jeg som har funnet på navnet en gang.

Det er det noen andre som har gjort. Jeg har bare levert et produkt, sier Ebba Strandmark til Hardanger-folkeblad.no. Strandmark er svensk designer, bosatt i Nyhamnslege i Sverige. Blant produktene hun har designet i Odda-serien er en seng til 795 kroner, samt inventar til et helt ungdomsrom, melder nettstedet.

Om hun kunne tenke seg å besøke stedet serien har samme navn som? spørres det. – Det hadde jo vært veldig «roligt», svarer den hyggelige svenske designeren.

ODDA: Denne sengen er en av 21 artikler på Ikea som heter «Odda».

DØDE: En person omkom i en frontkollisjon på E6 på Minnesundbroen i Eidsvoll i går ettermiddag, melder Romerikes Blad. Flere personer skal være skadd og brakt til sykehus etter ulykken, som skjedde da to biler og en semitraler frontkolliderte. Ulykken skjedde ved 1645-tiden. E6 var stengt i flere timer etter ulykken. (ANB-NTB)

«STALIN-KUNSTEN»

AVGJØRES: I dag blir det trolig klart om det blir noen «Stalin-kunst» på rådhusveggen. Da tar kulturbyråd Henning Warloe kontakt med folkene bak utsmykningen.

FOTO OG MONTASJE: VIDAR LANGELAND

KAN FÅ SVAR I DAG

Henning Warloe vil i dag ta kontakt med folkene bak «Stalin-utstillingen».

– Vi har ikke hatt kontakt siden forrige mandag, så i dag vil jeg ta kontakt med kuratoren bak utstillingen for å høre om de har bestemt seg, sier Warloe, som presiserer at det er normalt at slike ting går gjennom kuratoren, ikke kunstneren.

OGSÅ FILM: Som BA skrev forrige uke, består Lene Bergs kunstverk, foruten Picassos tegning av Stalin, av en film om reaksjonene i etterkant av tegningen og et bokprosjekt. Til BA onsdag sa kurator Kristine Jærn Pilgaard at det er nødvendig for at prosjektet skal bli noe av at man også finner egnet visningsrom for disse.

Etter at planene om kunstprosjektet ble kjent, har debatten rast og flere

har kommet med alternative forslag til rådhusveggen.

AVSPORING: Warloe synes debatten har sporet helt av. – Å dekorere rådhuset er noe helt annet, dette er snakk om kunst som skal henge en dag eller to. Kunst og dekor er to helt forskjellige ting, En debatt om dekorering av Rådhuset, er en debatt jeg ikke kommer til å delta i, sier Warloe.

Også Ruth Grung (Ap) har merket seg engasjementet saken har skapt.

– Jeg synes vi også kan bruke andre deler av det offentlige rom, men det er tydelig at den veggen skaper engasjement og debatt, sier Grung.

Hun støtter ikke Alte Kårstads innspill i gårsdagens BA om å bruke lokale kunstnere.

–Jeg ser ingen grunn til å bare bruke lokale kunstnere. Vi må bruke både

FÅR SVAR: Henning Warloe.

internasjonale, nasjonale og lokale, sier Grung.

– Bergen er en internasjonal by, og vi må også vende blikket ut.

NINA BLÅGESTAD
nina.blagestad.ba.no

BA tirsdag 5. februar.

BA i går.

SLUKKET RASKT: Brannvesenet rykket mannsterkt ut til de gamle bussgarasjene i Loddefjord da en innringer meldte om brann på et kontor. Brannen i Bergen Dekk ble meldt like før klokken 1730 i går. – Det var en mindre brann inne på et rom, og den ble raskt slukket. Det var en del røyk, men det var ikke ild løs, sier operasjonsleder Sven Johannessen ved Hordaland politidistrikt.

FOTO: VIDAR LANGELAND

Venter med avgjørelsen om rådhusveggen

– Vi snakket med Warloe tidligere i dag, og er enige om at vi skal komme nærmere tilbake til dette, sier Kristine Jærn Pilgaard til BA.

Kunstprosjektet «Stalin av Picasso, eller portrett av en kvinne med bart» består foruten av de omstridte fasadeseilene som man ønsket å dekorere Youngstorget med, og som nå er aktuelle for

Bergen, av bok og video som skal vises inne i Folketeaterbygningen i Oslo i mars.

Nå ønsker kuratoren og kunstner Lene Berg å bruke kreftene den nærmeste tiden på å forberede utstillingen i Oslo.

– Vi vil først fokusere på utstillingen i mars. Deretter vil vi ha flere møter med Warloe for å snak-

ke om hvordan vi kan løse dette, sier Jærn Pilgaard.

Hvilket motiv som eventuelt skal pryde fasadeseilene på Rådhusets vegg, er et av momentene som må diskuteres nærmere. Collagene som har versert i bergenspressen den siste uken, er basert på motivene som var tilpasset Youngstorget.

– Bildene som har figurert i

pressen er ikke Lene Bergs forslag til hvordan dette eventuelt skulle gjøres. Vi vil ikke henge opp hva som helst på den vegg, sier hun.

I tillegg må man komme frem til et passende tidspunkt å vise utstillingen i Bergen.

Kulturbyråd Henning Warloe sier til BA at han er overbevist om at det blir noe av prosjektet.

KASINO-JA:

Unge Høyre i Bergen vil ha kasino på Fløyen. Moderpartiet dropper lokaliseringsdebatten, men støtter ideen. Det kommer frem i et høringsforslag lokallaget vedtok forrige uke. Høyre skal utforme en helt ny spillepolitikk, og har i så henseende invitert grasroten til å komme med innspill.

RYSTET og skremt av Ap

Rødgrønn idyll slår sprekker

Kjersti Toppe (Sp) og Lillian Blom (SV) er rystet og skremt over Aps ja-standpunkter i komité for miljø- og byutvikling.

– Ap er ikke til å kjenne igjen. De har lagt seg på en helt annen linje siden forrige periode, sier Toppe.

Hun finner ingen tydelig forskjell på Ap og Frp i byggepolitikken etter valget.

– I flere saker er Ap faktisk mer villig til å gi dispensasjon fra overordnede planer enn Frp, uten å se at dette får konsekvenser for byplanleggingen på lengre sikt, sier Toppe.

RAMMER: Toppe mener Aps nye holdning spesielt rammer strandsone- og landbruksområder. Men Toppe angriper også Ap, anført av komitéleder Ruth Grung, for å ville si ja til boliger ikke som.

– Mens bystyret har innsett at fortetningsprosjektene som hittil har vært godkjent gjerne har vært preget av for dårlig kvalitet, mener Ap at en må godkjenne det meste for å få bygge nok boliger. Dette er ikke troverdig, og det er skremmende at Ap med hele fire representanter i komiteen er enig i den nye linjen.

– Arbeiderpartiet lar seg styre av utbyggerne, i stedet for å styre. Det ville alvorlig dersom politikken deres hadde ført frem.

Hennes kollega i komiteen, Lillian Blom, mener Grung kommer i forhold til at det må foreligge «særlige grunner» for å gi dispensasjon. De støttet Aps ja til et fortetningsprosjekt i Løbergssalen som krevde dispensasjon.

– Men vi støtter ikke den uhemmede ja-holdningen som Ap har praktisert så langt i denne perioden. Vi må huske på at et ja i en sak, fører med seg at en annen part får nei, sier Blom til BA.

GEIR KVILE
geir.kvile@ba.no

KRANGEL: Ruth Grung (Ap) får kjeft av sine rød-grønne kolleger (f.v.) Lillian Blom (SV) og Kjersti Toppe (Sp) for å være for byggekåt. FOTO: MORTEN WANVIK

Grung: – Dette er nesten useriøst

Ruth Grung (Ap) mener sine politiske venner tenderer mot useriøsitet.

– Det går ikke an å være så generelle. De må være seriøse og se på realitetene i hver sak. Ingen er tjent med å skrike fra utsiden, sier Grung.

Hun kan telle på en hånd de sakene i LNF- og strandområdene der Ap har gått inn for dispensasjon.

– Et ja var til et naust i ufunksjonell strandsone, et annet ja var et naust i en rekke med andre naust. Når det

kommer til fortetting, ønsker vi ikke det for enhver pris. Men det er slik at det ligger mange gamle reguleringsplaner i Bergen som ikke harmonerer med fortetningsstrategien, sier hun.

JA: Ruth Grung sier for mye ja, mener hennes samarbeidspartnere.

BA lørdag

Dette er saken

- Lørdag gikk leder for komité for miljø- og byutvikling Ruth Grung (Ap) ut mot Frps byggepolitikk.
- Grung mener kort sagt at Frp og Øistein Christoffersen ikke holder hva de har lovet i forhold til å gjøre Bergen til en ja-kommune.
- Nå får Grung sterk motstand fra sin side av den politiske aksen. Sp og SV mener Ap er blitt like byggekåte som Frp, og at de har snudd politisk etter valget.

Min mening

Ingen særstilling for kristendommen!

Etter at KRL-faget ble dømt i Den Europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg, vil regjeringen nå endre fagets navn til Religion, livssyn og etikk (RLE), men dette medfører ikke i realiteten de nødvendige endringene. Det er en skam at den norske regjeringen i 2008 er mer opptatt av å verne om kristendommens særstilling enn å sikre menneskerettighetene. Menneskerettighetene sier klart at religiøs tro er et personlig anliggende og

”Religiøs tro er et personlig anliggende.

at man skal ha full religionsfrihet. Dagens særstilling for kristendommen i norsk skole er blitt kraftig kritisert både av den europeiske menneskerettighetsdomstolen og FNs menneskerettighetskomité. Begge har fastslått at faget ikke har blitt nøytralt og objektivt formidlet, samtidig som ordningen om fritak ikke har fungert. Forkortelsen KRL står for Kristendoms-kunnskap med religion- og livssynsorien-

tering. Som navnet tilsier favoriserer den norske skole kristendommen i forhold til andre religioner. I læreplanen til det nye RLE-faget slåes det fast at det nye faget også skal gi mer rom til kristendommen enn andre religioner. Unge Venstre mener det er en klar sammenheng mellom kvalitet og kvantitet i undervisningen. Lærerne blir dermed fremdeles pålagt å gi kristendommen en særstilling. Unge Venstre mener dette er grunnleggende galt.

● **Erlend A. Horn,**
leder Hordaland Unge Venstre

PR-kåte Warloe

ARBEIDERPARTIET sa nei til å bruke Folketeaterbygningen i Oslo som stativ for en kjempeplakat av diktatoren og massemorderen Josef Stalin. Dette mener Henning Warloe, byråd for kultur og næring i Bergen, er sensur. Warloe finner Aps nei så graverende at han, uten å ha fått noen henvendelse fra arrangørene av utstillingen i Oslo, stiller en vegg på Bergen rådhus til disposisjon for bilder av Stalin. Warloe forsøker å fremstå som en «ridder for kunstnerisk frihet», men han avslører raskt sin egentlige hensikt når han sier: «Nå knytter Arbeiderpartiet seg enda sterkere til Stalins metoder». Legg merke til formuleringen, «enda sterkere til Stalins metoder».

Warloes utspill er altså bare et banalt utspill fra den historieløse delen av Høyre, den som ikke klarer å skille mellom sosialdemokrati og kommunister. Og som i tillegg tror at å si nei til å få fasaden på huset sitt dekorert med bilder av Stalin, (selv om et av disse i sin tid var ironisk ment), er å knytte seg «enda sterkere til Stalins metoder».

DET ER BLANT ANNET denne type grumsete argumentasjon som jeg regner med er grunnen til at Martin Kolberg sier nei til å ha Stalin som veggpryd. Men det finnes heldigvis også opplyste Høyre-folk. Byrådsleder Erling Lae i Oslo gir uttrykk for forståelse for at Ap ikke ønsker Stalin på Folketeaterbygget. Lae tilbyr da heller ikke plass på Oslo rådhus.

SÅ MÅ MAN jo bare undres, er Warloes utspill uttrykk for en reell bekymring for at ytringsfriheten i Norges hovedstad er i fare; med en ordfører og byrådsleder fra Høyre?

Eller er det et utspill fra en PR-kåt politiker, som ser en mulighet til å luften sine fordommer om en politisk motstander.

● **Odd E. Rambøl,**
bystyrerepresentant, leder Ap i Bergen

Statsministeren

Her kan **DU** skrive. Og om du skriver kort får flere plass. Vi forbeholder oss dessuten retten til å kutte i innleggene. Alle innlegg skal signeres med fullt navn. Innleggene kan også bli brukt på www.ba.no. Send innlegg til BA-debatt, postboks 824 Sentrum, 5807 Bergen. Eller på e-post: debatt@ba.no.

LESERNE MENER

Er det ille om Heimevernet reduseres sterkt?

Ja 57%

Nei 36%

Vet ikke 7%

Antall stemmer: 615

DAGENS SPØRSMÅL:

Har du vært ute for misbruk av bankkortet ditt?

Gi din stemme på ba.no

Glede eller kriminalitet?

EG SER AT Trond Tystad har omdøpt «Det kriminalitetsforebyggende råd» til «Gledesforebyggende råd», og gjer sitt beste for å karikere både intensjon og innhold i dei initiativ KRÅD nyleg har presentert både for justisministeren og nyvalde kommunepolitikarar. Dersom konsekvensane av liberaliseringa innan alkohol-, skjenke- og serveringspolitikken er så udelt positive som Trond Tystad framstiller det, ville det ikkje vore grunn til bekymring. Men dessverre, realiteten tilseier noko anna.

Som med mangt anna; det som verkar positivt med ein meir liberal skjenke- og serveringspolitikk, kan også føre til det stikk motsette. Meir fyll, meir bråk, meir skadeverk, meir forsøpling, meir vold.

POLITIET OG andre samfunnsengasjerte fagfolk er urolege for kva dei opplever av konsekvensar av det laussleppet vi har sett. Mange ungdommar kjem skeivt ut i si sosialisering til vaksenlivet gjennom eit feste- og drikkemønster der fylgjene kan bli ganske alvorlege. Men dette vel Tystad å oversjå og ser seg tent med å vulgarisere debatten med påstandar om at underteikna vil ta nattmaten frå han og resten av natteranglarane.

På denne tida går kommunane gjennom sine planer og styringsdokument, også når det gjeld skjenke, serverings- og lukningspolitikken. KRÅD har ei oppfatning om at det er for stort sprik mellom praksis og vedteken politikk. Difor ber KRÅD politikarane å ta styringa over dette viktige området.

Vi har lenge vore opptekne av å få kriminalitetsforebygging inn i den overordna planlegginga, slik at bl.a. skjenke- og serveringsstader blir lokaliserte etter ein overordna plan. Her høyrer også med korleis resten av infrastrukturen blir tilrettelagt, taxitilbodet, busshaldeplassar, lys- og andre positive miljøfaktorar.

KRÅD YNSKJER sjølv sagt levande bysentrum, med eit mangfald av tilbod for alle typar innbyggjarar. Eg reknar med at Tystad ser visse fordeler med at ikkje berre meir og mindre rusa ungdomar stimlar saman i visse strøk ved nattetider? Dette fører ofte med seg ei åtferd som sikkert er mest farleg og negativt for dei sjølv, men mange kjenner det så utrygt å ferdast i sentrum at dei held seg langt derifrå.

Dei som vil vite meir om dette kan gå inn på KRÅD sine heimesider; krad.no. Der vil ein sjå at Trond Tystad ikkje har gjort heimelekse si før han påstår at underteikna «sender ut signaler i hytt og vær».

Men dersom innlegget hans har ført til debatt rundt omkring, er det ingenting som er betre.

● **Kjellbjørg Lunde,**
leiar i Det kriminalitetsforebyggjande rådet

Tilbake til saken (<http://www.ba.no/nyheter/article3342588.ece>)

Har ikke bestemt seg

Folkene bak den omstridte Stalin-utstillingen har tross nye samtaler med byrådet ennå ikke bestemt seg for om de vil takke ja til å vise kunsten på Rådhusets vegg.

Av Kathrine Hammerstad Publisert 11.02.2008 - 20:08 Oppdatert 12.02.2008 - 07:33

• Hva syns du om prosjektet? Delta i diskusjon under artikkelen, eller send din mening til mening@ba.no

I mandagens papirutgave av BA sa kulturybråd Henning Warloe at han i løpet av dagen ville ta kontakt med folkene bak den såkalte Stalin-utstillingen, som har vakt sterke reaksjoner i Bergen etter at planene ble kjent for én uke siden.

- Jeg vil høre om de har bestemt seg, sa han.

Etter en lang prat med kurator Kristine Jærn Pilgaard mandag ble det klart at en endelig avgjørelse fremdeles ligger et stykke frem i tid.

MÅ FINNE MOTIV: - Vi snakket med Warloe tidligere i dag, og er enige om at vi skal komme nærmere tilbake til dette, sier Jærn Pilgaard til BA.no.

Kunstprosjektet "Stalin av Picasso, eller portrett av en kvinne med bart" består foruten av de omstridte fasadeseilene som man ønsket å dekorere Youngstorget med, og som nå er aktuelle for Bergen, av bok og video som skal vises inne i Folketeaterbygningen i Oslo i mars.

Nå ønsker kuratoren og kunstner Lene Berg å bruke kreftene den nærmeste tiden på å forberede denne utstillingen.

- Vi vil først fokusere på utstillingen i mars. Deretter vil vi ha flere møter med Warloe for å snakke om hvordan vi kan løse dette, sier Jærn Pilgaard.

Hvilket motiv som eventuelt skal pryde fasadeseilene på Rådhusets vegg, er et av momentene som må diskuteres nærmere. Collagene som har versert i bergenspressen den siste uken, er basert på motivene som var tilpasset Youngstorget.

- Bildene som har figurert i pressen er ikke Lene Bergs forslag til hvordan dette eventuelt skulle gjøres. Vi vil ikke henge opp hva som helst på den veggen, sier hun.

I tillegg må man komme frem til et passende tidspunkt å vise utstillingen i Bergen.

FORBAUSET OVER DEBATT: Den voldsomme Stalin-debatten som har rast i Bergen den siste uken har slett ikke skremt verken kuratoren eller kunstneren fra å legge frem kunsten sin for bergenserne.

- Det er veldig hyggelig å bli invitert til Bergen, sier hun, men legger likevel ikke skjul på at hun er noe forbauset over oppstyret.

- Det er interessant at så mange bryr seg, og jeg er veldig forbauset over at dette berører så mange så mye. Men det er litt synd at man får en diskusjon pågår uten at folk egentlig vet hva de uttaler seg om. Dette er ikke et Stalin-prosjekt, men et Picasso-prosjekt. Kunst krever at man må se ting i sammenheng, sier hun.

Uansett hva som blir den endelige avgjørelsen i Bergen, får teamet i mai vist prosjektet i sin helhet. Allerede i 2007 ble det bestemt at verket blir en del av gruppeutstillingen 'Headlines & Footnotes' som åpner på Henie Onstad Kunstsenter 15. mai i år.

Dette ble bestemt allerede i 2007 med bakgrunn i at verket er interessant fordi utstillingen skal handle om kunstens aktive bruk av historisk materiale og kunstnerens mulighet til å påvirke dette.

WARLOE FRYKTER IKKE: Til tross for at kunstnerteamet avventer å takke ja til å henge Stalin-kunsten på Rådhuset, frykter ikke kulturyråd Henning Warloe at det går i vasken.

- Jeg har veldig forståelse for dette. Mediestøyen i Oslo og Bergen har vært enorm og ført til at de ligger litt bakpå i forkant av utstillingen 5. mars. Vi har avtalt å prates igjen i løpet av mars, og det er greit for meg, sier han til BA.no.

Og legger noe lattermildt til:

- Etter debatten å dømme er det sikkert noen som hadde blitt glad om det likevel var slik at det gikk i vasken.

Han understreker likevel at dialogen med kurator Kristine Jærn Pilgaard og kunstner Lene Berg fremdeles er god, og at kommunen vil være imøtekommende, også i diskusjonen om hvilket motiv man vil bruke.

- Vi legger oss ikke opp i det. Når det gjelder tidspunkt, må det jo falle på plass for begge parter, men vi får se når det blir. Vi har ikke sett oss ut noe spesielt tidspunkt ennå.

Foto Fotomontasje

Slik vil Stalin kunne komme til å pryde Rådhuset i Bergen.

AVSTEMNING

Er det greit å henge et Stalin-bildet på Rådhuset?

👍 Ja.
19.9%

👎 Nei.
77.3%

👎 Vet ikke.
2.9%

Stem
Din stemme er registrert
Antall stemmer: 2614

Les også

- Det kunne vært betraktelig verre
- Alternativet er å tie historien ihjel
- Ubetenksomt og idiotisk
- Vi må godta at kunst kan provosere

Copyright declaration

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.

Mandag 14. april, 2008

[logg inn](#)

17.03.08

Dette er ikke Stalin

Lene Berg, Stalin av Picasso eller portrett av kvinne med bart. (Bok og video)
5 mars 2008, Stratos i Folketeaterbygningen på Youngstorget i Oslo.

av [Chris Erichsen](#)

Gjennom dokumentasjons- prosjektet *Stalin av Picasso* klarer Lene Berg å pirke litt i Det Norske Arbeiderpartiets glasur.

Søk...

KUNSTKRITIKK ANBEFALER

i dag

12:00 [Topografier. Landskap, sted og identitet i litteraturen.](#) på Trondheim NTNU Vitenskapsmuseet

19:00 [Åpent forum presenterer: Matias Faldbakken](#) på Kunstakademiet i Oslo

i morgen

19:00 [HKS DIALOG: Et nytt romantisk opprør?](#) på Hordaland Kunstsenter (HKS) Bergen

onsdag 16. april

19:00 [Tommy Olsson: KNUST – kritiske fragment 2000–2006](#) på Torpedo Oslo

19:00 [Thomas Sæverud Malerier](#) på Oslo Galleri Haaken

torsdag 17. april

09:00 [Desert Walker](#) på Wendover, Utah/Nevada

19:30 [Siv Bugge Vatne](#) på Sound of Mu Oslo

fredag 18. april

19:00 [Shifting Schisms](#) på REKORD Oslo

FEEDS FRA KUNSTKRITIKK

[Artikler](#)

[Artikler m/ kommentarer](#)

[Alle innlegg](#)

[Alle innlegg m/ kommentarer](#)

I mars 1953 døde Josef Stalin. Redaktør Louis Aragon i det franske kommunistpartiets ukemagasin «Les lettres francaises» hadde lenge forgjeves forsøkt å få partimedlem Pablo Picasso til å lage et portrett av mannen. Endelig lot Picasso seg, etter mye om og men, overtale. Problemet var at han ikke kunne huske hvordan Stalin så ut! Det var noe med en bart. Sekretæren hans fant, etter mye leting, et fotografi av diktatoren som ung mann, den gangen han delte sin tid mellom bankran, terroraksjoner og skriving av romantisk naturlyrikk. Picassos versjon, som brøt med de aller flestes forestillinger om hvordan Stalin så ut, prydet forsida av magasinet, akkompagnert av de forventete hyllestartiklene.

I ettertid er det lett å forstå at det måtte bli bråk. Det franske kommunistpartiet, som var stort og sterkt og til tider kandidat til å overta makten i Frankrike, rommet en absurd iboende motsetning: Partiet sluttet lojalt opp om det rådende stalinistiske kunstsynet som ville ha oppbyggelig, lettfordøyd propaganda. Avantgardekunstnerne og deres abstraksjoner ble fordømt som fiender av sosialismen. Samtidig hadde partiet stor oppslutning blant, nettopp, avantgardekunstnere som Picasso og for eksempel Jean Paul Sartre. Aragon var selv en sentral surrealist! Og i den kalde krigens ånd ble den stalinistiske banalisering av kunsten møtt av et godt tenkt mottrekk fra CIA, som engasjerte seg via stedfortredere til støtte for avantgardekunsten.

Proteststormen fra lesere og kommunistpartiets egne styringsorganer var så sterk at Aragon i neste utgave ble tvunget til å ta avstand fra det portrettet han selv så lenge hadde kjempet for å få realisert.

55 år seinere ville den unge norske kunstneren Lene Berg smykke Folketeaterbygningen, selve Arbeiderpartibastionen på selveste Youngstorget i Oslo, med en kopi av Picassos Stalinportrett. I en dag. Som en del av sitt kunstneriske dokumentasjonsprosjekt rundt striden i 1953. Som kjent satte Arbeiderpartiet, ved dets mektige sekretær Martin Kolberg, foten ned. Noe som har avfødt en beskjeden men høylydt debatt, dels i pressen og dels her på Kunstkritikk.no.

Jeg hører til de kanskje få som har forståelse for at Martin Kolberg vil ha seg frabedt å bli møtt av et portrett av Stalin på vei inn til kontoret. Ikke fordi jeg er enig i Kolbergs egen begrunnelse: «Folketeaterbygningen er sett på som sosialdemokratiets landemerke gjennom 50-60 år, men er også et hus som aktivt har støttet kunsten og det frie ord. Alle skjønner at vi ikke har noe ønske om å kneble kunsten. Hele byggets historie vitner om det motsatte fra ende til annen.» (Dagsavisen 30/1). «Fra ende til

«A ta santé Staline! To your health Stalin!», videostill fra filmen *Stalin* av Picasso.

annen»? Mon det?

Under ordskiftet på herværende nettsted har Lene Berg konsekvent glimret med sitt fravær. Debatten har dermed virret rundt uten mål og mening og til slutt gått seg fast i ytringsfrihetsjungelen.

Men det er kanskje hensikten? Eller kanskje ikke? Under alle omstendigheter har Berg med eleganse gjort den aktuelle avisdebatten til en del av kunstverket ved å inkorporere utklippene i den store boka som, ved siden av en filmutgave av den samme boka, utgjør de to andre aktstykkene i dette prosjektet: En pedagogisk og lekent utformet forundringspakke som formidler hendelsene rundt offentliggjøringen av Picassos Stalinportrett med klipp og lim, innskutte dokumenter, kommentarer, tusjstrekker og mye mer. Det er noe undrende, barnligdistansert over det hele. Litt Monty Python. Litt sånn: De var jamen rare, og nå skal jeg vise dere hvor rare de var.

I den herværende nettdebatten stilles det evige spørsmålet om hvorvidt det er kunst. Glem det. Eller overlatt det til Tommy Sørbo.

I mellomtida kan vi jo betrakte det som et interessant ledd i Lene Bergs løpende utforskning av vår nære politiske historie. Og dermed en stimulans til å skaffe oss økt innsikt. I forrige runde dokumenterte hun CIAs engasjement i den kalde krigens kulturkamp gjennom opptrykk, med tillegg og kommentarer, av første utgave av tidsskriftet «Encounter». Og nå har hun altså klart å pirke litt i Det Norske Arbeiderpartis glasur. Men hittil har ingen utfordret Martin Kolberg på hans påstand om at «Hele byggets historie vitner om det motsatte fra ende til annen.» Hva med det stolte og ambisiøse prosjektet som har gitt bygningen dens navn, hvor ble det av? Etter fattige sju års drift ble det, av Arbeiderpartiet, ofret til fordel for, ja ganske riktig: Den Norske Opera.

Vi befant oss da, påfallende nok, i samme tidssone som Lene Bergs prosjekt dokumenterer. Etter en hard verdenskrig hersket det «en fred over all forstand» (Georg Johannesen). En fred Stalin først ble hyllet over hele verden for å ha gjort mulig. Beundringen for ham og hva man hadde fått til i Sovjetunionen var i utgangspunktet langt mer utbredt enn man kan få inntrykk av i ettertid. De kollektive løftene, femårsplanene og den knallharde disiplinen i Sovjet var inspirasjonskilde for både Roosevelts New Deal-politikk og Gerhardssens Kardemommeby. Norge i etterkrigstiden liknet på mange måter Sovjet. Etter krigen gjaldt det å løfte i flokk og gå i takt dersom man skulle klare å gjenreise landet. Det var ikke plass til avvikere. Tatere, homser, gærninger og kommunister ble utsatt for etnisk rensing, lobotomering, fortielse og forfølgelse. Flere hundre tusen mennesker ble overvåket. Hele lokalsamfunn ble satt under overvåking og administrasjon. Som partisankommunen Kiberg i Finnmark. Mange hederlige og engasjerte samfunnsbyggere, hverdagshelter i krig og fred, som aldri kunne drømme om å forråde sitt fedreland, har med vantro lest i mappene sine om mistenkelige mennesker de

Lene Berg med Picassos portrett av Stalin. Fra boka Stalin av Picasso.

skal ha møtt, mistenkelige telefonsamtaler de skal ha hatt, mistenkelige aviser de har abonnert på, mistenkelige reiser de har foretatt. Og over det hele svevet Arbeiderpartiets mektige sekretær, Martin Kolbergs forgjenger Håkon Lie. Nå 102 år gammel og fortsatt alive and kicking. Ved hans 100-årsdag i september 2005 ble han hyllet av Jens Stoltenberg med disse ordene: «Og jeg må bare tilstå at også jeg måtte bli nesten halvparten så gammel som deg før jeg helt forsto – at når du var sint, kompromissløs, utålmodig, ja rasende, så var det fordi du under den kalde krigen så klarere enn noen annen at man kompromisser ikke med demokratiet!» Her sier altså Stoltenberg at det er legitimt å bygge et demokrati (som jo i seg selv er et kompromiss) på forfølgelse av annerledes tenkende!

Selve Folketeaterideen, et radikalt, eksperimenterende teater for arbeidsfolk, var direkte inspirert av en tilsvarende bevegelse i Sovjetunionen. Ja, selv arkitekturen i bygningen, som sto ferdig i 1935, har trekk av sovjetisk konstruktivisme. Min morfar Hans Jacob Nilsen, sjef ved Den Nationale Scene i Bergen, dro allerede da til Sovjetunionen for å suge inspirasjon. Det lå nemlig i kortene, og vel så det, at han skulle bli Folketeaterets første sjef. Men dårlig økonomi, politiske motsetninger i Arbeiderpartiet og til slutt annen verdenskrig, gjorde at teatret ikke åpnet dørene før i 1952. Men helt fra første stund kjempet Hans Jacob Nilsen, som var kjent som kommunist sympatisør, mot en mektig og til dels usynlig fiende som ville noe helt annet enn han ville. Hvem fienden var, var det ikke så vanskelig å finne ut av. Det var jo Arbeiderpartiet som i praksis eide Folketeatret. Og i tråd med tidsånden, slik den også kom til uttrykk i Stalins Sovjet, ville man ikke ha Hans Jacob Nilsens uforutsigbare, eksperimentelle teater. Det skulle være oppbyggelig, enkelt og folkelig. Nilsen ble systematisk motarbeidet. Å samle teatrets Arbeiderpartiinsatte styre til et møte var nesten umulig, medlemmene hadde viktigere verv å fylle, i partiet. «Kom som du er», skrev Nilsen, i tråd med teatrets opprinnelige idé, i en løpeseddel som ble delt ut før åpningsforestillingen, *Tante Ulrikke* av Gunnar Heiberg. Likevel sto det «Antrekk: smoking eller mørk dress» i premiereannonsene i pressen. Og slik fortsatte det. Teatersjefens linje ble direkte, og kanskje mest indirekte, sabotert fra første øyeblikk. Det endte med at Hans Jacob Nilsen ble presset ut av jobben

i 1955 og døde i 1957. I 1959 overtok Den Norske Opera.

Dengangen var det Håkon Lie som satt på Youngstorget og holdt i trådene under byggingen av den norske antikommunistiske sovjetstaten, i spissen for et parti med en kommandostruktur som minnet sterkt om det kommunistiske kaderpartiet. I dag er det Martin Kolberg som setter foten ned for Lene Bergs kunstprosjekt. Høyst forståelig. Men det er ikke kommunistene i NKP og AKP som representerer den verste norske varianten av stalinismen. Det har de aldri hatt makt nok til. Den norske stalinismen er det Arbeiderpartiet som representerer. I mine øyne er det dette Lene Berg nå minner oss om.

Så kan vi, når vi får tid, for eksempel spekulere over at det aldri var aktuelt for Lene Berg å henge et portrett av Stalin i seg selv på Folketeaterbygningen. Se nøye på det manipulerete bildet fra Youngstorget. Det er ikke et portrett av Stalin, men Lene Bergs hender som holder et portrett av Stalin.

Kilde vedr- Folketeatrets historie: Sidsel Marie Nilsen: «Helst mot urolig vær», om Hans Jacob Nilsen (Aschehoug).

Skisse til plakatprosjekt på Folketeaterbygningen på Youngstorget i Oslo.

[\[Utskriftsversjon uten kommentarer\]](#)

kunstkritikk.no kommenterer:

26.03.2008 15:02

Debatten det henvises til i artikkelen kom etter vår aktuellsak om at Arbeiderpartiet stoppet plakatprosjektet på Folketeaterbygningens fasade. Debatten finner du [her >>](#).

[Logg inn](#) eller [registrer deg](#) for å kommentere.

KUNST-
SØNDAG

MITT KUNSTVERK

NAVN: Barth Niava, kunstnerisk leder ved Senter for afrikansk kulturformidling (CAK)
KUNSTVERK: «Monolitten» (1924-1943)
KUNSTNER: Gustav Vigeland

– Har du et favorittkunstverk?

– Ja, et verk som jeg både er imponert over og setter stor pris på, er «Monolitten» av Gustav Vigeland. Som afrikaner i Norge opplever jeg den som et kunstverk som er enkelt og lesbart, med alle menneskene som klatrer oppover, fra fostre til oldinger ... Den har et uttrykk som taler til alle kulturer, med et budskap som er lett å fange. «Monolitten» skildrer menneskets kamp for å klare seg i livet, og streben etter å nå høyere mål. På tross av at livet er en gave fra himmelen, er det fullt av hindringer man må overvinne for å komme seg videre. «Monolitten» får meg også til å tenke på utvandringen, menneskenes vandring i verden på leting etter mening. Og den kan symbolisere pågangsmot og opprørsvilje. Jeg har faktisk brukt den i et av mine teaterstykker, som symbol på denne individuelle kampen vi alle fører.

– Hvilket stykke var det?

– Det het «Der kommer en ...», og handler om hvordan man blir tatt imot som fremmed i Norge. Særlig når man er fra Afrika, har man en forhåndsdom hengende over seg. Afrika oppfattes fortsatt som det stakarslige kontinent, man blir ikke godtatt som likeverdig uten videre.

– Går du ofte på utstillinger?

– Så sant jeg har tid. Men det var det mer av før. Nå er jeg for travel med å sette opp egne utstillinger!

Tekst: Cathrine H. Sohr
cso@dagbladet.no

De utallige Stalinportrettene ble malt med akademisk finish etter provoserte med sin tegning da diktatoren døde i 1953.

Da Picasso gikk over streken

«HEADLINES & FOOTNOTES»

Henie Onstad Kunstsenter

Lene Berg setter sine medutstillere i skyggen under overlyset.

Anmeldt av Harald Flor
hfl@dagbladet.no

KUNST: «Headlines & Footnotes» heter sommerens satsing på samtidskunst i Henie Onstad Kunstsenter. Men nøkkelordet for dette kontemporære utstillingsprosjektet med kunstnere fra inn- og utland er kunsternes omgang med materiale fra historien. Her er det ikke snakk om å gå historikerne i næringen, etter som utstillerne framlegger og fortolker fakta og fiksjon om hverandre og med sine særegne grep på stoffet. Dette gir på sitt beste engasjerende resultater, og overraskende innfallsvinkler avdekkes gjennom den kunstneriske behandlingen.

Dette gjelder ikke minst Lene Bergs «Stalin by Picasso», som allerede har tatt veien fra fotnote-format til slående avistitler og andre medieoppslag.

Det siste skyldtes at Arbeiderpartiets sekretær Martin Kolberg reagerte på autopilot med å nekte kunstneren veggplass på Youngstorget, der hun gjennom *en* dag ønsket å synliggjøre det glemte stoffets absurde motsetninger. Som i en nå fjern fortid – i noen hektiske dager etter Stalins død i 1953 – fylte avisspalter verden over. Saken ble den gang dekket av DNAs hovedorgan Arbeiderbladet (den uavhengige Dagsavisens forgjenger), der Paris-korrespondenten kunne bivåne den høylytte oppstanden innenfor den franske kommunistpressen med et salig smil fra orkesterplass. Hadde Kolberg satt seg inn i saken, kunne han også ha kostet på seg et glis over galskapen. Og blitt fylt av ettertanke over kunstnerens billedfortelling. I stedet for ga partisekretæren et billig stikk til sine politiske motstandere, som iførte seg ytringsfrihetens gevanter og tilbød rådhuset i Bergen som utstillingsflate for Berg.

Meningsfull projeksjon

Det spektakulære ved denne tiltenkte presentasjonen blir likevel – som kunstnerens tanke var – utfylt på en langt mer meningsfull og fantasieggende måte som collageversjon og filmatisk projeksjon i Prismasalen. Saken var at Picasso lot seg overtale til å tegne Stalins portrett på forsida av det kulturelle kommunisttidskriftet Les Lettres Françaises da diktatoren døde. Redaktøren, Louis Aragon, hadde ingen motforestillinger mot å sette strektegningen av en ung utseende Josef Dsjugasvili på trykk. Men selv med sin surrealistisk utfordrende fortid kunne ikke Aragon forestille seg raseriet i de reaksjoner det uvanlige portrettet skulle vekke. Poenget med Picasso som eksekutor lå selvsagt i at verdens mest kjente kunstner satte sin signatur under en billedmessig hommage til den henfarne lederen i Kreml. Slik navnetrekket ble brukt for alt det var verd under de mange versjonene av dua som Fredsbevegelsens symbol på 50-tallet.

Samtidig representerte Aragon en relativt udogmatisk posisjon i den heftige debatten som ble ført om den sosialistiske realisme som rettesnor for kommunistiske kunstnere også utenfor Øst-blokken.

Den førende franske eksponenten for et slikt billedsyn, André Fougeron, rykket forutsigbart ut mot kollegaens «formalisme». Overraskende nok istemte Picassos gamle kumpan, Fernand Léger, samme trangsynte hylekor. Men verst var selvsagt reaksjonene fra Sovjets ambassadør og sentralkomiteen i

ILDNET TIL DEBATT: «If they had been here I would have looked down on both of them – fra kunstneren mens hun markerer avstand til den andre fyren. Det sentrale poenget skjønte utgave av Picassos utskjulte Stalin-portrett i en dag på Youngstorget.

det en gang så mektige, franske kommunistpartiet. Mer eller mindre organiserte proteser fra «proletære» medlemmer strømmet inn til Les Lettres Francais og hovedorganet L'Humanité, og en hundset Aragon gjorde offentlig selvkritikk og var ifølge livsledsagerske Elsa Triolet nære på å begå selvmord. Picasso ga ikke tilsvar på fordømmelsene av hans kunstneriske kondolansehilsen, men forble et passivt partimedlem til sin død i 1973.

Levendegjør stoffet

I Lene Bergs formidling av de den gang så brennhete begivenhetene på den internasjonale kunstfronten fins langt flere elementer. Men det er først og fremst hennes visuelle/verbale – og delvis humoristiske dreining – som levendegjør stoffet. Bifortellingen om sovjetteren som ble straffet med deportasjon til Sibir for å ha en reproduksjon av Picassos portrett på veggen er kanskje fiksjon. Men

hendingen var fullt mulig innenfor det stalinistiske regimet, der kulturkommissær Sjdanovs rigorøse regler rådte inntil Tøversperioden noen år lettet på det iskalde klimaet (som for øvrig Arne Ekeland fikk føling med under sin Sovjetreise i 1948). «Det var ei tid da kunsthistorien ble kriminalhistorie», sa en russisk ekspert på forholdene til undertegnede i Moskva for noen år siden. I all sin lekelystne form løfter også Lene Berg fram dette perspektivet i sitt pedagogisk/rabulistiske resymé, som også kan gi assosiasjoner til andre forhold mellom kunst og makt i vår egen tid.

«Stalin by Picasso» stiller de andre bidragene i skyggen under overlyset på Henie Onstad Kunstsenter. Likevel følges dette tankevekkende opp av serbiske Ivan Grubanovs spinkle og summariske glimt i strek fra rettssaken mot Milosevich. Der de tynne linjene som fester krigsforbryteren til papiret på mengder av små skissebokblad, samtidig reduserer mannen som trodde han

retusjerte fotografier. Ikke rart at Picasso

even without heels» er den megetsigende tittelen på Lene Bergs collage, der Picasso får fyr ikke Martin Kolberg, som satte foten ned for hennes planer om å henge opp en forstørret

REDUSERT: Milosevich' selvbylde svinner i landsmannen Ivan Grubanovs spinkle strek.

hadde Serbia i sin hule hånd. Slik danner tegningene en viktig fortelling om at også de så ofte så stigmatiserte serbere er sammensatte mennesker. Noe valget nylig så tydelig demonstrete. Et annet sentralt innslag – som lar en sjelden svart skjebne fra slavesamfun-

FILMATISK FIKSJON: Stillbilde fra Matthew Buckinghams «Amos Fortune Road».

nets USA løse seg ut som forførende fiksjon – er amerikanske Matthew Buckinghams filmatisk aktiverte «Amos Fortune Road». Her er fotnotens fascinasjonspotensial underfundig overført fra bokas bakre sider til en kroppslig omsluttende intimkino.

FORSVUNNET OG FOREVIGET: Hreinn Fridfinnssons spinkle «House Project» fra 1974 har fysisk forsvunnet fra lavamarka, men lever fortsatt som fantasirik forestilling gjennom fotografiene.

Fluelette fantasiløft

Hreinn Fridfinnsson

Bergen Kunstmuseum

Fridfinnsson leker med paradokser og overraskende materialkoblinger.

Anmeldt av Harald Flor
hfl@dagbladet.no

KUNST: BERGEN (Dagbladet): Hreinn Fridfinnsson (f. 1943) er Bergen Kunstmuseums bidrag til billedkunstdelen av årets fests spill. Islendingen har sin bakgrunn fra den særegne SUM-gruppa av konseptuelt orienterte kunstnere fra 60-tallet. Med sine lyriske lavmælte arbeider satte flere av dem Sagaøya på samtidskunstens internasjonale kart i 70-åra.

Blant annet deltok Fridfinnsson sammen med blant annet Sigurdur Gudmunsson på en av utstillingene som innviet Centre Pompidou i 1977.

Begge har for øvrig satt varige spor etter seg på våre kanter med sine prosjekter for Skulpturlandskap Nordland på 90-tallet. Fridfinnssons folkemytologisk forankrete «Alveborg» med rå naturstein og bergkrystall står innskrevet av en geometrisk perfekt tetraeder av metall i Hattfjelldal.

Vrengt verden

I Bergen blir man møtt med en fotografisk dokumentasjon av hans flyktige og nå forsvunnete «House Project» fra 1974. Utgangspunktet for denne spinkle bostrukturen som sto ute i det tunge lavalandskapet, var fortellingen om en bygdeoriginal som tapetserte huset sitt utvendig. For Fridfinnsson ble denne tilsynelatende så absurde handlingen en forestilling om hvordan et tilvint verdensbilde vrenses, men de blomstrete tapestene kan også sees som et uttrykk for hvordan fantasien får grokraft

til tross for karrigheten i omgivelsene. Men enhver som har opplevd Islands natur vet jo hvilken fascinasjonskraft landskap og lys har der.

Det er i alle fall ingen mangel på fantasiressurser hos Fridfinnsson, som også betoner betydningen av sin bakgrunn som mangeårig kosmopolitisk kunstner med base i Amsterdam (som flere internasjonale islendinger).

Ei kassert og krast behandlet dør blir med sin kontrast mellom fysisk gjennomhullete spor og innslaget av primærfargene blått, gult og rødt, et overraskende bilde på åpenheten og varmen i det vennskap som antydes gjennom tittelen «Dropping by Jon Gunnar's». Et poetisk paradoks som også gir seg andre utslag hos Fridfinnsson.

Materialskala

Fridfinnssons fantasieggende bruk av en vekslende materialskala kan minne om den avdøde arte povera-kunstneren Luciano Fabros anvendning av et tilsvarende vokabular. Fra en sensibel resirkulering av pappemballasje i det ikon-aktige readymade-relieffet «Sanctuary». Til de like lett monterte og bladgulldekkete glasshyllene som horisontale hvilesteder for lys, skygge og støv.

Gjett om han gir forestillingskraften fast feste og luftig svev med de lokkende fargene fra fiskeflua på den lille og høyt plasserte glasshylla, som har den værlig utspringende tittelen «Mayfly».

Endelig gjør Fridfinnsson seg til en lydløs, sommernattas sanger med fargerike, høye hatter i samme, lette rytme over en hel vegg. Det er fristende å si at islendingens subtile saganatt senker nye drømmer til vår jord.

Historie nå

***Headlines & Footnotes* viser historien både som fakta og fabel, arkiv og katalysator.**

Av Line Ulekleiv

Tidsånd: «Almost exactly one year later in Novgorod...». Stillbilde fra Lene Bergs *Stalin by Picasso* (2008).

Fortolkninger og
revurderinger av
historien – denne
stadig voksende

tidsflyt ispedd universelle og private begivenheter – utgjør bakteppe for Henie Onstad Kunstsenters utstilling *Headlines & Footnotes*. Kurator Caroline Ugelstad har samlet et knippe kunstverk som alle forholder seg til fortidens mangslungenhet. Men dette er også en utstilling om historie som fiksjonalisert, fantasifullt gjenoppstått; i medier som film og litteratur, så vel som i det subjektive minnet. Kunst kan åpne for en behandling av historien som likestiller det faktiske og det blott tenkte: «sannhet» blir et relativt uforpliktende begrep.

Det dokumenterte utgjør i så måte alltid mer enn summen av sine enkeltdeler. *Headlines & Footnotes* åpner for et lite innblikk i et naturlig nok uoverskuelig felt, om enn ikke like engasjerende hele veien. Et par verk synes noe forsert føyet inn, som Gunnar Wærness' poesimontasjer.

Overskriftene har her en underordnet posisjon. Det er historiens *footnotes*, bihistoriene som utspiller seg på siden, som trekkes frem, i åpenbar kontrast til historien som helstøpt monument.

Ikonisk. Politisk ideologi som bærer av en tidsånd er et utgangspunkt for Lene Bergs *Stalin by Picasso*, som er viet stor plass og oppmerksomhet. Da Stalin døde i 1953 laget Picasso et portrett av ham, og kulltegningen skapte reell ballade ved å fremstille den bebartede Stalin med feminine trekk. Det franske kommunistpartiet fnøs av den manglende realismen og fraværet av idealisering.

Berg har ikke oversett potensialet i denne megetsigende episoden med ikoniske skikkelser, og det malplasserte kravet om realisme fra en kunstner som jo gjorde seg kjent som abstraheringens store helt. Hun har laget en film på grunnlag av en serie uhøytidelige collager, i tillegg til en bok og et fasadesegl med Stalins portrett som var tiltenkt Folketeaterbygningen på Youngstorget i mars i år. Dette ble som kjent stanset av Arbeiderpartiets partisekretær Martin Kolberg – noe som har fått flere til å spinne videre på spekulasjoner rundt kunstens problematiske forhold til statsapparatet.

Kvinnestemmer. Ferskere historiske referanser står den serbiske kunstneren Ivan Grubanov for. Arbeidet *Visitor* skriver seg fra straffedomstolen mot diktatoren Slobodan Milosevic, som kunstneren iakttok daglig over to år fra tilskuerplass. I dette svært omfattende tegneprosjektet, med 166 tegninger fra rettssalen, dokumenterer Grubanov blant annet uhyrlighetene som ble redegjort for. Tegningen

Dagsavisen 27.10.08

Slipper til med Stalin-kunst i New York

En dag med Stalin-kunst på Folketeaterbygningen i Oslo ble for mye for Arbeiderpartiet i Oslo. I New York skal det samme kunstverket pryde en vegg i fem uker.

■ JENS MARIUS SÆTHER

– Jeg har ikke møtt noen politisk ladede reaksjoner.

Kunstner Lene Berg var i går vitne til at hennes kunstverk «Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart» ble hengt opp på fasaden til Cooper Unions Foundation Building i New York.

– Folk som går forbi blir forundret når de ser det, men reaksjonene har vært positive. Jeg håper mottakelsen denne gangen blir mer preget av Picassos tegning enn hvem Stalin var som person, sier Berg, som også skal stille ut videoinstallasjoner og publikasjoner

der hun problematiserer forholdet mellom kunst og politikk.

SLAPP FOR LETT UNNA

Da Berg ville dekke fasaden på Folketeaterbygningen på Youngstorget med en gigantisk Picassotegning av Josef Stalin, tok Martin Kolberg affære. Avtalen som Berg og kurator Kristin Jærn Pilgaard hadde inngått med Youngstorget Eiendom ble kansellert. Picassos kulltegning av Josef Stalin skapte skandale i Frankrike da den kom på trykk rett etter den russiske diktatorens død.

– Det som skjedde i Oslo ble en parallell til det som skjedde i Frankrike i 1953. Folk synes fremdeles det er vanskelig å akseptere Picassos bilde av Stalin.

Berg synes Kolberg og Knut Brundtland, styreleder i Youngstorget Eiendom, burde blitt kjørt hardere etter at beslutningen om å kansellere avtalen ble kjent.

– Jeg synes de slapp lett unna. Brundtland er jo også styremedlem for Astrup Fearnley og Office for Contemporary Art.

Men hans ulike roller som styreleder i Youngstorget Eiendom og styremedlem i to viktige kunstinstitusjoner ble ikke problematisert. Jeg mener det burde vært stilt spørsmål ved hans troverdighet.

FIKK BERGEN-TILBUD

– Jeg savnet også en større debatt rundt Aps kunstsyn i et samtds-

kunstperspektiv, der kunsten skal være uavhengig.

Etter at Ap hadde satt foten ned, var kulturbyråden i Bergen, Henning Warloe (H), raskt på banen med å tilby rådhuset i Bergen til kunstverket.

Men også i Bergen ble det rabalder, og det kom aldri noe ut av Warloes invitasjon.

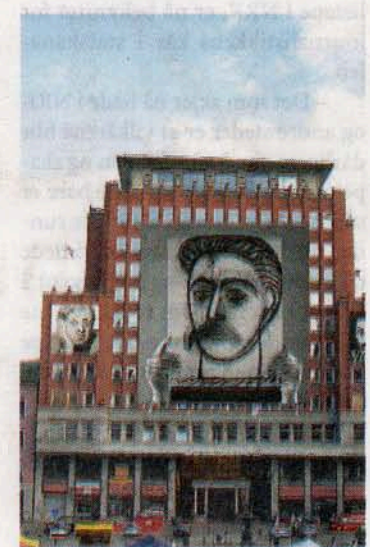
– Jeg hørte aldri noe mer, sier Berg.

– Kommer du til å prøve deg på nytt med dette kunstverket i Norge?

– Det hadde vært interessant. Vi får se.

Bildene og utstillingen kan oppleves i New York fram til 6. desember.

jens.marius.saether@dagsavisen.no

Pablo Picassos kulltegning av Josef Stalin ble for sterk kost for Martin Kolberg (Ap). Nå dekker den fasaden på Cooper Unions Foundation Building i New York. FOTOMONTASJE

Stalin Joins Lenin in the East Village

By Sewell Chan

Stalin banner: banner at Cooper Union's historic Foundation Building on East Seventh Street shows a 1953 Picasso portrait of Stalin. (Photo: Gianni Cipriano for The New York Times)

As an epicenter of global capitalism, New York City does not have too many public markers honoring major communist figures. This is the city that blasted Diego Rivera's 1933 mural at Rockefeller Center off a wall because it included a portrait of Lenin.

But there is an 18-foot statue of Lenin atop the rental apartment building known as Red Square, on East Houston Street on the boundary between the East Village and the Lower East Side.

And Lenin has now been joined, less than a mile away, by Stalin.

On Sunday, the Cooper Union unveiled a three-story-high, 1,872-square-foot banner of Stalin — or more accurately, a 1953 Picasso portrait of Stalin — on the southern facade of its historic Foundation Building, at 7 East Seventh Street, near Third Avenue.

The Picasso portrait is part of a new solo exhibition — entitled “Stalin by Picasso or Portrait of Woman With Mustache” — by the Norwegian artist Lene Berg that explores contemporary politics and the power of representation. The show opens on Wednesday (with a public reception from 6 to 9 p.m.) and ends on Dec. 6.

“Ms. Berg’s compelling use of cold war-era figures in ‘Stalin by Picasso or Portrait of Woman with Mustache’ poses timely questions about political portraiture, how contemporary art relates to real world politics and the power of representation,” said Sara Reisman, associate dean of Cooper Union’s School of Art and the curator of the exhibition.

According to Cooper Union, the portrait on the banner was originally commissioned by Louis Aragon, a Stalinist sympathizer, for publication in a French Communist weekly newspaper, *Les Lettres Françaises*, but “Picasso’s drawing of Stalin was viewed as unflattering and led to his expulsion from the party.”

*

Buildings and Landmarks, Cultural Affairs, Higher Education, Highlights, Manhattan, People & Neighborhoods, art, cooper union, East Village, Josef Stalin

Related Posts

From City Room

25 Comments

1.

1. October 27, 2008 7:36 pm [Link](#)

How fitting...Stalin joins Lenin to throw-down a couple of Vodka's on Saint "Marx" Place!

— Warren Howie Hughes

2.

2. October 27, 2008 7:54 pm [Link](#)

well, za stalina, as they used to say

— CMJM

3.

3. October 27, 2008 8:01 pm [Link](#)

The East Village? Riddled with Reds!

We must hide away in our beds,

A statue, a banner,

Each, centralized planner,

You know how quickly dogma spreads!

— Larry Eisenberg

4.

4. October 27, 2008 8:04 pm [Link](#)

What I want to see is a large bronze statue of George W. Bush in Washington Sq., which on Jan 20 people can pull down with ropes and beat with the soles of their shoes...

— Sev

5.

5. October 27, 2008 8:10 pm [Link](#)

Are such art expressions really necessary?

At a time when the concept of red and blue states is dissolving (as it needs to) , you give a bit more ammunition to Fox news and talk radio that the democrat run states (with NY as it's mascot) are turning more left - not only socialist, but even communist.

Also thereby lending more credence to the depraved McCain campaign's blaming Obama of being a socialist!

— sri

6.

6. October 27, 2008 8:15 pm [Link](#)

Both Lenin and Stalin advocated a centralized economic system whereby the State would seize the “commanding heights of the economy”. Their aim was that the State should take control of the industrial “means of production”

Today, in America, and in NYC, in particular, the finance industry is a key “means of production”. Henry Paulson, Secretary of the Treasury of the United States, has now effectively taken control of this industry.

Does this mean that Henry gets, if not a statue on Houston Street, at least a banner on Astor Place?

— George

7.

7. October 27, 2008 8:50 pm [Link](#)

Seattle (the Fremont district, that is) has had an incredible statue of Lenin on a main artery. Huge (20 ft high or so), dramatic in that Soviet way, bronze status. Much more real than some pathetic East Village apartment!

— Patrick Pentz

8.

8. October 27, 2008 9:09 pm [Link](#)

. With the current economic crisis plaguing America and the greatest government bailout of Wall STREET; coupled with the recent city council hearings which allowed Mayor Bloomberg to seek a third term, it is appropriate to see Lenin and Stalin in the NYC area; how befitting as the city council acted like the old style Soviet apparatchik quelling the peoples' will. I submit a third icon...Mayor Bloomberg, thereby completing the troika of Lenin, Stalin and Bloomberg.

— George Hanycz

9.

9. October 27, 2008 9:20 pm [Link](#)

Even though Mr. Picasso is losing his luster slowly in many artistic circles I think it's great to have any alternative to crass Capitalism on display, especially in the East Village.

Stalin was one of the worst people to have ever lived, but George W. Bush is no angel. How many people have died in the Middle East because of this man's ego? American and Iraqi?

Don't get me started on Dick Cheney, the Anti Christ.

Socialism? Bring it on. I've been waiting for the inevitable for forty five years.

— Lawrence Coleman

10.

10. October 27, 2008 10:14 pm [Link](#)

I think the impact of this poster will be decreased considerably by the fact that it doesn't look anything like Joe Steel. Which is just fine, for while Lenin was a revolutionary idealist, Stalin was a fascist murdering psychopath. The only sad thing about his assassination by Kruschev and Beria was that it wasn't taken care of earlier.

I am kind of curious about what 'timely questions' this raises; maybe 'can a portrait make Dick Cheney look like a nice guy someday?'. Might have been more interesting to put up a picture of Trotsky, to prove that no one today knows what he looks like.

— Dan Stackhouse

11.

11. October 27, 2008 10:19 pm [Link](#)

The comments just show how low the left has sunk.

Bush will step down from office, just as the Constitution foresees it. He won't stay on until he has finished some revolution and killed of 30 million people. He went to war with the approval of Senator Biden, Clinton, and many others in Congress.

To equate the two is pure irrational hatred. It is saddening to see that a formerly great newspaper is encouraging this behavior.

— emef

12.

12. October 28, 2008 3:33 am [Link](#)

Hey, the comment by -Sev is HILARIOUS ... I almost died laughing at the imagery ... Thanks.

— dae

13.

13. October 28, 2008 6:02 am [Link](#)

Was Picasso really expelled for his portrait? He continued to support the party for the rest of his life, downplaying the importance of political repression in the USSR, and in 1962 was awarded the Lenin Peace Prize <http://www.heartfield.org>

— James Heartfield

14.

14. October 28, 2008 7:15 am [Link](#)

It amazes me that a man who murdered and enslaved many millions more than Hitler gets to have his face shown in such a way. Really, its appalling.

— Paul Bargetto

15.

15. October 28, 2008 7:20 am [Link](#)

Comment #10. The concentration of state power as envisioned by the revolutionary idealist Lenin laid the groundwork for the genocidal actions of Stalin. When government gets too much power all roads lead to the gulag.

— Tim

16.

16. October 28, 2008 9:31 am [Link](#)

Excellent. Let's install a 4-story portrait of Hitler on an NYU building next. And then perhaps a typically amicable smiling Mao on the Columbia library. The building might need a few bullet holes for authenticity.

Art is just self-expression, after all, even if the the self is a complete bore. Moral responsibility is so 19th century.

— MKII

17.

17. October 28, 2008 9:48 am [Link](#)

Stalin ordered the murder or millions of Ukrainian Kulaks by requisitioning their food supplies, and then denied that the Great Famine had existed.

Located diagonally across the street from Cooper Union is St. George's Ukrainian Catholic Church.

This parish opposed the planned demapping of Taras Shevchenko Place which was demanded by Cooper Union so that they could enlarge their new construction abutting the church.

Cooper Union thinks it appropriate to place the murderous Stalin's portrait in this location? They do not think it offensive to the Ukrainians of the community to glorify Stalin?

Generally I do not favor conspiracy theories, however, it is more than amazing that this portrait appears here and now.

— bielanska

18.

18. October 28, 2008 10:31 am [Link](#)

Bielanska, it is not that they have a conspiracy to defraud us Catholics, it is that they simply do not care.

— patriot

19.

19. October 28, 2008 11:06 am [Link](#)

Thanks, MKII.

This latest instance of artistic expression certainly opens the door to every other despot and mass murderer.

If the person who was exercised about Bush and Cheney can't get worked up over Stalin, it only reveals the hypocrisy of modern American left.

— Dave

20.

20. October 29, 2008 10:43 am [Link](#)

Is Hitler next?

— Jonathan Katz

21.

21. October 29, 2008 1:08 pm [Link](#)

It's a bit of a relief to see that I'm not the only one questioning the mental process that results in such a project. These "Art" people are obviously either completely ignorant of history, or perhaps truly indifferent to the suffering millions who endured these tyrants. No amount of "artistic" justification will persuade me that these murderers and torturers should be glorified - which these statues and portraits do.

— Serge

22.

22. October 30, 2008 1:47 am [Link](#)

This, however people chose to interpret the art, is by far the most offensive, disrespectful, and outright outrageous thing Cooper Union could possibly do to it's longstanding neighbors the Ukrainian Community of the East Village. Especially on the 75th Anniversary of the Ukrainian Famine Genocide. Which is recognized in October and November! This is like putting portrait of Adolf Hitler up in front a synagogue in Borough Park on the anniversary of the Holocaust.

Shame on Cooper Union.

— zenon

23.

23. October 30, 2008 3:08 pm [Link](#)

First Stalin, next Hitler, Mussolini, Milosevic, Hussein...why don't we cover all of our institutions of higher learning with the images of dictators and mass murderers...but let's make sure that we plan accordingly to which ethnic community we most want to rile up and offend.

Ukrainians , who to this day have churches, cultural institutions, social clubs, bars, and restaurants in the East Village, suffered disproportionately as a people under the despotic rule of Stalin.

This year marks the 75th anniversary of Ukraine's Famine Genocide, during which 10 million, women, children, and men perished as a result of a forced famine orchestrated by Stalin and denied by the west, including by Walter Duranty, New York Times journalist, who traveled to the region and lied about what he saw.

Cooper Union should be ashamed.

— arm

24.

24. October 30, 2008 11:39 pm [Link](#)

Lenin and Trotsky killed 2 million by 1921

Stalin added 30 million to the toll.

Mao was good for another 50 million.

Lets get the whole avenue festooned with these leftist ghouls in time for Obama's inauguration.

— Yaroslav Moodry

25.

25. October 31, 2008 9:25 am [Link](#)

This "art" show is only acceptable because it offends the voiceless and less powerful. Try this with an image of Hitler in a jewish neighborhood in Brooklyn and I bet Mayor Bloomberg would stop it dead.

— Peter

Add your comments...

Name Required

som autentisk, innfølende og personlig medium skaper en skisseaktig menneskelig tilstedeværelse på en grunnleggende annerledes måte enn hva fotodokumentariske teknikker ville ha gjort.

Viktor Rosdahls malerier på tilsølet materiale, blant annet et flekkete laken funnet på gaten, inkorporerer en slags rennesteinshistorie i selve stoffet. Detaljrikdommen i motivene truer med å kollapse. Interessant er for så vidt også Andrea Geyers *Intaglio (The Audrey Munson project)*, som trekker en av New Yorks mest populære kunstnermodeller fra tidlig 1900-tall frem i lyset. Geyer bruker fotografier av monumentalskulpturer Munson i sin tid sto modell for. Ved blant annet å gravere scener med suffragetter inn i rammeglasset, er det kvinnens stemme som skal høres. Hensikten, som står og vipper mot å være klippet ut av papp, tilsløres i motivene med trær, men disse blir på sin side hengende i løse luften.

Mange veier. Matthew Buckinghams sort-hvite 16 mm-film *Amos Fortune Road* undersøker filmen og litteraturens kryssende stier med «historie». Noen kvinner kjører rundt i USA for å spore livshistorien til en slave som visstnok kjøpte seg fri for 200 år siden – etter hvert viser det seg at denne Amos Fortune er intet annet enn en fiktiv romanskikkelse. Filmens historiserende visuelle kvalitet og labyrintiske dokumentasjon er godt gjennomført. Samtidig understreker den at veien til historiens kilder er direkte uransakelig.

Anmeldelse

Headlines & Footnotes

Kurator: Caroline Ugelstad

Henie Onstad Kunstsenter. Varer til 21. september

Publisert 30. mai 2008

Stalin Go Home

Global

Grunnleggende informasjon

Type: Organisasjoner – Organisasjoner i nærmiljøet

Beskrivelse: ***UPDATED:

Today, the UCCA, the principal of St. George Academy and an alumni of the Cooper Union met with top officials this afternoon to discuss the Stalin Banner. Following the meeting, Cooper Union agreed to take down the banner and it has already been removed!!!

The UCCA asks the community to PLEASE email Ms. Ronni Denes, Vice President of External Affairs to state our gratitude of their understanding and their prompt response to our request to remove the banner.

Ms. Denes' email is -- rdenes@cooper.edu

ORIGINAL POST:

The Cooper Union for the Advancement of Science and Art School of Art (<http://www.cooper.edu/Welcome.html>) has decided that on this 75th anniversary recalling the genocide known universally as the Holodomor (<http://www.holodomor.org/>), it is appropriate to hang a 3-story banner of Pablo Picasso's infamous portrait of Joseph Stalin in the heart of New York's Ukrainian East Village.

Every day, Ukrainians of many generations walk under the facade of Cooper Union on their way to and from St. George's Ukrainian Catholic Church, St. George Ukrainian Catholic School and Academy, the Ukrainian Museum, Surma's Ukrainian Store and dozens of other community treasures.

Read about it in the New York Times blog

<http://cityroom.blogs.nytimes.com/2008/10/27/stalin-joins-lenin-in-the-east-village/>

FEEL FREE TO COMMENT!!!!

UPDATED: STALIN IS DOWN

Kontaktinformasjon

Sted: 7 East 7th Street
New York, NY

Be om å bli medlem av gruppen

Del +

Gruppetype

Dette er en lukket gruppe.
Medlemmer må bli invitert eller
bli godkjent av en administrator.

Siste nytt

***UPDATED:

Today, the UCCA, the principal of St. George Academy and an alumni of the Cooper Union met with top officials this afternoon to discuss the Stalin Banner. Following the meeting, Cooper Union agreed to take down the banner and it has already been removed!!!

The UCCA asks the community to PLEASE email Ms. Ronni Denes, Vice President of External Affairs to state our gratitude of their understanding and their prompt response to our request to remove the banner.

Ms. Denes' email is -- rdenes@cooper.edu

We'd like to THANK EVERYONE who made their voices heard!!! This is a victory for our community!

<http://www.cooper.edu/news/newslink.html>

November 14, 2008

NYCLU: Why was Stalin banner removed from school?

By MARCUS FRANKLIN
ASSOCIATED PRESS WRITER

The New York Civil Liberties Union has demanded that city officials explain why they ordered a private art school to remove a banner displaying an image of Josef Stalin.

In a letter Thursday to the Department of Buildings, NYCLU executive director Donna Lieberman expressed concern that the banner was taken down from The Cooper Union after some residents of the local Ukrainian community complained that it "seemed to promote" the Soviet dictator on the 75th anniversary of a famine he imposed. The famine, called the Holodomor, killed millions of Ukrainians.

The banner was part of an art exhibit, "Stalin by Picasso, or Portrait of Woman with Mustache." Lene Berg, the artist who created the banner, said it was intended to provoke discussion about the relationship between art and politics.

The 52-foot-by-36-foot banner features a reproduction of a 1953 Pablo Picasso portrait of Stalin. At the time, the image was viewed as a critique of the Soviet leader.

But the Ukrainian community found it offensive, said Tamara Olexy, president of the Ukrainian Congress Committee of America.

"It's like hanging a portrait of Hitler in a synagogue or in a Jewish community," she said.

After receiving several complaints, the Department of Buildings investigated the banner's legality and determined it violated construction and zoning regulations, the agency said Friday.

"We determined the sign was too high, too large, lacked a permit and blocked the building's windows," buildings spokeswoman Kate Lindquist wrote in an e-mail. "The department does not regulate sign content."

But Lieberman said the NYCLU's understanding was that the complaints were about the banner's content, not its size.

"The question remains as to whether the building code was enforced because of objections to the content. If so, that raises questions about censorship," Lieberman said in a statement.

In a Nov. 13 letter to buildings department community affairs director Donald Ranshte, Lieberman said the banner's removal would raise First Amendment concerns if regulations had been selectively enforced based on complaints about its content.

Buildings officials told the school Oct. 31 to remove the banner because it didn't have a permit, Cooper Union spokeswoman Jolene Travis said Friday. The school immediately took down the banner, which had been put up on Oct. 26.

Cooper Union initially planned to apply for a permit to display the banner again, but not until after Nov. 15, when the Ukrainian community in the nearby East Village plans to hold events commemorating the famine, Travis said.

But the school abandoned the effort after being told by buildings officials that banners can't block windows because of

fire hazards.

The banner controversy comes less than six months after a Roman Catholic watchdog group protested a Cooper Union student art exhibition that included what the group considered vulgar depictions of religious symbols such as a crucifix and a rosary.

© 2008 Associated Press. Permission granted for up to 5 copies. All rights reserved.

You may forward this article or get additional permissions by typing http://license.icopyright.net/3.57217icx_id=D94F30K81 into any web browser. Press Association and Associated Press logos are registered trademarks of Press Association. The iCopyright logo is a registered trademark of iCopyright, Inc.

November 7, 2008, 5:29 pm

Cooper Union Tears Down That Stalin Banner

By Sewell Chan

Cooper Union removed a banner showing a 1953 Picasso portrait of Stalin from the facade of its historic Foundation Building on East Seventh Street. (Photo: Gianni Cipriano for The New York Times)

After complaints to the city Buildings Department, and concern from the Ukrainian community in the East Village, Cooper Union removed a giant banner with a reproduction of a Picasso drawing of Joseph Stalin. That decision has outraged Lene Berg, the 43-year-old Norwegian artist who included the banner as part of her one-woman art installation, “Stalin by Picasso, or Portrait of Woman with Mustache,” in the school’s historic Foundation Building, on East Seventh Street.

“I didn’t get any explanation of what happened,” Ms. Berg, who is based in Berlin, said in a phone interview this week. She said Cooper Union officials removed the banner last Friday, five days after it went up, without consulting either her or Sara

Reisman, associate dean of Cooper Union's School of Art and the curator of the exhibition.

"They took it down before I even had a chance to know what was going on," she said. "In a sense, I think it's self-censorship on their part." She said she asked Cooper Union to close the entire show, because the banner was an integral part of it. "They ruined my show, my work," she said.

In a statement issued to Cooper Union staff members and students, the university said it removed the banner after the Buildings Department, which had received complaints about it, pointed out the school did not have a permit for it. The school also said the removal of the banner occurred as a "gesture of respect for our neighbors," since this year marked the 75th anniversary of a famine imposed by Stalin that killed millions of Ukrainians.

The famine began in 1932-1933 as the result of Stalin's collectivization of agriculture. Millions of independent farmers, known as kulaks, perished. (The deaths were largely overlooked by Walter Duranty, a correspondent for The New York Times who won a Pulitzer Prize in 1932 for a series of articles about the Soviet Union, articles that were later discredited as too credulous of Soviet propaganda. The Pulitzer board declined in 2003 to revoke the award, and The Times does not have the award in its possession.)

Although Ms. Berg is no Stalinist — her art installation is intended to be a critique of contemporary politics and the power of representation — the image of the Soviet leader upset many in the historic Ukrainian community that has thrived in the East Village since the 1940s. Although many Ukrainian-Americans have moved away, the neighborhood remains a cultural hub.

"I was surprised when the banner went up, and I am pleased that it came down," said Jaroslaw Leshko, the president of the board of trustees at the Ukrainian Museum on East Sixth Street.

Mr. Leshko, a professor emeritus at Smith College, said: "I am an art historian and a profound believer in creative freedom of expression. That will never change." But putting a giant Stalin banner on the face of the school's headquarters was insensitive, he said.

“Perhaps the banner can still be viewed in another context, inside the building, without an aggressive public face,” he said. “That would satisfy everybody, certainly me. I want the image to exist as a work of art and to have an appropriate presentation.”

Mr. Berg, who is based in Berlin, said the brouhaha over the banner was ironic, because the original Picasso image was not, in fact, seen as sympathetic to Stalin. Commissioned by Louis Aragon, a Stalinist sympathizer, for publication in a French Communist weekly newspaper, *Les Lettres Françaises*, the image was viewed as unflattering of the Soviet leader, and prompted widespread condemnation of the artist by French Communists, she said.

Below is a statement released by the Cooper Union, as supplied by Claire McCarthy, the school’s director of public affairs:

On Friday, Oct. 31, the city’s Department of Buildings — after receiving complaints about Lene Berg’s banner installation entitled “Stalin by Picasso, or Portrait of Woman with Mustache” — informed the Cooper Union that the three banners installed on the façade of the Cooper Union Foundation Building were in violation of city permit regulations and had to be removed. The Cooper Union is in the process of resubmitting permit applications to determine if the banners can be reinstalled.

In addition to this development, the Cooper Union was made aware that this year marks the 75th anniversary of the Holodomor, the decimation of the Ukrainian population through imposed famine, which took place in 1932-33 under Joseph Stalin’s rule. If we are granted permits to reinstall the banners, installation will not commence until after the New York Ukrainian community’s commemoration events on Nov. 15, as a gesture of respect for our neighbors.

In the meantime, at the wish of the artist Lene Berg, the gallery component of the show — two videos and two book projects — installed in the Houghton Gallery will be closed until further notice.

* Copyright 2008 The New York Times Company

* NYTimes.com 620 Eighth Avenue New York, NY 10018

COMMENTS 9th of November 2008

I thought they were doing a series on famous mass murders with body counts above 1 mil. Is Cooper Union going to start glorifying rapists too? Did they want the words to roll together like Cooper Union Murder or Cooper Union Rape? I don't mind at all that they would do a study on any mass murderer but to drape his giant face on their main symbol was an idiot move. They intentionally rubbed it in the face of some of the ethnic groups that Stalin cleansed.

— Johnny Trang

#

2. November 7, 2008 7:06 pm [Link](#)

Several interesting notes here.

Airbrushing history? That's what the Pulitzer committee did.

They gave the award to superlatively-written balderdash, written by a reporter who got it wrong. Rather than hew to the ethic of accuracy in journalism, they opted to honor adept wordsmithing.

As for Ms. Berg, I wonder what she would be promoting if Picasso had instead done some less-than-flattering sketches of Hitler and the occupation of Norway.

— neversleep

#

3. November 7, 2008 7:17 pm [Link](#)

It's not like I'm Russian to judgement, mind you, but why all the Stalin around?

— Warren Howie Hughes

#

4. November 7, 2008 7:57 pm [Link](#)

If it needs a permit, it needs a permit.

However, its art, as part of a formal installation that at least originally passed the merit threshold of a respected institution. Berg never presupposed it as either flattering of Stalin or intended it to be glorifying.

What happened to the Ukrainian people was beyond the pale but influencing the presentation of art because of the insensitivities of some is still censorship regardless of the level of sympathy one has for those offended. I seem to remember AG Ashcroft covering the statues in the Hall of Justice because he was offended and I can't remember the times that Giuliani was similarly called to modify or remove art works that offended his sensibilities. Both men were properly called out for their censorship. How is this different? as an insult to the community of the Ukrainians.

I guess we can add Cooper Union to John Ashcroft and Giuliani both of who took action to physically modify artwork that they found offensive.

As for Professor Leshko, I thank him for offering an ideal example of hypocrisy; I guess his belief in creative expression is limited to the extent it may be construed as insensitive.

— Mindwalking

#

5. November 7, 2008 8:02 pm [Link](#)

The leadership of such artistic prestige should have given more thought to all this before it occurred- now it DOES look like censorship, or at least that Cooper Union is completely out of touch with the community and history. If I were the artist I'd be pissed as well, but the administration should be held accountable.

— M. Coyle, Hell's Kitchen

#

6. November 7, 2008 8:20 pm [Link](#)

NYC used to be famous as the most communist city in the United States before Khrushchev's speech. Those cp'ers all supported Stalin. I guess they don't like to be reminded about that.

— landless

#

7. November 7, 2008 8:54 pm [Link](#)

How terrifyingly ignorant of Cooper Union to have had the image of Stalin hanging in public view, Stalin, that Devil's scum, that obscene predatory animal, that loathesome thing from the undergrowth, that unspeakable mass murderer, that absolute dictator who thought nothing of executing 10,000 Polish officers at Katyn, that murderer of millions of Russians.

What greater proof that "history" records everything and teaches nothing, what greater warning to Jews that mankind will forget the Holocaust? How ironic, how mindboggling that the death of more than 6 million Ukrainians by famine, in the words of the writer of this blog for the Times, "were largely overlooked by Walter Duranty, a correspondent for The New York Times who won a Pulitzer Prize in 1932" for his laudatory coverage of the Soviet Union. How ironic that the Times may not publish my justifiably angry comment because it describes Stalin as the Devil's scum. Of what consequence, of what relevance are the feelings of the artist who rendered Stalin's image? He recklessly earned the outrage he provoked; did he not foresee it. Is he wandering about in another time zone somewhere in Norway?

I descend from a Ukrainian mother. More than 6 million Ukrainians died in the first man made famine in history imposed upon them by Stalin to a point in which many of them were driven to cannibalism. There is no human tongue so gifted that it can spit out the name, the word, that suggests the evil in Stalin.

As for Cooper Union, raise up the image of Adolph Hitler. I would go arm in arm with every Jew in sight, whose people suffered under Stalin, to call upon you to take it down.

— Harry Reynolds, Scarsdale

#

8. November 7, 2008 8:59 pm [Link](#)

I am sure no one would be questioning the issue of "self-censorship" if it had been a picture of Hitler. This is typical of the left's adoration and chiqueness of the Soviet Union even though Stalin's body count was equal to, if not greater than, Hitler's. I find it deplorable that artists today perceive non-offense associated with Stalin.

— Alex

#

9. November 7, 2008 9:22 pm Link

The Times writes, Berg's show "explores contemporary politics and the power of representation." In this sense, the show is a success and its true art is culminated in the removal of a powerful representation due to political hyper-sensitivity. The banner was neither aggrandizing or attacking Stalin, it was using his image, as formed by Picasso (thrice removed and yet anti-Platonist?) to depict a role that representation can have with politics. The knee-jerkers, insular, hyper-emotive, and the non-discursive chose to respond blindly, blithely towards the image. In this sense, the cave dwellers steer clear of the controversy of addressing their chains, in the desire to remain with soporific and castrated mass imagery. Perhaps a banner of Ronald McDonald, or an Obama "Vote/Hope" image instead?

I understand and am sympathetic to the need for sensitivity (cultural and historic), but when sensitivity lends itself to ignorance by reenforcing reactionary positions and actions, positions that historically refuse discourse as a means of justification for such actions, and that ultimately, through a fear of controversy, leaves culture in the hands of the inane and the masses to their own devices, this hyper-sensitivity only produces the insensible. We can not build a culture solely founded upon comfort. At times, things are disturbing. To try to present otherwise is self-lobotomization. How else are we going to start a conversation if everything is monochrome and everyone is inured, if everyone is unable to stomach a hardy discourse after being drip fed pleasing drivel all the time?

— Daniel Richmond

#

10. November 7, 2008 10:01 pm Link

Who cares why? It's a work of art. When did New Yorkers become so single-mindedly disparaging of things that make them uncomfortable and also particularly offended at the same time? And since when was a New Yorker remotely politically correct? I say we live with what makes us uncomfortable and we better get used to not having as much luxury to feel offended.

<http://insideoutamerica.blogspot.com>

— Douglas

#

11. November 7, 2008 10:39 pm Link

The main aspect of this story is missing. Picasso's portrait and Ms. Berg's art reveal (more than anything written or expressed on this subject) the mystery of the dictator's soul: his latent and deeply repressed homosexuality. It took Picasso's artistic genius and Ms. Berg's artistic insight to approach this mystery. That what he probably was: "Woman with Mustache". It has enormous significance for understanding the man and his times. And this probably is exactly the reason why Picasso's portrait was "condemned" by his communist comrades. Cooper Union should be proud of this exhibition. And the dictator would be delighted that the portrait was taken down: it was very much a Stalinist action. Hopefully, we will have a chance to peer into this portrait's vacuous inscrutable and revealing eyes again.

— Mike Nova

#

12. November 7, 2008 11:53 pm Link

Stalin banner removed so as to not upset the Ukranian community around Cooper Square? In this day and age? That must consist of six old ladies in residence and a bunch of third and fourth generation-removed butcher and coffee shop owners who actually live in New Jersey.

Way to go Cooper Union. Show us the true mettle of academic freedom in the 21st Century.

Imagine, a one-time beacon of non-discriminatory education, an institution that all but launched the candidacy of Abraham Lincoln and very recently hosted Barack Obama (March 27, 2008) is now kowtowing to a noisy few neighbors.

You've certainly descended a long way from your erstwhile ideals with this move:

http://en.wikipedia.org/wiki/Cooper_Union

— George

#

13. November 8, 2008 1:16 am [Link](#)

Funny, Stalin portrait removed due to censorship... hmm. Not that I care what some artist in Berlin thinks about it, lucky she got a show in NYC anyhow, and ll this more attention, yeeesh.

— Wanda

#

14. November 8, 2008 9:41 am [Link](#)

Interesting comment by Mr. Leshko: “I am an art historian and a profound believer in creative freedom of expression. That will never change.”, while in favor of having the art removed.

It seems creative freedom of expression only applies to art he approves of.

This is censorship. Posters on the building facade have never before been a “permit” issue with the Buildings Department.

— Bern

#

15. November 8, 2008 9:50 am [Link](#)

I don’t think it is clear whether the complaints to the Building Dept. came primarily from Ukrainians in the community or from people who just didn’t want to see a huge image of Stalin plastered up on a historic New York building.

I am certain many non-Ukrainians disliked it too.

If it took the umbrage of “six old ladies in residence” to remove the banner, then good for them. They are the ones who live in the community and have to see the image, which is a constant reminder of oppression.

Perhaps it also takes “six old ladies” to remind the younger people that there is significant and powerful history behind what is otherwise a copy of a banal artwork made by Picasso.

I am glad the banner was raised and now I am pleased it has been brought down.

Perhaps it will instigate a much-needed discussion about art and politics.

I will add that to me it's ironic that the artist's wish that the rest of the show be closed sounds either like self-censorship itself or sour grapes.

— Alex

#

16. November 8, 2008 10:31 am [Link](#)

The removal of this is a HUGE LOSS FOR FREE SPEECH.

Art is still censored in the 21st century United States.

In “progressive” New York no less.

The hysterical reaction to this is in proportion with the Barack Obama New Yorker cover. People clearly don't understand what a satirical image is.

— Cliff

#

17. November 8, 2008 12:34 pm [Link](#)

You people are so ignorant it borders on ridiculous. It shouldn't surprise me however. Hanging a picture of Stalin is an outrage. All these lefties here commenting on “censorship” seem to trip over themselves when a group that has been historically raped by fascists calls foul.

But let a communist piece of vermin be hung up and celebrated and suddenly they're silent, UNTIL you demand it be taken down....because it is offensive to a group that was historically raped by this monster.

Suck it, Cooper Union.

PS: Ashcroft never ordered the statues in the Justice department covered. That was done for ascetic purposes without his input.

Look it up.

— Mike, NYC

#

18. November 8, 2008 1:22 pm [Link](#)

The Hitler portrait comparisons are gratuitous at best. The first amendment (this is a public building) does not make exceptions for ugly art or ugly (or even horrendous) politics. If all public art must be inoffensive, even Disney characters would be off limits for some people.

— Michael P Miller

#

19. November 8, 2008 1:43 pm [Link](#)

What was Cooper Union thinking? Stalin is the architect of the brutal genocide of millions of tatars that were forcibly expelled out of their homeland and in addition the architect of the Russian concentration camps that imprisoned Russia's own people for forced labor. He eventually went completely mad.

I wonder if the 'artist' could get away with such a large Hitler poster hanging out of the building... Why is Stalin given such a recognition? It is ridiculous and insulting to the descendants of the people he brutally victimized.

— Elizabeth Dunn

#

20. November 8, 2008 2:03 pm [Link](#)

Shame on Cooper Union for not defending freedom of expression; for not defending the artist under attack. To cave into pressure from any community group outside the institution is reprehensible. Cooper Union should have begun by initiating a dialogue within its student and faculty body including both the curator and the artist himself in any discussion before taking action. It could have been a powerful learning experience for both the students and the community.

— jim fouratt

#

21. November 8, 2008 4:03 pm [Link](#)

The only speech that needs defending; offensive speech; and Cooper Union forgot its responsibility. Regrettable.

— WILLIAM GOMBERG

#

22. November 8, 2008 4:31 pm [Link](#)

Leftists never learn from the history until the time comes and they rot in gulags and uranium mines along with the bunch of innocent people.

— Mike

#

23. November 8, 2008 5:14 pm [Link](#)

Now, let lover's of freedom bring down the statue of Lenin towering above Houston Street in the East Village. Russia removed the idols years ago - only New York with its socialist leanings maintains an homage to the tyrant, murderer Lenin.

— Oskar Shanley

#

24. November 8, 2008 6:17 pm [Link](#)

I went to the Cooper Union, and I am Ukrainian. From reading the above comments we can see that both sides of the issue are expressed and valid, one about artistic expression, and the other about cultural sensitivity. If the Cooper Union has to remove this portrait then the culturally sensitive Ukrainian community should remove their aptly named Tara Skevchenko pl. Who is named after a flagrantly anti-Semitic Ukrainian poet (I guess Dostoevsky, and Oscar Wilde were too). What we are dealing with here is a double edged sword.

The problem is that it's not only about politics and art. The Cooper Union has had problems with the Ukrainian community ever since we tried to build the new Hewitt building, therefore to avoid any future problems they are more apt to comply to the Ukrainian communities grievances.

— student

#

25. November 8, 2008 7:17 pm [Link](#)

Michael,

Cooper Union's Foundation Building is not a public building.

— E. Brown

Norsk Stalin-kunst fjernet i USA

Da kunstneren Lene Berg ville drapere Folketeaterbygningen i Oslo med et portrett av Josef Stalin ble prosjektet stanset. I New York fikk det henge i to dager før det ble fjernet uten forvarsel.

MARIA NAKKEN
maria.nakken@nrk.no

Publisert 02.11.2008 12:29. Oppdatert 02.11.2008 13:29.

- Jeg har ikke fått noen forklaring eller noe forvarsel, sier Berg til NTB.

Ifølge kunstneren var alt i orden da utstillingen åpnet onsdag.

- Det eneste jeg har å forholde meg til er rykter. De vil ha det til at det har vært kraftige reaksjoner i nabolaget på utstillingen, sier Berg.

Dermed måtte det planlagte møtet med kulturminister Trond Giske (Ap) og folk fra ambassaden avlyses.

- Det er hennes omstridte verk Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart som nok en gang har vakt sterke reaksjoner.

Hun var invitert av rektor ved Cooper Union-skolen i New York til å drapere skolebygningens fasade med et 19 meter høyt banner som avbilder Picassos kullstifttegning fra 1953 av diktatoren.

Helomvendig i Oslo

Lene Berg fikk først tillatelse til å dekke hele fasaden på Folketeaterbygningen i Oslo med et gigantportrett av Josef Stalin i forbindelse med en utstilling som startet i mars i år.

Men dagen før utstillingen satte Arbeiderpartiets mektige partisekretær, Martin Kolberg, foten ned og fikk stanset utstillingen før den i det hele tatt ble satt opp.

- Stalin er en vår tids verste diktatorer som vi kjempet imot på alle måter, sa partisekretær Martin Kolberg til Dagsavisen i januar.

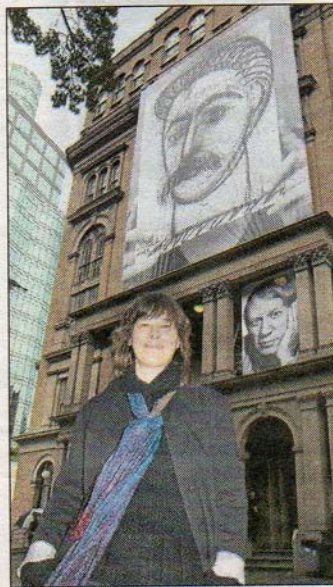
Kolberg var bekymret for hvordan kunstverket ville virket på forbipasserende.

- For min del er det mest interessante at denne tegningen som Picasso laget i 1953 får folk så irriterte at de går helt fra konseptene, sier kunstneren.

(NTB/Dagsavisen)

Aftenposten 3.11.08

Norsk Stalin-kunst fjernet i New York

Lene Berg fotografert foran sitt omstridte verk i New York.

FOTO: KRISTINE JÄRN PILGAARD/SCANPIX

■ Da kunstneren **Lene Berg** ville drapere Folketeaterbygningen i Oslo med et portrett av **Josef Stalin**, ble prosjektet stanset. I New York fikk det henge i to dager før det ble fjernet.

Det er hennes verk *Stalin av Picasso*, eller portrett av kvinne med bart som nok en gang har vakt sterke reaksjoner. Hun var invitert til å drapere fasaden til en skolebygning med et 19 meter høyt banner som avbilder Picassos kullstifttegning.

– Jeg har ikke fått noen forklaring eller noe forvarsel, men ryktene vil ha det til at det har vært kraftige reaksjoner i nabolaget på utstillingen, sier Berg. – For min del er det mest interessant at denne tegningen som Picasso laget i 1953 får folk så irriterte at de går helt fra konseptene. (NTB)

Dagsavisen 3.11.08

Fikk ikke se Stalin

Norsk Stalin-kunst ble fjernet i New York rett foran nesen til kulturminister Trond Giske.

■ ØYSTEIN HELMIKSTØL

Kunstneren Lene Bergs «Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart» har nok en gang har vakt sterke reaksjoner. Hun var invitert av rektor ved Cooper Union-skolen i New York til å drapere skolebygningens fasade med et 19 meter høyt banner som avbilder Picassos kullstifttegning fra 1953 av diktatoren.

FJERNET

– Jeg skulle se verket lørdag ettermiddag, men da jeg møtte opp utenfor bygningen hang det ikke der. Det sa en mildt sagt overrasket kulturminister Trond Giske (Ap) til Dagsavisen.no i går.

– Jeg må si at dette er ganske spesielt. Det pussige er at det er fjernet uten at kunstneren er blitt informert om det, og at det er fjernet etter at utstillingen er i gang, sier Giske.

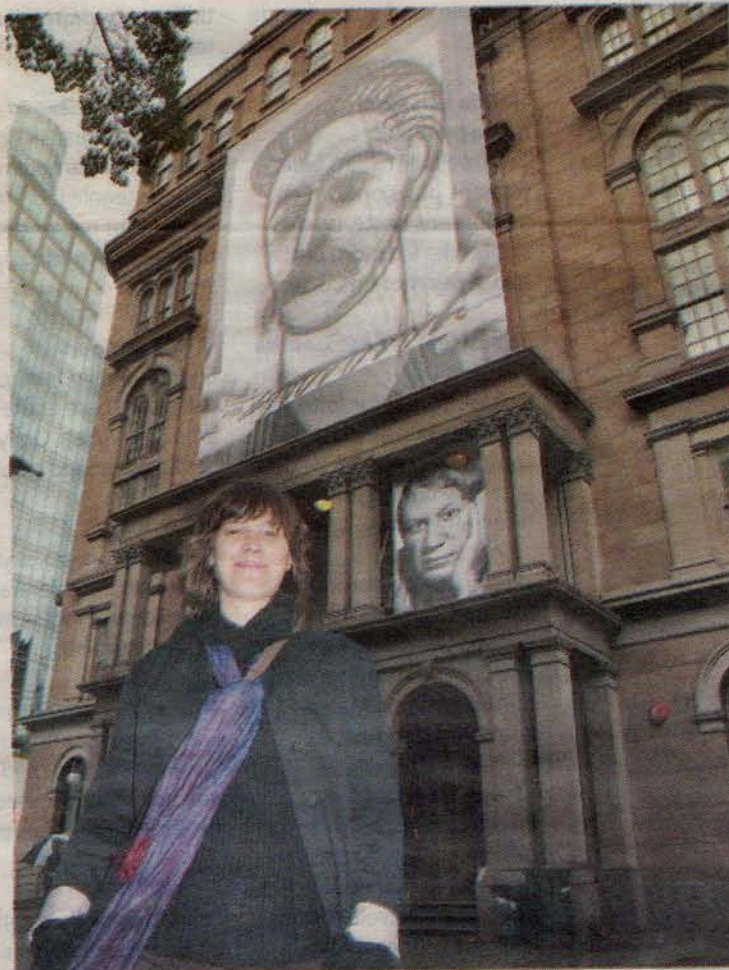
Kulturministeren er på rundtur i New York og har sett flere utstillinger av norske kunstnere.

– Det interessante med Stalin-kunsten er at den vekker så kraftige reaksjoner. Og reaksjon fører til refleksjon, så sånn syns jeg dette verket gjør noe viktig.

Giske sier at det sannsynligvis er skolens ledelse som nå har fått kalde føtter, men at ingen vet helt sikkert hvem som har fjernet kunsten. Kulturministeren vil ikke forfølge saken.

– Jeg har ikke fått noen forklaring eller noe forvarsel, så det eneste jeg har å forholde meg til er rykter. De vil ha det til at det har vært kraftige reaksjoner i nabolaget på utstillingen, sier Lene Berg til NTB.

– Jeg aner ikke engang hvor

Lene Berg foran «Stalin av Picasso, eller portrett av kvinne med bart» på Cooper Union-bygget i New York. Kunstverket forsvant uten varsel etter et par dager. FOTO: KRISTINE JÄRN PILGAARD/SCANPIX

banneret er. Verken kuratoren Sara Reisman, eller skolen fikk noen beskjed om dette før det skjedde, sier Berg.

– FRA KONSEPTENE

Heller ikke da hun skulle utsmykke fasaden til Folketeaterbygningen i Oslo i vår gikk alt etter planen, snarer tvert imot. Dagen før utstillingen satte Arbeiderpartiets mektige partisekretær, Martin Kolberg, foten ned og fikk stanset utstillingen før den i det hele tatt ble satt opp. Også dette førte til sterke reaksjoner. Professor i kunsthistorie, Øivind Storm Bjerke, mente at Ap bedrev sensur når de nektet kunst-

neren å gjennomføre prosjektet i Oslo.

Den diskusjonen vil ikke kulturministeren i dag være med på.

– Jeg tar til etterretning at Stalin-kunst på veggen kan provosere, både i Norge og New York, sier Giske.

Lene Berg vet ikke hvem som har fått den samme utstillingen fjernet fra Unions Foundation Building i New York.

– For min del er det mest interessant at denne tegningen som Picasso laget i 1953 får folk så irriterte at de går helt fra konseptene, sier kunstneren.

oystein.helmikstol@dagsavisen.no

Published by the New York Civil Liberties Union (<http://www.nyclu.org>)

NYCLU Asks Why Artist's Portrait of Stalin Was Removed from Cooper Union

November 14, 2008 --

Related

[The NYCLU's Letter \(PDF\)](#)

The New York Civil Liberties Union today asked the Bloomberg administration to explain why it ordered the removal of a banner displaying a portrait of Joseph Stalin from the façade of the Cooper Union's historic building on East Seventh Street.

"In a free society, the response to offensive speech is criticism and information, not censorship," said Donna Lieberman, NYCLU executive director. "We need to be certain that city regulations were not selectively enforced because people complained about the image of Stalin. If building code inspectors were sent to Cooper Union to enforce regulations because of complaints about the banner's content, then that would run afoul of the First Amendment."

In a letter to the Department of Buildings, the NYCLU asked for a clarification of the city's conclusion that installing the banner violated local law. It also urged the city to expeditiously process whatever permits necessary so that the banner could be re-installed as quickly as possible.

The banner was a reproduction of a 1953 portrait of Stalin by Picasso, an image that at the time was viewed as a critique of the Soviet leader. The image was hung as part of an installation by Norwegian artist Lene Berg that was intended to provoke discussion on the relationship between art

and politics.

The city told the school that it had received complaints about the banner from members of the East Village's Ukrainian community, who were upset that the banner seemed to promote Stalin on the 75th anniversary of a famine imposed by the Soviet dictator that killed millions of Ukrainians. The city also informed the school that it lacked a permit required to hang the banner. The school removed the banner Friday, Oct. 31.

"What is important to me now that the installation is down is that there is a public discussion on what happened and why," Berg said Friday from Berlin. "It's deeply troubling that freedom of expression was so quickly abandoned, but my hope is that this controversy will force people to continue the discussion about the power of politics and representation. No authority or

institution should silence free speech or censor art."

Source URL:

<http://www.nyclu.org/node/2082>

November 14, 2008, 2:11 pm

Stalin Banner's Removal Draws More Questions

By Sewell Chan

Stalin banner: The Cooper Union removed a banner depicting Stalin from the facade of its Foundation Building on Oct. 31. (Photo: Gianni Cipriano for The New York Times)

The much-debated issue of the Cooper Union's decision to hang — then remove — a banner depicting Joseph Stalin from the facade of its historic Foundation Building on East Seventh Street shows no sign of abating.

“We need to be certain that city regulations were not selectively enforced because people complained about the image of Stalin,” Donna Lieberman, executive director of the New York Civil Liberties Union, said on Friday. “If building code inspectors were sent to Cooper Union to enforce regulations because of complaints about the banner's content, then that would run afoul of the First Amendment.”

The banner was part of an art show by Lene Berg, a 43-year-old Norwegian artist who included the banner as part of her one-woman art installation, “Stalin by Picasso, or Portrait of Woman with Mustache.”

On Oct. 31, after the banner had been up for five days, the school took it down, citing concerns by the Buildings Department, which had told Cooper Union that the school did not have a permit for the banner. Ms. Berg, who was not consulted about the banner's removal, closed down the show in protest.

In a letter to the Department of Buildings, the civil liberties union asked for a clarification of the finding that the banner violated the law and urged the city to "expeditiously process whatever permits necessary" so that the banner could be reinstalled as quickly as possible.

In a statement, the Buildings Department said:

We investigated the legality of the sign after receiving several complaints. We determined that the sign was too high, too large, lacked a permit, and blocked the building's windows. The department does not regulate sign content. The sign was voluntarily removed after the department notified Cooper Union of the violating conditions.

Specifically, the Buildings Department said, the banner violated a construction code rule prohibiting the blocking of windows and exceeded the maximum surface area and maximum height allowed under zoning rules.

A Cooper Union spokeswoman said that the school had had discussions with city authorities before hanging up the banner, but were under the belief that it did not require a permit. After being told otherwise by the Buildings Department, the school removed the banner on Oct. 31. Cooper Union was willing to file a formal application for a permit to rehang the sign, but city officials made it clear that such a permit would not be granted, said the spokeswoman, Claire McCarthy, said.

The school had told its students and staff, moreover, that even if it got the permit, it would not rehang the banner until after Nov. 15, when the Ukrainian community is scheduled to commemorate a famine that began in 1932-1933 as the result of Stalin's collectivization of agriculture killed millions of independent Ukrainian farmers, known as kulaks.

Ms. Berg, who is based in Berlin, said in a statement provided by the civil liberties union, said, "What is important to me now that the installation is down is that there is a public discussion on what happened and why. It's deeply troubling that freedom of expression was so quickly abandoned, but my hope is that this controversy will force people to continue the discussion about the power of politics and representation. No government should be able to selectively silence speech."

Ms. McCarthy said that Cooper Union is committed to freedom of expression, and acted simply to comply with city laws.

COMMENTS November 17

#

Right.

And if it had been a banner of Hitler? Would Cooper Union have put it up? Would we be hearing from Ms. Berg about freedom of speech?

If it were a banner opposed to gay marriage? Opposed to abortion? Supporting Palin 2012?

No.

I don't think Ms. Berg is a Stalinist. I think she's an opportunist. People who promote ideas are called philosophers. They argue. They don't provoke with images and then hide behind the Constitution.

The banner is not art. It serves no purpose other than to promote the celebrity of its creator. Very tiresome person. Very tiresome "art".

— Richmond

#

2. November 14, 2008 5:08 pm [Link](#)

In truth, banners of various other Communist party leaders invited the banner to dinner and then drugged and incinerated it. But that story won't be revealed for decades.

I am hoping that in the pursuit of freedom of speech and expression, Cooper Union replaces the off-kilter sketch of Stalin with an artistic representation of Janet Jackson's bared right mammary, perhaps with a star-shaped decoration to ameliorate the censors. It would impress people much more than this painting did, seeing as how most passerby looked up briefly and went, 'who's that guido?'.

— Dan Stackhouse

#

3. November 14, 2008 5:35 pm [Link](#)

If the banner had been depicting Bush and Cheney [in 2002-2004], I highly doubt that that banner would have been coming down.

If the banner had been depicting Mayor Bloomberg (nothing against Mayor Bloomberg), I also doubt that that banner would have to be taken down.

The fact is (at least as I see it) that our society is not content-neutral—no matter how much we say we are and no matter how much we invoke—ad nauseam—the First Amendment to the U.S. Constitution as symbolic proof of our freedom of expression.

Some might ask me to prove it. Very well. No way is Cooper Union hanging a banner of Bill Ayers—the so-called “unrepentant terrorist” that The Republican Presidential-Vice Presidential ticket said was so palsy-walsy and chumsy wumsy with President-elect Barack Obama. Or...what about Yasser Arafat?

The point is that anyone our overly-politically-correct culture deems undesirable is not going up there on that wall as a banner. Our social-cultural abhorrence for socially, politically, and/or economically undesirable individuals will override our so-called proud proclamations of First Amendment freedoms and protections. And how!

— RK

#

4. November 14, 2008 5:42 pm [Link](#)

It doesn't sound as though Buildings could legally issue a permit for this banner for the reasons stated. Moreover, the post seems to indicate that DOB merely advised CU of permit, code and zoning

requirements and that the banner's prompt removal by CU negated the need for any enforcement action. If this is the case, it seems to me that the ACLU is overreaching in its assertions, and, by imploring the government to nonetheless issue a permit illegally, is violating the larger rights of the citizens of the community to due process.

— PDub

#

5. November 14, 2008 6:50 pm [Link](#)

New York, a city of petty minds..

It's art, and art can be provocative. Get over it babbitts!

— Cora

#

6. November 14, 2008 6:54 pm [Link](#)

The banner depicts a woman holding a scale reproduction of Picasso's Stalin in front of her face, as though wearing it as a mask, in what is, be it considered good or bad, nevertheless an artistic statement. How is that the equivalent of a flat out "banner of Hitler"?

There's an obvious distinction between an idealized portrait of Hitler of the kind designed by his own propaganda team say, and another as rendered by a world-class artist not at all sympathetic to his subject's concerns.

So yes, if Picasso or another artist had done Hitler, Cooper may indeed have put it up, and if Berg were behind the project, then yes, we'd be hearing from her about free speech if it were removed.

"People who promote ideas are called philosophers."

Ms. Berg isn't a philosopher, she's an artist.

Artists DO "provoke with images", often times, and promote ideas through the language of their particular medium, not the language of philosophy. That's a comparison of apples to oranges.

Also - It is suggested Cooper Union would never display banners opposing gay marriage and abortion, or supporting Palin, because those are mainly right wing concerns, and Berg and Cooper Union obviously lean toward the left. First, the analogy to Berg's work is completely out of focus, because it implies it is similarly either opposing or supporting some narrowly defined political view or agenda, which it is not.

Second, Stalin is by no means a left-wing hero, considered in the minds of many to be the same as Hitler, so why wouldn't Cooper just as readily hang a poster of him?

— Dan

#

7. November 14, 2008 7:19 pm [Link](#)

Just as well it be left hanging. When CEO of Trends Research Institute Gerald Celente's predictions of food riots and tax rebellions by 2012 come to pass, people'll feel right at home.

— Lou

#

8. November 14, 2008 10:43 pm [Link](#)

I have no doubt that Lene Berg would be doing serious time in the Gulag over her portrait of Stalin, were she a citizen in his Soviet Union. Her portrait of him is simply too close to a caricature and simply too far from Soviet realism.

— backlight

#

9. November 15, 2008 7:18 pm [Link](#)

The DOB takes down oversize signs all the time in the East Village. (I work in the EV, it happens all the time). Uncle Joe is merely joining Barbara Corcoran in the ash heap of the oversize signs that blighted the area.

— Glen

#

10. November 16, 2008 7:20 pm [Link](#)

A statement from the artist, a more detailed description of the work, as well as excerpts from the eponymous video piece were posted on the Web site of the online magazine Triple Canopy on Thursday, if you're looking to understand the context rather than make judgments based on this superficial description and a single image of the banner.

<http://www.canopycanopycanopy.com>

— Alexander Provan

#

11. November 16, 2008 9:46 pm Link

#1, Richmond, nailed it. If you have no artistic talent and want to make a name for yourself in the art world, smear dung on the virgin Mary or piss on Jesus (not Mohammed though, as Edward Said followers would call you an Orientalist), or put up a poster portraying a woman holding a portrait of a Stalin across from a Ukrainian Church. Very classy.

The best part is when you violate city codes in displaying the work so you can then cry censorship and get the NYCLU involved when the work is removed. And thank goodness we have a statement from the "artist" decrying the censorship.

I'll hold my breath waiting for Cooper Union to have an installation glorifying Eric Rudolph across from an abortion clinic or a triumphant portrait of Pinochet across from the Chilean embassy. Art calculated to offend is only appropriate when you're offending the right people. Of the many controversy-courting works displayed in the city over the past decade, I can't recall one which would offend anyone on the left, and trust me, as the Minutemen will tell you, they are an easy group to offend.

And I strongly recommend people not visit #10's website to see the wonderful artwork "in context". If you aren't trying to offend and attract controversy, why are you displaying it "out of context" in the first place?

— John

#

12. November 17, 2008 10:32 am Link

I think most Ukrainians were upset about this artwork because of it's context and placement. While it's meant to be an unflattering, caricature-like portrait of Stalin, it's still a huge portrait of Stalin in the middle of a community of Ukrainians. Do you really think a Jewish community wouldn't protest a portrait (be it an unflattering one) of Hitler?

I'm all for controversial art but why not hang this piece somewhere inside where people can make a choice whether they want to see it or don't? It would probably fit better within the context of a full exhibit rather than just hanging by itself outside a building.

— Natalia

#

13. November 17, 2008 1:59 pm Link

Don't get me wrong I love Stalin - without his help, it's unlikely we could have defeated Hitler's army. But I still side with the DOB and vote to have it removed, if for no other reason than to teach these 1st Amendment advocates and "artists" what our lives would be like if Hitler had won.

— FRK

[back](#)
or use the
← key

the stalin by picasso case

by **Sam Frank** with **Lene Berg**

Has a 1953 drawing of Stalin been censored by the Cooper Union in 2008? A dossier of evidence, for and against.

Lene Berg's *Stalin by Picasso, or Portrait of Woman with Moustache* is one work and three: a book; a video; and a set of three banners, one picturing Stalin, one Picasso, and one Berg holding over her face a 1953 drawing of Stalin by Picasso, to be hung on a building's facade. (*Triple Canopy* gave the video its US premiere at our April launch party.) She intended to debut the works on March 5, 2008, the fifty-fifth anniversary of Stalin's death, at the People's Theater in Oslo, and received approval in September 2007. In January, permission for the banners was revoked by the building's board; press inquiries revealed that an offended Martin Kolberg, secretary of the Labor Party (Arbeiderpartiet, or Ap), had intervened. (The People's Theater houses Ap headquarters.) A subsequent invitation to raise the banners on the City Hall of Bergen, Norway, came to nothing, except another uproar. One headline read, JA TIL STALIN!—Yes to Stalin!

New York City's Cooper Union college approached Berg in August about an autumn show; she agreed, if she could hang the banners on the school's historic Foundation Building, as well as display the book and video. The exhibit opened as planned October 29. Then, on October 31, without notifying Berg, the administration had the banners removed. Berg learned of this from exhibition curator Sara Reisman on November 1 and demanded her show be shut down. Only on November 6 did the college issue a statement, which blamed a permit violation. It also mentioned the seventy-fifth anniversary, on November 15, of the Holodomor, the forced starvation of millions of Ukrainians by Stalin, which the neighborhood's Ukrainian community was planning to commemorate nearby.

What follows are video excerpts of *Stalin by Picasso*; documentation of the installation, controversy, and de-installation, in the form of materials provided by Berg and culled from the Internet; and a statement.

—Sam Frank, November 13, 2008

[forward](#)

or use the
→ key

[PRINT](#) | [SHARE](#)

The Stalin by Picasso Case

They say speech is free, at least if you're invited to speak.

On invitation, Ms. Lene Berg hung three banners on the Cooper Union: two photographs of Pablo Picasso and Joseph Stalin, and one photograph of Ms. Berg holding a Picasso drawing of Stalin. Without discussion these articles disappeared after two days of exhibition.

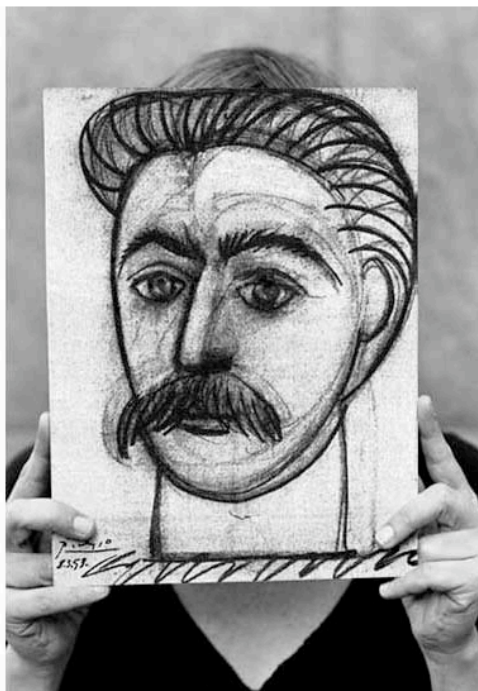
What were the grounds for rescinding Ms. Berg's banners:

1. Some contend it was permits, a plain lack of paperwork.
2. Others, the banners were immoral, an insult to those starved by Stalin's regime and to their descendants.

Now the question of permits has no importance. Permits are a cover for bureaucrats, like slippers for cold feet.

To claim that Ms. Berg's banners are immoral, or intended as an insult, is absurd. The drawing of Stalin has never been appreciated by Stalin lovers, which the video and the book make clear. Ms. Berg took an artifact of history, placed it so that it could be seen with contemporary eyes—created a new frame for that object.

The question now is: Was it Stalin who was removed from the Cooper Union's facade, or was it Picasso? Or was it a portrait of a woman with moustache?

Sources:

Sewell Chan, "Stalin Joins Lenin in the East Village," *New York Times City Room blog*, October 27, 2008, 5:41 p.m.

Stalin Go Home Facebook group

Sewell Chan, "Cooper Union Tears Down That Stalin Banner," *New York Times City Room blog*, November 7, 2008, 5:29 p.m.

More:

Ciancoo [analysis](#)

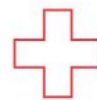
The Art Law Blog [analysis](#)

New York Civil Liberties Union [statement](#)

Sewell Chan, "Stalin Banner's Removal Draws More Questions," *New York Times City Room blog*, November 14, 2008, 2:11 p.m.

Contact:

Lene Berg/Triple Canopy: [Sam Frank](#)

[forward](#)

or use the
→ key

 Click to Print

[SAVE THIS](#) | [EMAIL THIS](#) | [Close](#)

Where Did the Stalin Banner Go?

The NYCLU says it wants to make sure city regulations weren't "selectively enforced"

Updated 3:24 PM EST, Fri, Nov 14, 2008

Related Topics: [Pablo Picasso](#) | [New York Civil Liberties Union](#)

Cooper Union removed a banner showing a 1953 Picasso portrait of Stalin from the facade of its historic Foundation Building on East Seventh Street.

The [New York Civil Liberties Union](#) is demanding that city officials explain why they ordered The [Cooper Union](#) to remove a banner displaying an image of [Joseph Stalin](#) -- a reproduction of a portrait by [Picasso](#).

A spokeswoman for the private [Manhattan](#) art school says city buildings officials told the school on Oct. 31 that the banner violated the law. The spokeswoman said she didn't know which law.

Buildings officials did not immediately respond to a request for comment on Friday.

The NYCLU says it wants to make sure city regulations weren't "selectively enforced because people complained about the image of Stalin."

The school says Norwegian artist Lene Berg created the banner, which features a reproduction of a 1953 portrait of Stalin by Pablo Picasso. At the time, the image was viewed as a critique of the Soviet leader.

Copyright Associated Press / NBC New York

Find this article at:

<http://www.nbcnewyork.com/news/local/Where-Did-the-Stalin-Flag-Go-.html>

 Click to Print

[SAVE THIS](#) | [EMAIL THIS](#) | [Close](#)

☐ Check the box to include the list of links referenced in the article.

Norsk kunst skaper debatt i New York

Lene Bergs gigantportrett av Stalin ble sensurert fra fasaden til kunsthøgskolen Cooper Union i New York. Men hendelsen har vakt opphetet debatt om ytringsfrihetens grenser i USA.

■ JONAS BRÆKKE

«Jeg trodde de laget en serie om berømte masse mordere som har drept flere enn én millioner mennesker eller mer. Skal Cooper Union glorifisere voldtektforbrytere også?»

Det skriver innsenderen Johnny Trang på New York Times' debattsider. Han er en av flere som reagerer med avsky på kunstverket til Lene Berg, som bare fikk henge i en knapp uke før det ble tatt ned fra fasaden uten forvarsel.

SØKK BORTE

Forrige lørdag var Lene Berg på vei til skolen for en omvisning sammen med kulturminister Trond Giske. Underveis fikk hun beskjed om at kunstverket var søkk vekk. Det var skolens ledelse som hadde fjernet den 173 kvadratmeter store banneren med portrett av Stalin, etter protester fra nabolaget.

– Jeg opplever det som et veldig brutalt angrep, både fysisk og mentalt. Derfor er det så viktig for meg at saken har fått et offentlig etterspill, sier Lene Berg til Dagsavisen.

Opprinnelig var det meningen at kunstverket skulle dekke fasaden på Folke-teaterbygningen i Oslo, som har vært hovedkvarter for Arbeiderpartiet i en mannsalder. Men prosjektet ble resolutt stanset av Aps mektige partisekretær Martin Kolberg, som ikke hadde sans for samarbeidsforholdet mellom Stalin og Arbeiderpartiets høyborg.

KOLBERGS ARMER

Like etterpå fikk Lene Berg og kurator Kristine Jern Pilgaard en ny mulighet, da den anerkjente kunsthøgskolen Cooper Union på East Side i New York tok kontakt.

– Jeg ble invitert til å stille ut, og portrettet kom så langt som til å bli hengt opp. Derfor virker det enda mer forstemmende enn det som hendte i Oslo, sier Lene Berg, som likevel ser komikken i det hele.

– Jeg spøkte med Trond Giske og sa at det sikkert var Martin Kolbergs lange armer som strakte seg over Atlanteren.

KLAGE FRA UKRAINERE

Men bak skolens beslutning om å fjerne kunstverket sto det langt mer lokale krefter. For uten å vite det, hadde Lene Berg hengt opp et portrett av Stalin rett utenfor stuedøra til den ukrainske minoriteten i New York. 15. november skal de ukrainske beboerne i New York arrangere en stor minnemarkering. I år er det 75 år siden den store sultkatastrofen som tok livet av seks millioner mennesker i hjemlandet – og som var forårsaket av Josef Stalin. Lene Berg hadde likevel ikke ventet seg så kraftige reaksjoner.

«Cooper Union bør skamme seg for at de ikke forsvaret ytringsfriheten og heller ikke forsvaret en kunstner som er blitt angrepet. Å gi etter for presset fra en samfunnsgruppe utenfor institusjonen er forkastelig.»

Jim Fournatt, debattant på New York Times nettside.

– For meg er det helt fremmed å identifisere meg personlig med historien. Derfor hadde jeg heller ikke forestilt meg at kunstverket kunne oppfattes som en personlig fornærmelse av andre, sier Lene Berg. Hun mener likevel det er paradoksalt og betenkelig at den ukrainske minoriteten velger sensur i stedet for dialog.

KUNNE DEKKET TIL

– Vi kunne for eksempel dekket til portrettet under markeringen kommende lørdag. Eller de kunne gått i demonstrasjonstog foran portrettet, sier Lene Berg.

Ifølge en offisiell uttalelse fra Cooper Union var det heller ikke innhentet tilatelse fra myndighetene til å henge opp

«Det er jo nesten et litt latterlig portrett av en diktator med helt klart feminine trekk.»

Lene Berg, kunstner

det store banneret på fasaden. Det er en forklaring Lene Berg fester liten lit til.

– Det foreligger heller ingen formelle klager. Derimot går det en del rykter om at den virkelige årsaken er at skolen ikke vil legge seg ut med sine finansielle støttespillere, sier Lene Berg.

LATTERLIG PORTRETT

Stalinportrettet ble laget av Pablo Picasso i 1953, på bestilling fra den franske stalinisten Louis Aragon. Men kommunistpartiet syntet portrettet var respektløst utført, og det endte med at Picasso ble fordømt av sentralkomiteen.

Lene Bergs intensjon var heller ikke at portrettet skulle fungere som en idolisering av Stalin, men skulle stå som en kommentar til forholdet mellom politiske prosesser og kunstnerisk frihet i vår egen tid. Noe også tittelen antyder: «Stalin av Picasso, eller portrett av en kvinne med bart».

– Det er jo nesten et litt latterlig portrett av en diktator med helt klart feminine trekk, mener Lene Berg.

Trolig kommer bildet aldri tilbake på fasaden av Cooper Union. I stedet gleder Lene Berg seg over at kunstverket lever sitt eget liv i debatter og blogger på nettet. Cooper Union har også tatt initiativ til arrangere en paneldebatt om ytringsfrihetens grenser.

– Det er opplytende å registrere at det er mange som støtter prosjektet mitt, og som kommer med nye innfallsvinkler jeg selv aldri hadde tenkt på, sier Lene Berg. jonas.brække@dagsavisen.no

Lene Bergs «Stalin av Picasso, eller portrett av en kvinnes ledelse».

kvinne med bart», på fasaden av Cooper Union i New York. Etter én uke ble kunstverket revet ned av skolen. FOTO: KRISTINE JERN PILGAARD

Dagsavisen

OSLO-
VÆRET
I DAG:

3°

OSLO-
VÆRET
I MORGEN:

2°

MER KULTUR: SIDE 32-39

BESØKSADRESSE: Møllergt. 39, Hammersborg torg POSTADRESSE: Postboks 1183 Sentrum, 0107 Oslo SENTRALBORD: Tlf: 815 34 000, man-fre 0800-1600, Redaksjon/kveld: Tlf: 2299 8180

SENTRALBORD/ABONNEMENT/ANNONSER: 815 34 000 NYHETSTIPS KVELD: 2299 8180

KULTUR

«Jeg opplever det som et veldig brutalt angrep, både fysisk og mentalt. Derfor er det så viktig for meg at saken har fått et offentlig etterspill.»

Lene Berg, kunstner som fikk fjernet sitt gigantportrett av Stalin fra fasaden på kunsthøgskolen Cooper Union i New York.

Side 32-33

INTERNATIONAL Herald Tribune

Group asks why Stalin banner was removed

The Associated Press

Saturday, November 15, 2008

NEW YORK: The New York Civil Liberties Union, a civil liberties group, has demanded that city officials explain why they ordered a private art school to remove a banner displaying an image of Josef Stalin.

In a letter Thursday to the Department of Buildings, NYCLU executive director Donna Lieberman expressed concern that the banner was taken down from The Cooper Union after some residents of the local Ukrainian community complained that it "seemed to promote" the Soviet dictator on the 75th anniversary of a famine he imposed. The famine, called the Holodomor, killed millions of Ukrainians.

The banner was part of an art exhibit, "Stalin by Picasso, or Portrait of Woman with Mustache," Lene Berg, the artist who created the banner, said it was intended to provoke discussion about the relationship between art and politics.

The big banner features a reproduction of a 1953 Pablo Picasso portrait of Stalin. At the time, the image was viewed as a critique of the Soviet leader.

But the Ukrainian community found it offensive, said Tamara Olexy, president of the Ukrainian Congress Committee of America.

"It's like hanging a portrait of Hitler in a synagogue or in a Jewish community," she said.

After receiving several complaints, the Department of Buildings investigated the banner's legality and determined it violated construction and zoning regulations, the agency said Friday.

"We determined the sign was too high, too large, lacked a permit and blocked the building's windows," buildings spokeswoman Kate Lindquist wrote in an e-mail. "The department does not regulate sign content."

But Lieberman said the NYCLU's understanding was that the complaints were about the banner's content, not its size.

"The question remains as to whether the building code was enforced because of objections to the content. If so, that raises questions about censorship," Lieberman said in a statement.

In a Nov. 13 letter to buildings department community affairs director Donald Ranshte, Lieberman said the banner's removal would raise First Amendment concerns if regulations had been selectively enforced based on complaints about its content.

Buildings officials told the school Oct. 31 to remove the banner because it didn't have a permit, Cooper Union spokeswoman Jolene Travis said Friday. The school immediately took down the banner, which had been put up on Oct. 26.

Cooper Union initially planned to apply for a permit to display the banner again, but not until after Nov. 15, when the Ukrainian community in the nearby East Village plans to hold events commemorating the famine, Travis said.

But the school abandoned the effort after being told by buildings officials that banners can't block windows because of fire hazards.

The banner controversy comes less than six months after a Roman Catholic watchdog group protested a Cooper Union student art exhibition that included what the group considered vulgar depictions of religious symbols such as a crucifix and a rosary.

Correction:

Notes:

Cooper Union Removes Picasso Stalin Banner

Published: November 11, 2008

NEW YORK— **Cooper Union** has removed a giant banner with a reproduction of a **Picasso** rendering of **Joseph Stalin**, prompting the closing of the show to which the banner belonged, the *New York Times* reports.

The work was part of Norwegian artist **Lene Berg**'s show "Stalin by Picasso, or Portrait of Woman with Mustache," which went on view October 29 and was to run through December 6. In response to the removal of the banner, Berg asked the school to close the exhibition, which also consisted of two videos and two book projects.

The decision to remove the banner came after complaints to the city's buildings department, prompted in part by the Ukrainian community in the nearby East Village. The banner was removed last Friday, apparently without consulting Berg or **Sara Reisman**, associate dean of Cooper Union's School of Art and the curator of the exhibition.

"I didn't get any explanation of what happened," Berg said.

"In a sense, I think it's self-censorship on their part."

Berg pointed out that Picasso's image was initially viewed as unsympathetic to Stalin. Commissioned by the writer **Louis Aragon** for publication in a Communist weekly newspaper, the drawing was viewed as caricatural and drew widespread condemnation from French Communists.

Cooper Union defended its action by saying that the buildings department pointed out that the school did not have a permit for the banner. The school also said that if the city grants a permit to reinstall the banner, it will not be hung until after November 15 as a "gesture of respect for our neighbors", that date marks the commemoration of the 75th anniversary of a Stalin-imposed famine that resulted in the death of millions of Ukrainians.

Copyright © 2008, Louise Blouin Media. All rights reserved.

Use of this site constitutes agreement with our [Privacy Policy](#) and [User Agreement](#).

ePublishing :: CMS, Hosting & Web Development

Thursday, 30 October 2008

Picasso, larger than life

By Grace Dobush

Who's that hanging out on Cooper Union's Foundation Building in New York's East Village? Why, it's a gigantic Picasso portrait of Stalin!

The banner is part of a free exhibition by Norwegian artist Lene Berg, "Stalin by Picasso or Portrait of Woman with Moustache," which explores the personal, political, artistic and media implications of Picasso's simple drawing of Stalin. The portrait was commissioned for a French Communist newspaper, Les Lettres Francaises, to memorialize Stalin's death on the front page of the newspaper. Picasso's drawing was considered unflattering and led to his expulsion from the party. "Stalin by Picasso or Portrait of Woman with Moustache" runs through December 6.

Photos above and below by Bryan Zimmerman.

GROUP ASKS WHY STALIN BANNER WAS REMOVED

Yesterday, 17:58

NEW YORK (AP) - The New York Civil Liberties Union, a civil liberties group, has demanded that city officials explain why they ordered a private art school to remove a banner displaying an image of Josef Stalin. In a letter Thursday to the Department of Buildings, NYCLU executive director Donna Lieberman expressed concern that the banner was taken down from The Cooper Union after some residents of the local Ukrainian community complained that it "seemed to promote" the Soviet dictator on the 75th anniversary of a famine he imposed. The famine, called the Holodomor, killed millions of Ukrainians.

The banner was part of an art exhibit, "Stalin by Picasso, or Portrait of Woman with Mustache." Lene Berg, the artist who created the banner, said it was intended to provoke discussion about the relationship between art and politics.

The big banner features a reproduction of a 1953 Pablo Picasso portrait of Stalin. At the time, the image was viewed as a critique of the Soviet leader.

But the Ukrainian community found it offensive, said Tamara Olexy, president of the Ukrainian Congress Committee of America.

"It's like hanging a portrait of Hitler in a synagogue or in a Jewish community," she said.

After receiving several complaints, the Department of Buildings investigated the banner's legality and determined it violated construction and zoning regulations, the agency said Friday.

"We determined the sign was too high, too large, lacked a permit and blocked the building's windows," buildings spokeswoman Kate Lindquist wrote in an e-mail. "The department does not regulate sign content."

But Lieberman said the NYCLU's understanding was that the complaints were about the banner's content, not its size.

"The question remains as to whether the building code was enforced because of objections to the content. If so, that raises questions about censorship," Lieberman said in a statement.

In a Nov. 13 letter to buildings department community affairs director Donald Ranshte, Lieberman said the banner's removal would raise First Amendment concerns if regulations had been selectively enforced based on complaints about its content.

Buildings officials told the school Oct. 31 to remove the banner because it didn't have a permit, Cooper Union spokeswoman Jolene Travis said Friday. The school immediately took down the banner, which had been put up on Oct. 26.

Cooper Union initially planned to apply for a permit to display the banner again, but not until after Nov. 15, when the Ukrainian community in the nearby East Village plans to hold events commemorating the famine, Travis said.

But the school abandoned the effort after being told by buildings officials that banners can't block windows because of fire hazards.

The banner controversy comes less than six months after a Roman Catholic watchdog group protested a Cooper Union student art exhibition that included what the group considered vulgar depictions of religious symbols such as a crucifix and a rosary.

Civil liberties group defends display of Stalin banner

ART AND POLITICS: The Ukrainian community in New York was offended by a reproduction of a portrait of the Soviet dictator painted by Pablo Picasso in 1953

AP, NEW YORK

Sunday, Nov 16, 2008, Page 7

The New York Civil Liberties Union (NYCLU) has demanded that city officials explain why they ordered a private art school to remove a banner displaying an image of Soviet dictator Josef Stalin.

In a letter on Thursday to the Department of Buildings, NYCLU executive director Donna Lieberman expressed concern that the banner was taken down from The Cooper Union after some residents of the local Ukrainian community complained that it "seemed to promote" Stalin on the 75th anniversary of a famine he imposed.

The famine, called the Holodomor, killed millions of Ukrainians.

The banner was part of an art exhibit called Stalin by Picasso, or Portrait of Woman with Mustache. Lene Berg, the artist who created the banner, said it was intended to provoke discussion about the relationship between art and politics.

The big banner features a reproduction of a 1953 Pablo Picasso portrait of Stalin. At the time, the image was viewed as a critique of the Soviet leader.

But the Ukrainian community found it offensive, said Tamara Olexy, president of the Ukrainian Congress Committee of America.

"It's like hanging a portrait of Hitler in a synagogue or in a Jewish community," she said.

After receiving several complaints, the Department of Buildings investigated the banner's legality and determined it violated construction and zoning regulations, the agency said on Friday.

"We determined the sign was too high, too large, lacked a permit and blocked the building's windows," spokeswoman Kate Lindquist wrote in an e-mail. "The department does not regulate sign content."

But Lieberman said the NYCLU's understanding was that the complaints were about the banner's content, not its size.

"The question remains as to whether the building code was enforced because of objections to the content. If so, that raises questions about censorship," Lieberman said.

In a Nov. 13 letter to buildings department community affairs director Donald Ranshte, Lieberman said the removal would raise First Amendment concerns if regulations had been selectively enforced based on complaints about its content.

Buildings officials told the school on Oct. 31 to remove the banner because it didn't have a permit, Cooper Union spokeswoman Jolene Travis said on Friday. The school immediately took down the banner, which had been put up on Oct. 26.

Cooper Union had planned to apply for a permit to display the banner again, but not until after yesterday, when the Ukrainian community in the nearby East Village planned to hold events commemorating the famine, Travis said. But the school abandoned the effort after being told that banners can't block windows because of fire hazards.

The controversy comes less than six months after a Roman Catholic group protested a Cooper Union art exhibition that included what the group considered vulgar depictions of religious symbols such as a crucifix and a rosary.

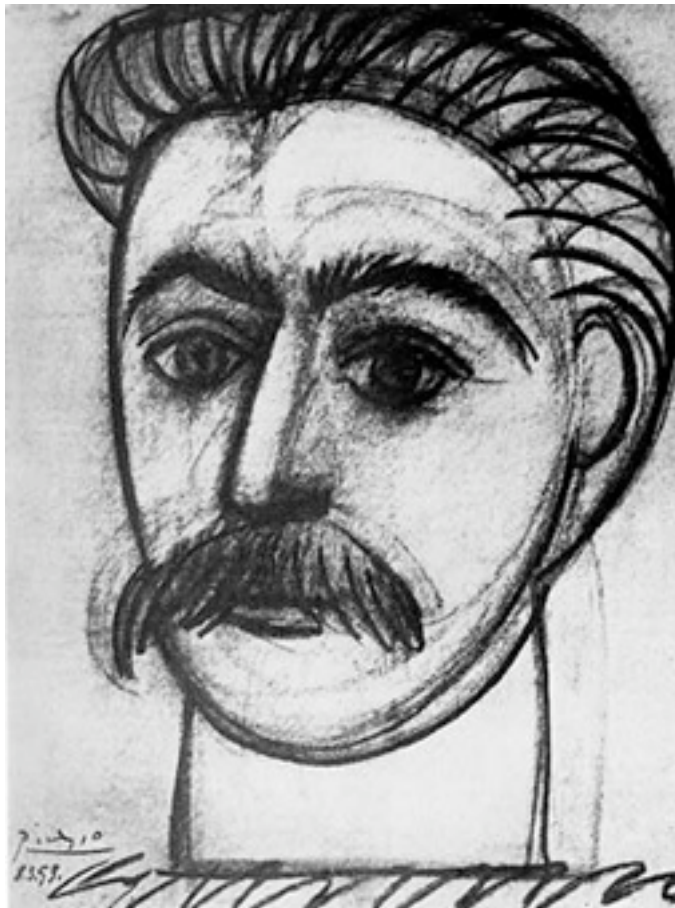
THE DAILY HELLER

Brought to you by print

Wednesday, 19 November 2008

Purging Picasso

Posted by steve

After complaints to the city's Buildings Department and concern from the Ukrainian community in New York City's East Village, Cooper Union removed a large banner from its façade showing Pablo Picasso's 1953 portrait of Josef Stalin (above). The work (below) was part of a solo installation by Lene Berg, a Norwegian artist, who included it as part of her exhibit, "Stalin by Picasso or Portrait of Woman with Mustache," featuring projects that reflects on the artistic and cultural works produced during the Cold War-era. "Berg's exhibition provokes discussion on the relationships between art and politics, in

recent history and in the contemporary moment," states the press release.

According to Ms. Berg, who lives in Berlin, the removal occurred without her knowledge or any warning. Community leaders complained that this year was the 75th anniversary of a famine imposed by Stalin that killed millions of Ukrainians. Ironically, when this portrait was drawn, it was frowned upon by the Communists as being an unsympathetic depiction of the Russian dictator, which prompted this response from Picasso:

"Can you imagine if I had done the real Stalin, such as he has become, with his wrinkles, his pockets under the eyes, his warts. A portrait in the style of Cranach! Can you hear them scream? 'He has disfigured Stalin! He has aged Stalin!'"

On November 14, the New York Civil Liberties Union issued a press release with a letter to the Bloomberg administration asking them to explain the removal of the banners from Cooper Union's façade (click [here](#)). And for more information read [here](#) and [here](#) (photo below by Gianni Cipriano for The New York Times).

Politics | Propaganda | Signage

11/19/2008 07:27:13 (Eastern Standard Time, UTC-05:00)

Comments [4]

11/19/2008 09:55:54 (Eastern Standard Time, UTC-05:00)

very interesting. if only it were drawn with, gasp, elephant feces!

felix sockwell |felixAT NOSPAMfelixsockwell dot com

11/24/2008 00:31:38 (Eastern Standard Time, UTC-05:00)

That portrait makes Stalin look positively nice. It reminds me a bit of Kurt Vonnegut's self-portraits. Was he influenced by Picasso?

Michael |mopowell07AT NOSPAMgmail dot com

11/25/2008 17:47:43 (Eastern Standard Time, UTC-05:00)

Freddie Mercury?

Dan

12/08/2008 17:09:19 (Eastern Standard Time, UTC-05:00)

It's interesting to notice that in the Cooper Union artist's banner the Picasso drawing is actually being held up in front of the artist's face. The artist wasn't simply hanging a portrait of Stalin, nor simply hanging Picasso's portrait in a kind of readymade mode or as an act of curation. The artist did something more -- she created a new artwork, a self-portrait, using Picasso's work as a historical reference. Apparently she was aware of Picasso's statement of artistic political protest and the power he could wield with his art, but not quite aware of her own.

Despite the layers of meaning, the net effect was to put the face of a genocidal killer right in the face of his victims. You can't expect everyone to understand art, or pick up on the artwork's nuances (most journalists failed to notice the portrait-within-a-portrait quality of the artwork), especially in a public space.

It's sometimes hard for me to reconcile my respect for free speech with someone, even inadvertently, hurting people who don't deserve it.

My mother lives in Vermont. One day her elderly neighbor put up an anti-gay sign. She walked to her neighbor's door and told him that it offended her deeply, and that this was no way to have a friendly relationship with your neighbors. He took the sign down. Censorship? Or just neighborliness?

Christopher Fahey |

<http://www.lithchat.com/>

Stalin, Adamkus, and... Picasso?

Moacir P. de Sá Pereira on December 4th, 2008

Picasso and Stalin at Cooper Union

I saw the two articles pop up a few weeks ago in which Valdas Adamkus asserted that someday Soviet and Nazi atrocities will be held at the same level. The occasion for his remarks was his address at an observance of the 75th anniversary of the Holodomor, the Stalin-era famine that killed a large portion of the Ukrainian population. I'm not historian enough to argue (nor am I even particularly interested in answering) whether the famine was a deliberate move to destroy the Ukrainian nation (that is, genocide), or a terrible consequence of both drought and terribly managed collectivization.

What I am interested in, however, is how easily Adamkus slides–apropos of what, I’m not sure–into making the case for equivalence between Nazi and Soviet atrocities. Apparently, it’s not enough to simply memorialize the Ukrainian dead. He has to also participate in the right-wing project of fascist recuperation that depends on this equivalence of régimes. But as I’ve explained (leaning heavily on Žižek), the hammer and sickle is not the swastika.

But the anniversary was weirdly commemorated (after a fashion) in the East Village, home to, among other things, the St. George Ukrainian Catholic Church. This photo of the church I took last year was taken right before I took a photo of the nearby historic Cooper Union building, which recently agreed to display Lene Berg’s exhibition “Stalin by Picasso or Portrait of Woman With Mustache.” As this post shows, the exhibition includes a giant drawing of Stalin made by Picasso for a communist newspaper which was rejected because of how unflattering it was to Stalin. So the source material is, if not anti-communist, at least not pro-Stalinist.

Berg’s exhibit was originally supposed to coincide with the 55th anniversary of Stalin’s death, but after having it chased out of Norway, the exhibition landed in New York, where it no longer coincided with that anniversary, but, rather, now, with the 75th anniversary of the Holodomor. Kind of bad timing.

Still, that does not excuse what ended up happening. Following the obvious nationalist outcry, a Facebook group emerged, “Stalin Go Home.” Then, after only a few days of being up, the banners came down on orders of the city government. The NYCLU wants to know precisely what allowed the government to force the banners down. In the meantime, hiding behind the government, Cooper Union has argued that once they get the proper permits to hang the banners (which they had somehow forgotten to acquire), they’ll show the work again, although not so that it coincides with the Holodomor anniversary.

Triple Canopy, which is how (via Pete) I found out about this case, calls foul on this all. The work by Berg, after all, is about the relationship between politics and representation, and the stumbling fails of the various Ukrainian agitators show that they are missing something important about the work. That is, I don’t deny that they find it offensive, but their responses are peculiar and require a bit more consideration.

First, Jaroslaw Leshko, an art historian and president of the board of trustees at the NYC Ukrainian Museum, argues to the NYT that, though he is a “profound believer in creative freedom of expression,” he thinks that the “banner [sic] can still be viewed in another context, inside the building without an aggressive public face.” This, he feels, would be “an appropriate presentation.”

Mitya turns his back on Stalin and the NKVD. Click to enlarge.

That’s ridiculous. Obviously the work’s political charge is from its being wicked huge and being outside. The large caricature of Stalin occupies the same out-of-bounds oppression as the wavering Stalin banner does at the end of Mikhalkov’s 1994 film, Утомлённые солнцем (Burnt by the Sun). In that movie, the banner serves as a reminder of the ubiquitous nature of Stalin over everything that Mitya and the rest of the characters do. As the banner rises over the horizon, Mitya initially sarcastically salutes it, but then he turns his back. He has fulfilled his obligation to the NKVD and delivered Comrade Kotya. But in turning his back, he is also condemning himself to death by the state, as the NKVD car he enters drives off through (towards) that same banner. He just beats the state to the punch by trying to take his life first with Kotya’s revolver and next by slitting his wrists in an homage to the love he left behind.

But the point remains that it is the size and outside-ness of the banner in the movie, as well as in the Berg work, that gives it its chilling charge. Hanging inside the Cooper Union building would be exactly not the right move, and it’s puzzling that an art historian like Leshko can’t see it that way.

Request to Join Group

"Stalin Go Home" Facebook group.

The second remaining piece to grapple with is the approach of the Facebook group, "Stalin Go Home." On a purely semantic level, the group's name makes no sense. To which home should Stalin go? Berg's base in Berlin? Moscow? France (as the drawing was commissioned by a French weekly)? Georgia (Stalin's home)? And in sending the work home, the community in Facebook is engaging in a banishment and exile. Banishment and exile are, of course, among the myriad charges dropped at Stalin's feet. Instead of engaging with the art work—clumsy timing and all—the Facebook group argues that it can be simply disappeared. Sent back to somewhere else. Pushed out of mind.

But note the clumsy graphic of the group, too. It crosses out both images of Stalin—the photo and the insufficiently flattering Picasso drawing, but keeps Picasso's face untouched. Yet without Picasso, there would be no giant drawing of Stalin for Berg to reproduce on such a scale. By keeping Picasso's face unmarred, the Facebook group demonstrates that they are unable to see how the display interacts with questions of representation and politics. They see only the political, in which Stalin, as a terrible figure of history, is always already evil, and any representation of him must be the same. The terrifying irony of the exhibition simply went over the head of whoever MSPainted this graphic.

So again, I have no opinion on the causes of Holodomor, and I do think Cooper Union messed up with their timing. But between Adamkus and the City of New York and Facebook, we have a pile of examples of showing how totally deaf to nuance intensely felt historical pain continues to be.

US

Art school accused of censorship

Controversial Stalin banner removed after protests from local community

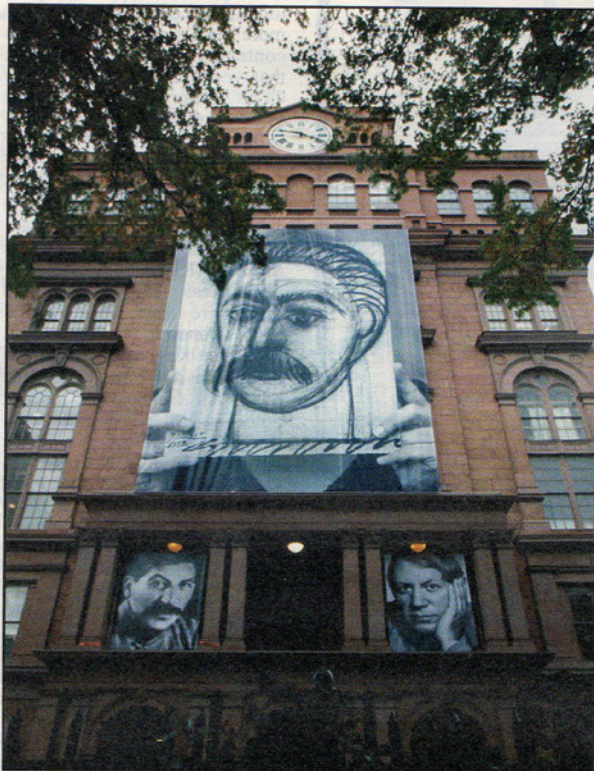
NEW YORK. Half a century after its appearance in a Parisian newspaper created an uproar among France's Communist faithful, an unusual Picasso portrait of Josef Stalin has again sparked controversy — this time in the form of an enormous banner that was draped briefly over the façade of the Cooper Union art school in New York, only to be taken down amid accusations of censorship.

The centrepiece of a show by Norwegian artist Lene Berg titled "Stalin by Picasso, or Portrait of Woman with Mustache", the 52ft by 38ft banner featured an image of Berg holding a reproduction of the portrait in front of her face; flanking it were two smaller banners with photographs of Stalin and Picasso.

The dramatic gesture — which the artist says was intended to explore modes of political representation and propaganda — immediately met furious opposition from the school's neighbouring Ukrainian community when it was unfurled on 29 October, only days before the 75th anniversary of the Ukrainian genocide ordered by the Russian dictator.

Andriy Dobriansky, a choir-master at the nearby St George's Ukrainian Catholic Church, who set up a web page called "Stalin Go Home" in protest, said the timing of the show was particularly insulting to many in the area. "There are still people in their 80s living here who lived through that horrible period and would have to walk by the banner," he said. "It's like having a large swastika or burning crosses."

According to Dobriansky,

Volte-face: Lene Berg believes Cooper Union caved in to pressure

people in the neighbourhood reacted by calling their political representatives and meeting with Cooper Union officials to complain. Two days after the show opened, the banner was removed. When Berg learned about the removal she closed the show, which featured, among other elements, a video recounting the history of

the lost 1953 Picasso portrait that had been commissioned for the cover of *Les Lettres Françaises*.

The 43-year-old artist says that while she was aware of the Ukrainian community in the area, she was "not at all aware" of the anniversary of the genocide, in which millions were killed by forced starvation. Berg says her only "intent

of provocation" was to underline the tenuous link between "the great artist Picasso and the great dictator Josef Stalin. I think it's clearly not meant as an insult to anyone except someone who's very fond of Stalin," she says.

Berg's show has created controversy before. Earlier this year, an attempt to display the banner at the People's Theater in Oslo was derailed by objections from the secretary of Norway's Labor Party, Martin Kolberg, fuelling angry newspaper headlines. When Berg then tried to install the show in Bergen she was similarly thwarted.

According to Cooper Union spokeswoman Jolene Travis, who says the school knew about the show's history in Norway, the banner was taken down not because of complaints but because the city's Department of Buildings said it violated safety codes. "They said take it down, and we did," she says.

But Berg believes the school caved in to political pressure. "I think we could have dealt with that without taking the banners down," she says, adding, "I'm hoping that someone else will offer me an interesting space for them. But I'm also going to move on to other projects."

Meanwhile, the New York Civil Liberties Union is investigating whether the Buildings Department was motivated to check for violations because of pressure from the Ukrainian community, a political consideration that could possibly constitute a first-amendment rights violation.

Andrew Goldstein

See commentary, p31

More stringent rules for shipping art by air

BOSTON. Transporting works of art will become more difficult in the US from February 2009 when new federal transportation security rules come into effect. The regulations state that 50% of "belly cargo" on passenger aircraft must be security screened. If a shipment has not been screened before it reaches the airport, it will be sent to a third-party screening facility, meaning that a carefully packed crate may be opened by a person inexperienced in art handling. Art owners can avoid this by using a shipping company that is certified as a pre-screener by the US Transportation Security Administration.

FBI's top art sleuth goes it alone

NEW YORK. The Federal Bureau of Investigation's most accomplished art sleuth, Robert Wittman, 52, who retired in September after 20 years on the force, has started a company to sell his services to insurance companies, galleries and collectors. Philadelphia-based Robert Wittman Inc will specialise in recovery of objects, he says. In his last three years with the FBI Mr Wittman recovered a 1630 Rembrandt self-portrait stolen from the Swedish National Museum and paintings by Monet, Sisley and Breughel taken from the Musée des Beaux-Arts in Nice. For information contact robertwittmaninc@live.com. Jason Edward Kaufman

Wittman (above) © The Art Newspaper

The glittering prizes

Winners

◆ The **Marcel Duchamp Prize** has been awarded to multi-media artist **Laurent Grasso**. Presented by the Association for the International Diffusion of French Art, Grasso will receive €35,000 and a show in the Pompidou Centre's Espace 315.

◆ **Patrick Tjungguray**, of the Pintupi Tribe has won the inaugural A\$50,000 **Western Australian Indigenous Art Award**. Tjungguray's work will be on view at the Art Gallery of Western Australia until 11 January.

◆ Former UN Secretary General Kofi Annan presented the inaugural **Prix Pictet** to Canadian photographer **Benoit Aquin** on 31 October. The £50,000 prize recognises photographers who capture issues related to sustainability. Aquin won for his photographic series "The Chinese Dust Bowl" which depicts desertification in China.

◆ The **Walters Prize** has been awarded to installation artist **Peter Robinson**. The

biennial award recognises artists who have contributed to contemporary art in New Zealand. Robinson will receive \$50,000 and a show at Saatchi & Saatchi's headquarters in New York.

◆ British-born artist **Lottie Davies** has won the £12,000 **Taylor Wessing Portrait Prize** for her photograph *Quints*, 2008. The winning submission along with the shortlisted works are on view at the National Portrait Gallery in London until 15 February 2009.

◆ New York's **Solomon R. Guggenheim Museum** and **Hugo Boss** have named US-Palestinian artist **Emily Jacir** as the winner of this year's **Hugo Boss Prize**. Jacir will receive \$100,000 and a solo show at the museum (6 February-15 April).

◆ The **Bannister Fletcher Prize** has gone to **Andrew Saint** for his book, *Architect and Engineer: a Study in Sibling Rivalry*. Special commendation was awarded to **Jody Egerton** for *George Stubbs, Painter: a Catalogue Raisonné*.

There have, of course, also been criticisms, especially by the young, that claimants have been motivated by greed—an unfortunate impression. Works of art have always been costly and the Nazis in Germany, and their collaborators, made every effort to lay their hands on them for financial as well as for ideological reasons. The operations in which these works of art were stolen were the most expansive criminal acts ever to be seen in the art trade—and it was

important to note that, at the time they were stolen. The role of Jewish collectors in the development of museums and galleries throughout Europe was huge that the masterpieces which are claimed today reflect a claim for a masterpiece there is a greater list of lesser known which may never be found or claimed.

Artistic freedom ■ By Lene Berg

Who has the right to censor art?

In the light of what happened to my project at Cooper Union [last month, the museum removed a giant banner with a reproduction of a Picasso drawing of Joseph Stalin, after protests from the Ukrainian church opposite, see p6], it is a bit ironic that the show was announced under the headline, "Art and politics as usual". Another event in this series was a talk by the Swiss artist Thomas Hirschhorn, who said, among other things, that it is of great importance that artists remain independent of curators, institutions, dealers and critics, and I think everyone present that night agreed almost automatically. But what does it mean to be independent? And what are the conditions for artistic independence, or freedom? These are themes I have worked with in both of the projects that were supposed to be shown at Cooper Union, to which the façade-banners were to be an introduction, and to draw attention and discussion.

We are all dependent on others in order to enjoy any kind of freedom; to act independently is not an individual choice only. I would not have been able to hang the banners on the façade of Cooper Union without an invitation, or without collaboration as well as funding. Yet, neither the fact that I was invited to do this, nor the principle of freedom of expression was enough to protect the banners from being removed without warning or discussion. It seems like the only thing that could have kept them there would have been a very powerful person putting his or her prestige behind them—and this didn't happen.

When you do projects in a public space you are asking for trouble, both as an artist and as an institution, and one has to be prepared for attacks. No one had foreseen the Ukrainian reaction, or the already existing conflict between Cooper Union and the Ukrainian community. But any kind of public art has the ability to offend someone, even if it is not so intended. Any image or presentation that is ambiguous is likely to be read as offensive by someone. Therefore, when you make art in a public space the question is not how to avoid offending people, but how to deal with these reactions. Cooper Union decided that the best way was to take down the banner, and to try to silence the reactions with a statement that was so well balanced that it worked more as a cover-up than a starting-point for a discussion.

The intended provocation of the banners lies not primarily in the fact that I show an enlarged portrait of Stalin, but in the combination of one of the most famous artists from the 20th century, Pablo Picasso, and one of the most infamous dictators of the same period, Joseph Stalin. Normally these two short and powerful men would not figure in the same story, or in the same presentation of history. But here they are together, linked by a charcoal drawing. What happened to the banners at Cooper Union in 2008 echoes in an almost comic way what happened to the drawing in 1953 when Louis Aragon, who had commissioned it, was forced by his own French communist party to disown it because it was deemed disrespectful to the tyrant.

If the Civil Liberties Union is right in assuming that the banners were removed because of their content, this case is probably a good example of how censorship works in a liberal democracy. Instead of direct censorship, we have rules and regulations that allow people in power to stop whatever does not please them, without making their reasons public. Picasso's *Stalin* has a historical context, but it clearly also touches contemporary issues and tensions in ways I did not foresee. I did not seek for the show to be closed or the banners to be removed; but now that this is a fact, the value of the show lies in the debate this event can generate. ■

The writer is an artist based in Sweden

No conflict of interest in Wadsworth exhibition

Not for sale

I thought it appropriate to clarify the comments attributed to me in Jason Kaufman's article, "Wadsworth exhibits private furniture collection destined for the market", focusing on the exhibition, "At Home with Gustav Stickley: Arts and Crafts from the Stephen Gray Collection" at the Wadsworth Atheneum (November 2008, p18).

My quotations regarding the issue of dealer or collector loans to museums of objects that are for sale were focused on the general principles embodied in the American Association of Museums (AAM) standards, and were in no way applicable to the current exhibition at the Wadsworth Atheneum.

Further, we learned that Mr Gray has no intention of selling his entire collection, thus the issue addressed in the story has no bearing in this instance.

The AAM standards on dealer and collector loans to museums emphasise transparency above all. The museum has met and exceeded those standards. ■

*Ford W. Bell
President, American Association
of Museums*

I would like to clarify the statements attributed to me in Mr Kaufman's article, "Wadsworth exhibits private furniture collection destined for the market" (November 2008, p18).

Contrary to what the article reports, I have no intention of selling my collection. As I stated in the article, I am not trying actively to sell anything in my collection and have no intention of selling objects on display at the Atheneum.

Letter

I would also like to mention the fact made a point of 30 pieces from the collection by Stickley, and other important works of their collection, and each piece within the exhibition.

I thought it important to mention the points clarified in Mr Kaufman's article, however, it is why I feel straight at the Stephen Gray Collection.

Jason Edwards
My article did not actively seek to Wadsworth eventually to Mr Gray may promised gift of eventual of my family.

Mr Gray promised gift. Evidently his enhanced, for characterise as legally binding.

I asked Mr Gray for museums vate collector future be sold from someone interest in the you have to.

As he has call for museum conflicts of interest contemplate.

Mr Bell v met the AAM has no intention". Mr Gray otherwise.

Tim "burn"

Few are surprised results and the art market market correct world for so have finally kets in these art market h

If "tough ties" and price 40%, as previous it time to re "burned" w